

**DEBRECENI
EGYETEM**

DEBRECENI EGYETEM KÉPZÉSI PROGRAMJA

OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS

2024/2025. TANÉV

Tartalomjegyzék

OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS.....	5
I. KÖZISMERETI TANÁRSZAKOK.....	7
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	7
A TANÁRI FELKÉSZÍTÉS ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI	7
SZAKVÁLTÁSRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	15
ANYANYELVI KRITÉRIUM - KRITÉRIUMKÖVETELMÉNY	15
GYAKORLATOK.....	16
PORTFÓLIÓ.....	16
SZAKDOLGOZAT.....	17
TANÁRI ZÁRÓVIZSGA	18
AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI MODULJÁNAK TANTERVE	19
TANÁRI GYAKORLATOK	20
SZAKMÓDSZERTAN.....	21
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANULÁSI TERÜLET.....	22
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM SZAKOS TANÁR.....	22
Osztatlan magyar nyelv és irodalom szakos tanár képzés mintatanterve.....	32
IDEGEN NYELV TANULÁSI TERÜLET.....	36
ANGOL NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA	36
Osztatlan angol nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve	42
NÉMET NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA	47
Osztatlan német nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve	54
FRANCIA NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA.....	60
Osztatlan francia nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve	67
HOLLAND NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA.....	71
Osztatlan holland nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve	77
LATIN NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA	82
Osztatlan latin nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve	88
OLASZ NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA	92
Osztatlan olasz nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve	97
OROSZ NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA.....	102
Osztatlan orosz nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve.....	107
MATEMATIKAI TANULÁSI TERÜLET	111
MATEMATIKATANÁR.....	111
Osztatlan matematikatanár képzés mintatanterve.....	121
TÖRTÉNELEM ÉS ÁLLAMPOLGÁRSÁGI ISMERETEK TANULÁSI TERÜLET	125
TÖRTÉNELEMTANÁR.....	125
Osztatlan történelemtanár képzés mintatanterve	133
HON- ÉS NÉPISMERETTANÁR.....	137
Osztatlan hon-és népismeret szakos tanár képzés mintatanterve.....	143
KÖNYVTÁROSTANÁR.....	146
Osztatlan könyvtárostanár képzés mintatanterve.....	152
ETIKA TANULÁSI TERÜLET.....	157

ETIKATANÁR	157
Osztatlan etikanár képzés mintatanterve	162
TERMÉSZETTUDOMÁNY ÉS FÖLDRAJZ TANULÁSI TERÜLET	167
BIOLÓGIATANÁR	167
Osztatlan biológiatanár képzés mintatanterve	173
KÉMIATANÁR	182
Osztatlan kémiatanár képzésmintatanterve	192
FIZIKATANÁR	202
Osztatlan fizikatanár képzés mintatanterve	210
FÖLDRAJZTANÁR	217
Osztatlan földrajztanár képzés mintatanterve	226
TERMÉSZETTUDOMÁNY-KÖRNYEZETTAN SZAKOS TANÁR	230
Osztatlan természettudomány-környezettan szakos tanár mintatanterve	239
TECHNOLÓGIA TANULÁSI TERÜLET	254
INFORMATIKATANÁR (DIGITÁLIS KULTÚRA TANÁRA)	254
Informatikatanár (digitális kultúra tanára) – X szakos tanár mintatanterve	262
Informatikatanár (digitális kultúra tanára) – matematika / fizika szakos tanár mintatanterve	265
MŰVÉSZET TANULÁSI TERÜLET	269
ÉNEK-ZENE TANÁR	269
Osztatlan közismereti ének-zene tanár szak mintatanterve	273
TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS TANULÁSI TERÜLET	275
TESTNEVELŐ TANÁR	275
Osztatlan testnevelőtanár képzés mintatanterve	280
GYÓGYTESTNEVELŐ TANÁR	289
Osztatlan gyógytestnevelő tanár képzés mintatanterve	293
II. MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK	299
A TANÁRKÉPZÉS ÁLTALÁNOS KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI	299
A TANÁRI FELKÉSZÍTÉS KÖVETELMÉNYEI	304
A) A MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI	310
B) A MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI	312
AZ ISKOLAI GYAKORLATOKKAL ÉS ZÁRÓVIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS ÁLTALÁNOS KARI RENDELKEZÉSEK	323
A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKEN TÚL TELJESÍTENDŐ KÖVETELMÉNYEK	326
ZENETANÁR SZAKKÉPZETTSÉGEK	327
AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI MODULJÁNAK TANTERVE	328
AZ OSZTATLAN ZENETANÁR KÉPZÉS SZAKMÓDSZERTAN MODULJÁNAK TANTERVE	329
AZ OSZTATLAN ZENETANÁRKÉPZÉS TANTERVE	331
ZONGORATANÁR	331
ORGONATANÁR	332
HEGEDŰ-, MÉLYHEGEDŰ-, GORDONKA-, GORDONTANÁR	333
GITÁRTANÁR	334
KÜRT-, TROMBITA-, HARSONA-, TUBATANÁR	335
ÜTŐHANGSZERTANÁR	336
FUVOLATANÁR	337
OBOATANÁR	338
KLARINÉTTANÁR	339
FAGOTT-TANÁR	340

SZAXOFONTANÁR	341
FURULYATANÁR	342
MAGÁNÉNEKTANÁR.....	343
OSZTATLAN, KÉTSZAKOS ZENETANÁR KÉPZÉS TANTERVE	344
ÉNEK-ZENE TANÁR - ZENEISMERET-TANÁR.....	344
EGYHÁZZENETANÁR - ÉNEK-ZENE TANÁR.....	345
ZONGORATANÁR - ZENEISMERET-TANÁR	346
RÉZFÚVÓSTANÁR - ZENEISMERET-TANÁR	348
ZENEMŰVÉSZTANÁR SZAKKÉPZETTSÉGEK	349
AZ OSZTATLAN ZENEMŰVÉSZTANÁR KÉPZÉS SZAKMÓDSZERTAN MODULJÁNAK TANTERVE.....	349
ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR - ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY (12 féléves képzés).....	349
ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR - KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR SZAKIRÁNY	349
(12 féléves képzés)	349
KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR – ZENEELMÉLET TANÁR SZAKIRÁNY.....	350
(12 féléves képzés)	350
AZ OSZTATLAN ZENEMŰVÉSZTANÁR KÉPZÉssel PÁRHUZAMOS ISKOLAI GYAKORLATAI	350
ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR -ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR -KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR SZAKIRÁNY	350
KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR – ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY (12 féléves képzés)	350
AZ OSZTATLAN ZENEMŰVÉSZTANÁR KÉPZÉS TANTERVE	352
ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR -ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY	352
ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR - KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR SZAKIRÁNY	353
KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR – ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY	354

OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS

Képzési terület:	pedagógusképzés
Képzési ciklus:	osztatlan mesterképzés
Képzési idő:	10 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	300
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
Közismereti tanárszak esetén	pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok, 2. félév, 5 kredit iskolai tanítási gyakorlat, 3-7. félév, 10 kredit szaktárgyi tanítási gyakorlat, 8-9. félév, 10 kredit összefüggő egyéni iskolai gyakorlat, 10. félév, 20 kredit
Művészeti tanárszak esetén	pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok, 3-4. félév, 6 kredit kisgyakorlat, 6-7. félév, 4 kredit szaktárgyi tanítási gyakorlat, 8-9. félév, 8 kredit összefüggő tanítási gyakorlat, 10. félév, 20 kredit
Közismereti tanárszakok	
Szakmai terület	Szakképzettség
Magyar nyelv és irodalom tanulási terület	magyar nyelv és irodalom szakos tanár
Idegen nyelv tanulási terület	angol nyelv és kultúra tanára német nyelv és kultúra tanára francia nyelv és kultúra tanára holland nyelv és kultúra tanára latin nyelv és kultúra tanára olasz nyelv és kultúra tanára oroszl nyelv és kultúra tanára
Matematikai tanulási terület	matematikatanár
Történelem és állampolgársági ismeretek tanulási terület	történelemtanár hon-és népismeret szakos tanár könyvtárostánár
Etika tanulási terület	etikatanár
Természettudomány és földrajz tanulási terület	biológiatanár kémia tanár fizikatanár földrajz tanár természettudomány-környezettan

Technológia tanulási terület	informatikatanár (digitális kultúra tanára)
Művészet tanulási terület	ének-zene tanár
Testnevelés és egészségfejlesztés tanulási terület	testnevelő tanár gyógytestnevelő tanár
Művészeti tanárszakok	
Képzési terület:	pedagógusképzés
Képzési ciklus:	osztatlan mesterképzés
Képzési idő:	10 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	300
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	<p>egyszakos képzésben: pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok, 3-4. félév, 6 kredit Szaktárgyon kívüli hospitálás (társhangszer) és szaktárgyi hospitálás 5. félév, 2-2 kredit Szaktárgyi tanítási gyakorlat (csoportos) 6-7. félév, 4 kredit Szaktárgyi tanítási gyakorlat (egyéni) 8-9. félév, 4 kredit Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 10. félév, 20 kredit</p> <p>kétszakos képzésben: egyszakos képzésben: pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok, 3-4. félév, 6 kredit Szaktárgyi hospitálás (ének-zene) 4. félév, 1 kredit Csoportos tanítási gyakorlat (ének-zene) 5. félév, 2 kredit Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene) 6. félév, 2 kredit Szaktárgyi hospitálás (zeneismeret/egyházzene) 7. félév, 1 kredit Csoportos tanítási gyakorlat (zeneismeret/egyházzene) 8. félév, 2 kredit Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene és zeneismeret/egyházzene) 9. félév, 2-2 kredit Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat: 10. félév, 20 kredit</p>
Mobilitási ablak:	a képzés 3-7. félévében, egy vagy két félév
Szakmai terület	Szakképzettség

Zeneművészet szakmai terület

zenetanár

szakirányok^{1,2}:

zongoratanár, orgonatanár, furulyatanár, gitártanár, hegedűtanár, mélyhegedűtanár, gordontanár, gordonkatanár, fuvولاتanár, oboatanár, klarinéttanár, szaxofontanár, fagott-tanár, kürttanár, trombitatanár, harsonatanár, tubatanár, ütőhangszertanár, magánénektanár, egyházzzenetanár, zeneismeret-tanár, ének-zene tanár

Vonatkozó jogszabályok és dokumentumok:

8/2013. EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről
283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről
Tanárképzésről szóló miniszteri közlemény

I. KÖZISMERETI TANÁRSZAKOK

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A TANÁRI FELKÉSZÍTÉS ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A tanárképzésben megszerezhető pedagóguskompetenciák (tudás, képességek, attitűd):

1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

1.1.1. Tudás

A szakképzett tanár birtokában van a szaktárgy tanításához szükséges szaktudományi, szakmódszertani, tanítás- és tanuláselméleti, valamint tantervi tudásnak.

Rendelkezik szaktárgya tudományos ismeretrendszerével, az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.

Ismeri az általa tanított szakterület (tanulási/műveltségi terület, művészeti terület) ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, tanulási területekkel. Ismeri a szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit. Ismeri az adott szakterület társadalomban betöltött szerepét, a szaktárgy tanításának céljait, feladatait a tanulók személyiségfejlődésének és gondolkodásfejlesztésének segítségével.

¹ Egyszakos képzésben végezhető el a hangszeres-/magánénektanár szakirányok

² Az ének-zene tanár szakirány csak kétszakos képzésben, a zeneismeret-tanár vagy az egyházzzenetanár szakiránnyal párosítva vehető fel

Ismeri a szaktárgy tantervét, a benne megfogalmazott tanulási eredményeket és vizsgakövetelményeket, valamint a tantárgy tanulásának sajátosságait, megismerési módszereit, tananyagstruktúráját, illetve belső logikáját.

Ismeri a szaktárgy tanítása-tanulása során felhasználható információforrásokat, az azokról való tájékozódás lehetőségeit, a tankönyveket, a papíralapú és online taneszközöket, tanulásszervezési módokat, fontosabb módszereket, tanítási és tanulási stratégiákat.

Tisztában van az ismeretforrások jogi, technikai-szervezési szabályaival és konstruktív felhasználási megoldásaival.

Ismeretekkel rendelkezik a mesterséges intelligenciáról, és ismeri a köznevelésben, a nevelésben-oktatásban és az adminisztratív feladatok elvégzésében történő alkalmazási lehetőségeit.

1.1.2. Képességek

A szakképzett tanár képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai és a pedagóguskompetenciák fejlesztésére irányuló képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.

Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.

Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.

Képes átlátni a tudáshoz és az információkhoz való hozzáférés hagyományos és digitális lehetőségeit az alkotó információhasználatra.

Képes a tanulók előzetes tudására építeni, az esetleges megértési nehézségeket leküzdeni.

Képes a különböző nevelési és oktatási céloknak megfelelő stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására és megvalósítására; a hagyományos és az információs és kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony és szakszerű alkalmazására.

Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására.

Felismeri a más szaktárgyakhoz, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez való kapcsolódás lehetőségeit, és nevelő-oktató munkája során képes felhasználni azokat.

1.1.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár elkötelezett a tanulók tudásának, tanulási képességeinek és szociális készségeinek folyamatos fejlesztése iránt.

Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban és nevelésben elfoglalt helyét, kiaknázza a benne rejlő nevelési lehetőségeket.

Együttműködésre törekszik a szaktárgy, valamint más szaktárgyak tanáraival, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeinek pedagógusaival.

Tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel.

Nyitott a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt, törekszik a tanulók megismerési és alkotási vágyának, önművelési igényének a felébresztésére és fenntartására.

1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

1.2.1. Tudás

A szakképzett tanár ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, a Nemzeti alaptantervet és a kerettanterveket, átlátja ezek szerepét és jelentőségét az oktatás tartalmi szabályozásában. Tisztában van a tervezéshez szükséges hiteles és megbízható információforrások körével és azokkal a kritikai szempontokkal, amelyek ezek kiválasztásához és értékeléséhez szükségesek.

Ismeri a szaktárgy tanításának jogszabályi háttérét, tantervi és vizsgakövetelményeit. Ismeri a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés folyamatát meghatározó szaktudományos, tanuláselméleti, módszertani és lélektani kritériumokat.

Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az érték közvetítés összefüggéseit.

Tisztában van a köznevelésnek és a szakképzésnek a társadalom fejlődésében betöltött szerepével, a nemzet közösségének kohéziójára gyakorolt hatásával.

1.2.2. Képességek

A szakképzett tanár képes a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek tartalmát árnyaltan és szakszerűen értelmezni, az ezekben megfogalmazott elveket a saját gyakorlatában alkotó módon felhasználni.

A tervezés során képes a rendszerszemléletű megközelítésre, szakszerűen számba tudja venni a tervezőmunkáját meghatározó makro-, mezo- és mikroszintű tényezőket.

Pedagógiai munkáját képes úgy megtervezni, hogy szem előtt tartja az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott alapelveket és helyzetértékelést, el tudja végezni a rendelkezésére álló infrastruktúra és a tantervi célkitűzések összehangolását.

Képes pontosan meghatározni a tanítandó tartalmak jelentőségét, több oldalról meg tudja közelíteni az ezekből felépíthető rendszereket, megfelelő szakmai érvekre támaszkodva ki tudja választani a tanulás-tanítás megfelelő stratégiáit, módszereit és eljárásait.

Képes a tananyag súlypontjait, más tantárgyakkal való összekapcsolódásának lehetőségeit a tantervi előírásokkal összhangban az adott tanulócsoporthoz életkori, képességbeli, érdeklődésbeli sajátosságaihoz igazítani.

Képes a szaktárgya tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális taneszközöket, az iskolán belüli és kívüli tanulási forrásokat kritikusán értékelni, valamint az aktuális pedagógiai céloknak megfelelően használni, különös tekintettel az információs és kommunikációs technológiákra.

Képes módszertani felkészültségére támaszkodva a tanítás-tanulás folyamatában meghatározott célokhoz, a tanulócsoporthoz sajátosságaihoz és az intézmény által biztosított lehetőségekhez alkalmazkodva kreatívan, alternatív lehetőségeket kínálva szakmailag megbízható és felelősségteljes döntést hozni.

Képes a szaktárgy tanórai és tanórán kívüli tanulásának tervezésére a tanári képesítésének megfelelő korosztály, valamint a felnőttoktatás keretében is.

1.2.3. Attitűd (viszonyulás)

Tervezőmunkája során a legkorszerűbb elméleti és gyakorlati tudásra épít, és a kimeneti célokhoz alkalmazkodva határozza meg a tanítási-tanulási folyamatot, az alkalmazható módszereket, az optimális munkaformákat és a felhasználható segédeszközöket.

A szakképzett tanár rendelkezik olyan fokú flexibilitással, amely lehetővé teszi a tervdokumentumoktól való esetenkénti eltérést, amennyiben az észszerű pedagógiai megfontolások és a tanulócsoporthoz érdekei úgy kívánják.

A tervezés során együttműködik kollégáival és a tanulókkal, alkotó módon építi be tervezőmunkájába az adott tanulócsoporthoz szerzett tapasztalatait, szem előtt tartva a méltányosság elvét.

Saját munkáját reflektíven, fejlett kritikai érzéssel szemléli; ébren tartja magában a módszertani megújulás igényét, szakmai eszköztára folyamatos bővítésének szándékát.

1.3. A tanulás támogatása területén

1.3.1. Tudás

A szakképzett tanár ismeri az általános pedagóguskompetencia-fejlesztés keretében tanult pedagógiai és pszichológiai elméletek, módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.

Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit is.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motivációelméletekről, azok iskolapedagógiai alkalmazhatóságáról, továbbá a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.

Ismeri a legalapvetőbb tanulási-tanítási stratégiákat, ismeri a tanulási környezetek jellemzőit.

Rendelkezik a tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.

Tisztában van a különböző tanulási környezetek tanulási eredményességet potenciálisan befolyásoló hatásaival.

Tudja, hogy a megfelelő tanulási légkör megteremtéséhez figyelembe kell venni a tanulók sajátosságait, ötleteit, kezdeményezéseit.

Ismeri a szaktantárgy tanításának-tanulásának tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.

Tájékozott a differenciált, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben.

Ismeri az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés jelentőségét.

1.3.2. Képességek

A szakképzett tanár képes a tanulási-tanítási céloknak megfelelő oktatási stratégiákhoz a motivációt, a differenciálást, a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák adekvát alkalmazására.

Képes a nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást segítő tanulási környezet megszervezésére.

Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a megértés élményének biztosítására, a tanulási nehézségek felismerésére a tanított korosztályi csoportban és a felnőttoktatás keretében is.

Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.

Képes a hagyományos és az információ- és kommunikációtechnológiára épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására.

Képes az egész életen át tartó tanulás képességrendszerének megalapozására, technikáinak gyakoroltatására.

1.3.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár alapvető fontosságúnak tartja a tanulás kompetenciáinak fejlesztését.

Nagy hangsúlyt fektet a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosítására, a hatékony tanuláshoz szükséges tudás és képességek megszerzésére, különös tekintettel az egész életen át tartó tanulásra.

Fontosnak tartja a tanulókkal való együttműködés, társas megértés megvalósítását a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében, továbbá figyelembe veszi a tanulók sajátos igényeit, ötleteit, kezdeményezéseit az optimális tanulási környezet, tanulási légkör szempontjából.

Törekszik az életkori, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.

Irányítja a tanulók tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolását, az egész életen át tartó tanulóval kapcsolatos pozitív attitűdök (viszonyulások) kialakítását.

1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

1.4.1 Tudás

A szakképzett tanár széles bázisra épülő interdiszciplináris tudással rendelkezik a tanulói személyiség sajátosságairól és fejlődéséről, személyiségalkító munkája értékrendjének alapjait az alaptörvény szellemében határozza meg.

Nevelési gyakorlatát jól megalapozó ismeretekkel rendelkezik a szocializáció minden színteréről és a perszonalizáció folyamatát meghatározó tényezőkről.

Széles körű ismeretekre támaszkodik a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 4. § 13. pontja szerinti kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése és fejlesztése során.

Megbízható ismeretei vannak a tanulók megismerésének pedagógiai és pszichológiai módszereire vonatkozóan.

Tisztában van az integráció és inklúzió fogalmával, fajtáival, valamint az integrált és inkluzív nevelés iskolán belüli megvalósíthatóságának lehetőségeivel.

Ismeri a szaktárgya tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek feltérképezésének és kibontakoztatásának módszereit.

Tisztában van szaktárgya és az ahhoz kapcsolódó műveltségterület személyiségformáló hatásaival.

Ismeri az online környezet sajátosságait, átlátja a virtuális világ személyiségfejlődésre gyakorolt hatásait.

Alapos tájékozottsággal rendelkezik az online környezetben rejlő veszélyekről.

1.4.2 Képességek

A szakképzett tanár képes árnyalt és minden részletre kiterjedő képet kialakítani a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlettségi szintjéről.

Képes olyan tanulási környezet kialakítására, amelyben a tanulók értékesnek és kompetensnek érezhetik magukat, és amelyben megtanulják tisztelni az eltérő kulturális közegekből érkező társaikat.

A tanulókat egymás elfogadására, kölcsönös támogatására és előítélet-mentes együttműködésre neveli. A szakképzett tanár képes a különböző adottságokkal, képességekkel és tudással rendelkező tanulók és tanulócsoporthoz differenciált fejlesztésre, valamint a tanítási és fejlesztési módszerek szakszerű megválasztására, alkalmazására, a pályorientáció segítésére.

Tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek a leghatékonyabban támogatják a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.

Képes az elért eredmények tükrében saját szakmai álláspontját és a tanulókról alkotott képét revidálni és ennek megfelelően az új fejlesztési stratégiáit meghatározni.

1.4.3. Attitűd (viszonyulás)

Nyitott a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális szükségleteire, elfogadó attitűddel viszonyul a tanulói közösségekben megjelenő heterogenitáshoz.

Ösztönzi a tanulók közötti konstruktív véleménycserét, kiaknázza az együttnevelésből fakadó lehetőséget, fejleszti a tanulók empátiás képességét és toleranciáját.

1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

1.5.1. Tudás

A szakképzett tanár megalapozott neveléstudományi, pszichológiai és szociológiai tudással rendelkezik a szocializációról és a perszonalizációról, az egyéni bánásmódot igénylő és a hátrányos helyzetű tanulókról, valamint a társadalmi és csoportközi folyamatokról.

Ismeri a magyar nemzeti és az európai kultúra alapjait.

A szakképzett tanár tudományos kutatásokkal igazolt tudással rendelkezik a különböző tanulási környezetben megvalósuló szocializációs folyamatokról és ezek hatékony kezelésének lehetőségeiről, a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek formálódásának pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságairól, az esélyteremtési lehetőségekről.

Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó, fontosabb feltáró módszereket, valamint a kutatási eredményekkel bizonyítottan eredményes fejlesztésüket elősegítő pedagógiai módszereket.

1.5.2. Képességek

A szakképzett tanár képes értelmezni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét, s a pedagógiai munkájában képes építeni ezekre. Képes az iskolai és osztálytermi, továbbá a különböző tanulási környezetben megvalósuló toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.

A szakképzett tanár képes a rá bízott tanulókból közösséget formálni, a csoportok, közösségek számára olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek biztosítják a közösségek fejlődését és egészséges működését.

Mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során képes alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket.

Képes a konfliktusok és a bántalmazás megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.

Aktívan közreműködik a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.

Képes a tanulókat helyi, regionális, nemzeti és egyetememes emberi értékek elfogadására nevelni.

1.5.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, törekszik mindenben meglátni és felmutatni az értékeket, valamint pozitív érzelmekkel (szeretettel) viszonyulni minden tanítványához. Érzékeny a tanulók egyéni problémáira.

A szakképzett tanár elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.

Törekszik úgy nevelni, hogy tanítványai mások véleményét és értékeit tiszteljék.

Nyitott a különböző tanulási környezetekben megvalósuló szocializációs, támogató folyamatok lehetőségeinek megismerésére, elfogadja és érti azok működését.

Célul tűzi ki az ismereteken alapuló, mérlegelő gondolkodás képességének kialakítását a tanulóknál.

Fontosnak tartja az etnikumok és nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását.

Kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait, szociális felkészültségét.

Törekszik a tanulók fiatalos nézetrendszeréről minél több ismeretet szerezni.

Igyekszik elsajátíttatni tanulóival jogait és kötelességeiket.

1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

1.6.1. Tudás

A szakképzett tanár rendelkezik azzal a pedagógiai, hermeneutikai és ismeretelméleti tudással, amely segíti őt a pedagógiai folyamatok többrétegű, komplex értelmezésében.

Alaposan ismeri azokat a diagnosztikai, mérésmetodikai szabályokat, amelyek garantálják az értékelő tevékenység megbízhatóságát és objektivitását.

Ismeri azokat a külföldi és hazai módszereket, amelyeket a szaktárgya tanítása során fejlesztett kompetenciák mérésére alakítottak ki.

Megfelelő ismeretekkel rendelkezik az infokommunikációs technikával támogatott értékelés módszereiről.

Tisztában van azokkal a tényezőkkel, amelyek veszélyeztetik az értékelés objektivitását; tudja, milyen jelenségek járhatnak hozzá ahhoz, hogy a pedagógus irreális képet alakítson ki munkája eredményességéről.

Ismeri a fejlesztő értékelés nemzetközi trendjeit és gyakorlatát.

Naprakész ismeretei vannak a differenciált értékelés elméleti alapjairól és alkalmazásának lehetőségeiről.

1.6.2. Képességek

Képes a korrekt adatfelhasználás elveit szem előtt tartva kezelni és elemezni a tanulói tudás értékelésekor kapott eredményeket.

Képes tudatosan és tervszerűen kialakítani a tanulók reális önértékelését és fejleszteni a tanulók önismeretét a megfelelően kiválasztott ellenőrzési módszerek által.

Képes a közösség kohézióját és a tanulók szociális kompetenciáit fejleszteni a társak általi értékelés gyakorlatának kialakításával.

Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás és az individualizálás szempontjait a heterogén összetételű tanulócsoporthoz. Képes szem előtt tartani a tanulók érzelmi fejlesztését is az értékelés folyamatában, meg tudja győzni a tanulókat az együttérzés és a szolidaritás jelentőségéről.

Képes az országos, illetve a helyi mérési eredmények szakszerű értelmezésére, le tudja vonni ezekből a megfelelő következtetéseket, képes munkáját a kapott eredmények tükrében felülvizsgálni és az esetleges hibákat javítani.

1.6.3. Attitűd (viszonyulás)

Törekszik az objektív értékelés követelményének betartására, és tiszteletben tartja az értékelés etikai normáit.

Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett, törekszik olyan értékelési rendszer kialakítására, amelyben érvényesülhetnek a méltányosság szempontjai is.

1.7. Környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja területén

1.7.1. Tudás

A szakképzett tanár tájékozott az ENSZ által megfogalmazott fenntartható fejlődési célok és alapelvek tekintetében.

Ismeri az országos és intézményi szintű pedagógiai dokumentumok fenntarthatóságra nevelésre vonatkozó elvárásait.

Szakterületének megfelelő tudása van a környezeti nevelésről és a fenntarthatóság fogalmáról, alapveiről.

Ismeri a fenntarthatóság értékeit, az alapvető ok-okozati összefüggéseket.

Tudja, hogy a Nemzeti alaptanterv egyik kiemelt fejlesztési területe maga a fenntarthatóság. Ismeri az alaptanterv elvárását, mely szerint a felnövekvő nemzedéknek meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja.

Ismeretekkel rendelkezik az erőforrások megújulási képességéről, a tudatos, takarékos és felelősségteljes használati módozatokról, azok életkori sajátosságokhoz és a tanulók előzetes tudásához igazodó iskolai és iskolán kívüli pedagógiai feldolgozásáról.

Ismer az aktív és felelősségteljes pedagógusszerep betöltése szempontjából is lényeges, az iskolai nevelés és az intézmények számára mintaadó környezeti nevelési, fenntarthatósági programokat, jó gyakorlatokat.

1.7.2. Képességek

A szakképzett tanár képes a fenntarthatósági és környezeti nevelési célokat szolgáló, motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók környezettudatosságát, problémamegoldási és együttműködési képességét fejlesztő, szaktárgyi és tantárgyközi tartalmakhoz kötött tanulási folyamatok szervezésére, irányítására és értékelésére.

Képes a fenntarthatóságra nevelés gyakorlatában a megfelelő nevelési módszerek kiválasztására, adaptív alkalmazására és hatékony nevelési gyakorlatok folytatására.

Pedagógiai munkájában képes arra, hogy hitelesen jelenítse meg a fenntarthatóság értékeit. Képes megérteni az ok-okozati összefüggéseket és rávilágítani a globális kihívások és helyi cselekvések közötti kapcsolatokra és megoldási lehetőségekre.

Képes a tanulók életkori szintjén a fenntartható és nem fenntartható rendszerek, cselekvések és attitűdök (viszonyulások) bemutatására, megértetésére.

1.7.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár szakterületének megfelelő szintetizált tudása birtokában törekszik beépíteni a környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés értékeit, célkitűzéseit és alapelveit mindennapi pedagógiai tevékenységébe.

Arra törekszik, hogy kialakítsa a tanulóknál az aktív cselekvés igényét és a felelős magatartást a fenntarthatóság érdekében, és ezért együttműködik közvetlen környezetével.

Fontosnak tartja az alapvető környezettudatos magatartási normák betartását és betartatását.

Bátorítja a környezettel kapcsolatos pozitív attitűdök (viszonyulások) kinyilvánítását.

Rávilágít a személyes felelősségvállalás fontosságára, és személyes példaadással is törekszik megerősíteni a tanulókat abban, hogy saját viselkedésükkel és cselekedeteikkel járuljanak hozzá egy fenntartható jövő kialakításához.

1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

1.8.1. Tudás

A szakképzett tanár rendelkezik az oktatás-nevelést segítő kommunikáció sajátosságaival kapcsolatos tudással.

Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól és hatásairól.

Ismeri a digitális technológiai alapú kommunikációs csatornákat, alkalmazásokat, tisztában van ezek funkcióival és veszélyeivel.

1.8.2. Képességek

A szakképzett tanár saját tanítási területén mind szóban, mind írásban képes érthetően, árnyaltan kifejezni magát. Képes a szakszerű, nyílt és hiteles kommunikációra a tanulókkal, szülőkkel, tanártársaival, valamint az iskolai és az iskolán kívüli munkatársaival.

Képes kommunikálni online platformokon keresztül is. A szakképzett tanár pedagógiai helyzetekben képes a mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, támogató kommunikációra.

A szakképzett tanár képes a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő, kultúraazonos együttműködésre a szülőkkel és tanulókkal.

1.8.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár fontosnak tartja a tanulókkal és szülőkkel való együttműködés, társas megértés megvalósítását az oktatási és nevelési folyamat hatékonyságának érdekében.

Elkötelezett a tanártársaival való aktív együttműködés iránt.

Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására.

Hivatástudattal kezeli a konfliktushelyzeteket, a problémák feltárását, illetve megoldásuk érdekében szakmai segítséget kér és elfogad.

Betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.

Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.

Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására.

Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.

Végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.

1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területen

1.9.1. Tudás

A szakképzett tanár ismeri a pedagógusszerep betöltéséhez és a szakmai fejlődéséhez szükséges, neveléstudományi, szociológiai, pszichológiai kutatási eredményekkel igazolt tudás forrásait.

Ismeri a pedagógusszakma jogi és etikai szabályait, normáit.

Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szakmai fejlődésben betöltött szerepéről, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban.

1.9.2. Képességek

A szakképzett tanár képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására. Döntéseiben képes a szakmai önreflexióra és önkorrekcióra.

A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését képes folyamatosan értékelni, elemezni. Képes pedagógiai tapasztalatai és nézetei reflektív és mérlegelő értelmezésére, elemzésére, értékelésére.

Képes meghatározni saját szakmai elhivatottságát, szerepvállalását.

A pedagógiai munkájában felmerülő problémákhoz képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni. Jól tájékozódik a pedagógiai és szaktárgyi szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés, valamint innováció sajátosságaival.

Képes kutatási módszerek használatára.

1.9.3. Attitűd (viszonyulás)

Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére.

Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra. Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.

A szakképzett tanár jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, átgondolásában, tudományos források alapján megfelelő válaszok kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.

A szakmáját és a szaktárgyainak megfelelő tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.

SZAKVÁLTÁSRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Az osztatlan tanárképzésben a hallgató számára az alábbi változtatási lehetőségek biztosítottak:

a) A szakpár egyik tanárszakjának megváltoztatása – A kétszakos osztatlan tanárképzésben a hallgató a második lezárt félév végén kérelmezheti egyik tanárszakjának megváltoztatását az aktuális felvételi eljárásban meghirdetett tanári szakok közül, amennyiben a választott szak előírt felvételi vizsgakövetelményeit teljesítette. Az első tanárszakot kizárólag elsőre, a második tanárszakot elsőre vagy másodikra is cserélheti.

b) Átvételi kérelem az egyik tanárszak szerinti alapképzési szakra – A hallgató átvételi kérelmet adhat be az adott szakterület alapképzési szakjára abban az esetben, ha a választott alapszaknak megfelelő tanári szak szakterületi (szakos) kreditjeiből legalább 60 kreditet teljesített.

c) Átvételi kérelem az alapképzés szerinti osztatlan kétszakos tanárszakra. – Átvételi kérelmet az alapképzés szakterülete szerinti osztatlan tanárszakra abban az esetben adhat be a hallgató, ha két lezárt félév után az adott szak legalább 45 kreditjét teljesítette. A teljesített krediteknek az új képzésbe való beszámíthatóságát a kreditellenőrzési bizottság dönti el. Az átvétel előfeltétele, hogy a felvenni kívánt tanári szak az aktuális felvételi eljárásban meghirdetésre került, továbbá, hogy a hallgató az aktuális felvételi eljárásban rögzített követelményeknek eleget tett (pl. emelt szintű érettségi, alkalmassági vizsga, nyelvvizsga). Az osztatlan tanárszakra való átvételt a 4. sz. kari sajátosságokat tartalmazó melléklet további feltételhez kötheti.

A kérelmeket a választott szaknak megfelelő kar tanulmányi osztályára kell benyújtani, döntést a dékán hoz, a választott szaknak megfelelő intézetigazgató/tanszékvezető véleményének figyelembevételével. A hallgató a szakváltás engedélyezését követően tanulmányait az új szakjának megfelelő karon folytatja, a szakváltást követő tanévre kiadott oklevélkövetelmények alapján.

A szakváltás a képzés során kizárólag egy alkalommal engedélyezhető. Második szakváltás kizárólag külső (országos) felvételi eljárás következtében lehetséges.

ANYANYELVI KRITÉRIUM - KRITÉRIUMKÖVETELMÉNY

Anyanyelvi ismeretek I. - A tanári kommunikáció alapja (1 kredit + 2 gyakorlat, 2. félév)

A tantárgy azokat az anyanyelvi készségeket kívánja megalapozni, amelyek a tanárok és a diákok nyelvi kapcsolatát érintik. Tartalmazza a tanári beszédtechnika legfontosabb problémáit, és a szóbeli készségek mellett fejleszteni szándékozik az írásbeli kifejezés formáit is, elsősorban a helyesírási és a szövegalkotási kérdésekben. A tantárgy gyakorlati ismereteket ad, miközben az egyéni készségfejlesztésben felhasználja a korszerű nyelvtechnológiai lehetőségeket is. A tematika hangsúlyt fektet arra is, hogy a hallgatók az így megszerzett ismereteket már a képzés során is hasznosítani tudják.

Anyanyelvi ismeretek II. - Szövegalkotás a tanári munkában (1 kredit+ 2 gyakorlat, 7. félév)

A tantárgy az előző kurzus ismeretanyagát építi tovább. Középpontjában a tanárok nyelvi készségeinek fejlesztése áll, elsősorban a szóbeli és az írásbeli szövegalkotás különböző nyelv- és stílusrétegekben való megvalósítását illetően. Hangsúlyos szerepet kap a tanár nyelvi attitűdépítő és -fejlesztő feladata is. A tantárgy gyakorlati ismereteket ad, miközben az egyéni készségfejlesztésben felhasználja a korszerű nyelvtechnológiai lehetőségeket is.

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
<i>Szaktárgyszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretében)</i>													

Anyanyelvi ismeretek I. - A tanári kommunikáció alapja		30								gyj.		1
Anyanyelvi ismeretek II., Szövegalkotás a tanári munkában						30				gyj.	Anyanyelvi is- meretek I.	1

GYAKORLATOK

Az *iskolai gyakorlatok* célja az általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzése, gyakorlása, képességek, attitűdök fejlesztése, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkal való kommunikáció, tanulókkal való egyéni foglalkozás, együttműködés) való ismerkedés, alapjártasság szerzése a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben.

Az iskolai gyakorlatok formái:

Iskolai pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok (2. félév, 5 kredit): a képzéssel párhuzamosan folyó, különböző típusú partnerintézményekben, saját szakpárjaihoz is tartozó órákon, foglalkozásokon végzett, az ajánlott tantervben meghatározottak szerinti társas gyakorlatok a pedagógiai és pszichológiai szakterületek oktatóinak vezetésével, kurzushoz kapcsolódva. A gyakorlatokat a Pedagógusképző Központ szervezi és kéri fel az oktatókat.

Iskolai tanítási gyakorlat (3-7. félév, 10 kredit): a képzéssel párhuzamosan, iskolában végzett tanítási gyakorlatok a szakmódszertani szakterületek támogatásával. A gyakorlatok helye egyetemi gyakorlóiskola és partnerintézmény. A gyakorlatokat a Pedagógusképző Központ szervezi és kéri fel az oktatókat.

Szaktárgyi tanítási gyakorlat (8-9. félév, 10 kredit): a képzéssel párhuzamosan gyakorlóintézményekben történik. A gyakorlatokat a Pedagógusképző Központ szervezi és kéri fel az oktatókat.

Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat (10 félév, 20 kredit) a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor, szükség esetén vezetőtanár és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett köznevelési intézményben végzett gyakorlat. Területei: a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek, a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek, az iskola mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése. A gyakorlat időtartama fél év, és a mindenkor köznevelési félévhez igazodik. A hallgató egyszerre mindkét szakjából gyakorol.

PORTFÓLIÓ

A portfólió lényegét tekintve olyan dokumentumok gyűjteménye, amelyek megvilágítják valakinek egy területen szerzett tudását, fejlődését. Mivel a pályán lévő pedagógusok minősítési folyamatában használnak portfóliót, a Debreceni Egyetem szabályzatát oly módon alkottuk meg, hogy ezen a területen is felkészítsük a leendő tanárokat majdani feladataikra.

A tanárképzésben a portfólió alkalmazása azt a célt szolgálja, hogy a tanárjelöltnek módja legyen arra, hogy bemutassa szakmai fejlődését, tanári kompetenciáinak (ki)alakulását. A portfólió ennek eszköze oly módon, hogy a jelölt benne gyűjti össze a tanulásának, fejlődésének menetét bemutató dokumentumokat. Ennek érdekében a dokumentumok gyűjtése folyamatosan történik a képzés első félévétől kezdve. Minden félév végén a hallgató az e-learning rendszerbe tölti fel az adott félévben a tanárképzési kurzusok, gyakorlatok keretén belül készült produktumokat. A portfólióba a dokumentumok eredeti példányait kell feltölteni! A készítésükkor papír alapon beadott, aláírásokkal ellátott dokumentumokat digitálisan (szkennelve vagy fényképezve) kell feltölteni, az eredetileg is csak digitális beadott anyagokat viszont nem kell utólag kinyomtatni és aláírással ellátni. A portfólió összeállításakor kizárólag az időben feltöltött fájlokat lehet felhasználni!

A hallgató a portfólióról köteles plágiumnyilatkozatot tenni. A nyilatkozat aláírt és beszkennelt verziója a portfólió részét képezi, ennek hiányában a portfólió nem értékelhető.

Milyen dokumentumokat kell összegyűjteni a portfólióban?

Az elektronikusan (az e-learning rendszer használatával) készülő portfólióba olyan produktumokat kell feltölteni, melyek bemutatják a tanárjelölt pedagóguskompetenciáinak fejlődését illetve meglétét.

A pedagóguskompetenciák – a pedagógusok minősítési rendszere alapján – a következők:

Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
A tanulás támogatása

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A portfólióba 18 fájlt kell beválogatni az előzetesen feltöltött fájlok közül úgy, hogy mindegyik kompetenciához legalább két olyan fájlt kell hozzárendelni, mely az adott kompetencia meglétét, fejlődését bizonyítja. Ezt a hozzárendelést egy táblázatba kell összefoglalni a portfólió elején.

A portfólióba beválogatott fájlok között kötelezően szerepelnie kell a következőknek:

– A Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlaton készített reflektált hospitálási napló. Ebből ki kell derülnie a hospitálás helyének, idejének és a megfigyelési szempontoknak.

– A Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat tárgyából készített témazáró feladatlap és a hozzá tartozó javítókulcs.

– mindkét szaktárból minden iskolai tanítási gyakorlatokról legalább egy-egy elvégzett feladat leírása, vagy egy-egy mikrotanítás, vagy egy-egy megtartott órájának óraterve, valamint az órát követő megbeszélés mentortanártól és hallgatótársaktól származó reflexiói. A portfólióba el kell helyezni az órán felhasznált eszközöket vagy azok fényképét (pl. szóképek, feladatlapok, modellek, prezentáció stb.);

– mindkét szaktárból a szaktárgyi tanítási gyakorlatok legalább egy-egy megtartott órájának óraterve, valamint az órát követő megbeszélés vezetőtanártól és hallgatótársaktól származó reflexiói. A portfólióba el kell helyezni az órán felhasznált eszközöket vagy azok fényképét (pl. szóképek, feladatlapok, modellek, prezentáció stb.);

– mindkét szaktárból minimum egy-egy szakmódszertanból készített hallgatói produktum;

– a gyakorló félévekből egy reflektált hospitálási napló;

– a gyakorló félév tanórán kívüli tevékenységeinek 5000-12000 karakter terjedelmű reflektív összefoglalása

A portfólió értékelésekor az értékelők megvizsgálják a fájlok feltöltésének dátumát és a következő szempontok szerint értékelnek 1-5 skálán (1 = nem jellemző5 = teljes mértékben jellemző): A portfólió rendezett, jól áttekinthető; a helyesírás, fogalomhasználat pontos, következetes; a választott fájlok jól kapcsolódnak az adott kompetenciaterülethez; a tanulókkal, tanárkollégákkal, szülőkkel való kommunikációja szakszerű és hiteles; módszertani változatosság, tudatosság jellemzi a hallgató munkáját; jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját munkáját ezek figyelembevételével megtervezni; célszerűen használja a digitális eszközöket, lehetőségeket; együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a tanórán kívül; tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepvárásokhoz; reálisan és szakszerűen elemzi, értékeli saját gyakorlatát és szakmai önévelésének irányait.

SAKDOLGOZAT

Az osztatlan tanárképzésben a szakdolgozat kreditértéke 5 kredit. A két tanárszakra egyidejűleg folyó képzésben egy – szakterületi vagy szakmódszertani – szakdolgozatot kell benyújtani és azt a záróvizsga részeként, a szakmai záróvizsga keretében kell megvédeni. A szakdolgozati témák kiírása, a témavezetők kijelölése, a szakdolgozat terjedelmének és formai követelményeinek meghatározása az illetékes kar/ szakintézetek/ szaktanszékek hatásköre. A szakdolgozati téma megválasztásának határidejét, a jelentkezés módját az illetékes kar vagy intézet határozza meg, de a jelentkezés végső határideje május 31. A szakdolgozatok témaválasztásának és értékelésének megszervezését a Pedagógusképző Központ főigazgatója ellenőrzi.

Amennyiben a hallgató szakdolgozata megegyezik azzal a dolgozattal, amelyet az OTDK-n 1-3. helyezéssel vagy különdíjjal jutalmaztak, a szakdolgozat bírálatának érdemjegye jelesnek minősül.

TANÁRI ZÁRÓVIZSGA

Osztatlan tanárképzés

A záróvizsgára bocsátás szakos feltételei:

- **Szakmai zárószigorlat letétele** (mindkét szakhoz kapcsolódóan). Anyaga az adott szakterület teljes ismeretanyagát komplex módon tartalmazza. A zárószigorlat az előírt szakmai kreditek megszerzése után, az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat fél évét megelőzően teendő le. A zárószigorlat megszervezését az illetékes kar végzi, a szaktanszékek/intézetek bevonásával.
- Az **20 kredit**es összefüggő egyéni iskolai gyakorlat teljesítése.
- **Abszolutórium** megszerzése, ami az előírt kreditek teljesítésével együtt tanúsítja a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és más tanulmányi követelmények teljesítését.
- A gyakorlat során elkészített, elbíralt **portfólió** benyújtása, és legalább elégséges érdemjeggyel történő elfogadása. A portfólió védésére az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat zárásaként az iskolában kerül sor.
- A **szakdolgozat** benyújtása, és legalább elégséges érdemjeggyel történő elfogadása.

Az adott félévben záróvizsgára jelentkezni az illetékes kar szabályzatában meghatározott határidőig lehet. A jelentkezésekkel párhuzamosan a Pedagógusképző Központ is értesül a jelentkezések tényéről.

A tanárizáróvizsga-bizottság összetétele:

Elnök: a pedagógia vagy pszichológia minősített oktatója. Tagok: a megfelelő szakmódszertan oktatója, külső tag

A záróvizsga részei:

- Portfólióvédés.
- Szakdolgozatvédés.
- Felelet a **pedagógia-pszichológia** témaköréből.
- Felelet a **szakmódszertan** témaköréből az első tanári szakhoz kapcsolódóan. Élő idegen nyelv szakokon a módszertani vizsga a képzés nyelvén történik.
- Felelet a **szakmódszertan** témaköréből a második tanári szakhoz kapcsolódóan. Élő idegen nyelv szakokon a módszertani vizsga a képzés nyelvén történik.

A szakdolgozat bemutatása és védeése önálló szakmai bizottság előtt, a szakmai zárószigorlat keretében történik. A védésre az illetékes karon érvényben lévő eljárás szerint kerül sor, a védés időpontját a kar minden esetben egyeztetni a Pedagógusképző Központtal és a szaktanszékekkel/intézetekkel.

A záróvizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges, különben a szóbeli vizsga érdemjegye elégtelen. Ebben az esetben a következő vizsgaidőszakban csak az elégtelen érdemjegyű részterület(ek)et kell pótolni.

A tanári záróvizsga minősítése az alábbi részjegyek egyenlő súllyal vett átlaga két tizedesre kerekítve:

- portfólióvédés,
- szakdolgozatvédés (a bemutatást, védést szakmai bizottság minősíti önálló érdemjeggyel),
- pedagógia-pszichológia felelet,
- szakmódszertani felelet az első tanári szakból,
- szakmódszertani felelet a második tanári szakból.

Az osztatlan tanárképzés oklevelének minősítése

A tanári oklevél minősítését a szaktárgyi-diszciplináris zárószigorlatok és a tanári záróvizsga összesített érdemjegyének átlaga *alapján, valamint a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának* 28. § (9) szerinti besorolás szerint határozzák meg.

AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI MODULJÁNAK TANTERVE

A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
PSZICHOLÓGIAI MODUL														
Kötelező tárgyak:														
A nevelés pszichológiai alapjai	30											koll.		2
Választható tárgyak														
A nevelés szociálpszichológiája*				30								gyj.		2
A tanulásmódszertan pszichológiája*				30								gyj.		2
A tanulói személyiség megismerése**					30							gyj.		2
Iskolai mentálhigiéné**					30							gyj.		2
Iskolai tehetség gondozás**					30							gyj.		2
Összesen	30			60	90									6

* a két tárgyból összesen 2 kredit kötelező

** a három tárgyból összesen 2 kredit kötelező

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
PEDAGÓGIAI MODUL														
Kötelező tárgyak:														
A nevelés és az oktatás társadalmi összefüggései		30										gyj.		2
A tanítási, tanulási folyamat didaktikai alapjai			30									koll.		2
A pedagógiai folyamatok tervezése				30								gyj.	Didaktika	2
Pedagógiai mérés és értékelés					30							gyj.	Didaktika	2
A különleges bánásmód pedagógiája						30						gyj.		2
Kompetencia-szintetizáló szeminárium (Kísérő szeminárium) ***										30		gyj.		2
Összesen														12
Választható tárgyak														
Családi életre nevelés ****							30					koll.		2
Nevelés elméleti és történeti összefüggései ****								30				koll.		2
Reformpedagógia és alternatív pedagógiai irányzatok a gyakorlatban ****							30					gyj.		2

A tanári pálya komplex kérdései a gyakorlatban ****										30			gyj.		2
Digitális kompetenciák fejlesztése az oktatásban ****										30			gyj.		2
Kapcsolódás és közösség a pedagógiai gyakorlatban ****										30			gyj.		2
Interkulturális kommunikáció és konfliktuskezelés az oktatásban ****										30			gyj.		2
Pedagógiai tudásmegosztás és együttműködés a nevelési partnerekkel****										30			gyj.		2
Értékelési eljárások és a mérési eredmények hasznosítása az oktatásban****										30			gyj.		2
Hátrányos helyzetű tanulók az oktatásban ****										30			gyj.		2
Összesen															2

*** A pedagógia modul 14 kreditjéhez tartozik a 2 kredités pedagógiai kísérőszeminárium, amely az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat része

**** a tíz tárgyból összesen 2 kredit kötelező

TANÁRI GYAKORLATOK

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Tanári gyakorlatok														
Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat		38										gyj.		5
Iskolai tanítási gyakorlat I.			26										Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat	2
Iskolai tanítási gyakorlat II.				26							gyj.	Iskolai tanítási gyakorlat I.	2	
Iskolai tanítási gyakorlat III.					26						gyj.	Iskolai tanítási gyakorlat II.	2	
Iskolai tanítási gyakorlat IV.						26					gyj.	Iskolai tanítási gyakorlat III.	2	
Iskolai tanítási gyakorlat V.							26				gyj.	Iskolai tanítási gyakorlat IV.	2	
Szaktárgyi tanítási gyakorlat I.								60			gyj.	Iskolai tanítási gyakorlat V.	5	
Szaktárgyi tanítási gyakorlat II.									60		gyj.	Szaktárgyi tanítási gyakorlat I.	5	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat										60	gyj.	Szaktárgyi tanítási gyakorlat II., zárószigorlat	20	
Portfólió											gyj.		5	
Összesen (1-10. félév)														50

SZAKMÓDSZERTAN

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
<i>Szak módszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretéhez)</i>														
Szak módszertan I.												gyj.		
Szak módszertan II.												gyj.	Szak módszertan I.	
Szak módszertan III.												gyj.	Szak módszertan II.	
Szak módszertan IV.												gyj.	Szak módszertan III.	
Szak módszertan V.													Szak módszertan IV.	
Szak módszertan VI. (összefüggő gyakorlatot kísérelő)													zárószigorlat	
Összesen														20

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANULÁSI TERÜLET

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM SZAKOS TANÁR

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Debreczeni Attila
Összes kontaktóra száma:	1148
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség: magyar nyelvű megjelölése: okleveles magyar nyelv és irodalom szakos tanár szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Hungarian Language and Literature

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamán kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában, szakképzésben a magyar nyelv és irodalom közismereti tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében 2. mellékletben meghatározott a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A magyar nyelv és irodalom szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Rendelkezik a magyar nyelv és irodalom tanításának a Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv tartalmához illeszkedő korszerű nyelv- és irodalomtudományi, társtudományi, valamint anyanyelv- és irodalompedagógiai ismeretekkel.

Rendelkezik az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, szövegalkotási, logikai, informatikai) felkészültséggel.

Ismeri az anyanyelvi és irodalmi nevelés-oktatás alapelveit, céljait, feladatait, tartalmait, színtereit, szaktárgyspecifikus alapelveit, módszertani eljárásait, tanulásszervezési módjait, tanítási és tanulási stratégiáit; a tantervben megfogalmazott tanulási eredményeket, valamint a tantárgyak tanulásának sajátosságait, megismerési módszereinek lehetőségeit, a tankönyveket, taneszközöket.

Ismeri a modern irodalom- és nyelvtudomány alapjait, tudományos módszereit az irodalomtörténet-írás, a korszakolás, a szövegfeldolgozás, valamint a nyelvi elemzés terén.

Ismeri a magyar nyelv és irodalom tanítása és tanulása során felhasználható korszerű kézikönyveket, online folyóiratokat és adatbázisokat.

Ismeri a különböző műfajú nyomtatott és az online szövegek feldolgozásának változatos módszereit, technikáit; a szövegértési kompetencia fejlesztésének változatos módjait.

Ismeri az irodalmi művek értelmezésének többféle tudományos eljárását, az irodalmi műnemek és a legfontosabb műfajok leírására és értelmezésére használt fogalmakat.

Ismeri az európai irodalom- és művelődéstörténet, valamint a magyar irodalom történetének nagy korszakait, fontos alkotásait. Ismeri a modern nyelvtudomány alapjait, néhány modern nyelvleírási irányzatát.

Alapvető és sokrétű ismerettel rendelkezik a szöveg- és stílustípus-gyűjteményekről.

Képes eltérő nyelvelméleti kiindulópontokból tekinteni a nyelvhasználat jelenségeire. Képes a nyelvről való tudás sokféleségét, a nyelv (rendszerbeli, társas és kulturális) változatosságát a maga számára feltekerkezni, általánosan modellálni, és a korosztálynak megfelelő módon értelmezni.

Ismeri a magyar nyelv és irodalom tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait, speciális fejlesztési igényeit, a fejlesztés és a diagnosztikus mérés módszereit. Ehhez korosztály-specifikus olvasmányokat, megközelítési módokat választ a tananyagfeldolgozás során.

Tisztában van a magyar nyelvnek és irodalomnak a tanulók személyiségének fejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.

b) képességei

Tudja alkalmazni az irodalmi és anyanyelvi nevelés speciális alapelveit, eszközeit, eljárásait.

Képes a tudás tantervi és tanulási területi összefüggésekbe ágyazására, elősegíteni a tanulók tudományos fogalmainak, fogalomrendszerének fejlődését, megismertetni a tudományterület értékeit és kutatási eljárásait; képes az elsajátított tudás alkalmazásához szükséges készségek kialakítására a tanulóknál.

Képes magát szakszerűen kifejezni, szóban és írásban, valamint szaktárgyi, szakmódszertani kompetenciáit adaptív és kreatív módon alkalmazni az anyanyelvi, illetve az irodalmi nevelés folyamatában.

Rendelkezik az egyéni, a közösségi sajátosságokhoz igazodó, a megértő műélvezetet, valamint a közösségi interpretációt, a szóbeli és az írásbeli nyelvi fejlesztést, az anyanyelvi, illetve irodalmi ismeretbővítést segítő szakmódszertani felkészültséggel.

Képes a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításának pedagógiai gyakorlatát és annak a tanulók személyiségének fejlődésére gyakorolt hatását elemezni.

Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

Képes a tanulói személyiség sokoldalú fejlesztésére a magyar nyelvi és irodalmi műveltséganyag elsajátításának, a beszéd, a beszédértés, az olvasás, a szövegértés, az írás és a szövegalkotás oktatásának folyamatában.

Képes a magyar nyelv és irodalomban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni.

Egyéni eljárásokat alkalmaz a hátrányos helyzetű, SNI-s, BTMN-s és a tehetséges tanulók tanulási-tanítási folyamatában a nyelvtanórán és az irodalomórán.

Az olvasóvá nevelés folyamatában képes a tanulói személyiség fejlesztésére a művekkel való egyéni találkozás, a személyesen motivált műélvező megértés révén és annak érdekében. Képes az adott korosztálynak, az adott olvasói igénynek megfelelő olvasmányt ajánlani a tanulóknak.

c) attitűdje (viszonyulása)

Közvetíti a nemzeti kultúra alapvető elemeit, gondolatait, erkölcsi, esztétikai értékeit.

Fontosnak tartja a tanulók szövegértési, szövegalkotási tudásának és képességének folyamatos fejlesztését.

Segíti a tanulók megismerési és alkotási vágyának kiteljesedését és folyamatos fenntartását.

Célja, hogy a tanulók megőrizték kíváncsiságukat, nyitottságukat, és váljanak önmagukat és a másikat elfogadó, gondolkodó és olvasó emberekké.

Célja, hogy a különleges bánásmódot igénylő tanulók megszeressék az olvasást, kialakuljon az olvasói tudatosságuk.

Fontosnak tartja a különböző személyiségű tanulók értelmi, érzelmi, testi, szociális, valamint erkölcsi fejlődéséről való elképzelések, az együttnevelés elveinek megismerését, szakmódszertanát és alkalmazását a magyar nyelv és irodalom tanítása során. A tanítás, az olvasmányélmények feldolgozása során hangsúlyozza az egymás elfogadásának szükségességét.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptantervet, a kerettantervet és a helyi tantervek vonatkozó előírásait. Ezek ismeretében képes az adott tanulócsoporthoz képesti képességeihez, lehetőségeihez, érdeklődéséhez igazodó magyar nyelvi és irodalmi szakpedagógiai tervek (tanmenetek, tematikus tervek, óratervek) összeállítására. Korszerű anyanyelv- és irodalompedagógiai ismeretekkel rendelkezik, melyeket a pedagógiai folyamatok tervezése során képes beépíteni munkájába.

A tanításban is képes a Nemzeti alaptanterv fejlesztési területeinek és nevelési céljainak érvényesítésére, tananyagtartalmainak elsajátíttatására.

Ismeri a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai, továbbá szakmódszertani szempontjait.

b) képességei

Képes a tananyag súlypontjait, felépítését, közvetítésének logikáját a kerettantervi előírásokkal és a pedagógiai célokkal összhangban az adott tanulócsoporthoz igazítani.

Képes a pedagógiai munka átfogó és részletekbe menő, a feltételek árnyalt elemzésén alapuló megtervezésére; a tapasztalatok reflektív módon történő elemzésére és értékelésére.

Képes figyelembe venni a Nemzeti alaptanterv kulcskompetenciáit, egyensúlyt tud tartani a közvetítendő műveltséganyag követelményei, valamint a fejlesztőfeladatok között.

Képes a szaktárgya tanulása és tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, taneszközöket, egyéb tanulási forrásokat a konkrét céloknak megfelelően használni.

Képes a tanórai (magyar nyelv és irodalom tantárgy tanórai, osztályfőnöki) és a tanórán kívüli (szakköri, diákköri) munka tervezésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés, valamint nyitott az új oktatási módszerek és technológiák iránt.

Elkötelezett a szakmája iránt, amely inspirálja a diákokat, és elősegíti a tanulás szeretetét.

Az értékeléshez felhasználja a digitális technológia nyújtotta lehetőségeket, ebben a tekintetben nyitott, fejlődőképes.

4.2.1.3. A tanulás segítése területén

a) tudása

Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés magyar nyelv és irodalom tantárgyakra vonatkozó tanórai lehetőségeit.

Ismeri, továbbá alkalmazza a modern információfeldolgozási stratégiákat, technikákat az anyanyelvi és irodalmi ismeretbővítés folyamatában.

b) képességei

Képes a hatékony tanulási környezet kialakítására, a tanulási folyamat iskolai, illetve iskolán kívüli összetevőinek szoros összehangolására.

Képes az olvasóvá nevelésre, a házi olvasmányok önálló tanulói feldolgozásának motiválására, a tanulók olvasási készségeinek és műértő képességének folyamatos fejlesztésére, segíti a tanulók önálló olvasói tevékenységeit.

Ismeri, alkalmazni tudja az anyanyelvi és irodalmi nevelésben az egyéni, illetve a közösségi motiválási technikákat, a tanulói kommunikációt támogató eszközöket, a visszacsatolási mechanizmusokat.

Tudja alkalmazni a korszerű beszéd- és beszédértés-fejlesztés, a folyamatelvű olvasás- és írástanítás egyéni, valamint csoportos módszertani eljárásait.

Ismeri a szövegértési, szövegalkotási stratégiákat, azokat képes alkalmazni és gyakoroltatni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Tudja, hogy a megfelelő tanulási légkör megteremtéséhez figyelembe kell venni a tanulók sajátos igényeit, ötleteit, kezdeményezéseit.

Fontosnak tartja a tanulókkal való együttműködés, társas megértés megvalósítását a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében.

Irányítja a tanulók tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolását, az egész életen át tartó tanúlással kapcsolatos pozitív viszony kialakítását.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a magyar nyelv és irodalom szerepét a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a magyar nyelv és irodalom tantárgyban megjelenő fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait.

Ismeri a magyar nyelv és irodalom tanítása során fejlesztendő kompetenciákat.

Tisztában van a tehetséggondozáshoz szükséges ismeretekkel és technikákkal, valamint a magyar nyelv és irodalom tanulásában nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás módszereivel.

Ismeri és alkalmazza a digitális eszközöket a magyar nyelv és irodalom differenciált oktatásának megvalósítására.

b) képességei

Képes a tanulókat racionális gondolkodásmódra, önálló véleményalkotásra, mérlegelő gondolkodásmód kialakítására, érvelésre ösztönözni.

Képes a magyar nyelv és irodalom speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére, kezelésére.

Képes a tanulás/tanítás folyamata során a tanulók képességeinek fejlesztésére alkalmas, a tanuló adottságainak és előzetes ismereteinek megfelelő módszerek kiválasztására.

Rendelkezik a magyar nyelv és irodalom iránti megfelelő viszony kialakításának képességével.

Képes az egyéni anyanyelvi, irodalmi képességek (tehetséges vagy sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók) felismerésére és differenciált fejlesztésére.

Rendelkezik a kiemelkedő anyanyelvi, irodalmi képességek korai felismerésének képességével, amelynek kihasználásával a tehetséges tanulókat ösztönözni tudja a megoldandó problémák megértése és megoldása területén eredeti ötletek felvetésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Vállalja a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválását, a tehetséggondozást.

Empatikus és érzékeny a tanulók magyar nyelv és irodalom kapcsán jelentkező tanulási nehézségeire, problémáira.

Felvállalja a magyar nyelv és irodalomból nehézségekkel küzdő tanulók segítségét.

Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére a magyar nyelv és irodalom tanulásában.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri az irodalmi és anyanyelvi nevelés tanórai, illetve tanórán kívüli közösségi formáinak, csoportos tevékenységeinek megszervezési módjait, a tanulói közösségekben rejlő lehetőségek kihasználási lehetőségeit.

Jártas iskolai ünnepek, magyar nyelvi és irodalmi tanulmányi versenyek, tanulmányi kirándulások megszervezésében, lebonyolításában.

b) képességei

Képes az anyanyelvi kompetencia tekintetében az egyének közötti különbségek megértésére, az együttműködési készségek fejlesztésére.

A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentesre neveli, különös tekintettel a többi gyermek, tanuló irodalmi, nyelvi felkészültségére.

Képes a műértelmező folyamat egyéni és közösségi kereteinek megteremtésére, valamint arra, hogy e folyamatban – többféle szerepben – irányítóként, motiválóként, résztvevőként, segítőként, ellenőrzőként vegyen részt.

Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében képes a státuszkezelésre, a tanulói közösségek szervezésére és vezetésére, az önszerveződő tanulói csoportok segítésére, projektfeladatok tervezésére és

vezetésére (többek között az iskolatársaság, az iskolarádió, az iskolai és egyéb közösségi programok, honlapok), létrehozásának, szakmai működtetésének segítésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a tanulók anyanyelvi kompetenciáinak fejlesztését szolgáló csoportos tevékenységek (projektmunka, páros és csoportmunka, kooperatív tanulási technikák, heterogén tanulócsoportban differenciált fejlesztés, nem formális módszerek alkalmazása) megszervezésére, a tananyaghoz kapcsolt alkalmazására.

Felkészült magyar nyelvi és irodalmi szakkörök, önképző körök irányítására, a tanulói önszerveződés elősegítésére.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, a magyar nyelv és irodalom értékelésben alkalmazható hagyományos és digitális eszközeit.

Ismeri a magyar nyelv és irodalom tanítása során használható feladatbankokat és szöveggyűjteményeket.

Ismeri az érvényes érettségi vizsgakövetelményeket.

Ismeri az anyanyelvi és irodalmi kompetenciák mérésével, értékelésével kapcsolatos eljárásokat, a központi mérések eredményeit, tanulságait.

Képes az irodalmi nevelés folyamatában reflektálni a különféle értékelési szempontokra, a közös órai interpretációk megszervezésére, az értékelési szempontok diákokkal történő megvitatására, a tanulók egyéni képességeinek felmérésére, a műértelmező írások megfelelő értékelésére.

b) képességei

Képes a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének értékelésére; különböző értékelési formák, eszközök használatára; az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazására; az önértékelés fejlesztésére.

Képes az irodalmi nevelés folyamatában reflektálni a különféle értékelési szempontokra, a közös órai interpretációk megszervezésére, az értékelési szempontok diákokkal történő megvitatására, a tanulók egyéni képességeinek felmérésére, a műértelmező írások megfelelő értékelésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Formális és informális értékelései pozitív visszacsatolást adjanak a tanulók számára, legyenek motiváló hatásúak.

Törekszik az írásbeli és szóbeli értékelés különféle formáinak folyamatszerű, egységben való alkalmazására.

Elkötelezett a tanulók tanulását fejlesztő értékelés mellett.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök, viszonyulások átadásában

a) tudása

Ismeri azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, és azok megjelenési lehetőségeit a magyar nyelv és irodalom tanítása során.

Ismer példákat a világgazdaság, nemzetgazdaság, vállalkozások világából, és ezeket fel tudja használni a magyar nyelv és irodalom tanítás során a gyakorlati élethez kapcsolódó feladatok megoldásában.

Az irodalmi művek elemzése során reflektál a tárgyalt környezeti jelenségre, felhívja a figyelmet a fenntarthatósági, környezettudatos lehetőségekre.

b) képességei

Képes önállóan saját fejlesztésű feladatlap készítésre, olyanra, amellyel maga is környezettudatosságot közvetít.

Képes olyan feladatokat készíteni, amelyek a fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatosak.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

Ismeretekkel rendelkezik a mérlegelő gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

Alapos infokommunikációs tudása van, amelyet folyamatosan képes fejleszteni.

b) képességei

Képes a tanulói motiváció, az önálló és közösségi tevékenység segítésére, hatékony ismeretkövetítésre, irodalmi, anyanyelvi nevelésre.

Folyamatosan fejleszti saját pedagógiai kommunikációját, megismeri az osztálytermi és a tanórán kívüli iskolai kommunikáció sajátosságait.

Képes magyarázó, kérdező, instruáló, visszacsatoló, értékelő, tevékenységszervező, kapcsolatteremtő, -tartó, -záró kommunikációs kultúrájának fejlesztésére.

Képes az iskolai, illetve az iskolán kívüli nevelés színterein – az anyanyelvi és az irodalmi nevelés tantárgyközi beágyazottságának megfelelően – az iskolai, valamint az iskolán kívüli nevelés más szereplőivel (így a közművelődési, a közgyűjteményi intézményekkel, színházakkal, múzeumokkal) való együttműködésre.

c) attitűdje (viszonyulása)

Képes az iskolai nevelés folyamatának irányítására.

Figyelembe veszi a rokon szakterületek képzési szempontjait.

Képes a mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra (önérvényesítés), segítő, érzelmi, lelkiületi kommunikációra.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

a) tudása

Tisztában van a magyar nyelv és irodalom alkalmazásának etikai kérdéseivel.

Tudja, hogy magyar nyelv és irodalom szakos tanárként milyen területekre terjed ki a saját, egyéni felelőssége a tanítás, a nevelés és a szemléletformálás terén.

Figyelemmel követi a magyar nyelv és irodalom tanulásához-tanításához kapcsolódó legfontosabb oktatástechnológiai fejlesztéseket.

b) képességei

Képes saját szakterületén a folyamatos és önálló önképzésre, valamint a szakmai fejlődését segítő szakmai együttműködésre.

c) attitűdje (viszonyulása)

Bemutatja a magyar irodalom és a magyar nyelv végtelen gazdagságát és érték közvetítő funkcióit.

Megvan benne az igény a szaktudományos és szakmódszertani kutatási eredmények folyamatos követésére, valamint az iskolai nevelési folyamatba való adekvát beépítésére.

Elkötelezett a magyar nyelv és irodalom színvonalas tanítására, a tanulók nyelvvel és irodalommal szembeni viszonyának javítására, ismereteinek, képességeinek fejlesztésére.

Vállalja a társadalomnak a magyar nyelv és irodalom iránti viszonyának javítását, fellép a magyar nyelv és irodalom alkalmazásával kapcsolatos szándékos megtevés ellen.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés:

Szaktudományi ismeretek: 95–100 kredit

A Nemzeti alaptanterv alapján a szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak meg kell felelnie a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeinek és tartalmainak (amelyek a nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak), valamint meg kell felelnie az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteinek.

a) *Szakmai alapozó ismeretek:* 8–12 kredit

Irodalomtudomány: 4–6 kredit

Az irodalomtudomány alapjai (Irodalomelméleti alapfogalmak – stílustörténet, verstani alapismeretek, **olvasás- és értelmezésmódok, irodalom és társelmvészetek.** Az irodalmi szöveg poétikai és stílári sajátosságai, műnemek és műfajok, stílustörténet, irodalmi alkotások elemzési, **értelmezési eljárásai,** verstani alapismeretek, az elbeszélésmód vizsgálata, a drámai művek elemzésének kérdései, líra-

, próza- és drámaelméleti ismeretek, **tömegkultúra és művészeti gyakorlat összefüggései, kéziratos, nyomtatott és digitális kultúra, népi kultúra és szépirodalom, az irodalom praktikus használata. Az irodalom tanítása.)**

Az irodalomtudományi ismeretszerzés alapjai (az irodalomtudomány módszerei, a tudományos ismeretszerzés forrásai: könyvtár- és internethasználat, írásbeli, szóbeli és digitális ismeretszerzés, a digitális bölcsészet alapjai).

Nyelvtudomány: 4–6 kredit

A nyelvtudomány alapjai (A nyelv fogalma. A nyelv több szempontú megközelítése: a nyelv mint jelrendszer, nyelv és megismerés, nyelv és gondolkodás, nyelv és cselekvés, a nyelv mint dinamikus rendszer, nyelv és kreativitás. A nyelv tudományos vizsgálatának általános kérdései. A nyelvtudomány 20–21. századi legfontosabb iskolái, módszerei. Az anyanyelv tanítása.)

A nyelvészeti ismeretszerzés alapjai (A nyelvtudomány kutatási területei, módszerei. Könyvtár- és internethasználat, nyomtatott és elektronikus szótárak, nyelvtudományi és szakmódszertani folyóiratok, számítógépes nyelvészeti adatbázisok.)

b) A szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: 83–87 kredit

Irodalomtudomány: 53–58 kredit

Irodalomelmélet

Irodalomelméleti alapfogalmak – stílustörténet, verstani alapismeretek, olvasás- és értelmezésmódok, irodalom és társművészetek (Az irodalmi szöveg poétikai és stiláris sajátosságai, műnemek és műfajok, stílustörténet, irodalmi alkotások elemzési, értelmezési eljárásai, verstani alapismeretek, az elbeszélés mód vizsgálata, a drámai művek elemzésének kérdései, líra-, próza- és drámaelméleti ismeretek, tömegkultúra és művészeti gyakorlat összefüggései, kéziratos, nyomtatott és digitális kultúra, népi kultúra és szépirodalom, az irodalom praktikus használata.)

Világirodalom

Mítosz, nemzeti mitológia, magyar népmesék, narratív struktúrák és tanításuk. (Az irodalom ősi formái: mágia és mítosz, ősi magyar hitvilág, szóbeliség és írásbeliség. Narratológia, mitopoétika, mítoszkritika. A mesék poétikai szerepe, mesepoétikai, pszichoanalitikus megközelítési lehetőségei. A mitológiák szerepe az irodalmakban, a kulturális emlékezetben, narratív és archetipikus sé mák.)

Korszakok, korstílusok, szerzők, művek, művelődés- és irodalomtörténeti tájékozódás, társművészetek, kultúratudományi megközelítések, téma, motívum, az archetípus értelmezése, az irodalom és társművészetek kapcsolatai. Klasszikus művek mai értelmezésének, feldolgozásának lehetőségei.

Görög és római irodalom és tanítása. (Az eposz, a líra és a dráma kialakulása, szemelvények a görög és a római irodalomból. Az **Íliász**, az Odüsszeia. Görög és római drámák. A klasszikusok tanításának kérdései, a mitológiai történetek újraírásának lehetőségei.)

A Biblia és tanítása. (Szemelvények a Bibliából, a Biblia hatása későbbi korok irodalmára, a bibliai történetek megjelenése későbbi korok irodalmában. A Biblia kulturális hatásai.)

Középkor, reneszánsz, reformáció, barokk és tanítása. (A népi és a vallási kultúra összefüggései, a vernakuláris és a latin nyelvű kultúra kapcsolata, himnusz-költészet, vágáns irodalom; itáliai és angol reneszánsz költészet és próza, az Erzsébet-kori színház; az európai barokk irodalom jellemzői.)

Felvilágosodás és romantika és tanítása. (Irodalom és filozófia összefüggései a felvilágosodás irodalmában, a klasszicista poétikai rendszer, a francia klasszicista dráma, a 18. századi angol és francia próza és költészet; a költészet és a regény megújulása a romantika idején, új műfajok, nemzeti romantikák.)

Klasszikus modernség és tanítása. (A klasszikus modernség irodalma, irányzatai a lírában, a prózában és a drámában.)

Modernizmus és tanítása. (A modernizmus és az avantgárd lírája, prózája és drámája.)

Drámatörténet és tanítása: Dráma, színház, színjátszás. A dráma mint performatív műnem. Drámatörténeti irányzatok és műfajok az ókortól napjainkig.)

Kortárs világirodalom és tanítása. (A 20. század második felének és a 21. század irodalma, posztmodern irodalom.)

A világirodalom témakörben a 2020-as Nemzeti alaptanterv alapján megjelenítendő témakörök és alkotók:

Történetek és szövegek a görög mitológiából, babiloni teremtésmítosz; részletek a Bibliából.

Aiszóposz, Alkaios, Anakreón, Apollinaire, Balzac, Baudelaire, Beckett, Boccaccio, Borowski, Brecht, Burns, Byron, Catullus, Christie, Csehov, Dante, Defoe, Dosztojevszkij, Dragt, Dürrenmatt, Eliot, García Márquez, Goethe, Gogol, Heine, Homérosz, Horatius, Hrabal, Hugo, Ibsen, Kafka, La Fontaine, Mann, Mickiewicz, Molière, Orwell, Ovidius, Petrarca, Poe, Pound, Puskin, Rimbaud, Saint-Exupéry, Scott, Shakespeare, Stendhal, Swift, Szapphó, Szent Ágoston, Szent Ferenc, Szophoklész, Theokritosz, da Todi, Tolsztoj, Vergilius, Verlaine, Verne, Villon, Vogelweide, Voltaire.

Magyar irodalom

Korszakok, stílusirányzatok, szerzők, művek, műfajok, **irodalomtörténeti és kultúratudományi áttekintések**, az irodalom társművészeti kapcsolatai a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervben rögzített teljes törzsanyagot magában foglalva.

Középkor, reneszánsz, barokk a magyar irodalomban és tanítása. (Régi magyarországi művelődéstörténet és irodalom latin és magyar nyelvű műfajai, műfajrendszere, szerzői pályaképekkel, világirodalmi párhuzamokkal, szellemi kötődésekkel. A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése, a reformáció és a katolikus megújulás egyházi és világi irodalma, zoltárvilági irodalma, a barokk irodalma, népszerű világi költészet a 17–18. században: a kuruc kor lírája.)

A magyar felvilágosodás és tanítása. (A felvilágosodás korának magyar irodalma, filozófiai háttere, folyóirat- és társasági kultúrája, a nyelv- és ízlésújítás 18. és 19. századi története, az ortológus–neológus vita főbb állomásai és szereplői, a klasszikus triász. Az irodalmi folyóiratok kulturális programjai, a tudós társaságok története és programjai, Pest irodalmi központtá válása. A klasszicizmus változatai az iskolás klasszicizmustól a neoklasszicizmusig, főbb szerzők pályaképe.)

A magyar romantika és tanítása. (A magyar romantika kialakulása, műfaji rendszere, folyóirat- és színházkultúrája. A romantikus líra térhódítása. A magyar romantika legfontosabb műfajai. Elbeszélő költemény, romantikus eposz, magyar regények. A romantikus szerző fogalma.)

A 19. század 2. felének klasszikus magyar irodalma és a kora modernség magyar irodalma és tanítása. (A 19. század 2. felének irodalma, a regény térhódítása, az elbeszélés/novella lehetőségei. Líra és ballada. Nagy epikusok életműve. A 19. század végének, 20. század elejének irodalma. Századvégi novellisták. A dráma új lehetőségei.)

A magyar irodalom a 20. sz. első felében és tanítása. (A klasszikus modernség és az avantgárd magyar irodalma, műfaji rendszere, folyóiratkultúrája, a Nyugat nemzedékei és szerzői. Irodalmi kánonok formálódása. A másodmodern irodalom fogalma, kiemelkedő alkotói.)

A magyar irodalom a 20. sz. második felében és tanítása. (Az 1945 utáni magyar irodalom, a posztmodern fogalma, az Újhold költői. Prózaforradalom, írói csoportosulások. Kánonok többszólamúsága.)

Az 1920 utáni Kárpát-medencei magyar irodalom és tanítása. (Közösségi lét- és hagyományfolytonosság, irodalom és nemzeti önismeret, a kisebbségi lét kifejeződésének új irányzatai, identitásélmények a 20. századi határon túli magyar irodalomban, a határon túli magyar irodalmak kialakulása, erdélyi, felvidéki, délvidéki, kárpátaljai és egyéb kisebbségi magyar irodalmak; műfaji és tematikus tendenciák, hasonlóságok és különbségek; könyvkiadás, folyóirat-kultúra. Változások 1990 után.)

A 20. századi történelem az irodalomban és tanítása. (A történelmi kataklizmák megjelenése az irodalomban, műfajelméleti, poétikai, irodalomszociológiai aspektusok. Főbb témák: Trianon emlékezete, az első és a második világháború, a holokauszt, a kommunista diktatúra, 1956, a Kádár-korszak és a rendszerváltás emlékezete.)

A kortárs magyar irodalom és tanítása. (Tendenciák és irányzatok, a kortárs irodalom és az irodalmi hagyomány, irodalmi művek, szerzők párbeszéde. A prózaforradalom és a líraforradalom fogalma, a kortárs dráma. Nyomatott szöveg és digitális közlés: az új mediális helyzet következményei a kortárs magyar irodalomra. Tájékozódás a kortárs irodalmi nyilvánosságban: irodalmi folyóiratok, írócsoportok, tehetséggondozó műhelyek, antológiák, irodalmi ismeretterjesztés, könyvhét, online irodalmi programok, események. A művek hatása, fogadtatása.)

Műelemzések és a műelemzés tanítása. (Olvasat, esztétikai minőség, értékelés; érték közvetítés, irodalmi művek elemzésének és értelmezésének gyakorlata az irodalomtörténeti és -elméleti ismeretek alapján.)

Gyermek- és ifjúsági irodalom és tanítása. (Gyermek- és ifjúsági irodalom történeti és kortárs változatai; médiaelméleti, műfajelméleti, poétikai és fejlődéslelektani aspektusok.)

Populáris irodalom és tanítása. (A népszerű irodalom történeti és kortárs változatai; **populáris zsánerek, műfajelméleti és poétikai, irodalomszociológiai aspektusok**.)

A Nemzeti alaptantervben „teljes életművel tanítandók”, „portrék”, „metszetek” vagy „szemelvények” formájában szereplő, alább felsorolandó szerzők jelenjenek meg a kurzusok tananyagában.

Ady Endre, Anonymus, Apácai Csere János, Áprily Lajos, Arany János, Arany László, Babits Mihály, Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Bessenyei György, Choli Daróczi József, Csokonai Vitéz Mihály, Csukás István, Dsida Jenő, Fazekas Mihály, Fekete István, Gárdonyi Géza, Gyergyai (Gerger) Albert, Gyóni Géza, Hajnóczy Péter, Herczeg Ferenc, Heltai Gáspár, Illyés Gyula, Janus Pannonius, Jókai Mór, József Attila, Juhász Gyula, Kányádi Sándor, Karinthy Frigyes, Károli Gáspár, Kassák Lajos, Kazinczy Ferenc, Kecskeméti Vég Mihály, Kisfaludy Károly, Kittenberger Kálmán, Kós Károly, Kosztolányi Dezső, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Lázár Ervin, Mándy Iván, Márai Sándor, Mikes Kelemen, Mikszáth Kálmán, Molnár Ferenc, Móra Ferenc, Móricz Zsigmond, Nagy Gáspár, Nagy László, Nyíró József, Örkény István, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Pilinszky János; Radnóti Miklós; II. Rákóczi Ferenc, Reményik Sándor; Romhányi József, Sütő András, Sylvester János, Szabó Dezső, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Széchenyi Zsigmond, Szenci Molnár Albert, Szép Ernő, Sztárai Mihály, Tamási Áron, Tompa Mihály, Tóth Árpád, Vajda János, Vörösmarty Mihály, Wass Albert, Weöres Sándor, Zrínyi Miklós.

Halotti beszéd és könyörgés, Szent István király legendája Hartvik püspöktől, Kuruc-kori költészet, Margit-legendája, Ómagyar Mária-siralom.

A Nemzeti alaptantervben és itt nem jelölt, további szerzők, művek, témakörök a Képzési és kimeneti követelményekre építő mintatantervek tantárgyleírásaiban jelenjenek meg.

Nyelvtudomány: 27–32 kredit

Kommunikáció, tömegkommunikáció, digitális kommunikáció és tanítása. (A kommunikáció fogalma, típusai, eszközei, a digitális kommunikáció; a munka világa; a kommunikáció zavarai, ezek korrekciós lehetőségei, **kommunikációs stratégiák, az online kommunikáció típusai és nyelvi sajátosságai**. A nemverbális kommunikáció. A digitális kommunikáció (internetes információ megbízhatósága, hitelessége, **plágium, adatvédelem, digitális szövegalkotás, médiaközlések elemzése**, médiaműfajok, stilisztikai elemzések, a print és az online média műfajai.)

A nyelvi rendszer, a nyelvléírás irányzatai és tanítása. (A nyelvi szintek leírása. Hangtani, alaktani, szótani, szó szerkezet, mondattani ismeretek. A magyar hangrendszer főbb jellemzői és a hangok kapcsolódási szabályai. A szóelemek és a szófajok, ezek összefüggései, mondat- és szövegbeli szerepük. A mondatrészek. A szó szerkezetek fajtái. Az egyszerű és az összetett mondatok. **A nyelvléírás fontosabb irányzatai (a klasszikus, a transzformációs generatív, a funkcionális és a kognitív grammatika szemlélet- és elemzőmódjai, a korpusznyelvészeti elemzés)**.)

A szöveg, szövegkohézió, szövegfajta; szövegértés, szövegalkotás és tanítása. (Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra. Szövegtípusok, közlésmódok, a megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szintek szerint. Digitális és hagyományos szövegek. Nyelvhasználati szintek szerinti szövegtípusok. A szövegértés, a szövegfeldolgozás és a szövegalkotás technikái, fejlesztési módszerei.)

Stilisztika, stílusrétegek, költői eszközök és tanításuk. (Stíluselemek, stílushatás, stílusművelés, alakzatok és szóképek, stílusrétegek, stílusváltozatok, **stíluskorok, funkcionális kognitív stilisztika, a stílus cselekvéseméleti és interakciós megközelítése. A stílus főbb megközelítésmódjai: strukturalista megközelítés, a stílus cselekvéseméleti és interakciós megközelítése, funkcionális kognitív stilisztika**. A nyelvi szerkezetek stíluspotenciálja, szóképek és alakzatok. A stílus szociokulturális tényezői. A stílusstruktúra. Stílustulajdonítás. A stílusminták működése és normativitása, a stílusminták és a műfajok összefüggései. **A stilisztika és kognitív poétika kapcsolata. A stíluselemzés folyamata és módszertana**.)

Nyelv, kultúra, társadalom és tanítása. (Szociolingvisztika, **nyelvpolitika**, dialektológia. A nyelv, mint dinamikus rendszer, a nyelvi változó, a nyelvi változás és a nyelvi változatosság (nyelvváltozatok, stílusváltozatok, nyelvi repertoár). Nyelvi identitás. Nyelvi norma (a sztenderd nyelvváltozat). **Nyelvi norma, nyelvjárás és iskola**. A világ nyelvi sokfélesége, nyelv és globalitás; a nyelv szerepe a világról formált tudásban. **Egy- és többnyelvűség, nyelvi kontaktusjelenségek, kisebbségi nyelvhasználat; nyelvi jogok, nyelvi diszkrimináció. Nyelvi tervezés (státusz- és korpusztervezés) és nyelvstratégia**. Nyelv és hatalom. A magyar nyelv helyzete. A magyar nyelv változatai.)

A retorika és tanítása. (A beszéd felépítése és fajtái. **Retorikatörténet.** Érveléstechnika, meggyőzés, befolyásolás. Előadás és prezentáció. Retorika és hatalom, manipuláció. **Üzleti kommunikáció. Szövegelemzések retorikai szempontok alapján. Vitatémák, vitaversenyek, a vitaversenyek típusai. Felkészítés vitaversenyre.)**

Pragmatika, jelentéstan, frazeológia és tanítása. (Jel és jelentés; a jelentés általános kérdései, különböző kiterjedésű és összetettségű nyelvi kifejezések jelentésszerkezete, **jelentéshálózatok. A szemantika újabb irányai: a logikai/formális, a strukturális és a kognitív szemantika; modularista és holista nyelvfelfogás;** gyakorlati nyelvhasználat, pragmatikai ismeretek, jelentés és kommunikációs helyzet. A nyelvi tevékenység pragmatikai megközelítése. Kontextus és nézőpont, deixis, megnyilatkozás és műfaj, beszédaktus, együttműködési elv, implicit jelentés és a jelentésképzés tudatossága. **A pragmatikai szemlélet alkalmazása a szöveg szerkezeti és művelési megközelítésében. Szövegpragmatika: nézőpontszerkezet, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv.** Jelentésrétegek. Szókincs, állandósult szókapcsolatok a nyelvben. A szójelentés és grammatikai jelentés elemei és fajtái. A szó szerinti és a figuratív jelentés különbségei, különös tekintettel a frazeológiai egységekre. Lexikológiai, lexikográfiai és frazeológiai ismeretek.)

Nyelvtörténet és tanítása: nyelvrokonság, nyelvemlékek. (A nyelvrokonság fogalma, annak kritériumai és bizonyítékai, a **magyar nyelv eredetének hipotézisei,** a finnugor nyelvrokonság bizonyítékai. **A nyelvi változás, ennek főbb okai, mechanizmusai, tendenciái. A nyelv hálózatelví felfogása. A nyelvészet és a segédtudományok legújabb eredményei.** A magyar nyelv történetének korszakai (a korszakolás kérdései, a korszakok jellemzői; **hangváltozások, grammatikai változások,** szókincstörténet: a szókészlet rétegei, a szavak jelentésváltozása, a változás típusai). A magyar nyelv történetének legfontosabb nyelvemlékei; **a nyelvtörténeti szövegek elemzése (a nyelvemlékek típusai, korai szórvány- és szövegemlékek, a Tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és Könyörgés, valamint az Ómagyar Mária-siralom elemzése).** Történeti dialektológia, történeti névtan. A 18–19. századi nyelvújítás módszerei, a nyelvújítás szerepe a magyar szókészlet fejlődésében. **A nyelvtörténeti ismeretek felhasználhatósága a magyar nyelv és irodalom tanításában. A nyelvtörténet tanításának módszerei.**

Alkalmazott nyelvészet és tanítása. (**Kontrasztív nyelvészet,** lexikológia, lexikográfia, **számítógépes nyelvészet. Nagy nyelvi modellek és alkalmazásaik. Az MI alkalmazása az iskolai nyelvtanoktatásban. Nyelvmenedzselés, nyelvi tanácsadás. A tanári beszéd. Az iskolai mérés és értékelés nyelvi vonatkozásai. A nyelvi fejlődés menete és zavarai. Atipikus nyelvi fejlődésű gyerekek az iskolában. Nyelvstratégia,** nyelv művelés, nyelvhelyesség. Helyesírási, nyelvhelyességi alapelvek. Az aktuális akadémiai helyesírási szabályzat ismerete és használata **A helyesírás tanításának, az ismeretek aktualizálásának, gyakorlásának módjai.**

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget a kerettantervben, az érettségi vizsgakövetelményekben és a fentiekben nem szereplő tartalmakon túlmutató további szakterületi ismereteket tartalmazó tárgyak felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Tartalmi elemei:

A magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításának főbb kérdései, kutatási módszerei, kapcsolata más tudományokkal. A szakdidaktikai kutatások főbb irányai, eredményei. A hazai irodalom- és anyanyelv-tanítás vázlatos története, fejlődése, hagyományai, kiemelkedő szereplői. Kitekintés az irodalom és az anyanyelvek tanításának nemzetközi gyakorlatára.

A magyar nyelv és irodalom – mint tantárgy – didaktikai céljai, feladatai.

A Nemzeti alaptanterv átfogó céljai és a fejlesztési területekhez tartozó általános követelményei.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy formái, módszerei, segédeszközei a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével; munkaszervezési formák.

Fogalomalkotás, a fogalmak tanításának alapkérdései. A fogalmak, fogalmi rendszerek kialakítását megalapozó tapasztalatszerzés folyamata. Feladattípusok a fogalmak tanításával kapcsolatban. Definíciós módok az általános iskolában és a középiskolában.

A portfólió-felület használata, a feltöltendő dokumentumok (a gyakorlat dokumentumainak feltöltése feltétele a gyakorlat teljesítésének).

A tanár feladatai, kompetenciái. A munkaszervezési formák, módszerek megismerése.

Adat- és tudásbázisok felhasználása a magyar nyelv és irodalom tanítása során.

A magyar nyelv és irodalom tanításának tervezése és megvalósítása a Nemzeti alaptanterv, az erre épülő kerettantervek, a felvételi vizsgák és az érettségi vizsga követelményei alapján.

Az irodalmi és nyelvi kompetencia fogalma, megjelenése a tanítást szabályozó dokumentumokban.

A tankönyvek, feladat- és szöveggyűjtemények ismerete, a tananyag elrendezésének lehetőségei. A tanítást és tanulást segítő (tárgyi és digitális) eszközök alkalmazási lehetőségei.

A tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, a képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei.

A tanulói differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán.

Motivációs stratégiák és a korszerű oktatástechnikai innovációk ismerete.

Mérés és értékelés a magyar nyelv és irodalom tanításában, értékelési módszerek. A kompetenciamérések módszerei.

Az órátípusok tervezési folyamata, az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai.

Mikrotanítások: bemutatás, elemzés, értékelés a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok alapján.

Módszertani és oktatástechnológiai innovációk megismerése, alkalmazása.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos ismeretek felhasználása a magyar nyelv és irodalom tanítása során.

A teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés.

Szakspecifikus módszertani elemek (pl.: játékosítás, drámapedagógia, kreatív írás, történetmesélés, kutatásalapú tanulás stb.)

Kollaborációs platformok ismerete és alkalmazása, okostelefon alkalmazása a magyar nyelv és irodalom tanítása során.

A mesterséges intelligencia nyelvi alapjai és alkalmazási lehetőségei a tanításban; a gépi tanulás algoritmusai.

Az egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata.

A látogatott tanórák IKT-vonatkozásainak elemzése.

Rendszerszemlélet a magyar nyelv és irodalom tanításában. Néhány témakör teljes felépítése 5–12. évfolyamon: a fogalmak kialakítása, fejlesztése, gyakorlása; összefüggések megsejtése, bizonyítása; mindezek alkalmazása hétköznapi problémák során; tárgyi és digitális eszközhasználat lehetőségei.

A problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei, a problémamegoldás lépései, stratégiái a felső tagozaton és a középiskolában. A kommunikációs, nyelvi, irodalmi problémák, feladatok osztályozása különböző szempontok szerint, problémavariációk, problém sorozatok. A problémamegoldás és problémaalkotás folyamata.

Óratervek készítése és megvalósítása.

A tehetséggondozás és a felzárkóztatás módszerei.

A magyar nyelv és irodalom szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek megismerése (szavalóversenyek, színjátszókör, Szép magyar beszéd verseny, Édes anyanyelvünk verseny, vitakör, olvasókör, írókör, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, iskolai ünnepek forgatókönyve stb.).

Kritikus nethasználat (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog).

Felkészítés a középiskolai felvételi vizsgára és az érettségi vizsgára.

Osztatlan magyar nyelv és irodalom szakos tanár képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V.	EF	Kredit	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.				
Szakmai alapoó ismeretek														
Bevezetés az irodalomtudományba	28											koll.		2
Irodalomtudományi proszeminárium	28											gyj.		2
Bevezetés a nyelvtudományba	28											koll.		2

A magyar nyelvtörténet alapjai	28										koll.		2
Összesen											-	-	-
kredit											-	-	8
heti óraszám	8										-	-	-
kollokvium											3	-	3
gyakorlati jegy											1	-	1
Szakmai törzsanyag													
Irodalomtudomány													
Világirodalom 1. Az antikvitás irodalma	28										koll.		3
Régi magyarországi művelődéstörténet	28										koll.		2
Régi magyarországi irodalom		28									gyj.		2
Irodalomelmélet 1. (Prózaolvasás)		28									gyj.		2
Világirodalom 2.		28									gyj.		2
Klasszikus magyar irodalom 1.			28								koll.		3
Klasszikus magyar irodalom 2.			28								gyj.		2
Irodalomelmélet 2. (Líraolvasás)			28								gyj.		2
Klasszikus magyar irodalom 3.				28							koll.		3
Klasszikus magyar irodalom 4.				28							gyj.		2
Irodalomelmélet 3. (Dráma és színház)				28							gyj.		2
Modern magyar irodalom 1.					28						koll.		3
Modern magyar irodalom 2.					28						gyj.		2
Világirodalom 3.					28						gyj.		2
Modern magyar irodalom 3.						28					koll.		3
Modern magyar irodalom 4.						28					gyj.		2
Kritika- és tanulmányírás						28					gyj.		2
Korstílusok							28				koll.		3
Kárpát-medencei kortárs magyar irodalom							28				gyj.		2
Gyerek- és ifjúsági irodalom							28				gyj.		2
Világirodalom 4.								28			gyj.		2
Populáris kultúra								28			koll.		3
Nyelvtudomány													
Leíró magyar hangtan	28										gyj.		2
Szociolingvisztika		28									koll.		3
Szociolingvisztikai gyakorlat		28									gyj.		2

Alak- és szófajtani elemzés			28								gyj.		2
A magyar nyelv eredete			28								koll.		3
Szövegemlékek				28							gyj.		2
Jelentéstan				28							koll.		3
Szintagma- és mondattan					28						koll.		3
Mondattani elemzés					28						gyj.		2
Szövegtan						28					koll.		3
Stilisztikai elemzés						28					gyj.		2
Kognitív nyelvészet							28				gyj.		2
Dialektológia								28			gyj.		2
Kötelezően választható tárgyak nyelvtudományból (2 kredit elvégzése kötelező)													
A nyelvrokonság kérdései				28							gyj.		2
Szövegtani elemzés						28					gyj.		2
Retorikai gyakorlat							28				gyj.		2
Nyelvpolitika								28			gyj.		2
Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek													
Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BTMINYINSIO MA											gyj.	3-9	1
Zárószigorlat													
Zárószigorlat									X				2
Összesen													
kredit											-	-	-
heti óraszám	6	10	10	10/12	10	10/12	8/10	6/8			-	-	-
kollokvium											-	-	13
gyakorlati jegy											-	-	24
Összesen													
kredit											-	-	95
heti óraszám	14	10	10	10/12	10	10/12	8/10	6/8			-	-	-
kollokvium											-	-	16
gyakorlati jegy											-	-	25
Szabadon választható				X	X	X	X	X	X				5
Szakdolgozat									X				5

Szakmódszertan

Osztatlan magyar nyelv és irodalom tanár szakmódszertani ismeretek													
Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V.	EF	Kredit
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.			

Az anyanyelvtanítás szakmódszertana és iskolai tananyagelemzés					28					gyj.		2
Irodalom szakmódszertan 1.					28					gyj.		2
Irodalom szakmódszertan 2.						28				gyj.		2
Az irodalomtanítás aktuális kihívásai								28		koll.		2
A magyartanítás online módszerei							28			gyj.		2

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

IDEGEN NYELV TANULÁSI TERÜLET ANGOL NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Borus György
Összes kontaktóra száma:	1022
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles angol nyelv és kultúra tanára
angol nyelvű megjelölése: Teacher of English Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás negyedik évfolyamán kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakképzésben az angol nyelv tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a *2. mellékletben* meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás)**.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. Az angol nyelv és kultúra szakos tanár speciális kompetenciái **a 2. sz. mellékletben meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Az angol nyelvtudás, nyelvhasználat terén:

Legalább C1 szintű, használható angol nyelvtudással és magas szintű interkulturális kommunikatív kompetenciával rendelkezik.

Ismeri a beszélt és írott angol nyelv szabályait, regisztereit.

Ismeri az általa tanított és legalább még egy angol nyelvváltozat fonetikai-fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzusszintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit.

Ismeri az angol mint globális közvetítőnyelv szerepét és a különböző nyelvterületeken betöltött funkcióját.

A kultúrák közvetítése terén:

Ismeri az angol nyelvű kultúrák elterjedtségét és sokszínűségét.

Ismeri az angol nyelvű országok földrajzi, történelmi, kulturális sajátosságait, hagyományait.

Ismeri több angol nyelvű kultúra szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit, azokat képes saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni. Nyelvtanítási forrásként ismer gyermek- és ifjúsági irodalmi szövegeket.

Szaktudományi tudás terén:

Ismeri a nyelvészet és alkalmazott nyelvészet releváns területeinek alapvető kérdéseit (különösen a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a korpusznyelvészet, a diskurzuselemzés, a szociolingvisztika, a pszicholingvisztika, a pragmatika, a fordítástudomány ismereteit); képes tudását nyelvtanulással, nyelvtanítással kapcsolatos tevékenységek során alkalmazni.

Ismeri az első, második és további idegen nyelvek elsajátításának elméleteit, az elméleti kérdésekről szóló empirikus kutatások eredményeit.

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását, különösen az A2, B1 és B2 szinteken elvárt készségeket és képességeket, a köznevelést szabályozó dokumentumok tartalmával összhangban. Ismeri a tanterveket, tananyagokat, a tanórán kívül használható nyelvfejlesztési lehetőségeket.

Ismeri az angol nyelv tanítása szempontjából fontos hagyományos és digitális információforrásokat, az internet, a számítógép, a mobilalkalmazások, a mesterséges intelligencia és a mindenkori új eszközök nyújtotta lehetőségeket, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit.

Ismeri a szaknyelv, a tevékenység- és tartalomalapú nyelvtanulás módszertanát. Képes a diákok angol nyelvtudását – a Nemzeti alaptanterv tartalmait integrálva – úgy fejleszteni, hogy kihasználja a szaknyelv és a tartalomalapú nyelvtanítás nyújtotta lehetőségeket.

b) képességei

Képes hatékonyan alkalmazni a beszélt és írott angol nyelv szabályait, regisztereit.

Képes a célnyelv folyékony használata és pedagógia tevékenysége során ismereteit helyesen, a kontextushoz illően alkalmazni.

Képes rugalmasan alkalmazkodni a különböző nyelvi és kulturális háttérű nyelvhasználókkal folytatott kommunikáció változó követelményeihez.

Képes arra, hogy az anyanyelv és az angol nyelv sajátosságai közötti különbségek és hasonlóságok ismeretében nyelvpedagógiai gyakorlatában konstruktív módon építsen a tanulók anyanyelvi tudására.

Képes a kultúrák közötti közvetítésre, az interkulturális kompetencia fejlesztésére.

Képes a nemzeti kultúra célnyelven történő közvetítésére, különös tekintettel Magyarország legfőbb országismereti és történelmi eseményeire és a tanuló közvetlen környezetének kulturális értékeire.

Képes a kortárs irodalmi műveket és az angol nyelvű kultúrák egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat értően áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.

Képes elméleti ismereteit alkalmazva nyelvpedagógiai kérdésekre válaszokat keresni és adni.

Képes a modern, motiváló információtechnológiai eszközöket és az internetet hatékonyan használni, a diákok önálló tanulását támogatni, követni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik az angol nyelvvel és nyelvhasználattal kapcsolatos szaktudományos ismereteinek bővítésére és korszerűsítésére az élethosszig tartó tanulás követelményének megfelelően.

Folyamatosan figyelemmel kíséri az angol nyelvtanítási, -tanulási anyagok és platformok megújuló körét.

Törekszik a tantárgyak közti integráció és a keresztantervi vonatkozások és lehetőségek minél szélesebb körű felhasználására nyelvtanítási tevékenysége során.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti angol szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását. Ismeri az ehhez szükséges tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat, oktatástechnikai eszközöket.

Tájékozott az angol nyelv oktatását segítő különböző nyomtatott és elektronikus tan- és segédanyagokról.

A tervezés, felkészülés és megvalósítás során figyelembe veszi az adott tanulók és tanulócsoportok nyelvtanulásra vonatkozó sajátosságait és fejlesztési céljait.

b) képességei

Képes a különböző céloknak megfelelő nyelvtanítási stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémafelfedező és -megoldási, együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák szakmai tudására és tapasztalatára épülő kiválasztására és hatékony megvalósítására.

Képes különböző nyomtatott és elektronikus tan- és segédanyagok összeállítására, alkalmazására. Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, a tematikus terv és az óraterv szintjén.

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

Képes a tananyagot és annak közvetítését az adott tanulócsoporthoz igazítani.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során együttműködik a munkatársakkal és a tanulókkal, kész figyelembe venni az adott tanulócsoport sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális intelligencia) és az angol nyelv használatára vonatkozó igényeit.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Tudja, hogy az angol nyelvi órán a biztonság és az elfogadó légkör megteremtése kiemelten fontos, mert a tanulók egy számukra idegen nyelven próbálják meg kifejezni érzéseiket és megfogalmazni véleményüket.

Felkészült az angol nyelvű országok kultúrájából, társadalmából és a tanulók hétköznapjaiból vett példák, problémák beemelésére a tanítási-tanulási folyamatba, valamint azok célnyelven való reflektálására.

Felkészült a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Ismeri az angol nyelv tanulásának és használatának tanórán, iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.

A kerettanterv alapelveivel összhangban ismeri az egész életen át tartó nyelvtanulásra való felkészítés jelentőségét.

b) képességei

Képes az érdeklődés és figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a nyelvtanulási nehézségek felismerésére, megoldására.

Képes a nyelvtanulás sikerességét és sikertelenségét befolyásoló tényezők felmérésére, és képes ezekről osztálytermi kutatás során adatokat gyűjteni, azokat értően elemezni, értelmezni, a diákok fejlődése érdekében osztálytermi gyakorlatában alkalmazni.

Képes az angol nyelvi szóbeli és írásbeli kifejezőképesség jellegzetességeinek, hibáinak felismerésére, tipizálására, diagnosztizálására, javítására.

Képes tanulóinak segítséget nyújtani abban, hogy azok hatékonyan használják fel az iskolán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

Képes a tanulók tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli nyelvtanulási tevékenységének összehangolására.

Képes tanulóival és kollégáival kooperálva az egyre bővülő angoltanulási lehetőségek feltárására és tanórán, valamint tanórán kívül történő felhasználására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Ösztönzi a tanulókat az informatikai ismereteknek a nyelv tanulása során való felhasználására.

Tudatosítja tanítványaiban az internet használatának veszélyeit, és felhívja a figyelmet az angol nyelvű oldalak használatának veszélyeire, a kritikus nyelvi és tartalmi hozzáállásra.

Törekszik az életkori, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő nyelvtanulási, -tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvérzék, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a köztes nyelv).

Ismeri a nyelvtanítás módszertanát, a különböző nyelvtanítási módszereket, osztálytermi eljárásokat, szöveg- és feladattípusokat, az angol nyelvű, nem pedagógiai céllal írt szakmai dokumentumokat.

Ismeri a különböző pedagógiai módszerek és a tanulók értékelésének hatását a tanulók személyiségfejlődésére. Tisztában van az angol nyelv ismeretének szerepével és az általa nyújtott lehetőségekkel a tanulók személyiségfejlődésében és életében.

b) képességei

Képes osztálytermi gyakorlatát az egyéni nyelvtanulási különbségek figyelembevételével kialakítani. Képes a különböző nyelvtanítási módszereket tudatosan, a diákok életkori sajátosságainak és szükségleteinek megfelelően, háttértudásukra támaszkodva, hatékonyan, változatosan, motiválóan alkalmazni. Képes a diákok nyelvtanulási programját (tanterv, tanmenet, óraterv, feladatírás, mérés, értékelés) megtervezni, életkoruknak, nyelvtudásuk szintjének, egyéni képességeiknek és szükségleteiknek megfelelő tananyagokat, osztálytermi eljárásokat megtervezni és alkalmazni.

Képes a pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan elemezni, értékelni. Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy sajátos nevelési igényű, a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, valamint az angol nyelv tanítása során egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és differenciáltan oktatni, nevelni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Célja, hogy a nyelvismeretnek és nyelvi identitásnak a személyiségfejlődésben játszott szerepét minél alaposabban megértse.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Átlátja a különböző nyelvtanulás-szervezési formák előnyeit és kihívásait.

b) képességei

Képes az idegen nyelvi nevelés tanórai, illetve tanórán kívüli közösségi formáinak, csoportos tevékenységeinek megszervezésére, a tanulói közösségekben rejlő lehetőségek kihasználására, az egyének közötti különbségek megértésére, interkulturális nevelési programok alkalmazására, az együttműködési készségek fejlesztésére.

Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók társadalmi és csoportos helyzetét és lehetőségeit az angol nyelv tanulása, illetve használata terén.

Tudatosan épít a kooperatív és reflektív tanulási technikák alkalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja a különböző nyelvű és kultúrájú csoportok iránti tolerancia kialakítását.

Törekszik úgy nevelni, hogy tanítványai mások véleményét, értékeit tiszteljék, elfogadják a kultúrák közötti különbségeket.

Fontosnak tartja a toleranciára és nyitottságra nevelést mind a tanulói csoportok, mind az iskola, a társadalom és az angol nyelvet használó kultúrák és egyének tekintetében.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a nyelvtanulási folyamat, kimenet mérésének és értékelésének elméletét, gyakorlati kérdéseit.

Ismeri a nyelvismeret szintjét mérő vizsgákat és követelményeiket (nyelvvizsgák, érettségi vizsga).

Ismeri a nyelvtudás mérésének minőségi kritériumait: az érvényesség, a megbízhatóság, a kritériumorientált értékelés fogalmát.

b) képességei

Képes a napi gyakorlatban az osztálytermi értékelést megbízhatóan és motiválóan megvalósítani, a tanulóknak személyre szabott, rendszeres, egyértelmű és tárgyilagos visszajelzést adni a haladásukról.

Képes tesztfeladatok készítésére, kipróbálására, az eredmények értékelésére.

Képes nyelvi vizsgáztatói feladatokat ellátni, a kritériumokat megbízhatóan alkalmazni a vizsgáztatás során.

Képes a diákok nyelvi fejlődésének folyamatos, diagnosztikus értékelésére, az eredmények alapján a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelő, személyre szabott fejlesztésre, nyelvtudásuk kritériumorientált mérésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Figyelemmel kíséri a tanulók nyelvtudásukra vonatkozó önértékelési képességeinek fejlődését.

A tanulók számára biztosítja a visszacsatolás lehetőségeit, ezekre érdemben, támogató módon reflektál.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a fenntarthatóság, a környezeti nevelés fogalmát, alapelveit és az ezzel kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit az angol nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes kihasználni az angol nyelv tanítása közben a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Képes a fenntartható fejlődéssel és környezettudatossággal összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselőjére, saját jó példáján keresztül a tanulók környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdjének (viszonyulásának) pozitív formálására.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az idegen nyelvi órákra jellemző osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

b) képességei

Képes a szakmájára vonatkozó, konkrét kutatási témához kapcsolódó szakirodalmat felkutatni, áttekinteni, értelmezni.

Képes és motivált saját szakmai fejlődését megtervezni és megvalósítani, osztálytermi és egyéb élményeire reflektálni, szakmailag és nyelvileg folyamatosan megújulni.

Képes partneri együttműködésre a tanulókkal, a tantestület tagjaival, különösen a más idegen nyelveket, illetve szaktárgyakat idegen nyelven tanító kollégáival, az iskola más munkatársaival, intézményekkel és szervezetekkel.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott az idegen nyelvek tanítását célzó fejlesztési, innovációs törekvésekben való részvételre, azok kipróbálására.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Tisztában van személyiségének a nyelvtanulásra, a nyelvhasználatra és a kommunikációra vonatkozó sajátosságaival.

Ismeri a tanári autonómia fogalmát.

b) képességei

Képes önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére.

Képes tudatosan követni saját nyelvoktatói tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására.

Képes és felkészült szakmai tevékenységének folyamatos fejlesztésére.

Képes nyelvtudása állandó és önálló fejlesztésére.

Képes az angol nyelven megtalálható információforrások megtalálására, azok értelmezésére, megbízhatóságának ellenőrzésére és etikus alkalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására.

Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Törekszik nyelvtudása állandó és önálló fejlesztésére.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani, (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

A szakmai alapozó ismeretekből és a szakmai törzsanyag szakterületi ismeretköreiből legalább 95 kreditet kell teljesíteni. A szakterületi ismeretek 100 kreditjének fennmaradó része a felsorolt ismeretkörből vagy az angol nyelv és kultúra további szaktudományos ismereteiből is teljesíthető.

Szakmai alapozó ismeretek: 24–52 kredit

Angol nyelvi kompetenciák fejlesztése (minimum 12 kredit): beszédképesség-fejlesztés; beszédértés-fejlesztés; olvasásképesség-fejlesztés; fogalmazásképesség-fejlesztés; kiejtés; nyelvtani gyakorlatok; fordítási gyakorlatok.

Nyelvészeti, irodalmi, kulturális, történelmi és országismereti alapismeretek (minimum 12 kredit).

A szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: 48–76 kredit

Szóbeli és írásbeli tudományos és osztálytermi nyelvhasználat (minimum 12 kredit): prezentációs készségek, képességek fejlesztése; tudományos írás; nyelvi tudatosság, folyamatos szókincsfejlesztés.

Az általános iskolai, középiskolai és felnőttkori tantárgy-pedagógiához kapcsolódó ismeretek és kompetenciák (minimum 12 kredit): egyéni nyelvtanulói különbségek kezelése; nyelvelsajátítás; tesztkészítés és értékelés; nyelvtechnológia az osztályteremben, differenciálás; a szókincsfejlesztés módszerei.

Angol nyelvű népek irodalma, történelme és kultúrája (minimum 12 kredit): például brit irodalomtörténet; amerikai irodalomtörténet; modern brit kultúra; amerikai popkultúra; irodalom- és vizuáliskultúra-elmélet; a brit és az amerikai irodalom és kultúra tanításának beilleszthetősége a köznevelésbe; más angol nyelvű kultúrák.

Nyelvészeti és alkalmazott nyelvészeti ismeretek (minimum 12 kredit): például szintaxis és morfológia; szemantika és pragmatika; alkalmazott nyelvészeti ismeretek; szociolingvisztika.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget a kerettantervben, az érettségi vizsgakövetelményekben és a fentiekben nem szereplő tartalmakon túlmutató további szakterületi ismereteket tartalmazó tárgyak felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlatok: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 4–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Az angol nyelv és kultúra tanára szakképzettség tekintetében a sajátos szakmódszertani ismeretkörök: 10 kredit.

Nyelvtanítási módszerek és nyelvtanulási elméletek, a nyelvtanulási és nyelvhasználói stratégiák, a nyelvi tudatosság, tartalomalapú nyelvoktatás, hazai kulturális értékek közvetítése.

Az angol nyelv tanításának szakmódszertana angol nyelven: a nyelvoktatás curriculáris alapjait képező európai és hazai dokumentumok ismerete, tanmenet készítése, tematikus terv készítése, óratervezés, tananyagfejlesztés, tankönyvelemzés, nyelvi és interkulturális készségek fejlesztése.

Tantárgyakon átívelő interdiszciplináris szemlélet kialakítása, differenciálás, mérés, értékelés az angolórán, az angolóra elemzése és az arra való reflektálás, munkaformák ismerete, IKT-eszközök alkalmazási lehetőségei, WEB 2.0-alkalmazások ismerete.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat angol nyelven.

Osztatlan angol nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/ neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.				
Szakmai alapozó ismeretek														
Angol nyelvi kompetenciák fejlesztése														
BTAN1000O MA Skills Development (Reading & Speaking)	28											gyj		2
BTAN1001O MA Skills Development (Speaking & Listening)		28										gyj		2
BTAN1002O MA Skills Development (Writing & Composition)	28											gyj		2
BTAN1006O MA English Pronunciation	28											gyj		2
BTAN1003O MA Grammar in Context	28											gyj		2
BTAN1004O MA Translation	28											gyj		2
BTAN1100O MA Vocabulary Building		28										gyj		2
Nyelvészeti, irodalmi, kulturális, történelmi és országismereti alapismeretek														
BTAN1007O MA The English Language 1	28											kol l.		2
BTAN1008O MA The English Language 2			28									kol l.		2
BTAN1103O MA-K3 Targeting the Verb Phrase		28										gyj		3
BTAN2101O MA Targeting the Noun Phrase			28									gyj		2

BTAN2203O MA Introduction to Literature and Visual Culture			28								gyj		2
BTAN2200O MA-K2 British Civili- sation			28								gyj		2
BTAN2301O MA Introduction to American Culture				28							gyj		2
BTAN1009O MA Nyelvi alap- vizsga		X									kol l.	BTAN1000 OMA BTAN1002 OMA BTAN1003 OMA	2
Összesen													
kredit	12	9	8	2	0	0	0	0	0	0	-	-	31
óraszám	168	86	112	28	0	0	0	0	0	0	-	-	-
kollokvium	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-
gyakorlati jegy	5	3	3	1	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Szakmai törzsanyag Szóbeli és írásbeli tudományos és osztálytermi nyelvhasználat													
BTAN1005O MA Advanced Writing and Composition		28									gyj		2
BTAN1010O MA Academic Skills				28							gyj	BTAN1002 OMA	2
BTAN2104O MA Challenging Grammar				28							gyj	BTAN1009 OMA	2
BTAN5107O MA Language Awareness						28					gyj	BTAN1009 OMA, BTAN3101 OMA BTAN5100 OMA	3
BTAN5006O MA Aspects of English								28			kol l.	BTAN1009 OMA	
Az általános iskolai, középiskolai és felnőttkori tantárgy-pedagógiához kapcsolódó ismeretek és kompetenciák													
BTAN5104O MA						28					gyj	BTAN1009 OMA	3

Language Test Construction and Evaluation													
BTAN51020 MA Individual Learner Differences						28					gyj	BTAN1009 OMA, BTAN3101 OMA BTAN5100 OMA	3
BTAN50010 MA Language Technology and Digital Resources						28					gyj	BTAN1009 OMA	3
BTAN51030 MA Language Acquisition						28					gyj	BTAN1009 OMA, BTAN5000 OMA	2
BTAN50070 MA Teaching Literature and Culture								28			gyj	BTAN1009 OMA	
Nyelvészeti és alkalmazott nyelvészeti ismeretek													
BTAN21020 MA Introduction to Linguistics			28								gyj		2
BTAN21050 MA Introduction to Applied Linguistics				14							kol l.		2
BTAN50000 MA Exploring the Structure of Language					28						gyj	BTAN1009 OMA	3
BTAN50030 MA Exploring Language in Use							28				gyj	BTAN1009 OMA, BTAN2105 OMA	3
BTAN5002 Interdisciplinary Approaches to Language						28					gyj	BTAN1009 OMA, BTAN2105 OMA	3
Angol nyelvű népek irodalma, történelme és kultúrája													
BTAN33000 MA American Literature 1					28						gyj	BTAN1009 OMA	2
BTAN33010 MA							28				gyj	BTAN3300 OMA	3

BTAN3101OMA English Language Teaching Methodology 1.			28								Gy		2
BTAN5100OMA English Language Teaching Methodology 2.				28							Gy		2
BTAN5101OMA Classroom Practices in Focus					28						Gy	BTAN1009 OMA	2
BTAN5005OMA Gamification in TEFL								28			Gy	BTAN1009 OMA	2
Összesen											-	-	-
kredit	0	0	4	2	2	0	0	2	0	2	-	-	10
óraszám	0	0	56	28	28	0	0	28	0	28	-	-	-
kollokvium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-
gyakorlati jegy	0	0	2	1	1	0	0	1	0	1	-	-	-

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

NÉMET NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Csatár Péter
Összes kontaktóra száma:	1232
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles német nyelv és kultúra tanára
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of German Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: A képzés célja az alapfokú nevelés-oktatás negyedik évfolyamán kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában, a szakképzésben a német nyelv tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a *2. mellékletben* meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulása).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A német nyelv és kultúra szakos tanár speciális kompetenciái *a 2. sz. mellékletben* meghatározott **tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Ismeri a szinkron nyelvallapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit.

Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről.

Ismeri a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit.

Ismeri a német nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit.

Ismeri a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a szociolingvisztika, a nyelvészeti pragmatika, valamint a nyelvtörténet alapjait.

Ismeri az első, második és további idegen nyelvek elsajátításának elméleteit és az elméleti kérdésekről szóló empirikus kutatások eredményeit.

Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvérzék, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a közties nyelv).

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását.

Ismeri a nyelv- és irodalomtudományi, kultúrtörténeti kutatások korszerű eredményeit, azok módszertanát.

Ismeri az internet, a számítógép, a mindenkori új eszközök nyújtotta lehetőségeket.

Tájékozott az általa oktatott nyelv tanításának európai helyzetéről, a szakdidaktikai kutatásokról, a tantervi követelményekről, tantárgyi programokról, tanítási módszereiről, tanári segédanyagokról, oktatási eszközökről, alternatív módszertani törekvésekről.

b) képességei

Legalább C1 szintű, használható nyelvtudással, interkulturális kommunikatív kompetenciákkal rendelkezik. Képes a német nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára.

Képes a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni.

Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban árnyaltan kifejezni magát.

Képes a célnyelv a kontextushoz illő helyes használatára a pedagógiai tevékenysége során.

Képes a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni.

Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére.

Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.

Képes a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a szociolingvisztika, a nyelvészeti pragmatika, valamint a nyelvtörténet alapjairól megszerzett ismereteit a nyelvtanítás során alkalmazni.

Képes ismereteit alkalmazva nyelvpedagógiai kérdésekre válaszokat keresni és adni.

Képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.

Képes a német nyelv tantárgynak megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.

Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.

Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja a tanulók tudásának és képességeinek folyamatos fejlesztését.

Reálisan ítéli meg a német nyelv tantárgy oktatásban betöltött szerepét.

Tudatosan használja ki a transzferhatás lehetőségeit.

4.2.1.2. *Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén*

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti német szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását.

Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható taneszközöket, oktatási segédanyagokat.

b) képességei

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, tematikus terv és óraterv szintjén.

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

Képes a tervezés során a kollégákkal, illetve a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat elemezni, kiválasztani (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára); a pedagógiai és tantárgyi célokhoz, az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni, terveit reflektív módon elemezni, értékelni.

Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.

Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit is.

Ismeri a német nyelv tantárgy oktatása során alkalmazható motivációs lehetőségeket.

Ismeri a német nyelv tantárgy tanításának-tanulásának tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.

Ismeri a német nyelv oktatásában alkalmazható differenciálási módszereket, nevelési-oktatási stratégiákat.

Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

A nyelvtanulás sajátosságainak ismeretében, valamint az ezeket alakító kulturális, szociális hatások értelmezése alapján, az egyéni szükségleteket, igényeket is figyelembe véve képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók komplex értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.

A nyelvtanulás külső (iskolatípus, módszertani koncepció), illetve egyéni (a tanulók nyelvi kompetenciája, motiváltsága) feltételrendszerének ismeretében képes pedagógiai céljainak és azok elérését biztosító oktatási-nevelési stratégiájának kialakítására, megvalósítására. Különböző tanulásszervezési eljárások, tanítási technikák, módszerek, differenciált munkaformák ismeretében képes ezek tudatos, széles skálán mozgó, az életkornak, egyéni és csoportszajátosságoknak megfelelő alkalmazására.

Képes a különböző nyelvtanulási céloknak megfelelő stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási, együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, megvalósítására, a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására a nyelvtanítás során.

Képes a nyelvórán az érdeklődés és figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a nyelvtanulási nehézségek felismerésére, megoldására.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, előzetes tudással rendelkező tanulók számára megfelelő nyelvsajátítási módszerek megválasztására és a tanulás személyre szabott fejlesztésére.

Képes a nyelvtanulás eredményességét vagy eredménytelenségét befolyásoló tényezők felismerésére, egyéni nyelvtanulási stratégiák kialakításának elősegítésére, támogatására. Képes a szóbeli és írásbeli idegennyelvi kifejezőképesség jellegzetességeinek, hibáinak felismerésére, tipizálására, diagnosztizálására, javítására. Képes a tanulókat önellenőrzésre és önjavításra ösztönözni a nyelvórán.

Képes a tanulók nyelvórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolására. Felkészült a közéletből, a helyi társadalomból és a tanulók hétköznapjaiból vett példák, problémák beemelésére a tanítási-tanulási folyamatba, valamint azok célnyelven való reflektálására. Ösztönzi a tanulókat az informatikai ismereteknek a nyelv tanulása során való felhasználására.

A szaktárgyi tudást eszközként képes alkalmazni a tanulók személyiségfejlesztése érdekében, képes segítséget nyújtani abban, hogy a tanulók felkészülhessenek az egész életen át tartó tanulásra az idegen nyelv-elsajátítás terén.

c) attitűdje (viszonyulása)

Felkészült a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Célja, hogy feltárja és elemezze a nyelvtanulási nehézségek okait, és a lemaradókat felzárkóztassa.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit.

Ismeri a német nyelv tantárgy által közvetített fogalmak kialakulásának folyamatát, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait, valamint a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét.

Ismeri a német nyelv tantárgy tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit.

Ismeri a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése, elemzése hatását a tanulók személyiségfejlődésére.

Tisztában van a német nyelv tantárgynak a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.

b) képességei

Képes a német nyelv tantárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaaorientáció segítésére.

Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyban egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

Képes a német nyelv tantárgyban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás esetében is.

Döntéseiben képes a szakmai önreflexióra és önkorrekcióna.

A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi.

Képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek folyamatos elsajátítására. Felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel viszonyulni minden tanítványához.

Érzékeny a tanulók egyéni problémáira, az egészséges személyiségfejlődés feltételeit kívánja biztosítani minden tanuló számára.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait, az esélyteremtési lehetőségeket.

Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket.

Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket.

Ismeri a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a német nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket.

Képes a konfliktusok megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.

Képes aktívan közreműködni a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.

Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetememes emberi értékek elfogadására nevelni.

Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.

Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.

Képes a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a nemzeti és egyetememes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.

Felelősségteljesen végzi tanári munkáját, igyekszik az egyéni bánásmódot igénylő tanulók esetében az inklúzió szemléletét érvényesíteni.

Személyes példamutatásával is segíti a nemzeti értékek megismerését és a magyar identitástudat kialakítását a tanulóknál.

Elkötelezett a demokratikus gondolkodásra nevelés iránt, valamint fontosnak tartja a média-tudatosság kialakítását a tanulóknál.

Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek elfogadtatására.

Fontosnak tartja a nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását.

Célja, hogy tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelje.

Folyamatos együttműködésre törekszik a szülőkkel.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazni tudja a tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, eszközeit. Tájékozott a különböző feladatbankokról és -gyűjteményekről, képes ilyenek összeállítására, illetve alkalmazására.

b) képességei

A tanulás-módszertani ismeretei alapján képes a nyelvtanulás folyamatának reflexiójára, tanulási módszerek eredményességének értékelésére a négy nyelvi készség elsajátításában, adekvát tanulási technikák és munkaszervezési eljárások bevezetésére.

Képes az értékelés különböző céljainak, szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, alkalmazására, az értékelés dokumentálására (így portfólió formájában). Figyelemmel kíséri és alakítja a tanulók önértékelési képességeinek fejlődését.

Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait, és elősegíteni a tanulók részvételét saját fejlődésük értékelésében. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására, a különböző (diagnosztikus és fejlesztő) értékelési eljárások alkalmazására, a tanulók számára biztosítja a visszacsatolás lehetőségeit.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a tanulást segítő értékelés mellett.

Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét az értékelés, a minősítés tekintetében, a fejlesztő értékelés folyamatában.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a fenntarthatóság, a környezeti nevelés fogalmát, alapelveit, a német nyelvterületen jellemző hagyományait.

Ismeri a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a német nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes hitelesen kommunikálni a fenntarthatóság értékeit.

Képes kihasználni a német nyelv tanításakor a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Képes a fenntartható fejlődéssel összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elhivatott a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője mellett.

Elkötelezett a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés iránt, fontosnak tartja a tanulók szemléletének formálását, a környezetért felelős tanulói gondolkodás és magatartás, aktív cselekvés igényének kialakítását.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjaival kapcsolatban.

Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban.

b) képességei

Képes partneri együttműködésre a tanulókkal, a tantestület tagjaival, különösen a más élő idegen nyelvet, szaktárgyat élő idegen nyelven oktató és anyanyelvet tanító kollégáival, az iskola más munkatársaival, a diákönkormányzatokkal, a szülőkkel, szakmai fórumok szakembereivel, intézményekkel, szervezetekkel a pedagógiai folyamatban betöltött szerepüknek megfelelően.

Kooperálni képes a különböző pedagógiai szolgáltató intézményekkel, az adott nyelv közvetítése szempontjából releváns közművelődési intézmények, médiumok, társadalmi és civil szervezetek szakembereivel.

c) attitűdje (viszonyulása)

Pedagógiai helyzetekben képes mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra (önérvényesítés), segítő, érzelmi, lelkiületi kommunikációra.

Hivatástudattal kezeli a konfliktushelyzeteket, a problémák feltárását, illetve megoldásuk érdekében szakmai segítséget kér és elfogad.

Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.

Betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Tisztában van személyiségének sajátosságaival.

Ismeri a tanári autonómia fogalmát.

b) képességei

Képes a szakmájára vonatkozó, konkrét kutatási témához kapcsolódó szakirodalmat felkutatni, áttekinteni, értelmezni, saját szakmai fejlődését megtervezni, megvalósítani, osztálytermi és egyéb élményeire reflektálni, szakmailag, nyelvileg folyamatosan megújulni.

Képes a szakmai információforrások megtalálására, értelmezésére, felhasználására és ezek közvetítésére.

Képes az iskolai munkára vonatkozó kutatásokban, fejlesztésekben való részvételre, ilyenek tervezésére, lebonyolítására, a kutatási eredmények értelmezésére és alkalmazására nevelő-oktató munkájában. Nyitott a fejlesztési, innovációs törekvések kipróbálásával szemben (alternatív programok, tankönyvek kipróbálása, bírálata).

c) attitűdje (viszonyulása)

Fejleszti önismeretét, saját személyiségét, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek:

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

a) *Szakmai alapozó ismeretek: 20–25 kredit*

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: nyelvtani gyakorlatok; szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejező-készség) és szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése; nyelvi közvetítés, szövegfajták: minimum 12 kredit.

Nyelvi funkciók, lexikális elemek (C1 nyelvi szinten):

Alapvető beszédzándékok (kijelentés/leírás, kérdés, felszólítás) kifejezése; érzelmek kifejezése, saját állapot jellemzése; véleménynyilvánítás, érvelés, javaslat; a szóbeli kommunikációs folyamatok vezérlésének fordulata; események közvetítése, történetmesélés; speciális élethelyzetekben történő reagálás;

a szociális érintkezés fordulatai; a formális és informális írásbeli kommunikáció fordulatai; a prezentálás speciális fordulatai, diagramok, grafikonok elemzése.

Nyelvtani elemek, nyelvi struktúrák (C1 nyelvi szinten):

A német főnév fajtái és ragozási rendszerük; a német igei rendszer; a német melléknév funkciói és használata; a német névmási rendszer; a német határozószók; a német vonzatok; a német szókapcsolatok; a német mondat szerkezete, fajtái.

Résztevők, helyszínek, események, tevékenységek, fogalmak; szituációk, információátadás a következő tématarományokban (C1 nyelvi szinten):

Személyes terület, család; életmód; iskola és oktatás; lakóhely és környezet; utazás és nyaralás, turizmus; közélet és szórakozás; tudomány és technológia, kommunikáció; emberek és társadalom; gazdaság és pénzügyek; munka és karrier.

Célnyelven ismeri az adott témakörre jellemző szókincset (C1 nyelvi szinten)

A német nyelvű országok ismerete: történelmi országismeret, jelenkori országismeret, magyarországi német nemzetiségi kulturális alapismeret, hazai ünnepek ismerete célnyelven, kortárs német nyelvű kultúra (C1 nyelvi szinten): minimum 4 kredit.

Interkulturális és országismereti témák (C1 nyelvi szinten):

Szokások és hagyományok; emberek és kultúra; jellegzetes látnivalók; nemzeti sportok; nemzeti konyha; regionális nyelvek, nyelvhasználat; nevezetességek; művészet; történelem; aktuális témák.

Irodalom- és kultúratudományi alapismeretek: alapvető terminológia, elemi műfajismeret, az irodalmi szövegelemzés alapvető kérdései: minimum 2 kredit.

Nyelvészeti és kommunikációelméleti alapismeretek: alapvető nyelvészeti terminológia, a nyelvtudomány alapvető területei és módszerei: minimum 2 kredit.

b) Szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: 70–75 kredit

A német nyelv oktatásához szükséges általános és szakmai nyelvi kompetencia fejlesztése: a célnyelv és az anyanyelv kontrasztivitásának tudatosítása; fordítási gyakorlatok; stílusrétegek; szövegfajták; prezentációs technikák tartalom alapú közvetítése; tanári nyelvhasználat (beszédaktusok az idegennyelv-órán, a tanórai kommunikáció moderálása, a tanulók írásbeli és szóbeli munkáinak értékelése: feedback német nyelven): minimum 12 kredit.

A német nyelv oktatásához szükséges nyelvészeti és kommunikációs ismeretek: szinkrón rendszer-nyelvészeti áttekintés: fonetikai, morfológiai, lexikológiai, szintaktikai, szövegnyelvészeti ismeretek; alkalmazott nyelvészeti ismeretek (kontrasztív nyelvészet), a modern kommunikációtudomány elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, a tantárgyi tartalmak, tantárgyi összefüggések, részinformációk célnyelven történő alkalmazása: minimum 29 kredit.

A német nyelv oktatásához szükséges irodalmi, kultúra- és médiatudományi ismeretek: áttekintés a német nyelvű irodalmak történetéről: korszakok és korszakhatárok a kezdetektől a XXI. századig, fő fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik; irodalmi műfajok; szövegértelmezés, szövegelemzés; német-magyar irodalmi párhuzamok, ifjúsági- és gyermekirodalom; a modern kultúra- és médiatudomány alapfogalmai, elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, irodalom és medialitás; kulturális sokszínűség az irodalomban: minimum 29 kredit.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget **a kerettantervben, az érettségi vizsgakövetelményekben és a fentiekben nem szereplő tartalmakon túlmutató további szakterületi ismereteket tartalmazó tárgyak** felajánlására: 5 kredit

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 4–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A német nyelv és kultúra tanára szakképzettség sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretkörei: 10 kredit

Idegennyelv-didaktikai ismeretek német nyelven:

A német mint idegen nyelv tudományos diszciplína kialakulása és irányzatai, nyelvpolitika, nyelvtanítási módszerek és nyelvtanulási elméletek, didaktikai elvek, a nyelvtanulási és nyelvhasználói stratégiák, a nyelvi tudatosság, tartalomalapú nyelvoktatás, interkulturális tanulás, hazai kulturális értékek közvetítése, a többnyelvűség didaktikája, irodalomdidaktika, nyelvtandidaktika, szókincsdidaktika, nyelvtanári kompetenciák modelljei, tanárkutatás.

A német nyelv tanításának szakmódszertana német nyelven:

A nyelvoktatás curriculáris (tantervi) alapjait képező európai és hazai dokumentumok, a köznevelést szabályozó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) a szaktárgyra adaptálva; a tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei; tanulói differenciálás; az órátípusok tervezési folyamata; az óramegfigyelés, az önreflexió szakmai alapjai; tankönyvelemzés: tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag-elrendezés, tananyagfejlesztés; motivációs stratégiák; a tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei; a korszerű oktatástechnikai innovációk ismeretek; mikrotanítások: bemutatás, a németóra elemzése és reflektálása, értékelés, a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése, a szaktárgy tanításának gyakorlata; a feladat- és problémamagoldás szerepe; tanmenet készítése, tematikus terv készítése, óratervezés, óratervek készítése; differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán; a problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei; a teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés a németórán, hibaelemzés; tehetséggondozás, a felzárkóztatás módszerei; a szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, diákcsera szervezése; az érettségire való felkészítés; kritikus internethasználat, (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog); a tantárgyakon átívelő interdiszciplináris szemlélet kialakítása.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat német nyelven:

Módszertani és oktatástechnológiai innovációk: szakspecifikus elemek (játékosítás, drámapedagógia, kutatásalapú tanulás), a mesterséges intelligencia szaktárgyi használata, a kollaborációs platformok ismerete, az okostelefon alkalmazása, az egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata, a látogatott tanórák IKT-vonatkozásainak elemzése.

Osztatlan német nyelv és kultúra tanára képzés mintantere

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.				
Szakmai alapozó ismeretek														
Írásbeli kommunikáció 1. BTNM101OMA	28											gyj.	-	2
Írásbeli kommunikáció 2. BTNM102OMA		28										gyj.	BTNM101OMA	2
Verbális kommunikáció 1. BTNM111OMA	28											gyj.	-	2
Verbális kommunikáció 2. BTNM112OMA		28										gyj.	-	2
Hallásértés 1. BTNM121_OMA	28											gyj.	-	2
Hallásértés 2. BTNM122_OMA		28										gyj.	BTNM121_OMA-K2	2

A német nyelv grammatikája 1. BTNM141OMA-K4	56										gyj.		3
A német nyelv grammatikája 2. BTNM142OMA-K4		56									gyj.	BTNM141OMA-K4	3
Országismeret 1. BTNM131_OMA-K2	28										gyj.		2
Országismeret 2. BTNM132OMA-K3						28					koll.	BTNM199OMA-K1	2
Bevezetés a germanisztikába BTNM140OMA	28										gyj.		2
Összesen											-	-	24
kredit	13	9	-	-	-	3	-	-	-	-	25	-	-
óraszám	14	10	-	-	-	2	-	-	-	-	26	-	-
kollokvium	0	0	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
gyakorlati jegy	6	4	-	-	-	0	-	-	-	-	10	-	-
Szakmai törzsanyag													
Kommunikációs technikák 1. BTNM201OMA			28								gyj.	BTNM112OMA	2
Fonetika BTNM120OMA				28							gyj.		2
Kommunikációs technikák 2. BTNM202OMA					28						gyj.	BTNM199OMA-K1	2
A német nyelv grammatikája 3. BTNM143OMA			28								gyj.	BTNM142OMA-K4	2
A német nyelv grammatikája 4. BTNM144OMA				28							gyj.	BTNM199OMA-K1; BTNM143OMA	2
Nyelv és kommunikáció 1. BTNM720OMA			28								koll.	BTNM199OMA-K1	3
Nyelv és kommunikáció 2. BTNM721OMA				28							koll.	BTNM720OMA	3
Szöveggrammatika BTNM722OMA					28						gyj.	BTNM199OMA-K1	2

Lexikológia ea. BTNM245OMA- K3					28						koll.	BTNM199OMA- K1	3
Lexikológia szem. BTNM246OMA					28						gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Kontrasztív gram- matika 1.: morfo- lógia BTNM414OMA						28					gyj.	BTNM199OMA- K1	2
A német nyelvű országok kultúr- története BTNM206OMA- K2		28									gyj.		2
Bevezetés a kul- túratudományba BTNM207OMA- K2					28						gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Irodalomtörténet 1. BTNM211OMA			28								koll.	BTNM102OMA és BTNM122_OMA- K2 és BTNM141OMA- K4vagy BTNM142OMA- K4	3
Irodalomtörténet 2. BTNM212OMA				28							koll.	BTNM199OMA- K1; 1. BTNM211OMA;. BTNM223OMA- K2	3
Irodalmi szöveg- elemzés 1. BTNM221OMA	28										gyj.		2
Irodalmi szöveg- elemzés 2. BTNM222OMA		28									gyj.	BTNM221OMA	2
Irodalmi szöveg- elemzés 3. BTNM223OMA- K2			28								gyj.	BTNM102OMA és BTNM122_OMA- K2 és BTNM141OMA- K4 vagy BTNM142OMA- K4	2
Irodalmi szöveg- elemzés 4. BTNM224OMA				28							gyj.	BTNM199OMA- K1; BTNM211OMA; BTNM223OMA- K2	2
Irodalom és más médiumok BTNM532OMA					28						gyj.	BTNM199OMA- K1	2

Alapvizsga BTNM199OMA- K1		x									koll.	BTNM102OMA; BTNM122_OMA- K2; BTNM142OMA- K4	1
Fordítástechnika 1. BTNM651OMA- K2						28					gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Fordítástechnika 2. BTNM652OMA- K2							28				gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Kontrasztív gram- matika 2: Szinta- xis szeminárium BTNM416OMA- K2						28					gyj.	BTNM199OMA- K1	2
A mai német nyelv szemanti- kája BTNM615OMA							28				gyj.	BTNM199OMA- K1	2
A német nyelv pragmatikája BTNM613OMA						28					gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Nyelvi változatok BTNM243OMA								28			gyj.	. BTNM102OMA; BTNM120OMA; és BTNM141OMA- K4 vagy BTNM142OMA- K4	2
Korszakok szer- zők műfajok BTNM315OMA						28					gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Kortárs irodalom BTNM516OMA							28				gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Az irodalom me- dialitása BTNM558OMA								28			gyj.	BTNM199OMA- K1	2
Interkulturális kommunikáció BTNM555OMA- K3							28				koll	BTNM199OMA- K1	3
Tudományos írás BTNM249OMA							28				gyj.	BTNM199OMA- K1	2

Zárószigorlat BTNM902OMA- K2									X		koll.	-		2
Összesen											-	-		71
kredit	2	5	12	12	11	3	8	11	6	-	70	-		-
heti óraszám	2	4	10	10	10	4	8	10	4	-	62	-		-
kollokvium	0	1	2	2	1	0	0	1	1	-	8	-		-
gyakorlati jegy	1	2	3	3	4	2	4	4	2	-	25	-		-
Összesen														
kredit	15	14	12	12	11	6	8	11	6	-	-	-		95
heti óraszám	16	14	10	10	10	6	8	10	4	-	88	-		-
kollokvium	0	1	2	2	1	1	0	1	1	-	9	-		-
gyakorlati jegy	7	6	3	3	4	2	4	4	2	-	35	-		-
Szabadon választ- ható														5
Szakdolgozat (csak az egyik szakból) BTNM900OMA									X		diplo- materv jegy			5

Szakmódszertan

Osztatlan német nyelv és kultúra tanár szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretéhez)														
Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmódszertan I. Nyelvtanulás alapjai 1. BTNM811_OMA			28									gyj.		2
Szakmódszertan II. Nyelvtanulás alapjai 2. BTNM716_OMA				28								gyj.	Szakmódszer- tan I.	2
Szakmódszertan III. Nyelvpedagógia 1. BTNM812_OMA					28							gyj.	Szakmódszer- tan II.	2
Szakmódszertan IV. Nyelvpedagógia 2. BTNM813_OMA						28						gyj.	Szakmódszer- tan III.	2

Szakmódszertan V. Digitális eszközök a nyelvoktatásban BTNM810OMA								28				gyj.	Szakmódszertan IV.	2
--	--	--	--	--	--	--	--	----	--	--	--	------	--------------------	---

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő. Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

FRANCIA NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Nagy Andrea
Összes kontaktóra száma:	1148
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség: magyar nyelvű megjelölése: okleveles francia nyelv és kultúra tanára angol nyelvű megjelölése: Teacher of French Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatásban szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakgimnáziumban, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakiskolában a francia nyelv tanítására, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a hallgatók felkészítése a doktori képzésre.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A francia nyelv és kultúra tanárának szakterületi kompetenciái:

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Ismeri a szinkron nyelvállapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit.

Ismeri a beszélt és írott francia nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a francia nyelv variánsairól, valamint regisztereiről.

Ismeri a francia nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit.

Ismeri a francia nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit.

Ismeri a nyelvészet és alkalmazott nyelvészet releváns területeinek alapvető kérdéseit (különösen a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a korpusznyelvészet, a diskurzuselemzés, a szociolingvisztika, a pszicholingvisztika, a pragmatika, a fordítástudomány ismereteit).

Ismeri az első, második és további idegen nyelvek elsajátításának elméleteit és az elméleti kérdésekről szóló empirikus kutatások eredményeit.

Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvrész, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a közties nyelv).

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását, különösen az A2, B1 és B2 szinteken elvárt készségeket és képességeket a köznevelést szabályozó dokumentumok tartalmával összhangban.

Ismeri a nyelv- és irodalomtudományi, kultúrtörténeti kutatások korszerű eredményeit, azok módszertanát.

Ismeri az internet, a számítógép, a mindenkori új infokommunikációs technológia nyújtotta lehetőségeket.

Ismeri a francia nyelv tanításának európai helyzetét, a szakdidaktikai kutatásokat, a tantervi követelményeket, a tantárgyi programokat, a tanítási módszereket, a tanári segédanyagokat, az oktatási eszközöket, és az alternatív módszertani törekvéseket.

b) képességei

Legalább C1 szintű, használható nyelvtudással, interkulturális kommunikatív kompetenciákkal rendelkezik. Képes a francia nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára.

Képes a beszélt és írott francia nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően, hatékonyan alkalmazni.

Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban árnyaltan kifejezni magát.

Pedagógiai tevékenysége során képes a célnyelv kontextushoz illő helyes használatára.

Képes a francia nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni.

Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére.

Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.

Képes a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a szociolingvisztika, a nyelvészeti pragmatika, valamint a nyelvtörténet alapjairól megszerzett ismereteit a nyelvtanítás során alkalmazni.

Képes ismereteit alkalmazva nyelvpedagógiai kérdésekre válaszokat keresni és adni.

Képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.

Képes a francia nyelv tantárgynak megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.

Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.

Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik a francia nyelvvel és nyelvhasználattal kapcsolatos szaktudományos ismereteinek bővítésére és korszerűsítésére az élethosszig tartó tanulás követelményének megfelelően.

Folyamatosan figyelemmel kíséri a francia nyelvtanítási, -tanulási anyagok és platformok megújuló körét.

Törekszik a tantárgyak közti integráció és a kereszttantervi vonatkozások és lehetőségek minél szélesebb körű felhasználására nyelvtanítási tevékenysége során.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti francia szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását.

Ismeri a francia nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható taneszközöket, oktatási segédanyagokat.

b) képességei

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, a tematikus terv és az óraterv szintjén.

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

Képes a tervezés során a kollégákkal, illetve a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat elemezni, kiválasztani (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára); a pedagógiai és tantárgyi célokhoz, az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni, terveit reflektív módon elemezni, értékelni.

Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.

Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit is.

Ismeri a francia nyelv tantárgy oktatása során alkalmazható motivációs lehetőségeket.

Ismeri a francia nyelv tantárgy tanításának-tanulásának tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.

Ismeri a francia nyelv oktatásában alkalmazható differenciálási módszereket, nevelési-oktatási stratégiákat.

Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

A nyelvtanulás sajátosságainak ismeretében, valamint az ezeket alakító kulturális, szociális hatások értelmezése alapján az egyéni szükségleteket, igényeket is figyelembe véve képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók komplex értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.

A nyelvtanulás külső (iskolatípus, módszertani koncepció), illetve egyéni (a tanulók nyelvi kompetenciája, motiváltsága) feltételrendszerének ismeretében képes pedagógiai céljainak és azok elérését biztosító oktatási-nevelési stratégiájának kialakítására, megvalósítására. Különböző tanulásszervezési eljárások, tanítási technikák, módszerek, differenciált munkaformák ismeretében képes ezek tudatos, széles skálán mozgó, az életkornak, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő alkalmazására.

Képes a különböző nyelvtanulási céloknak megfelelő stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási, együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, megvalósítására, a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására a nyelvoktatás során.

Képes a nyelvórán az érdeklődés és figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a nyelvtanulási nehézségek felismerésére, megoldására.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, előzetes tudással rendelkező tanulók számára megfelelő nyelvelsajátítási módszerek megválasztására és a tanulás személyre szabott fejlesztésére.

Képes a nyelvtanulás eredményességét vagy eredménytelenségét befolyásoló tényezők felismerésére, egyéni nyelvtanulási stratégiák kialakításának elősegítésére, támogatására.

Képes a szóbeli és írásbeli idegennyelvi kifejezőképesség jellegzetességeinek, hibáinak felismerésére, tipizálására, diagnosztizálására, javítására. Képes a tanulókat önellenőrzésre és önjavításra ösztönözni a nyelvórán.

Képes a tanulók nyelvórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolására. Felkészült a közéletből, a helyi társadalomból és a tanulók hétköznapjaiból vett példák, problémák beemelésére a tanítási-tanulási folyamatba, valamint azok célnyelven való reflektálására. Ösztönzi a tanulókat az informatikai ismeretek felhasználására a nyelvtanulás folyamatában.

A szaktárgyi tudást eszközként képes alkalmazni a tanulók személyiségfejlesztése érdekében, képes segítséget nyújtani abban, hogy a tanulók felkészülhessenek az egész életen át tartó tanulásra az idegennyelv-elsajátítás terén.

c) attitűdje (viszonyulása)

Felkészült a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Célja, hogy feltárja és elemezze a nyelvtanulási nehézségek okait, és a lemaradókat felzárkóztassa.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit.

Ismeri a francia nyelv tantárgy által közvetített fogalmak kialakulásának folyamatát, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait, valamint a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét. Ismeri a francia nyelv tantárgy tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit.

Ismeri a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése, elemzése hatását a tanulók személyiségfejlődésére.

Tisztában van a francia nyelv tantárgynak a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.

b) képességei

Képes a francia nyelv tantárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaaorientáció segítésére.

Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyában egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

Képes a francia nyelv tantárgyban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás esetében is.

Döntéseiben képes a szakmai önreflexióra és önkorrekcióra.

A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi.

Képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek folyamatos elsajátítására. Felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmeikkel viszonyulni minden tanítványához.

Érzékeny a tanulók egyéni problémáira, az egészséges személyiségfejlődés feltételeit kívánja biztosítani minden tanuló számára.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait, az esélyteremtési lehetőségeket.

Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket.

Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket.

Ismeri a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a francia nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes mind a szakértői oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket.

Képes a konfliktusok megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.

Képes aktívan közreműködni a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.

Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.

Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.

Képes a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a nemzeti és egyetememes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.

Felelősségteljesen végzi tanári munkáját, igyekszik az egyéni bánásmódot igénylő tanulók esetében az inklúzió szemléletét érvényesíteni.

Elkötelezett a demokratikus gondolkodásra nevelés iránt, valamint fontosnak tartja a médiatudatosság kialakítását a tanulóknál.

Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek elfogadtatására.

Fontosnak tartja a különböző nyelvű és kultúrájú csoportok iránti tolerancia kialakítását.

Célja, hogy tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelje.

Folyamatos együttműködésre törekszik a szülőkkel.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazni tudja a tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, eszközeit. Tájékozott a különböző feladatbankokkal és -gyűjteményekkel kapcsolatban, képes ilyenek összeállítására, illetve alkalmazására.

b) képességei

A tanulásmódszertani ismeretei alapján képes a nyelvtanulás folyamatának reflexiójára, tanulási módszerek eredményességének értékelésére a négy nyelvi készség elsajátításában, adekvát tanulási technikák és munkaszervezési eljárások bevezetésére.

Képes az értékelés különböző céljainak, szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, alkalmazására, az értékelés dokumentálására (portfólió formájában).

Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait, és elősegíteni a tanulók részvételét saját fejlődésük értékelésében. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására, a különböző (diagnosztikus és fejlesztő) értékelési eljárások alkalmazására.

Képes nyelvi vizsgáztatói feladatokat ellátni, a kritériumokat megbízhatóan alkalmazni a vizsgáztatás során.

c) attitűdje (viszonyulása)

A tanulók számára biztosítja a visszacsatolás lehetőségeit, ezekre érdemben, támogató módon reflektál. Figyelemmel kíséri a tanulók nyelvtudásukra vonatkozó önértékelési képességeinek fejlődését.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a fenntarthatóság, a környezeti nevelés fogalmát, alapelveit, a francia nyelvterületen jellemző hagyományait.

Ismeri a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a francia nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes hitelesen kommunikálni a fenntarthatóság értékeit.

Képes kihasználni a francia nyelv tanításakor a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Képes a fenntartható fejlődéssel összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elhivatott a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése mellett.

Elkötelezett a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés iránt, fontosnak tartja a tanulók szemléletének formálását, a környezetért felelős tanulói gondolkodás és magatartás, aktív cselekvés igényének kialakítását.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az idegen nyelvi órákra jellemző osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjaival kapcsolatban.

Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban.

b) képességei

Képes partneri együttműködésre a tanulókkal, a tantestület tagjaival, különösen a más élő idegen nyelvet, szaktárgyat élő idegen nyelven oktató és anyanyelvet tanító kollégáival, az iskola más munkatársaival, a diákönkormányzatokkal, a szülőkkel, szakmai fórumok szakembereivel, intézményekkel, szervezetekkel a pedagógiai folyamatban betöltött szerepüknek megfelelően.

Kooperálni képes a különböző pedagógiai szolgáltató intézményekkel, az adott nyelv közvetítése szempontjából releváns közművelődési intézmények, médiumok, társadalmi és civil szervezetek szakembereivel.

c) attitűdje (viszonyulása)

Pedagógiai helyzetekben képes mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra (önérvényesítés), segítő, érzelmi, lelki kommunikációra.

Hivatástudattal kezeli a konfliktushelyzeteket, a problémák feltárását, illetve megoldásuk érdekében szakmai segítséget kér és elfogad.

Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.

Betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.

4.2.1.9. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén*

a) tudása

Tisztában van személyiségének a nyelvtanulásra, a nyelvhasználatra és a kommunikációra vonatkozó sajátosságaival.

Ismeri a tanári autonómia fogalmát.

b) képességei

Képes a szakmájára vonatkozó, konkrét kutatási témához kapcsolódó szakirodalmat felkutatni, áttekinteni, értelmezni, saját szakmai fejlődését megtervezni, megvalósítani, osztálytermi és egyéb élményeire reflektálni, szakmailag, nyelvileg folyamatosan megújulni.

Képes a francia nyelvű szakmai információforrások megtalálására, megbízhatóságának ellenőrzésére, értelmezésére és etikus alkalmazására.

Képes az iskolai munkára vonatkozó kutatásokban, fejlesztésekben való részvételre, ilyenek tervezésére, lebonyolítására, a kutatási eredmények értelmezésére és alkalmazására nevelő-oktató munkájában. Nyitott a fejlesztési, innovációs törekvések kipróbálására (alternatív programok, tankönyvek kipróbálása, bírálata).

c) attitűdje (viszonyulása)

Fejleszti önismeretét, saját személyiségét, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására.

Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Törekszik nyelvtudása állandó és önálló fejlesztésére.

4.2.2. **A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek**

4.2.2.1. *Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit*

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

a) *Szakmai alapozó ismeretek: 24–30 kredit*

Francia nyelvi kompetenciák fejlesztése (minimum 12 kredit): beszédképesség-fejlesztés; beszédértés-fejlesztés; olvasásképesség-fejlesztés; fogalmazásképesség-fejlesztés; kiejtés; nyelvtani gyakorlatok; fordítási gyakorlatok.

Nyelvészeti, irodalmi, kulturális, történelmi és országismereti alapismeretek (minimum 12 kredit).

b) Szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: 70–76 kredit

A francia nyelv oktatásához szükséges általános és szakmai nyelvi kompetencia fejlesztése (minimum 12 kredit): a célnyelv és az anyanyelv kontrasztivitásának tudatosítása; fordítási gyakorlatok; stílusrétegek és nyelvváltozatok; szövegfajták; prezentációs technikák tartalomalapú közvetítése; tanári nyelvhasználat (beszédaktusok az idegennyelv-órán, a tanórai kommunikáció moderálása, a tanulók írásbeli és szóbeli munkáinak értékelése: értékelés és visszajelzés francia nyelven).

A francia nyelv oktatásához szükséges nyelvészeti és kommunikációs ismeretek (minimum 28 kredit): szinkrón rendszernyelvészeti áttekintés (fonetikai, morfológiai, szintaktikai, lexikológiai, szövegnyelvészeti ismeretek); alkalmazott nyelvészeti ismeretek (kontrasztív nyelvészet), a modern kommunikációtudomány elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, a tantárgyi tartalmak, tantárgyi összefüggések, részinformációk célnyelven történő alkalmazása.

A francia nyelv oktatásához szükséges irodalmi, kultúra- és médiatudományi ismeretek (minimum 30 kredit): áttekintés a francia irodalom történetéről: korszakok és korszakhatárok a kezdetektől a XXI. századig, fő fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik; a frankofón országok kultúrája és irodalma; irodalmi műfajok; szövegértelmezés, szövegelemzés; francia-magyar irodalmi párhuzamok, ifjúsági- és gyermekirodalom; a modern kultúra- és médiatudomány alapfogalmai, elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, vizuális kultúra; a francia irodalom és kultúra tanításának beilleszthetősége a köznevelésbe.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget a kerettantervben, az érettségi vizsgakövetelményekben és a fentiekben nem szereplő tartalmakon túlmutató további szakterületi ismereteket tartalmazó tárgyak felajánlására (5 kredit).

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A francia nyelv és kultúra tanára szakképzettség sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretkörei: 10 kredit

Idegennyelv-didaktikai ismeretek francia nyelven:

A francia mint idegen nyelv tudományos diszciplína kialakulása és irányzatai, nyelvpolitika, nyelvpolitikai módszerek és nyelvtanulási elméletek, didaktikai elvek, a nyelvtanulási és nyelvhasználói stratégiák, a nyelvi tudatosság, tartalomalapú nyelvoktatás, interkulturális tanulás, hazai kulturális értékek közvetítése, a többnyelvűség didaktikája, irodalomdidaktika, nyelvtandidaktika, szókincsdidaktika, nyelvtanári kompetenciák modelljei, tanárkutatás.

A francia nyelv tanításának szakmódszertana francia nyelven:

A nyelvoktatás curriculáris (tantervi) alapjait képező európai és hazai dokumentumok, a köznevelést szabályozó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) a szaktárgyra adaptálva; a tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei; tanulói differenciálás; az órátípusok tervezési folyamata; az óramegfigyelés, az önreflexió szakmai alapjai; tankönyvelemzés: tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag-elrendezés, tananyagfejlesztés; motivációs stratégiák; a tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei; a korszerű oktatástechnikai innovációk ismeretei; mikrotanítások: bemutatás, a franciaóra elemzése és reflektálása, értékelés, a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése, a szaktárgy tanításának gyakorlata; a feladat- és problémamagoldás szerepe; tanmenet készítése, tematikus terv készítése, óratervezés, óratervek készítése; differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán; a problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei; a teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés a franciaórán, hibaelemzés; tehetséggondozás, a felzárkóztatás módszerei; a szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, diákcsere szervezése; az érettségire való felkészítés; kritikus internethasználat, (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog); a tantárgyakon átívelő interdiszciplináris szemlélet kialakítása.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat francia nyelven:

Módszertani és oktatástechnológiai innovációk: szakspecifikus elemek (játékosítás, drámapedagógia, kutatásalapú tanulás), a mesterséges intelligencia szaktárgyi használata, a kollaborációs platformok ismerete, az okoseszközök alkalmazása, az egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata, a látogatott tanórák IKT-vonatkozásainak elemzése.

Osztatlan francia nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.				
Szakmai alapozó ismeretek														
Franciaország ismerete I.	28											koll.		3
Francia országismereti gyakorlat I.	28											gyj.		2
Francia nyelvfejlésztés I.	28											gyj.		2
Francia fonetika I.	28											gyj.		2
Írott szövegalkotás I.	28											gyj.		2
Francia leíró nyelvtani gyak. I.	28											gyj.		2
Franciaország ismerete II.		28										koll.		3
Francia országismereti gyakorlat II.		28										gyj.		2
Francia nyelvfejlésztés II.		28										gyj.		2
Francia fonetika II.		28										gyj.		2
Írott szövegalkotás II.		28										gyj.		2
Francia leíró nyelvtani gyak. II.		28										gyj.		2
Nyelvi alapvizsga		X										av.		2
Összesen												-	-	
kredit	13	15										-	-	28
óraszám	12	12										-	-	-
kollokvium	1	1										-	-	-
gyakorlati jegy	5	5										-	-	-
Szakmai törzsanyag														
Fr. leíró nyelvtan I.			28									koll.		3

Fr. irodalom a XVIII. században			28								koll.		3
XVII. századi fr. irodalmi szeminárium			28								gyj.		2
Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat I.			28								gyj.		2
Francia nyelvfejlés III.			28								gyj.		2
Fr. leíró nyelvtan II.				28							koll.		3
Fr. irodalom a XIX. században				28							koll.		3
XIX. századi fr. irodalmi szeminárium				28							gyj.		2
Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat II.				28							gyj.		2
Francia nyelvfejlés IV.				28							gyj.		2
Fr. nyelvészeti szem. I.					28						gyj.		2
Fr. irodalom a XX. században					28						koll.		3
XX. századi fr. irodalmi szeminárium					28						gyj.		2
Francia filmművészet					28						gyj.		2
Francia nyelvfejlés V.					28						gyj.		2
A fr. nyelv változatai						28					koll.		3
A szövegek nyelvészeti vizsgálata						28					gyj.		2
Középkori és reneszánszkori fr. irodalmi szem.						28					gyj.		2
Francia nyelvfejlés VI.						28					gyj.		2
Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat III.							28				gyj.		2
Francia nyelvfejlés VII.							28				gyj.		2
Fr. sajtószöveg-olvasás I.							28				gyj.		2
Fr. nyelvészeti szem. II.							28				gyj.		2

Nyelvtan, szöveg, nyelvhasználat IV.								28			gyj.		2
Francia nyelvfejlés VIII.								28			gyj.		2
Alkalmazott nyelvészet								28			gyj.		2
Francia színház								28			gyj.		2
A mai francia média									28		koll.		3
Fr. sajtószöveg-olvasás II.									28		gyj.		2
Zárószigorlat									X				2
Összesen											-	-	
kredit			12	12	11	9	8	8	7	0	-	-	67
heti óraszám			10	10	10	8	8	8	4	0	-	-	-
kollokvium			2	2	1	0	0	0	1		-	-	-
gyakorlati jegy			3	3	4	4	4	4	1		-	-	-
A képzés során összesen													
kredit	13	15	12	12	11	9	8	8	7	0	-	-	95
heti óraszám	12	12	10	10	10	8	8	8	4	0	-	-	-
kollokvium	1	1	2	2	1	0	0	0	1		-	-	-
gyakorlati jegy	5	5	3	3	4	4	4	4	1		-	-	-
Szabadon választható													5
Szakedolgozat (csak az egyik szakból)									X				5

Szakmódszertan

Osztatlan francia nyelv és kultúra tanár szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretéhez)													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V	EF	Kredit
A francia nyelv tanításának módszertana 1.					28						gyj.		2
A francia nyelv tanításának módszertana 2.						28					gyj.		2
A francia nyelv tanításának módszertana 3.							28				gyj.		2
A francia nyelv tanításának módszertana 4.								28			gyj.		2

A francia nyelv tanításának módszertana az online térben									28		gyj.		2
Összesen											-	-	10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

HOLLAND NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Pusztai Gábor
Összes kontaktóra száma:	1120
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles holland nyelv és kultúra tanára
angol nyelvű megjelölése: Teacher of Dutch Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakgimnáziumban, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakiskolában a holland nyelv tanítására, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányoknak doktori képzésben folytatására történő felkészítés.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében **a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás):** a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A holland nyelv és kultúra tanárának szakterületi kompetenciái:

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

- Ismeri a szinkron nyelvéllapot hangtani, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit.
- Ismeri a beszélt és írott holland nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a holland regionális nyelvváltozatokról, a sztenderdnyelv regisztereiről és stílusairól.
- Ismeri a holland nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit, jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, főbb műveit.
- Ismeri a holland sztenderdnyelv leíró nyelvтанát, az általános nyelvészet alapvetéseit és alapfogalmait.
- Ismeri az idegennyelv-elsajátítás legfontosabb elméleteit és empirikus kutatásainak legfőbb eredményeit.
- Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban.
- Ismeri a nyelv- és irodalomtudományi, kultúrtörténeti kutatások korszerű eredményeit, azok módszertanát.
- Tájékozott az általa oktatott nyelv tanításának magyarországi és európai helyzetéről, a szakdidaktikai kutatásokról, a tantervi követelményekről, tantárgyi programokról, tanítási módszereiről, tanári segédanyagokról, oktatási eszközökről, alternatív módszertani törekvésekről.
- Ismeri a kétszintű nyelvi érettségi vizsga követelményeit, a vizsgák minőségi kritériumait.

– Ismeri és képes alkalmazni a Közös Európai Referenciakeretet.

b) képességei

– Legalább C1 szintű, használható nyelvtudással, interkulturális kommunikatív kompetenciákkal rendelkezik. Képes a holland nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára.

– Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban árnyaltan kifejezni magát.

– Képes a holland nyelvű kultúrákkal kapcsolatos tudását a saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni.

– Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére.

– Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat értően áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.

– Képes nyelvészeti ismereteit a nyelvtanítás során alkalmazni.

– Képes szaktudását alkalmazva nyelvpedagógiai kérdésekre válaszokat keresni és adni.

– Képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.

– Képes a szakképzettségének megfelelő vizsgafeladatok készítésére, kipróbálására, ellenőrzésére.

– Képes a holland idegen nyelv tantárgynak megfelelő területeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.

– Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.

– Képes a szaktárgyak tanítása során szerzett tapasztalatok, kompetenciák szintetizálására.

c) attitűdje

– Fontosnak tartja a tanulók tudásának és képességeinek folyamatos fejlesztését.

– Reálisan ítéli meg a holland nyelv és kultúra tantárgy oktatásában betöltött szerepét.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti holland szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását.

Ismeri a holland nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható taneszközöket, oktatási segédanyagokat.

b) képességei

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, tematikus terv és óraterv szintjén.

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

Képes a tervezés során a kollégákkal, illetve a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat elemezni, kiválasztani (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára); a pedagógiai és tantárgyi célokhoz, az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni, terveit reflektív módon elemezni, értékelni.

Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

c) attitűdje

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során kész figyelembe venni az adott tanulócsoport sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.

Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit is.

Ismeri a holland nyelv tantárgy oktatása során alkalmazható motivációs lehetőségeket.

Ismeri a holland nyelv tantárgy tanításának-tanulásának tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.

Ismeri a holland nyelv oktatásában alkalmazható differenciálisi módszereket, nevelési-oktatási stratégiákat.

Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

A nyelvtanulás sajátosságainak ismeretében, valamint az ezeket alakító kulturális, szociális hatások értelmezése alapján, az egyéni szükségleteket, igényeket is figyelembe véve képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók komplex értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.

A nyelvtanulás külső (iskolatípus, módszertani koncepció), illetve egyéni (a tanulók nyelvi kompetenciája, motiváltsága) feltételrendszerének ismeretében képes pedagógiai céljainak és azok elérését biztosító oktatási-nevelési stratégiájának kialakítására, megvalósítására. Különböző tanulásszervezési eljárások, tanítási technikák, módszerek, differenciált munkaformák ismeretében képes ezek tudatos, széles skálán mozgó, az életkornak, egyéni és csoportszajátosságoknak megfelelő alkalmazására.

Képes a különböző nyelvtanulási céloknak megfelelő stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási, együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, megvalósítására, a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására a nyelvoktatás során.

Képes a nyelvórán az érdeklődés és figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a nyelvtanulási nehézségek felismerésére, megoldására.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, előzetes tudással rendelkező tanulók számára megfelelő nyelvsajátítási módszerek megválasztására és a tanulás személyre szabott fejlesztésére.

Képes a nyelvtanulás eredményességét vagy eredménytelenségét befolyásoló tényezők felismerésére, egyéni nyelvtanulási stratégiák kialakításának elősegítésére, támogatására.

Képes a szóbeli és írásbeli idegennyelvi kifejezőképesség jellegzetességeinek, hibáinak felismerésére, tipizálására, diagnosztizálására, javítására. Képes a tanulókat önellenőrzésre és önjavításra ösztönözni a nyelvórán.

Képes a tanulók nyelvórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolására. Felkészült a közéletből, a helyi társadalomból és a tanulók hétköznapjaiból vett példák, problémák beemelésére a tanítási-tanulási folyamatba, valamint azok célnyelven való reflektálására. Ösztönzi a tanulókat az informatikai ismeretek felhasználására a nyelvtanulás folyamatában.

A szaktárgyi tudást eszközként képes alkalmazni a tanulók személyiségfejlesztése érdekében, képes segítséget nyújtani abban, hogy a tanulók felkészülhessenek az egész életen át tartó tanulásra az idegennyelv-elsajátítás terén.

c) attitűdje

Felkészült a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Törekszik a nyelvtanulási nehézségek okainak feltárására, elemzésére és a lemaradók felzárkóztatására.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit.

Ismeri a holland nyelv tantárgy által közvetített fogalmak kialakulásának folyamatát, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait, valamint a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét.

Ismeri a holland nyelv tantárgy tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit.

Ismeri a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése, elemzése hatását a tanulók személyiségfejlődésére.

Tisztában van a holland nyelv tantárgynak a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.

b) képességei

Képes a holland nyelv tantárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaorientáció segítésére.

Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyában egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

Képes a holland nyelv tantárgyban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás esetében is.

Döntéseiben képes a szakmai önreflexióra és önkorrekcióra.

A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi.

Képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására.

c) attitűdje

Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek folyamatos elsajátítására. Felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel viszonyulni minden tanítványához.

Érzékeny a tanulók egyéni problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlődés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait, az esélyteremtési lehetőségeket.

Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket.

Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket.

Ismeri a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a holland nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket.

Képes a konfliktusok megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.

Képes aktívan közreműködni a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.

Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.

Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.

Képes a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje

Elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.

Felelősségteljesen végzi tanári munkáját, igyekszik az egyéni bánásmódot igénylő tanulók esetében az inklúzió szemléletét érvényesíteni.

Személyes példamutatásával is segíti a nemzeti értékek megismerését és a magyar identitástudat kialakítását a tanulóknál.

Elkötelezett a demokratikus gondolkodásra nevelés iránt, valamint fontosnak tartja a médiatudatosság kialakítását a tanulóiban.

Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek elfogadtatására.

Fontosnak tartja a nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását.

Törekszik tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelni.

Folyamatos együttműködésre törekszik a szülőkkel.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazni tudja a tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, eszközeit. Tájékozott a különböző feladatbankokkal és -gyűjteményekkel kapcsolatban, képes ilyenek összeállítására, illetve alkalmazására.

b) képességei

A tanulás-módszertani ismeretei alapján képes a nyelvtanulás folyamatának reflexiójára, tanulási módszerek eredményességének értékelésére a négy nyelvi készség elsajátításában, adekvát tanulási technikák és munkaszervezési eljárások bevezetésére.

Képes az értékelés különböző céljainak, szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, alkalmazására, az értékelés dokumentálására (így portfólió formájában). Figyelemmel kíséri és alakítja a tanulók önértékelési képességeinek fejlődését.

Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait, és elősegíteni a tanulók részvételét saját fejlődésük értékelésében. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására, a különböző (diagnosztikus és fejlesztő) értékelési eljárások alkalmazására, a tanulók számára biztosítja a visszacsatolás lehetőségeit.

c) attitűdje

Elkötelezett a tanulást segítő értékelés mellett.

Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét az értékelés, a minősítés tekintetében, a fejlesztő értékelés folyamatában.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a fenntarthatóság, a környezeti nevelés fogalmát, alapelveit, a holland nyelvterületen jellemző hagyományait.

Ismeri a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a holland nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes hitelesen kommunikálni a fenntarthatóság értékeit.

Képes kihasználni a holland nyelv tanításakor a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Képes a fenntartható fejlődéssel összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje

Törekszik a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselőjére.

Elkötelezett a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés iránt, fontosnak tartja a tanulók szemléletének formálását, a környezetért felelős tanulói gondolkodás és magatartás, aktív cselekvés igényének kialakítását.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjaival kapcsolatban.

Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban.

b) képességei

Képes partneri együttműködésre a tanulókkal, a tantestület tagjaival, különösen a más élő idegen nyelvet, szaktárgyat élő idegen nyelven oktató és anyanyelvet tanító kollégáival, az iskola más munkatársaival, a diákönkormányzatokkal, a szülőkkel, szakmai fórumok szakembereivel, intézményekkel, szervezetekkel a pedagógiai folyamatban betöltött szerepüknek megfelelően.

Kooperálni képes a különböző pedagógiai szolgáltató intézményekkel, az adott nyelv közvetítése szempontjából releváns közművelődési intézmények, médiumok, társadalmi és civil szervezetek szakembereivel.

c) attitűdje

Pedagógiai helyzetekben képes mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra (önérvényesítés), segítő, érzelmi, lelki kommunikációra.

Hivatástudattal kezeli a konfliktushelyzeteket, a problémák feltárását, illetve megoldásuk érdekében szakmai segítséget kér és elfogad.

Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.

Betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.

4.2.1.9. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén*

a) tudása

Tisztában van személyiségének sajátosságaival.

Ismeri a tanári autonómia fogalmát.

b) képességei

Képes a szakmájára vonatkozó, konkrét kutatási témához kapcsolódó szakirodalmat felkutatni, áttekinteni, értelmezni, saját szakmai fejlődését megtervezni, megvalósítani, osztálytermi és egyéb élményeire reflektálni, szakmailag, nyelvileg folyamatosan megújulni.

Képes a szakmai információforrások megtalálására, értelmezésére, felhasználására és ezek közvetítésére.

Képes az iskolai munkára vonatkozó kutatásokban, fejlesztésekben való részvételre, ilyenek tervezésére, lebonyolítására, a kutatási eredmények értelmezésére és alkalmazására nevelő-oktató munkájában. Nyitott a fejlesztési, innovációs törekvések kipróbálásával szemben (alternatív programok, tankönyvek kipróbálása, bírálata).

c) attitűdje

Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

4.2.2. **A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek**

4.2.2.1. *Szakterületi (szaktudományos) ismeretek: 95–100 kredit*

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

Szakmai alapozó ismeretek: 35 kredit

Holland nyelvi kompetenciák fejlesztése (12 kredit): beszéd-készség-fejlesztés; beszédértés-fejlesztés; olvasáskészség-fejlesztés; fogalmazáskészség-fejlesztés; nyelvtani gyakorlatok; fordítási gyakorlatok
Nyelvészeti, irodalmi, kulturális, történelmi és országismereti alapismeretek (13 kredit).

A szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: 65 kredit

Nyelvismeret, idegennyelvi kommunikációs kompetencia:

Egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia, azaz a szövegekkel való munka tudatos fejlesztése. A holland nyelv szövegértési (írott és hallott autentikus szöveg értése), szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőképesség) kompetenciák; helyes kiejtés és szóbeli kifejezés holland nyelven; holland gyakorlati nyelvtan.

Kulturális ismeretek: a holland nyelvű országok kultúrájának ismerete az adott országok történelmét, földrajzát, társadalmát, művészetét illetően. Az idegen nyelv tanulása során nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek.

Irodalmi és médiatudományi ismeretek: a holland nyelvű országok irodalmának és médiakultúrájának ismerete.

Nyelvészeti ismeretek: a holland sztenderdnyelv leíró nyelvtanának ismerete, az általános nyelvészet alapvetéseinek és alapfogalmainak ismerete. Fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegennyelvi gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

Digitális kompetenciák: a digitális eszközök, a digitális információs és kommunikációs technológiák és média alkalmazása a nyelvoktatásban. Az idegen nyelvek tanulása során úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek: 10 kredit
A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A holland nyelv és kultúra tanára szakképzettség tekintetében a sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretkörök: 10 kredit

A holland nyelv és kultúra tanításának módszertana: a nyelvoktatás curriculáris (tantervi) alapjait képező európai és hazai dokumentumok ismerete, tanmenet készítése, tematikus terv készítése, óratervezés, tananyagfejlesztés, tankönyvelemzés, nyelvi és interkulturális készségek fejlesztése; tantárgyakon átívelő interdiszciplináris szemlélet kialakítása, differenciálás, mérés. Értékelés a nyelvórán, hibaelemzés, a nyelvóra elemzése, munkaformák ismerete, infokommunikációs eszközök alkalmazási lehetőségei az idegennyelv-órán, IKT-eszközök alkalmazási lehetőségei, WEB 2.0 alkalmazások ismerete. A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat holland nyelven.

Osztatlan holland nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakterületi (szaktudományos) ismeretek														
BTND105OMA Holland nyelv szabályai 1.	28											gyj.		2
BTND106OMA Holland nyelv szabályai 2.		28										gyj.		2
BTND114OMA		28										gyj.		2

Holland nyelv szabályai 3.													
BTND107OMA Holland nyelv- gyakorlat 1.	28									gyj.			2
BTND109OMA Holland nyelv- gyakorlat 2.	28									gyj.			2
BTND111OMA Holland nyelv- gyakorlat 3.	28									gyj.			2
BTND108OMA Holland nyelv- gyakorlat 4.		28								gyj.			2
BTND110OMA Holland nyelv- gyakorlat 5.		28								gyj.			2
BTND113OMA Holland nyelv- gyakorlat 6.			28							gyj.	BTND100OMA		2
BTND115OMA Holland nyelv- gyakorlat 7.				28						gyj.	BTND100OMA		2
BTND116OMA Holland nyelv- gyakorlat 8.				28						gyj.	BTND100OMA		2
BTND190OMA Holland nyelv- gyakorlat sza- badon választ- ható 1.		28								gyj.			2
BTND103OMA Germán nyelv- vek és kultúrák 1.	28									koll.			3
BTND104OMA Germán nyelv- vek és kultúrák 2.		28								koll.			3
BTND101OMA Bevezetés a modern germán filológiába 1.			28							koll.			2
BTND102OMA Bevezetés a modern germán filológiába 2.				28						koll.			2
BTND112OMA Németalföld története	28									koll.			3
BTND136OMA Humán infor- matika		28								gyj.			2
BTND100OMA		x								koll.			2

Nyelvi alapvizsga													
BTND119OMA A mai holland nyelv 1.			28							koll.	BTND100OMA	3	
BTND120OMA A mai holland nyelv 1.			28							gyj.	BTND100OMA	2	
BTND122OMA A mai holland nyelv 2.				28						koll.	BTND100OMA	3	
BTND123OMA A mai holland nyelv 2.				28						gyj.	BTND100OMA	2	
BTND124OMA Németalföld nyelve és társadalma			28							koll.	BTND100OMA	3	
BTND117OMA Fordítás 1.					28					gyj.	BTND100OMA	2	
BTND118OMA Fordítás 2.						28				gyj.	BTND100OMA	2	
BTND131OMA Németalföld története európai kontextusban 1.						28				koll.		3	
BTND132OMA Németalföld története európai kontextusban 2.							28			gyj.		2	
BTND142OMA Vizuális kutúra					28					gyj.		2	
BTND129OMA Holland nyelvű irodalom 1.						28				koll.	BTND100OMA	3	
BTND130OMA Holland nyelvű irodalom 1.						28				gyj.	BTND100OMA	2	
BTND175OMA Szakfordítási ismeretek 1.						28				gyj.	BTND100OMA	2	
BTND125OMA Holland nyelvű irodalom 2.							28			koll.	BTND100OMA	3	
BTND126OMA Holland nyelvű irodalom 2.							28			gyj.	BTND100OMA	2	
BTND141OMA Többnyelvűség Európában							28			koll.		2	
BTND137OMA							28			gyj.	BTND100OMA	3	

Felsőfokú holland nyelvgyakorlat 1.													
BTND138OMA Felsőfokú holland nyelvgyakorlat 2.							28			gyj.	BTND100OMA	2	
BTND179OMA Felsőfokú holland nyelvgyakorlat 3.								28		gyj.	BTND100OMA	2	
BTND177OMA Fordítás 3.							28			gyj.	BTND100OMA	2	
BTND173OMA Kommunikációs stratégiák							28			gyj.	BTND100OMA	2	
BTND135OMA Interkulturális kompetencia								28		koll.	BTND100OMA	3	
BTND600OMA Zárószigorlat								X		koll.		2	
Összesen										-	-	95	
kredit	14	17	12	11	7	11	10	6	7	-	-		
heti óraszám	12	14	10	10	6	10	8	6	4	-	-		
kollokvium	2	1	4	3	1	1	4	0	1	-	-		
gyakorlati jegy	4	6	2	3	2	4	2	3	1	-	-		

Szakmódszertan

Osztatlan holland nyelv és kultúra tanár szakmódszertani ismeretek													
BTND191OMA Szakmódszertan 1.			28								gyj.		2
BTND192OMA Szakmódszertan 2.				28							gyj.	BTND191OMA	2
BTND193OMA Szakmódszertan 3.					28						gyj.	BTND192OMA	2
BTND194OMA Szakmódszertan I4.						28					gyj.	BTND193OMA	2
BTND195OMA Infokommunikációs eszközök a holland nyelvoktatásban							28				gyj.	BTND192OMA	2
Összesen											-	-	
kredit			2	2	2	2	2				-	-	
heti óraszám			2	2	2	2	2				-	-	
kollokvium			0	0	0	0	0				-	-	
gyakorlati jegy			1	1	1	1	1				-	-	
Összesen													
kredit	12	14	12	12	8	12	10	6	4		-	-	

heti óraszám	12	14	12	12	8	12	10	6	4		-	-	-
kollokvium	2	1	3	2	1	1	2	0	1		-	-	-
gyakorlati jegy	4	6	3	4	3	5	3	3	1		-	-	-
Szabadon választható			x		x	x	x	x					5
Szakdolgozat (csak az egyik szakból)									X				5

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

LATIN NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Szekeres Csilla
Összes kontaktóra száma:	924
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles latin nyelv és kultúra tanára
angol nyelvű megjelölése: Teacher of Latin Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a történelem tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányoknak doktori képzésben folytatására történő felkészítés.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében **a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás):** a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A latin nyelv és kultúra tanárának szakterületi kompetenciái:

Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén
a) tudása

Legalább C1 szintű, használható latinnyelv-tudással rendelkezik.

Ismeri a tanított latin nyelvű szövegek kulturális összefüggéseit.

Ismeri a latin nyelv tanításának különféle módszereit, tanulásmódszertani ismeretei alapján képes a nyelvtanulás folyamatának értékelésére, a tanulási módszerek eredményességének értékelésére, adekvát tanulási technikák és munkaszervezési eljárások bevezetésére.

Ismeri a klasszikus ókori kultúrák – különösen a római – kutatásának korszerű eredményeit.

Ismeri a latin nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható taneszközöket, oktatási segédanyagokat, képes azok célcsoportnak megfelelő kiválasztására.

Tájékozott a latin nyelv tanítása európai helyzetének, a szakdidaktikai kutatások, a tantervi követelmények, tantárgyi programok, tanítási módszerek, tanári segédanyagok, oktatási eszközök, alternatív módszertani törekvések kérdéseiben.

b) képességei

Képes latin nyelvű szövegek magas szintű nyelvi és kulturális értelmezésére.

Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére.

Képes a latin nyelv és kultúrával kapcsolatos diszciplínák területén folytatott önálló ismeretszerzésre, a szakirodalom interpretációjára.

Képes a szövegek értelmezése során saját narratíva kialakítására, illetve annak reflexív, tudatos formálására.

c) attitűdje

Törekszik nyelvi és ókortudományi tudásának folyamatos fejlesztésére.

Fontosnak tartja a tanulók tudásának és képességeinek folyamatos fejlesztését.

Reálisan ítéli meg a latin nyelv és kultúra oktatásának társadalmi szerepét.

Igyekszik aktívan együttműködni szaktárgya, valamint más tantárgyak tanáraival.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti latin nyelv szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka jogszabályi szabályozását.

Ismeri a munkájához szükséges tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat, oktatástechnikai eszközöket, digitális adatbázisokat és internetes portálokat.

Ismeri a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai, továbbá szakmódszertani szempontjait.

Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az értékközvetítés összefüggéseit.

b) képességei

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, óraterv szintjén.

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

Képes a tananyagot és annak közvetítését az adott tanulócsoporthoz igazítani.

c) attitűdje:

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során együttműködik a munkatársakkal és a tanulókkal, kész figyelembe venni az adott tanulócsoport sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).

Munkájában fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motivációelméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről.

Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben.

Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

A tervezés, felkészülés és megvalósítás során figyelembe veszi az adott tanulócsoport sajátosságait.

b) képességei

Képes az élményközpontú latinoktatásra, a szaktárgy speciális összefüggéseinek, fogalmainak érthető és gondolkodásalapú megismertetésére, valamint a szaktárgy oktatása során használható online felületek kiválasztására és bemutatására.

c) attitűdje

Fontosnak tartja a tanulókkal való együttműködés, társas-megértés megvalósítását a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében.

Fontosnak tartja a szaktárgya oktatásához szükséges szaktárgyi tudás és képességek megszerzését, tanulói szaktárgyi ismereteinek és tanulási képességeinek fejlesztését.

Törekszik az életkori, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő nyelvtanulási stratégiák, módszerek alkalmazására.

Ösztönözi a tanulókat az informatikai ismeretek felhasználására a nyelvtanulás folyamatában.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a nyelvtanulás szerepét a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a latinban, mint nyelvi tantárgyban megjelenő fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait.

Ismeri a latin tanítása során fejlesztendő kompetenciákat.

b) képességei

Képes elsajátíttatni azokat az ismereteket, amelyek megalapozzák a haza és népei, illetve ezek kultúrájának megismerését.

Képes az európai kultúrához tartozás élményének és felelősségérzetének kialakítására a tanulóknál.

Képes az egyéni képességek (tehetséges vagy sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók) felismerésére és differenciált fejlesztésére. Rendelkezik a kiemelkedő képességek korai felismerésének képességével.

Képes a latin nyelv tantárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaaorientáció segítésére.

Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyában egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

Képes a latin nyelv tantárgyban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás esetében is.

Döntéseiben képes a szakmai önreflexióra és önkorrekcióra.

A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi.

Képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására.

c) attitűdje

Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére a tanulás folyamatában.

Elismeri a magyar és európai identitás, a magyar és az európai kultúra értékeit.

Tiszteli a személyiségi és az emberi jogokat.

Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek folyamatos elsajátítására. Felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel viszonyulni minden tanítványához.

Érzékeny a tanulók egyéni problémáira, az egészséges személyiségfejlődés feltételeit kívánja biztosítani minden tanuló számára.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Felkészült a latin nyelvi tanulmányi versenyek tervezésére, szervezésére, kivitelezésére.

Felkészült a latin nyelv és kultúra kiegészítő ismereteit közvetítő szakkör és önképzőkör működtetésére.

Ismer és alkalmaz olyan tanórán kívüli tevékenységeket, melyek segítségével indirekt módon fejleszthető a nyelvi, kulturális gondolkodás.

b) képességei

A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentesre neveli, különös tekintettel a többi gyermek, tanuló felkészültségére vonatkozóan.

Képes oktatását úgy szervezni, hogy az általa közvetített értékrend erősítse a nemzettudatot, a lokálpatriotizmust és hazafiságot.

Képes mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket.

Képes a konfliktusok megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.

Képes aktívan közreműködni a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.

Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.

Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.

Képes a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje

Elkötelezett az iránt, hogy az ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, az élethosszig tartó tanulásra motiváló módon terjessze.

Elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.

Felelősségteljesen végzi tanári munkáját, igyekszik az egyéni bánásmódot igénylő tanulók esetében az inklúzió szemléletét érvényesíteni.

Elkötelezett a demokratikus gondolkodásra nevelés iránt, valamint fontosnak tartja a médiatudatosság kialakítását a tanulóknál.

Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek elfogadtatására.

Fontosnak tartja a különböző nyelvű és kultúrájú csoportok iránti tolerancia kialakítását.

Célja, hogy tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelje.

Folyamatos együttműködésre törekszik a szülőkkel.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, valamint az értékelésben alkalmazható hagyományos és digitális eszközöket.

Ismeri a latin nyelv tanítása során használható feladatgyűjteményeket.

Ismeri az érvényes érettségi vizsgakövetelményeket.

b) képességei

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő tesztek, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

A tanulás-módszertani ismeretei alapján képes a nyelvtanulás folyamatának reflexiójára, tanulási módszerek eredményességének értékelésére a négy nyelvi készség elsajátításában, adekvát tanulási technikák és munkaszervezési eljárások bevezetésére.

Képes az értékelés különböző céljainak, szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, alkalmazására, az értékelés dokumentálására (így portfólió formájában). Figyelemmel kíséri és alakítja a tanulók önértékelési képességeinek fejlődését.

Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait, és elősegíteni a tanulók részvételét saját fejlődésük értékelésében. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására, a különböző (diagnosztikus és fejlesztő) értékelési eljárások alkalmazására, a tanulók számára biztosítja a visszacsatolás lehetőségeit.

c) attitűdje

Formális és informális értékelései pozitív visszacsatolást adnak a tanulók számára, motiváló hatásúak.

Elkötelezett a tanulást segítő értékelés mellett.

Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét az értékelés, a minősítés tekintetében, a fejlesztő értékelés folyamatában.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja területén

a) tudása

Ismer olyan ókori szövegeket, amelyek gazdasági és társadalmi folyamatokat, valamint válságokat, kríziseket írnak le.

b) képességei

Képes olyan szövegeket válogatni, tanítani, amelyek a környezettörténettel, fenntarthatósággal és környezettudatossággal kapcsolatosak.

Képes kihasználni a latin nyelv tanításakor a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

c) attitűdje

–Hitelesen képviseli a fenntarthatóság értékrendjét a latin nyelv tanítása során.

Elkötelezett a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés iránt, fontosnak tartja a tanulók szemléletének formálását, a környezetért felelős tanulói gondolkodás és magatartás, aktív cselekvés igényének kialakítását.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az önképzés lehetőségeit, tájékozódik a szakmai szervezetek működését és a tevékenységükben való részvétel lehetőségeit illetően.

Ismeri a latin nyelv tanításával foglalkozó helyi, regionális és országos szakmai közösségeket, digitális platformokat, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

b) képességei

A latin nyelv tanításának sajátos igényeit, a tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeit kihasználva képes együttműködni kollégáival.

Képes a latin nyelv és kultúra oktatását úgy szervezni, hogy az általa közvetített ismeretek elősegítsék a csoportok közösséggé fejlődését és reális önképének kialakulását.

c) attitűdje

Nyitott az iskolán kívüli nevelés lehetőségei iránt és kapcsolatot tart más szereplőkkel (múzeumok, levéltárak, közművelődési intézmények, szakmai és pedagógiai szervezetek).

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Tisztában van a latin nyelv tanításának etikai kérdéseivel.

b) képességei

Képes a folyamatos önművelésre.

Eligazodik a média által közvetített aktuális politikai és gazdasági információk világában.

c) attitűdje

Törekszik nyelvi, irodalmi, kultúrtörténeti tudásának folyamatos fejlesztésére.

Nyitott az ókortudomány aktuális eredményeinek és a latintanítás módszertani újításainak adaptálására.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95-100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

Szakmai alapozó ismeretek: 8-15 kredit

Könnyebb klasszikus latin irodalmi és egyéb latin nyelvű szövegek elemző olvasása (szövegolvasás, auktorolvasás).

A latin (leíró) nyelvtan ismerete.

Az ókori művelődés (mitológia, tárgyi kultúra, életmód és mindennapi élet az ókorban, ógörög nyelv alapjai), illetve a görög és római történelem átfogó ismerete.

A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 88-95 kredit

Nehezebb klasszikus és középkori, illetve újkori latin irodalmi és egyéb szövegek elemző (grammatikai, esztétikai, irodalmi, irodalomelméleti, filozófiai, történeti szemléletű) olvasása (szövegolvasások, auktorolvasások).

Latin (leíró) nyelvtan, amelynek egy része lehet stílusgyakorlat is.

A görög és római irodalom áttekintő ismerete.

Görög és római, általános ókori vallástörténet.

A görög és római filozófia áttekintő ismerete.

Latin nyelvű művek (irodalmi és nem irodalmi, esetleg a tárgyi kultúrába tartozó alkotások) esztétikai szempontú elemzése.

A latin nyelvű kultúrák és a modern világ összefüggéseinek ismerete.

Az ókori Mediterráneum, Pannónia és Dacia, illetve a korai kereszténység magyarországi régészeti emlékei.

Az ókori Mediterráneum művészete, tárgyi emlékei.

A magyarországi latinság.

Egyéb speciális szakmai ismeretek: 5 kredit

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit:

A szakmódszertani ismeretek közvetítése során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9-12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait ismeri a kerettantervekben megfogalmazott értelmező és tartalmi kulcsfogalmak jelentését; ismeri a kerettanterv által meghatározott témakörök fogalmait, lexikális adatait, illetve azok jelentését, kontextusát.

A szakmódszertani gyakorlat lehetséges tartalmi elemei:

a portfólió használata, feltöltendő dokumentumok

tantárgytörténet, kapcsolat más tudományokkal

kutatási módszerek

a tantárgy tanításának nemzetközi gyakorlata

a köznevelést tartalmilag szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek)

tantárgy didaktikai céljai, feladatai

a tantárgy követelményrendszere

a tanár feladatai, kompetenciái

az oktatási tér, a tanítási folyamat szaktárgyi jellegzetességei

tárgyi eszközök, segédanyagok, információforrások

adat és tudásbázisok felhasználása

munkaszervezési formák, módszerek megismerése

alapfogalmi rendszerek

a köznevelést szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) a szaktárgyra adaptálva

tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei

tanulói differenciálás

óratípusok tervezési folyamata

az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai

tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag elrendezés

motivációs stratégiák

tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei

a korszerű oktatástechnikai innovációk ismerete

mikrotanítások -bemutatás, elemzés, értékelés

a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat a szaknak megfelelően.

teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés

szakspecifikus elemek (pl. labor, játékosítás, drámapedagógia, kutatásalapú tanulás)
 a mesterséges intelligencia szaktárgyi használata
 kollaborációs platformok ismerete
 okostelefon alkalmazása
 egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata
 a látogatott tanórák IKT vonatkozásainak elemzése
 infokommunikációs eszközök a történelemtanításban
 a szaktárgy tanításának gyakorlata
 feladat- és problémamagoldás szerepe
 mikrotanítások
 óratervek készítése
 differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán
 problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei
 teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés
 tehetséggondozás, felzárkóztatás módszerei
 a szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, terepgyakorlatok
 kritikus internethasználat, (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog)
 érettségire való felkészítés

Osztatlan latin nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek														
BTLA2201OMA Filozófiatörténet	28											koll.		3
BTLA2202OMA Latin szövegolvasás I.	28											gyj.		2
BTLA2203OMA Latin szövegolvasás II.		28										gyj.		2
BTLA2204OMA Latin nyelvi gyakorlatok I.	28											gyj.		2
BTLA2205OMA Latin nyelvi gyakorlatok II.		28										gyj.		2
BTLA2205-08OMA Görög nyelv I-IV.			28	28	28	28						gyj.		3+3+3+3
BTLA2209OMA Görög-római mitológia	28											koll.		3
BTLA2211OMA Görög történelem		28										koll.		3
BTLA2212OMA Római történelem		28										koll.		3
Összesen												-	-	32
kredit	10	10	3	3	3	3						-	-	-
heti óraszám	8	8	2	2	2	2						-	-	-

kollokvium	2	2	0	0	0	0					-	-	-
gyakorlati jegy	2	2	1	1	1	1					-	-	-
Szakmai törzsanyag													
BTLA2212OMA Latin leíró nyelvtan	28										gyj.		2
BTLA2213OMA Latin egyszerű mondattan		28									gyj.		2
BTLA2214OMA Latin összetett mondattan I.			28								gyj.		2
BTLA2215OMA Latin összetett mondattan II.				28							gyj.		2
BTLA2216OMA Latin összetett mondattan III.					28						gyj.		2
BTLA2217OMA Auctorolvasás: Cicero			28								gyj.		3
BTLA2218OMA Auctorolvasás: Caesar					28						gyj.		3
BTLA2219OMA Auctorolvasás: Livius				28							gyj.		3
BTLA2221OMA Auctorolvasás: Sallustius						28					gyj.		3
BTLA2222OMA Auctorolvasás: Vergilius I.			28								gyj.		3
BTLA2223OMA Auctorolvasás: Vergilius II.				28							gyj.		3
BTLA2224OMA Auctorolvasás: Ovidius						28					gyj.		3
BTLA2225OMA Auctorolvasás: Tacitus							28				gyj.		3
BTLA2226OMA Auctorolvasás: Plautus								28			gyj.		3
BTLA2227OMA Auctorolvasás: Catullus									28		gyj.		3
BTLA2228OMA Auctorolvasás: Horatius I.							28				gyj.		3
BTLA2229OMA Auctorolvasás: Horatius II.								28			gyj.		3

BTLA2231OMA A római irodalom műfajai							28				koll.		3
BTLA2232OMA Antik vallástörténet		28									koll.		3
BTLA2233OMA Görög-római művészet				28							koll.		3
BTLA2234OMA Pannonia régészete és művészete					28						koll.		3
BTLA2236OMA Életmód a régi Rómában	30t										koll.		3
BTLA2241OMA Zárószigorlat									x		koll.		2
Összesen													
kredit	5	5	8	11	8	6	9	6	5		-	-	63
heti óraszám	4	4	6	8	6	4	6	4	2		-	-	-
kollokvium	1	1	0	1	1	0	1	0	0		-	-	-
gyakorlati jegy	1	1	3	3	2	2	2	2	1		-	-	-
kredit	15	15	11	14	11	9	9	6	5		-	-	-
heti óraszám	12	12	8	10	8	6	6	4	2		-	-	-
kollokvium	3	3	0	1	1	0	1	0	0		-	-	-
gyakorlati jegy	3	3	4	3	3	3	2	2	1		-	-	-
Szabadon választható					x	x	x	x	x				5
BTLA2242OMA Szakdolgozat									X				5

Szakmódszertan

Osztatlan latin nyelv és kultúra tanár szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretéhez)														
Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmódszertan I.			28									gyj.		2
Szakmódszertan II.				28								gyj.		2
A latin mint szaknyelv					28							gyj.		2
Filológiai szeminárium						28						gyj.		2
A latin nyelv tanításának technikai eszközei, az okta-							28					gyj.		2

tási kollaborációs tér gyakorlata														
-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő. Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő

OLASZ NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Prof. Dr. Pete László
Összes kontaktóra száma:	1204
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles olasz nyelv és kultúra tanára
angol nyelvű megjelölése: Teacher of Italian Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: Az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatásban, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szagimnáziumban, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakiskolában az olasz nyelv tanítására, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányoknak doktori képzésben folytatására történő felkészítés.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. Az olasz nyelv és kultúra tanárának szakterületi kompetenciái:

4.2.1.1. *Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén*

a) tudása

Az olasz nyelvtudás, nyelvhasználat terén:

Legalább C1 szintű, használható olasz nyelvtudással és magas szintű interkulturális kommunikatív kompetenciával rendelkezik.

Ismeri a beszélt és írott olasz nyelv szabályait, regisztereit.

A kultúrák közvetítése terén:

Ismeri az olasz nyelvű kultúra elterjedtségét és sokszínűségét.

Ismeri Olaszország földrajzi, történelmi, kulturális sajátosságait, hagyományait.

Ismeri az olasz nyelvű kultúra szellemi, művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit, azokat képes saját maga és tanulóit fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni. Nyelvtanítási forrásként ismer gyermek- és ifjúsági irodalmi szövegeket.

Szaktudományi tudás terén:

Ismeri a nyelvészet és alkalmazott nyelvészet releváns területeinek alapvető kérdéseit (különösen a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a korpusznyelvészet, a diskurzuselemzés, a szociolingvisztika, a pszicholingvisztika, a pragmatika, a fordítástudomány ismereteit); képes tudását nyelvtanulással, nyelvtanítással kapcsolatos tevékenységek során alkalmazni.

Ismeri az első, második és további idegen nyelvek elsajátításának elméleteit, az elméleti kérdésekről szóló empirikus kutatások eredményeit.

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását, különösen az A2, B1 és B2 szinteken elvárt készségeket és képességeket, a köznevelést szabályozó dokumentumok tartalmával összhangban.

Ismeri a tanterveket, tananyagokat, a tanórán kívül használható nyelvfejlesztési lehetőségeket.

Ismeri az olasz nyelv tanítása szempontjából fontos hagyományos és digitális információforrásokat, az internet, a számítógép, a mobilalkalmazások, a mesterséges intelligencia és a mindenkori új eszközök nyújtotta lehetőségeket, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit.

Ismeri a szaknyelv, a tevékenység- és tartalomalapú nyelvtanulás módszertanát. Képes a diákok olasz nyelvtudását – a Nemzeti alaptanterv tartalmait integrálva – úgy fejleszteni, hogy kihasználja a szaknyelv és a tartalomalapú nyelvtanítás nyújtotta lehetőségeket.

b) képességei

Képes hatékonyan alkalmazni a beszélt és írott olasz nyelv szabályait, regisztereit.

Képes a célnyelv folyékony használata és pedagógiai tevékenysége során ismereteit helyesen, a kontextushoz illően alkalmazni.

Képes rugalmasan alkalmazkodni a különböző nyelvi és kulturális háttérű nyelvhasználókkal folytatott kommunikáció változó követelményeihez.

Képes arra, hogy az anyanyelv és az olasz nyelv sajátosságai közötti különbségek és hasonlóságok ismeretében nyelvpedagógiai gyakorlatában konstruktív módon építsen a tanulók anyanyelvi tudására.

Képes a kultúrák közötti közvetítésre, az interkulturális kompetencia fejlesztésére.

Képes a nemzeti kultúra célnyelven történő közvetítésére, különös tekintettel Magyarország legfőbb országismereti és történelmi eseményeire és a tanuló közvetlen környezetének kulturális értékeire.

Képes a kortárs irodalmi műveket és az olasz nyelvű kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat értően áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.

Képes elméleti ismereteit alkalmazva nyelvpedagógiai kérdésekre válaszokat keresni és adni.

Képes a modern, motiváló információtechnológiai eszközöket és az internetet hatékonyan használni, a diákok önálló tanulását támogatni, követni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik az olasz nyelvvel és nyelvhasználattal kapcsolatos szaktudományos ismereteinek bővítésére és korszerűsítésére az élethosszig tartó tanulás követelményének megfelelően.

Folyamatosan figyelemmel kíséri az olasz nyelvtanítási, -tanulási anyagok és platformok megújuló körét.

Törekszik a tantárgyak közti integráció és a keresztntantervi vonatkozások és lehetőségek minél szélesebb körű felhasználására nyelvtanítási tevékenysége során.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti olasz szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását. Ismeri az ehhez szükséges tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat, oktatástechnikai eszközöket.

Tájékozott az olasz nyelv oktatását segítő különböző nyomtatott és elektronikus tan- és segédanyagokkal kapcsolatban.

A tervezés, felkészülés és megvalósítás során figyelembe veszi az adott tanulók és tanulócsoportok nyelvtanulásra vonatkozó sajátosságait és fejlesztési céljait.

b) képességei

Képes a különböző céloknak megfelelő nyelvtanítási stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémafelfedező és -megoldási, együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák szakmai tudására és tapasztalatára épülő kiválasztására és hatékony megvalósítására.

Képes különböző nyomtatott és elektronikus tan- és segédanyagok összeállítására, alkalmazására.

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, a tematikus terv és az óraterv szintjén.

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

Képes a tananyagot és annak közvetítését az adott tanulócsoporthoz igazítani.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során együttműködik a munkatársakkal és a tanulókkal, kész figyelembe venni az adott tanulócsoport sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális intelligencia) és az olasz nyelv használatára vonatkozó igényeit.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Tudja, hogy az olasz nyelvi órán a biztonság és az elfogadó légkör megteremtése kiemelten fontos, mert a tanulók egy számukra idegen nyelven próbálják meg kifejezni érzéseiket és megfogalmazni véleményüket.

Felkészült az Olaszország kultúrájából, társadalmából és a tanulók hétköznapjaiból vett példák, problémák beemelésére a tanítási-tanulási folyamatba, valamint azok célnyelven való reflektálására.

Felkészült a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Ismeri az olasz nyelv tanulásának és használatának tanórán, iskolán kívüli lehetőségeit, szintereit.

A kerettanterv alapelveivel összhangban ismeri az egész életen át tartó nyelvtanulásra való felkészítés jelentőségét.

b) képességei

Képes az érdeklődés és figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a nyelvtanulási nehézségek felismerésére, megoldására.

Képes a nyelvtanulás sikerességét és sikertelenségét befolyásoló tényezők felmérésére, és képes ezekről osztálytermi kutatás során adatokat gyűjteni, azokat értően elemezni, értelmezni, a diákok fejlődése érdekében osztálytermi gyakorlatában alkalmazni.

Képes az olasz nyelvi szóbeli és írásbeli kifejezőképesség jellegzetességeinek, hibáinak felismerésére, tipizálására, diagnosztizálására, javítására.

Képes tanulóinak segítséget nyújtani abban, hogy hatékonyan használják fel az iskolán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

Képes a tanulók tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli nyelvtanulási tevékenységének összehangolására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Ösztönzi a tanulókat az informatikai ismeretek felhasználására a nyelvtanulás folyamatában.

Tudatosítja tanítványában az internet használatának veszélyeit, és felhívja a figyelmet az olasz nyelvű oldalak használatának veszélyeire, a kritikus nyelvi és tartalmi hozzáállásra.

Törekszik az életkori, egyéni és csoportosajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő nyelvtanulási, -tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvérzék, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a köztes nyelv).

Ismeri a nyelvtanítás módszertanát, a különböző nyelvtanítási módszereket, osztálytermi eljárásokat, szöveg- és feladattípusokat, az olasz nyelvű, nem pedagógiai céllal írt szakmai dokumentumokat.

Ismeri a különböző pedagógiai módszerek és a tanulók értékelésének hatását a tanulók személyiségfejlődésére. Tisztában van az olasz nyelv ismeretének szerepével és az általa nyújtott lehetőségekkel a tanulók személyiségfejlődésében és életében.

b) képességei

Képes osztálytermi gyakorlatát az egyéni nyelvtanulási különbségek figyelembevételével kialakítani.

Képes a különböző nyelvtanítási módszereket tudatosan, a diákok életkori sajátosságainak és szükségleteinek megfelelően, háttértudásukra támaszkodva, hatékonyan, változatosan, motiválóan alkalmazni. Képes a diákok nyelvtanulási programját (tanterv, tanmenet, óraterv, feladatírás, mérés, értékelés) megtervezni, életkoruknak, nyelvtudásuk szintjének, egyéni képességeiknek és szükségleteiknek megfelelő tananyagokat, osztálytermi eljárásokat megtervezni és alkalmazni.

Képes a pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan elemezni, értékelni. Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy sajátos nevelési igényű, a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, valamint az olasz nyelv tanítása során egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és differenciáltan oktatni, nevelni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Célja, hogy a nyelvismeretnek és nyelvi identitásnak a személyiségfejlődésben játszott szerepét minél alaposabban megértse.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Átlátja a különböző nyelvtanulás-szervezési formák előnyeit és kihívásait.

b) képességei

Képes az idegen nyelvi nevelés tanórai, illetve tanórán kívüli közösségi formáinak, csoportos tevékenységeinek megszervezésére, a tanulói közösségekben rejlő lehetőségek kihasználására, az egyének közötti különbségek megértésére, interkulturális nevelési programok alkalmazására, az együttműködési készségek fejlesztésére.

Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók társadalmi és csoportos helyzetét és lehetőségeit az olasz nyelv tanulása, illetve használata terén. Tudatosan épít a kooperatív és reflektív tanulási technikák alkalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja a különböző nyelvű és kultúrájú csoportok iránti tolerancia kialakítását.

Törekszik úgy nevelni, hogy tanítványai mások véleményét, értékeit tisztelik, elfogadják a kultúrák közötti különbségeket.

Fontosnak tartja a toleranciára és nyitottságra nevelést mind a tanulói csoportok, mind az iskola, a társadalom és az olasz nyelvet használó egyének tekintetében.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a nyelvtanulási folyamat, kimenet mérésének és értékelésének elméletét, gyakorlati kérdéseit.

Ismeri a nyelvismeret szintjét mérő vizsgákat és követelményeiket (nyelvvizsgák, érettségi vizsga).

Ismeri a nyelvtudás mérésének minőségi kritériumait: az érvényesség, a megbízhatóság, a kritériumorientált értékelés fogalmát.

b) képességei

Képes a napi gyakorlatban az osztálytermi értékelést megbízhatóan és motiválóan megvalósítani, a tanulóknak személyre szabott, rendszeres, egyértelmű és tárgyilagos visszajelzést adni a haladásukról.

Képes tesztfeladatok készítésére, kipróbálására, az eredmények értékelésére.

Képes nyelvi vizsgáztatói feladatokat ellátni, a kritériumokat megbízhatóan alkalmazni a vizsgáztatás során.

Képes a diákok nyelvi fejlődésének folyamatos, diagnosztikus értékelésére, az eredmények alapján a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelő, személyre szabott fejlesztésre, nyelvtudásuk kritériumorientált mérésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Figyelemmel kíséri a tanulók nyelvtudásukra vonatkozó önértékelési képességeinek fejlődését.

A tanulók számára biztosítja a visszacsatolás lehetőségeit, ezekre érdemben, támogató módon reflektál.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a fenntarthatóság, a környezeti nevelés fogalmát, alapelveit és az ezzel kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit az olasz nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes kihasználni az olasz nyelv tanítása közben a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Képes a fenntartható fejlődéssel és környezettudatossággal összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselőjére, saját jó példáján keresztül a tanulók környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdjének (viszonyulásának) pozitív formálására.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az idegen nyelvi órákra jellemző osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

b) képességei

Képes a szakmájára vonatkozó, konkrét kutatási témához kapcsolódó szakirodalmat felkutatni, áttekinteni, értelmezni.

Képes és motivált saját szakmai fejlődését megtervezni és megvalósítani, osztálytermi és egyéb élményeire reflektálni, szakmailag és nyelvileg folyamatosan megújulni.

Képes partneri együttműködésre a tanulókkal, a tantestület tagjaival, különösen a más idegen nyelveket, illetve szaktárgyakat idegen nyelven tanító kollégáival, az iskola más munkatársaival, intézményekkel és szervezetekkel.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott az idegen nyelvek tanítását célzó fejlesztési, innovációs törekvésekben való részvételre, azok kipróbálására.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Tisztában van személyiségének a nyelvtanulásra, a nyelvhasználatra és a kommunikációra vonatkozó sajátosságaival.

Ismeri a tanári autonómia fogalmát.

b) képességei

Képes önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére.

Képes tudatosan követni saját nyelvoktatói tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására.

Képes és felkészült szakmai tevékenységének folyamatos fejlesztésére.

Képes nyelvtudása állandó és önálló fejlesztésére.

Képes az olasz nyelven megtalálható információforrások megtalálására, azok értelmezésére, megbízhatóságának ellenőrzésére és etikus alkalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására.

Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

Törekszik nyelvtudása állandó és önálló fejlesztésére.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

a) Szakmai alapozó ismeretek: 25–35 kredit

Nyelvismeret, idegen nyelvi kommunikációs kompetencia: olasz nyelvű szövegértési (írott és hallott szöveg értése) és szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség) kompetenciák; helyes kiejtés és élőszóbeli kifejezés olasz nyelven; olasz gyakorlati nyelvtan.

Olaszország civilizációjára vonatkozó ismeretek alapjai (történelem, földrajz, népesség, állam és társadalom, kultúra).

Nyelvészeti és kommunikációelméleti alapismeretek.

Irodalom- és kultúratudományi alapismeretek.

A latin nyelv alapjai és az újlatin nyelvek kialakulása, elterjedése.

b) A szakmai törzsanyag ismeretkörei: 48–76 kredit

Az olasz nyelv oktatásához szükséges leíró és alkalmazott nyelvészeti, kommunikációelméleti ismeretek (az élő olasz nyelv rendszere, hang-, alak- és mondattani jellemzői, használata és változatai; olasz-magyar kontrasztív nyelvészeti ismeretek, szociolingvisztika, pszicholingvisztika, kutatómódszertan).

Az olasz nyelv oktatásához szükséges irodalmi, kultúra- és médiatudományi ismeretek (az olasz nyelvű irodalom történeti áttekintése: korszakok és korszakhatárok, fő fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik; irodalmi műfajok, szövegek olvasása, szövegértelmezés, szövegelemzés, stilisztikai, retorikai és verstani alapismeretek, irodalom és medialitás, művészetek és populáris kultúra az olasz világban; kutatómódszertan).

Az olasz nyelv oktatásához szükséges, Olaszország civilizációjára, kultúrájára vonatkozó ismeretek (történelem, művészet-, zene-, színház- és kultúrtörténet, jelenkori társadalom, politika, média és kultúra).

Nyelvfejlesztés és olasz nyelvű szakmai kommunikáció.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget a kerettantervben, az érettségi vizsgakövetelményekben és a fentiekben nem szereplő tartalmakon túlmutató további szakterületi ismereteket tartalmazó tárgyak felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlatok: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 4–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Az olasz nyelv és kultúra tanára szakképzettség tekintetében a sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretkörök: 10 kredit

Nyelvtanítási módszerek és nyelvtanulási elméletek, a nyelvtanulási és nyelvhasználói stratégiák, a nyelvi tudatosság, tartalomalapú nyelvoktatás, hazai kulturális értékek közvetítése.

Az olasz nyelv tanításának szakmódszertana olasz nyelven: a nyelvoktatás curriculáris (tantervi) alapjait képező európai és hazai dokumentumok ismerete, tanmenet készítése, tematikus terv készítése, óratervezés, tananyagfejlesztés, tankönyvelemzés, nyelvi és interkulturális készségek fejlesztése.

Tantárgyakon átívelő interdiszciplináris szemlélet kialakítása, differenciálás, mérés, értékelés az olaszórán, az olaszóra elemzése és az arra való reflektálás, munkaformák ismerete, IKT-eszközök alkalmazási lehetőségei, WEB 2.0-alkalmazások ismerete.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat olasz nyelven.

Osztatlan olasz nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve

Tantárgy neve és kódja	Félév és óraszám	V	Előfeltétel	Kredit
------------------------	------------------	---	-------------	--------

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Szakmai alapozó ismeretek													
Szóbeli és írásbeli nyelvfejllesztés 1. BTOL101OMA	56										gyj.	-	4
Szóbeli és írásbeli nyelvfejllesztés 2. BTOL102OMA		56									gyj.	BTOL101OMA	4
Szóbeli és írásbeli nyelvfejllesztés 3. BTOL103OMA			56								gyj.	BTOL110OMA	4
Szóbeli és írásbeli nyelvfejllesztés 4. BTOL104OMA				56							gyj.	BTOL110OMA	4
Szóbeli és írásbeli nyelvfejllesztés 5. BTOL105OMA					56						gyj.	BTOL110OMA	4
Szóbeli és írásbeli nyelvfejllesztés 6. BTOL106OMA						56					gyj.	BTOL110OMA	4
Általános országismeret 1. BTOL111OMA	28										gyj.	-	2
Általános országismeret 2. BTOL112OMA		28									gyj.	BTOL111OMA	2
Bevezetés a romanisztikába 1. BTOL113OMA	28										koll.	-	3
Bevezetés a romanisztikába 2. BTOL114OMA		28									koll.	-	3
A latin nyelv alapjai 1. BTOL115OMA			28								gyj.	-	1
A latin nyelv alapjai 2. BTOL116OMA				28							gyj.	BTOL115OMA	1
Nyelvi alapvizsga BTOL110OMA		x									alapvizsga	BTOL102OMA	2
Összesen											-	-	-
kredit	9	11	5	5	4	4	-	-	-	-	-	-	38
heti óraszám	8	8	5	5	4	4	-	-	-	-	-	-	-
kollokvium	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
gyakorlati jegy	2	2	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Szakmai törzsanyag													

Leíró nyelvészet 1. BTOL121OMA	28									koll.	-	3
Leíró nyelvészet 2. BTOL122OMA		28								koll.	BTOL121OMA	3
Modern olasz nyelvészet 1. BTOL123OMA			28							koll.	BTOL122OMA	3
Modern olasz nyelvészet 2. BTOL124OMA				28						koll.	BTOL123OMA	3
Interkulturális kommunikáció BTOL127OMA			28							koll.	-	3
Kutatásmódszertan BTOL129OMA				28						gyj.	-	2
Középkori irodalom és kultúra BTOL131OMA			28							koll.	-	3
Koraújkorai irodalom és kultúra BTOL132OMA				28						koll.	-	3
A felvilágosodás és a romantika irodalma és kultúrája BTOL133OMA					28					koll.	-	3
A korai modernitás irodalma és kultúrája BTOL134OMA						28				koll.	-	3
Irodalmi szövegolvasás és elemzés 1. BTOL141OMA					28					gyj.	-	2
Irodalmi szövegolvasás és elemzés 2. BTOL142OMA						28				gyj.	-	2
A klasszikus modernitás irodalma és kultúrája BTOL135OMA							28			koll.	-	3
Kortárs irodalom és kultúra BTOL136OMA								28		koll.	-	3
Irodalmi szövegolvasás és elemzés 3.									28	gyj.	-	2

BTOL143OMA													
Olasz nyelv- vált- zatok BTOL125OMA					28						koll.	-	3
Újlatin nyelv- történet BTOL126OMA						28					koll.	-	3
Szóbeli és írás- beli nyelvfej- lesztés 7. BTOL161OMA							28				gyj.	-	2
Szóbeli és írás- beli nyelvfej- lesztés 8. BTOL162OMA								28			gyj.	-	2
Olasz történe- lem 1. BTOL151OMA							28				gyj.	-	2
Olasz történe- lem 2. BTOL152OMA								28			gyj.	-	2
nyif Zárószí- gorlat BTOL600OMA									X		koll.	-	2
Összesen											-	-	-
kredit	3	3	9	8	8	8	9	7	2		-	-	57
heti óraszám	2	2	6	6	6	6	8	6			-	-	-
kollokvium	1	1	3	2	2	2	1	1			-	-	-
gyakorlati jegy	-	-	-	1	1	1	2	2			-	-	-
Összesen													
kredit	12	14	14	13	12	12	9	7	2		-	-	95
heti óraszám	10	10	11	11	10	10	8	6			-	-	-
kollokvium	2	2	3	2	2	2	1	1			-	-	-
gyakorlati jegy	2	2	2	3	3	3	2	2			-	-	-
Szabadon vá- lasztható													5
Szakedolgozat									X				5

Szakmódszertan

Osztatlan olasz nyelv és kultúra tanára szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keret- hére)														
Az olasz nyelv tanításának módszertana I. BTOL201OMA				28								gyj.	-	2
Az olasz nyelv tanításának módszertana II. BTOL202OMA					28							gyj.	Az olasz nyelv tanításának módszertana I. BTOL201OMA	2
Az olasz nyelv tanításának módszertana III.						28						gyj.	Az olasz nyelv tanításának módszertana II. BTOL202OMA	2

BTOL203OMA													
Az olasz nyelv tanításának módszertana IV. BTOL204OMA						28					gyj.	Az olasz nyelv tanításának módszertana III. BTOL203OMA	2
Az online olasz nyelvoktatás módszertana BTOL205OMA							28				gyj.	Az olasz nyelv tanításának módszertana IV. BTOL204OMA	2

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

OROSZ NYELV ÉS KULTÚRA TANÁRA

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Molnár Angelika
Összes kontaktóra száma:	1176
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:

- magyar nyelvű megjelölése: okleveles orosz nyelv és kultúra tanára
- angol nyelvű megjelölése: Teacher of Russian Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: A képzés célja az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, valamint a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakgimnáziumban, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakiskolában az orosz nyelv tanítására, pedagógiai feladatainak ellátására, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányoknak doktori képzésben folytatására történő felkészítés.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás):** a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. Az orosz nyelv és kultúra szakos tanár szakterületi kompetenciái:

Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Legalább C1 szintű, használható nyelvtudással rendelkezik.

Ismeri a beszélt és írott orosz nyelv szabályait, regisztereit, azokat a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően képes hatékonyan alkalmazni.

Ismeri a szinkron nyelvállapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai, pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit és ezek összefüggéseit.

Ismeri az orosz kultúrát, annak sajátosságait, ismeri az orosz kultúra jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit, különös tekintettel az orosz nyelvű irodalomra, illetve a kortárs kultúra elemeire.

Ismeri az első, második és további idegen nyelvek elsajátításának elméleteit, valamint az elméleti kérdésekről szóló empirikus kutatások eredményeit.

Ismeri az internet, a multimediális eszközök nyújtotta lehetőségeket.

Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását.

Ismeri az orosz nyelv tanítása-tanulása során felhasználható információforrásokat, az azokról való tájékozódás lehetőségeit, a tankönyveket, taneszközöket, tanulásszervezési módokat, fontosabb módszereket, tanítási és tanulási stratégiákat.

b) képességei

Képes az orosz nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára.

Képes a nemzeti kultúra célnyelven történő közvetítésére.

Ismereteit képes a célnyelv folyékony használata és pedagógia tevékenysége során helyesen, a kontextushoz illően alkalmazni.

Képes arra, hogy az anyanyelv és az orosz nyelv sajátosságai közötti különbségek és hasonlóságok ismeretében nyelvpedagógiai gyakorlatában konstruktív módon építsen a tanulók anyanyelvi tudására.

Képes az orosz nyelvű kultúra jelenségeit a saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni.

Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és a kulturális trendekben elhelyezni.

Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére.

Képes ismereteit alkalmazva nyelvpedagógiai kérdésekre válaszokat keresni és adni.

Képes a modern, motiváló információtechnológiai eszközöket és az internetet hatékonyan használni, a diákok önálló tanulását támogatni, követni.

c) attitűdje

Fontosnak tartja a tanulók tudásának és képességeinek folyamatos fejlesztését.

Reálisan ítéli meg az orosz nyelv és kultúra oktatásban betöltött szerepét.

Igyekszik aktívan együttműködni szaktárgya, valamint más tantárgyak tanáraival.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti orosz szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását.

Ismeri az orosz nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat, oktatástechnikai eszközöket.

b) képességei

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, tematikus terv és óraterv szintjén.

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

Képes a tervezés során a kollégákkal, illetve a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat elemezni, kiválasztani (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára); a pedagógiai és tantárgyi célokhoz, az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni, terveit reflektív módon elemezni, értékelni.

Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális intelligencia).

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Tudja, hogy az orosz nyelvi órán a biztonság és az elfogadó légkör megteremtése kiemelten fontos, mert a tanulók egy számukra idegen nyelven próbálják meg kifejezni érzéseiket és megfogalmazni véleményüket.

Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit.

Felkészült a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Ismeri az orosz nyelv tanulásának és használatának tanórán, iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.

A kerettanterv alapelveivel összhangban ismeri az egész életen át tartó nyelvtanulásra való felkészítés jelentőségét.

b) képességei

A nyelvtanulás külső (iskolatípus, módszertani koncepció), illetve egyéni (a tanulók nyelvi kompetenciája, motiváltsága) feltételrendszerének ismeretében képes pedagógiai céljainak és azok elérését bizto-

sító oktatási-nevelési stratégiájának kialakítására, megvalósítására. Különböző tanulásszervezési eljárások, tanítási technikák, módszerek, differenciált munkaformák ismeretében képes ezek tudatos, széles skálán mozgó, az életkornak, egyéni és csoport sajátságoknak megfelelő alkalmazására.

Képes az érdeklődés és figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a nyelvtanulási nehézségek felismerésére, megoldására.

Képes a nyelvtanulás sikerességét és sikertelenségét befolyásoló tényezők felmérésére, és képes ezekről osztálytermi kutatás során adatokat gyűjteni, azokat értően elemezni, értelmezni, a diákok fejlődése érdekében osztálytermi gyakorlatában alkalmazni.

Képes az orosz nyelvi szóbeli és írásbeli kifejezőképesség jellegzetességeinek, hibáinak felismerésére, tipizálására, diagnosztizálására, javítására.

Képes tanulóinak segítséget nyújtani abban, hogy azok hatékonyan használják fel az iskolán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő nyelvtanulási, -tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.

A kiemelkedő eredményeket elérő hallgatók segítségét, számukra új fejlesztési lehetőségek megtalálását alapvető jelentőségűnek tartja.

A nyelvtanulási nehézséggel küzdők esetében a felzárkóztatásuk elősegítésén dolgozik.

Ösztönzi a tanulókat az informatikai ismeretek felhasználására a nyelvtanulás folyamatában. Ugyanakkor tudatosítja tanítványaiiban az internet használatának veszélyeit, felhívja a figyelmet a kritikus nyelvi és tartalmi hozzáállásra.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvérzék, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a köztes nyelv).

Ismeri a nyelvtanítás módszertanát, a különböző nyelvtanítási módszereket, osztálytermi eljárásokat, szöveg- és feladattípusokat.

Ismeri a különböző pedagógiai módszerek és a tanulók értékelésének hatását a tanulók személyiségfejlődésére. Tisztában van az orosz nyelv ismeretének szerepével és az általa nyújtott lehetőségekkel a tanulók személyiségfejlődésében és életében.

b) képességei

Képes osztálytermi gyakorlatát az egyéni nyelvtanulási különbségek figyelembevételével kialakítani.

Képes a különböző nyelvtanítási módszereket tudatosan, a diákok életkori sajátságainak és szükségleteinek megfelelően, háttértudásukra támaszkodva, hatékonyan, változatosan, motiválóan alkalmazni.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaorientáció segítésére.

Képes az orosz nyelv tantárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

Képes a pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan elemezni, értékelni.

Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy sajátos nevelési igényű, a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, valamint az orosz nyelv tanítása során egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és differenciáltan oktatni, nevelni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Célja, hogy a nyelvismeretnek és nyelvi identitásnak a személyiségfejlődésben játszott szerepét minél alaposabban megértse.

Érzékeny a tanulók egyéni problémáira, az egészséges személyiségfejlődés feltételeit kívánja biztosítani minden tanuló számára.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket az orosz tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes az idegen nyelvi nevelés tanórai, illetve tanórán kívüli közösségi formáinak, csoportos tevékenységeinek megszervezésére, a tanulói közösségekben rejlő lehetőségek kihasználására, az egyének közötti különbségek megértésére, interkulturális nevelési programok alkalmazására, az együttműködési készségek fejlesztésére.

Tudatosan épít a kooperatív és reflektív tanulási technikák alkalmazására.

Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.

Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja a különböző nyelvű és kultúrájú csoportok iránti tolerancia kialakítását.

Törekszik úgy nevelni, hogy tanítványai mások véleményét, értékeit tiszteljék, elfogadják a kultúrák közötti különbségeket.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a nyelvtanulási folyamat, kimenet mérésének és értékelésének elméletét, gyakorlati kérdéseit.

Ismeri a nyelvismeret szintjét mérő vizsgákat és követelményeiket (nyelvvizsgák, érettségi vizsga).

b) képességei

Képes a napi gyakorlatban az osztálytermi értékelést megbízhatóan és motiválóan megvalósítani, a tanulóknak személyre szabott, rendszeres, egyértelmű és tárgyilagos visszajelzést adni a haladásukról.

Képes tesztfeladatok készítésére, kipróbálására, az eredmények értékelésére.

Képes nyelvi vizsgáztatói feladatokat ellátni, a kritériumokat megbízhatóan alkalmazni a vizsgáztatás során.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a tanulást segítő értékelés mellett.

Figyel a tanulók önértékelési képességeinek a fejlesztésére.

Reálisan ítéli meg a pedagógusi értékelés szerepét és fontosságát.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a fenntarthatóság, a környezeti nevelés fogalmát, alapelveit és az ezzel kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit az orosz nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

Képes kihasználni az orosz nyelv tanítása közben a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

Képes a fenntartható fejlődéssel és környezettudatossággal összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselőjére, saját jó példáján keresztül a tanulók környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdjének (viszonyulásának) pozitív formálására.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

b) képességei

Képes partneri együttműködésre a tanulókkal, a tantestület tagjaival, különösen a más idegen nyelveket, illetve szaktárgyakat idegen nyelven tanító kollégáival, az iskola más munkatársaival, intézményekkel és szervezetekkel.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott az idegennyelvek tanítását célzó fejlesztési, innovációs törekvésekben való részvételre, azok kipróbálására.

4.2.1.9. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén*

a) tudása

Tisztában van személyiségének a nyelvtanulásra, a nyelvhasználatra és a kommunikációra vonatkozó sajátosságaival.

Ismeri a tanári autonómia fogalmát.

b) képességei

Képes és motivált saját szakmai fejlődését megtervezni és megvalósítani, osztálytermi és egyéb élményeire reflektálni, szakmailag és nyelviileg folyamatosan megújulni.

Képes a szakmájára vonatkozó, konkrét kutatási témához kapcsolódó szakirodalmat felkutatni, áttekinteni, értelmezni.

Képes és felkészült szakmai tevékenységének folyamatos fejlesztésére.

Képes nyelvtudása állandó és önálló fejlesztésére.

Képes az orosz nyelven megtalálható információforrások megtalálására, azok értelmezésére, megbízhatóságának ellenőrzésére és etikus alkalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására.

Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

4.2.2. **A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szak módszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek**

4.2.2.1. *Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95-100 kredit*

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

Lehetséges alpontok:

a) *Szakmai alapozó ismeretek: 20–26 kredit*

Nyelvismeret, alapszintű idegen nyelvi kommunikációs kompetencia: orosz nyelvű szövegértési (írott és hallott szöveg értése) és szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőkészség) kompetenciák, orosz gyakorlati nyelvtan

Az orosz civilizáció alapjai.

Nyelvtudományi alapismeretek.

Irodalom- és kultúratudományi alapismeretek.

b) A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 75–81kredit

Nyelvfejlesztés és orosz nyelvű kommunikáció közép- és haladó szinten, nyelvi közvetítés – különös tekintettel az érettségi témakörök elmélyült ismeretére.

A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs stratégiák ismerete.

Történeti, leíró és alkalmazott nyelvészeti ismeretek (az orosz nyelv rendszere: hang-, alak-, mondattan, szövegtan és stilsztika; lexikológiai-lexikográfiai, orosz-magyar kontrasztív nyelvészeti ismeretek).

Irodalom- és kultúratudományi ismeretek (az orosz nyelvű irodalom történeti áttekintése: korszakok és irányzatok, a legjelentősebb alkotók és műveik; irodalmi műfajok, szövegértelmezés és szövegelemzés, társművészetek).

Személyes és aktuális témák megfogalmazása – szóban és írásban.

Az orosz civilizációra vonatkozó ismeretek (történelmi és társadalmi ismeretek, média és kultúra, populáris kultúra, interkulturális kommunikáció).

Más szláv népek és kultúrák ismerete (képesség az egyes kultúrák közötti eltérések és hasonlóságok felismerésére, toleráns szemléletére).

A tudományos írás alapjai.

– Történetmesélés, képleírás, nem kronológiai sorrendben lévő események elbeszélése és írásos kifejtése.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget a kerettantervben, az érettségi vizsgakövetelményekben és a fentiekben nem szereplő tartalmakon túlmutató további szakterületi ismereteket tartalmazó tárgyak felajánlására.

c) Egyéb speciális szakmai ismeretek: Szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris tantárgypedagógiai) ismeretek: 12 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Az orosz nyelv és irodalom tanára szakképzettség tekintetében a sajátos szakmódszertani (tantárgypedagógiai) ismeretkörök: 8 kredit

Nyelv, irodalom és kultúra tanításának módszertana.

A kommunikatív nyelvtanítás elméleti alapjai és gyakorlati ismeretei. A célnyelvi készségfejlesztés lépései.

Nyelv, irodalom és kultúraoktatás céljai és azok megvalósítása: tantervek, tanmenetek, óravázlatok készítésének módszertana. A Nemzeti alaptanterv, valamint az idegen nyelvek oktatására vonatkozó tartalmi szabályozók ismerete.

Tanítási technikák, módszerek. Differenciált munkaformák (egyéni munka, pármunka, csoportmunka, frontális munka projektfeladatok).

A nyelv, mint a kultúra tanításának eszköze, az interkulturális kommunikáció fogalma, az interkulturális szemléletű nyelvtanítás céljai, megvalósításának módjai.

A különböző oktatási eszközök alkalmazási lehetőségei a nyelvórán. Multimediális nyelvtanítási ismeretek.

Tananyagkészítés, projektmunka és személyre szabott oktatás.

Az összefüggő féléves gyakorlatot támogató gyakorlat: 2 kredit.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat: 2 kredit.

d) Az orosz nyelv és irodalom tanára szakképzettség tekintetében a sajátos szakmódszertani (tantárgypedagógiai) ismeretkörök: 8 kredit

Az összefüggő féléves gyakorlatot támogató gyakorlat: 2 kredit.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat: 2 kredit.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

Osztatlan orosz nyelv és kultúra tanára képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek														
Orosz beszédgyakorlatok és	56											gyj.		4

grammatikai ismeretek 1.													
Orosz gyakorlati nyelvtan 1.	56									gyj.			4
Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 2.		56								gyj.			4
Orosz gyakorlati nyelvtan 2.		56								gyj.			4
Orosz fonetika		28								gyj.			2
Az orosz kultúra története	28									koll.			2
Mai orosz kultúra és mentalitástörténet		28								koll.			2
Összesen													
kredit										-	-		22 kr.
heti óraszám	10	12								-	-		-
kollokvium										-	-		-
gyakorlati jegy										-	-		-
<i>Szakmai törzsanyag</i>													
Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 3			56							gyj.	av		4
Orosz gyakorlati nyelvtan 3			56							gyj.	av		4
Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 4.				56						gyj.			4
Orosz gyakorlati nyelvtan 4.				28						gyj.			2
Orosz beszédgyakorlatok és grammatikai ismeretek 5.					56					gyj.			4
													18 kr
Orosz nyelvismereti fejlesztés 1.			28							gyj.	av		2
Orosz nyelvismereti fejlesztés 2.				28						gyj.			2
Orosz nyelvismereti fejlesztés 3.					28					gyj.			2
Orosz nyelvismereti fejlesztés 4						28				gyj.			2
													8 kr
Orosz társalgási gyakorlatok 1.					28					gyj.	nyiv		2

Orosz társalgási gyakorlatok 2.						28					gyj.		2
Orosz fordítási és tolmácsolási gyakorlatok 1.							28				gyj.	nyiv	2
Orosz fordítási és tolmácsolási gyakorlatok 2.								28			gyj.		2
Orosz nyelvű fogalmazás									28		gyj.	nyiv	2
Kreatív írás									28		gyj.	nyiv	2
													12 kr
Orosz leíró nyelvészeti előadás					28						koll.	nyiv	3
Orosz leíró nyelvészeti szeminárium					28						gyj.	nyiv	2
Az orosz nyelv lexikológiája					28						koll.	nyiv	2
Az orosz igeszemlélet						28					gyj.	nyiv	2
													9 kr
Az orosz irodalom története 1.			28								koll.		3
Az orosz irodalom története 2.				28							koll.		3
Az orosz irodalom története 3.					28						koll.		3
Az orosz irodalom története 4.						28					koll.		3
Orosz irodalomtörténeti szeminárium 1			28								gyj.		2
Orosz irodalomtörténeti szeminárium 2				28							gyj.		2
Orosz irodalomtörténeti szeminárium 3					28						gyj.		2
Orosz irodalomtörténeti szeminárium 4						28					gyj.		2
													20 kr.
Orosz nyelvi alapvizsga		x									koll.		2
Orosz nyelvismereti vizsga				x							koll.	av	2
Zárószigorlat									x		szig.		2
Összesen											-	-	-
kredit											-	-	6 kr.

heti óraszám			14	12	16	10	4	2	4		-	-	-
kollokvium											-	-	-
gyakorlati jegy											-	-	-
Összesen													
kredit											-	-	95
heti óraszám	10	12	14	12	16	10	4	2	4		-	-	-
kollokvium											-	-	-
gyakorlati jegy											-	-	-
Szabadon vá- lasztható				x		x	x	x	x				5
Szakedolgozat									x				5

Szakmódszertan

Osztatlan orosz nyelv és kultúra tanár szakmódszertani ismeretek										
	3	4	5	6	7	8	9	V	Kre- dit	
Szakmódszertan I.	30							gyj	2	
Szakmódszertan II.		30						gyj	2	
Szakmódszertan III.			30					gyj	2	
Szakmódszertan IV.				30				gyj	2	
Az orosz nyelv tanítása az online térben					30			gyj	2	

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

av: orosz nyelvi alapvizsga

nyiv: orosz nyelvismereti vizsga

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

MATEMATIKAI TANULÁSI TERÜLET

MATEMATIKATANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Gaál István
Összes kontaktóra száma: (alapozó+törzsanyag, szabadon választható nélkül)	1162
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles matematikatanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Mathematics

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapküvelés-nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szak-képesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a matematika tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás)**.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A matematika szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben **meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. *Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén*

a) tudása

Rendelkezik matematikai látás- és gondolkodásmóddal, amely a megszerzett tudás alkalmazásában, az oktatásban való hasznosíthatóságában, valamint a speciális matematikai problémamegoldó technikák felhasználhatóságában is jelentkezik.

Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy szaktárgyának új eredményeit megismerhesse, értelmezhesse.

Ismeri a matematikatanítás alapvető kutatási módszertanát.

Ismeri a matematika társadalomban betöltött szerepét, a matematika tanításának célját, a tanulók személyiség- és gondolkodásfejlődésében játszott szerepét.

Ismeri a matematika tanulási sajátosságait, megismerési módszereit, fontosabb tanítási és tanulási stratégiáit.

Ismeri a magyar matematika szakmódszertan legfontosabb jellemzőit, hagyományait, legismertebb képviselőit (Pólya György, Dienes Zoltán, Varga Tamás).

Ismeri a digitális eszközök lehetőségeit a matematika tanítása során (szemléltetés, sejtés megfogalmazása, diszkusszió, gyakorlás, számonkérés) és ismeri ezen eszközök korlátait is.

Ismeri a matematikai ismeretek XXI. századi jelentőségét, hasznát és szükségességét a mindennapi életben.

Ismeri a szakterülete, tantárgya szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

b) képességei

Képes az oktatás során problémamegoldó technikák átadására (a tanulók életkori sajátosságaihoz, absztrakciós képességeihez és tudás szintjéhez igazodva).

Képes – elsősorban a természettudományokon belül – a különböző szakterületek tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggések felismerésére, integrációjára. Tisztában van azzal, hogy a matematika által közvetített tudás, kialakított kompetenciák más tanulási területen is hatnak, és ezt ki tudja használni a tanulók kompetenciáinak, személyiségének fejlesztésében.

Képes a matematika témakörében szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban.

Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületen a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.

Képes a szaktárgyában elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására, ennek közvetítésére a tanulók felé.

Képes a tanulók fejlettségének megfelelő absztrakció szintjét erősíteni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a tanulók matematikai ismereteinek, képességeinek fejlesztése iránt.

Megvan az igénye a matematika új eredményeinek megismerésére, értelmezésére, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretterjesztésre.

Matematikai és szakmódszertani felkészültségével kapcsolatban önreflexióra kész.

Célja a tanulók komplex gondolkodásának fejlesztése.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a matematika tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerezés szempontjait.

b) képességei

Képes meghatározni a matematikában tanítandó tartalmakat, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni. Képes a tananyagot rendszerezve felépíteni. Tisztában van a spirális tananyagfelépítés szerepével a matematika tanításában.

Képes a matematika tanulása-tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyvek, taneszközök, egyéb tanulási források elemzésére, valamint a konkrét célokhoz illeszkedő kiválasztására, különös tekintettel az infokommunikációs technológiára.

A való életből vett példákon keresztül gyakoroltatja az alternatívák elemzését.

c) attitűdje (viszonyulása)

Tervezési folyamatában figyelembe veszi az adott csoport sajátosságait, motivációját, matematika iránti érdeklődését.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri a matematika megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodásmód kialakulásában, illetve kialakításában szerepet játszó pszichológiai tényezőket.

Tisztában van a matematikai kifejezőkészség alapvető jellegetességeivel, (szóbeli és írásbeli) hibáival. Szakszerű útmutatást tud adni a tanulók önálló matematikai ismeretszerzéséhez, önszabályozó tanulásukhoz.

b) képességei

Képes a matematikai tények és értékelések közötti különbségek, az összefüggések önálló felismertetésére.

Képes a motivációt, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességeinek fejlesztését segítő módszerek megválasztására, alkalmazására.

Képes a matematika ismeretanyagának megfelelő csoportosításával, közvetítésével az érdeklődés és a figyelem folyamatos fenntartására.

Felismeri az egyes tanulók közti különbséget, csoport vagy kooperatív hatékony munkájának a lehetőségét.

Felkészült a matematika tanulásában kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

Képes a matematika speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére.

Felkészült az infokommunikációs eszközöknek a matematika tanítási-tanulási folyamata során a tanulók életkori sajátosságainak és a tananyag tartalmának megfelelő alkalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Szem előtt tartja a tanulók adottságait és igényeit, a tanulási folyamat szervezését behatóan realitásokat, de törekszik a lehetőségek maximális kihasználására, valamint a feltételek, körülmények javítására. A tanulók hibáit, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részének tekinti, és megértést elősegítő módon viszonyul hozzájuk.

Ösztönzi az informatikai ismereteknek a matematika tanulása során való felhasználását.

Támogatja a tanulók önálló gondolatait a matematikai problémák megoldásában.

Segít alternatív lehetőségek kidolgozásában a matematika tanulásában.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a matematika szerepét a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a matematika tantárgyban megjelenő fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait.

Ismeri a matematika tanítása során fejlesztendő kompetenciákat.

Tisztában van a tehetséggondozáshoz szükséges ismeretekkel és technikákkal, valamint a matematika-tanulásban nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás módszereivel.

Ismeri és alkalmazza a digitális eszközöket a matematika differenciált oktatásának megvalósítására.

b) képességei

Képes a tanulókat racionális gondolkodásmódra, önálló véleményalkotásra, mérlegelő gondolkodásmód kialakítására, érvelésre ösztönözni.

Képes a matematika speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére, kezelésére.

Képes a tanulás/tanítás folyamata során a tanulók képességeinek fejlesztésére alkalmas, a tanuló adottságainak és előzetes ismereteinek megfelelő módszerek kiválasztására.

Rendelkezik a matematika iránti megfelelő attitűd kialakításának képességével.

Képes az egyéni matematikai képességek (tehetséges vagy sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók) felismerésére és differenciált fejlesztésére. Rendelkezik a kiemelkedő matematikai képességek korai felismerésének képességével, amelynek kihasználásával a tehetséges tanulókat ösztönözni tudja a megoldandó problémák megértése és megoldása területén eredeti ötletek felvetésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Vállalja a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválását, a tehetséggondozást.

Empatikus és érzékeny a tanulók matematikai tanulási nehézségeire, problémáira.

Vállalja fel a matematikából nehézségekkel küzdő tanulók támogatását.

Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére a matematika tanulásában.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Felkészült a matematikai tanulmányi versenyek tervezésére, szervezésére, kivitelezésére.

Felkészült a matematika kiegészítő ismereteit közvetítő matematika szakkör és önképzőkör, szaktanterem működtetésére.

Ismer és alkalmaz olyan tanórán kívüli tevékenységeket, melyek segítségével indirekt módon fejleszhető a matematikai gondolkodás (pl.: játékok, művészeti tevékenység).

b) képességei

A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-menteségre neveli, különös tekintettel a többi gyermek, tanuló matematikai felkészültségére vonatkozóan.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett aziránt, hogy a matematikai ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, az élethosszig tartó tanulásra motiváló módon terjessze.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, a matematikai értékelésben alkalmazható hagyományos és digitális eszközeit.

Ismeri a matematika tanítása során használható feladatbankokat és feladatgyűjteményeket.

Ismeri az érvényes érettségi vizsgakövetelményeket.

Ismeri a hazai és nemzetközi matematikai kompetenciamérések feladattípusait és értékelési rendszerét.

b) képességei

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő tesztek, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

Képes a matematikai teljesítmény és kompetencia mérések eredményeinek reflektív elemzésére és a tapasztalatok beépítésre a további pedagógiai munkába.

c) attitűdje (viszonyulása)

Formális és informális értékelései adnak pozitív visszacsatolást tanulóknak számára, legyenek motiváló hatásúak.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja.

a) tudása

Ismeri azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, és azok megjelenési lehetőségeit a matematika tanítása során.

Ismer példákat a világ gazdaság, nemzetgazdaság, vállalkozások világából, és ezeket fel tudja használni a matematika tanítás során a gyakorlati élethez kapcsolódó feladatok megoldásában.

b) képességei

Képes önállóan saját fejlesztésű matematikai feladatlap készítésre, amellyel maga is környezettudatos-ságot közvetít.

Képes olyan matematika feladatokat készíteni, amelyek a fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatosak.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a matematika tanításával foglalkozó helyi, regionális és országos szakmai közösségeket, digitális platformokat, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

Ismeri és alkalmazza a kollaboratív digitális platformokat a tanulókkal és a kollégáival történő kommunikációra, szakmai együttműködésre.

b) képességei

Együttműködik az egyéb természettudományos tantárgyak tanáraival. Képes arra, hogy a rokon tárgyakban is megjelenő, egymásra épülő ismeretanyagok ütemezését, a kerettantervi kapcsolódásokat egyeztesse.

A matematika és a matematika szakmódszertan területén mind szóban, mind írásban szakszerűen fejezi ki magát.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész együttműködni a matematika területén működő helyi, területi, vármegyei és országos szakmai fórumokkal, alkotó munkaközösségekkel, tantárgypedagógiai műhelyekkel.

4.2.1.9. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén*

a) tudása

Tisztában van a matematika alkalmazásának etikai kérdéseivel.

Tudja, hogy matematikatanárként milyen területekre terjed ki a saját, egyéni felelőssége a tanítás, a nevelés és a szemléletformálás terén.

Figyelemmel követi a matematika tanulásához-tanításához kapcsolódó legfontosabb oktatástechnológiai fejlesztéseket.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a matematika, annak színvonalas tanítása, a tanulók matematikával szembeni attitűdjének (viszonyulásának) javítása, ismereteinek, képességeinek fejlesztése iránt.

Vállalja a társadalom matematika iránti attitűdjének (viszonyulásának) javítását, fellép a matematika alkalmazásával kapcsolatos szándékos megfélemlítés ellen.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek4.2.2.1. *Szaktudományi és -módszertani felkészítés**Szaktudományi ismeretek: 95–100 kredit*

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak meg kell felelnie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területei és tartalmai a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteinek.

a) *Szakmai alapozó ismeretek: 5–15 kredit*b) *A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 80–90 kredit**A matematika alapjai – halmazelmélet, logika (min. 3 kredit)*Műveletek halmazokkal. Bijekciók és számosságok. Megszámlálható halmazok, kontinuum számosság. Néhány „jól ismert” halmaz számossága. **Cantor tétele a hatványhalmaz számosságáról.** Paradoxonok, a Russell-paradoxon. A végtelen halmazok meglepő tulajdonságai. **Műveletek számosságokkal. Axiomatikus halmazelmélet. Kiválasztási axióma.**

Kijelentéslogika: logikai műveletek, igazságtáblázatok, ítéletkalkulus. Kvantorok.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A halmazszemlélet alakulása az iskolai oktatásban. Alapvető halmazelméleti fogalmak.

A logikus gondolkodás fejlesztése az általános és középiskolában.

Játékos feladatok a logikai jelenségek bemutatására.

A fogalomalkotás módszerei általános iskolában: konkrét reprezentációktól a definiálásig.

Definíciók és tételek szerkezete.

Bizonyítási módszerek az általános és középiskolában. Bizonyítási típusok (direkt, indirekt bizonyítás, skatulyaelv, teljes indukció).

Halmazok számosságával kapcsolatos ismeretek a középiskolában.

Néhány stratégiai játék megismerése, elemzése.

A végtelen fogalmának kialakítása. Különböző számosságú végtelen halmazok.

*Diszkrét matematika – kombinatorika, gráfok (min. 5 kredit)*Alapvető összeszámlálási eljárások, szorzási és összeadási elv, **bijektív bizonyítások.** Részhalmazok összeszámlálása, binomiális együtthatók. Binomiális tétel.

Sorba állítási és átrendezési alapfeladatok. Szitaformula és alkalmazásai.

Rekurzióval leírt sorozatok, Fibonacci-számok, lineáris rekurzió.

Gráfelméleti alapfogalmak: gráf, egyszerű gráf, fokszámok. Példák gráfokra. Gráfok összefüggősége, komponensek. Fák, alternatív definíciók, alaptételek. **Kitekintés: gráfok bejárásai, számítógépes útvonaltervezés.**Euler-vonal, **Euler-vonalak létezésének szükséges és elégséges feltételei.** Hamilton-körök, **Dirac tétele.** **Gráfok színezése, kromatikus szám.** **Térképszínezési probléma, síkgráfok, dualitás, hatszintétel, ötszintétel.**Síkba rajzolható gráfok, Euler tétele, **példák nem síkgráfokra.** **Síkgráfok jellemzése.****Független élrendszerek, párosítások, párosítási algoritmus páros gráfokra. Párosítási tételek, König tétele.**

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A diszkrét matematika alkalmazásai gyakorlati életből vett problémákon keresztül.

Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldásának módszerei

Geometriai eszközök használata kombinatorikai problémák megoldására

Algebra és számelmélet (min. 15 kredit)

Természetes számok, egész számok, racionális számok. Valós számok. Egész számok oszthatósága, prímszám, összetett szám, prímtényező alak, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.

Polinomok osztása. Polinomok gyökei. Többszörös gyökök, gyöktényező alak. Másodfokú egyenlet gyöktényező alakja. **Lagrange-interpoláció.**

Komplex számok, egységgyökök. Az algebra alaptétele. **Egyértelmű irreducibilis faktorizáció test feletti polinomgyűrűben. Irreducibilis polinomok az egész, a racionális, a valós és a komplex együtthatós polinomok gyűrűjében. Többhatározatlanú polinomok gyűrűje, elemi szimmetrikus polinomok, a szimmetrikus polinomok alaptétele. Kitekintés: harmad- és negyedfokú egyenletek. Vektortér, bázis, dimenzió, alterek. Faktortér, direkt összeg. Lineáris leképezések, transzformációk, mátrixuk. Képtér, magtér. Determináns, kifejtési tétel. Mátrixok, műveletek mátrixokkal, invertálhatóság, rang. Lineáris egyenletrendszerek, megoldhatóság, Gauss-elimináció, Cramer-szabály. Sajátérték, sajátvektor, karakterisztikus polinom, minimálpolinom. Számítógépes programcsomag használata.**

Alapvető algebrai struktúrák. Csoport, gyűrű, test, vektortér, algebra. **Csoportelméleti alapfogalmak. Permutációcsoport, részecssoport, normális részecssoport, faktorcsoport. Lagrange-tétel. Cayley-tétel. Homomorfia-tétel. Direkt szorzat, a véges Abel-csoportok alaptétele. A gyűrűelmélet alapjai. Integritástartomány, részgyűrű. Euklideszi gyűrűk. Hányadostestek. Testbővítések, a geometriai szerkeszthetőség alapjai. Kitekintés: egyenletek megoldhatósága gyökjelekkel, egyértelmű primfaktorizáció integritástartományokban, véges testek.**

A számelmélet alaptétele. Az oszthatóság és tulajdonságai. **Lineáris kongruenciák, lineáris diofantikus egyenletek. Euler–Fermat-tétel. Rend, primitív gyök, kvadratikus maradékok tulajdonságai. Pita-goraszi számhármassok. Számelméleti függvények. Prímek száma, prímek reciprokaik összege. Tökéletes számok, Mersenne- és Fermat-féle prímek. Algebrai és transzcendens számok. Diofantoszi egyenletek. Nevezetes számelméleti problémák. Kitekintés: kriptográfiai alapfogalmak.**

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A számfogalom fejlesztése az 5-től a 12-ig évfolyamig.

Az algoritmikus gondolkodás fejlesztésének lehetőségei.

A nevezetes azonosságok geometriai megjelenítése.

Hiányos, túlhatározott, illetve ellentmondó adatokat tartalmazó problémák vizsgálata.

Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek megoldása során; a digitális eszközzel történő ábrázolás előnyei és hátrányai.

Végtelen sok prímszám létezése.

Számrendszerek, n alapú ($n \leq 9$) számrendszerben felírt számok összeadása és kivonása.

Polinomok gyökeinek és együtthatóinak összefüggése.

Nevezetes szerkesztési feladatok.

Analízis (min. 20 kredit)

Számtani, mértani és **harmonikus** közepek közötti egyenlőtlenségek, **Bernoulli- egyenlőtlenség.**

Függvények és ábrázolásuk hagyományos és digitális eszközökkel.

Valós számok. Tizedes törtek. Korlátos számhalmazok, alsó és felső határ.

Hatványozás és azonosságai.

Számsorozatok határértéke. Konvergens és divergens sorozatok. Végtelenhez tartó sorozatok. Határérték és műveletek. Határérték és egyenlőtlenségek. Monoton sorozatok. **Rézsorozatok. A Bolzano–Weierstass-tétel és a Cauchy-kritérium.**

Valós függvények globális tulajdonságai. Monotonitás, konvexitás. Függvények folytonossága és határértéke. Atviteli elvek. Folytonosság, határérték és műveletek. **Határérték és egyenlőtlenségek.** Korlátos zárt intervallumban folytonos függvények. Néhány fontos függvényosztály (polinom-függvények, exponenciálisfüggvények, hatványfüggvények, logaritmusfüggvények, trigonometrikus függvények és inverzeik).

A differenciálhányados fogalma és szemléletes jelentései. Differenciálási szabályok és az elemi függvények deriváltjai. Magasabb rendű differenciálhányadosok. A lokális tulajdonságok és a derivált kapcsolata. **Középtértéktételek.** A differenciálható függvények vizsgálata. Szélsőérték-feladatok megoldása. Differenciálszámítás alkalmazása valóságközeli problémák megoldására. **Taylor-polinom.** A L'Hospital-szabály. A primitív függvény fogalma. **Primitívfüggvény-keresési módszerek (parciális integrálás, helyettesítéses integrálás), racionális törtfüggvények primitív függvényeinek keresése. Szaporodási és bomlási folyamatok differenciálegyenletei.** Differenciálszámítás szemléltetése digitális eszközökkel.

A Riemann-integrál fogalma. Az integrálhatóság feltételei. Az integrál elemi tulajdonságai. A Newton–Leibniz-formula. Integrálszámításra vezető problémák, terület- és térfogatszámítás. **Improprius integrál.** Integrálszámítás szemléltetése digitális eszközökkel.

Végtelen sorok. Mértani sor. **Konvergenciakritériumok (összehasonlító-, gyök-, hányados- és integrálkritérium, Leibniz-sorok). Abszolút konvergencia. Sorok átrendezése. Hatványsorok, Taylor-sorok, konkrét függvények előállítása Taylor-sorok összegeként. Kitekintés: Euler-formula.**

Többváltozós függvény fogalma. Kétváltozós függvények grafikonja, szintvonalai. Parciális deriváltak és lokális szélsőértékek. Görbék és hosszuk. Kitekintés: fraktálok. Szemléltetés digitális eszközökkel.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

Az analitikus gondolkodás fejlesztése az általános és középiskolában - A függvényfogalom fejlődése és fejlesztése a különböző életkorú tanulóknál.

Injektív, szürjektív, bijektív függvények.

Mindennapi életéhez kapcsolódó grafikonok ábrázolása és elemzése.

Gyakorlati helyzethez köthető szélsőérték-feladatok megoldása.

Algebrai úton nem vagy nehezen megoldható egyenletek közelítő megoldása grafikus úton digitális eszköz segítségével.

Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban. Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése.

Gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémákhoz kapcsolódó matematikai modell választása, alkotása.

Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok.

A trigonometrikus ismeretek hétköznapi életben, munkában való felhasználhatósága.

Exponenciális, logaritmikus és trigonometrikus egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek.

Geometria (min. 15 kredit)

Térelemek kölcsönös helyzete, párhuzamossága. Szög, töröttvonal, sokszög. Az irányítás szemléletes fogalma. Párhuzamos szelők tétele. Az egybevágósági és hasonlósági transzformációk szintetikus vizsgálata. **Síkbeli affinitások, tengelyes affinitás. Osztóviszony. Ábrázolás merőleges és párhuzamos vetítéssel.**

Szögek mérése. Térelemek szöge, távolsága. Nevezetes szintetikus tételek háromszögre és sokszögre. Konvex halmazok, konvex burok. Poliéderek szemléletes fogalma, konvex poliéder. Euler-tétel konvex poliéderekre. Szabályos sokszögek, szabályos konvex poliéderek. Euklideszi szerkesztés. Kitekintés: nevezetes szerkesztések hagyományos és digitális eszközökkel.

Geometriai vektorfogalom, bázis, koordináták. Skaláris, vektoriális és vegyes szorzás, geometriai jelentésük. A szögfüggvények geometriai értelmezése.

Egyenesek és síkok egyenletei. Távolság- és szögfeladatok analitikus megoldása. A sík és a tér koordinatázása, **koordináta-transzformációk. Súlyozott pontrendszerek, baricentrikus koordináták.**

A transzformáció fogalma, invariáns tulajdonságok. Fixelemek. A síkbeli mozgások, az egybevágósági, a hasonlósági és az **affin** transzformációk osztályozása. **Transzformációcsoportok, részcsoportjaik. Síkbeli geometriai transzformációk analitikus leírása és számítógépes vizsgálata. Kitekintés: szimmetriacsoportok, szimmetriák a környezetünkben, térbeli transzformációk.**

Sokszögek területe. Az elemi területfogalom. Kör és részeinek területe.

Poliéderek térfogata. Elemi térfogatfogalom. Henger és kúp térfogata. Cavalieri-elv. Gömb és részeinek térfogata. **Transzformációk hatása a területre és a térfogatra.** Elemi kerület- és felszínfogalom konvex síkidomok és mértani testek esetén. Kör kerülete, körív hossza. Gömb és részeinek felszíne. **A gömbi geometria elemei. Gömbi trigonometria.**

Pont körre (gömbre) vonatkozó hatványa. Hatványvonal, hatványpont, illetve hatványsík. Az inverzió és tulajdonságai, alkalmazása szerkesztési feladatokban. A sztereografikus vetítés.

Kúpszeletek mint mértani helyek definíciója, geometriai tulajdonságok. Származtatásuk forgáskúp síkmetszeteként. Kúpszeletek és másodrendű felületek a környezetünkben, ezek egyenletei, **osztályozásuk. Görbék és felületek analitikus (implicit, explicit és paraméteres) megadása. Kitekintés: algebrai görbék és felületek.**

A projektív geometria alapjai. Centrális vetítés. A projektív sík és tér. Pont- és sugárnégyes kettősviszonya, Pappos tétele. Perspektivitások és projektivitások. A dualitás elve. Homogén koordináták. A projektív transzformációk analitikus leírása.

Az euklideszi geometria axiomatikus megalapozása. A párhuzamossági axióma jelentősége, helyettes axiómák. Bolyai Farkas és Bolyai János szerepe a hiperbolikus geometria felfedezésében. **A hiperbolikus síkgeometria néhány elemi tétele. A modell fogalma, a hiperbolikus geometria néhány modellje. A projektív síkgeometria axiómái, véges síkok.**

Köznevelési és módszertani tartalmak:

Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel.

Átdarabolási és parkettázási feladatok

Gyakorlati feladatok megoldása egybevágósági és hasonlósági transzformációk segítségével. - A geometriai szemlélet és térlátás kialakítása.

Valószínűségszámítás és statisztika (min. 6 kredit)

Véletlen kísérletek matematikai modellje, a hétköznapok véletlen jelenségei. Játékok és véletlen.

Valószínűség fogalma, események. Klasszikus és geometriai valószínűség. Feltételes valószínűség, események függetlensége. **Teljes valószínűség tétele és Bayes tétele.**

A valószínűségi változó fogalma, eloszlása. **Eloszlásfüggvény és sűrűségfüggvény. Nevezetes diszkrét és folytonos eloszlások. Valószínűségi változók függetlensége. Várható érték és szórás. A nagy számok törvénye. A centrális határeloszlás-tétel.**

Leíró statisztika: Független azonos eloszlású minta, tapasztalati eloszlás. Alapstatisztikák (átlag, medián, szórás, kvartilisek).

A matematikai statisztika alapjai. Pontbecslések és konfidenciaintervallumok. Statisztikai próba, első- és másodfajú hiba. Klasszikus próbák a normális eloszlás paramétereire. Kísérletek és adatgyűjtés tervezése.

Adatok elemzése és megjelenítése digitális eszközökkel, eredmények értelmezése. A valószínűségek vizsgálata tapasztalati úton, kísérleteken és szimulációkon keresztül.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A véletlen fogalmának kialakítása, gyakoriság, relatív gyakoriság.

Adatgyűjtés megtervezése, a megtervezett statisztikai adatgyűjtés lebonyolítása, az eredmények szemléltetése grafikonok segítségével, a kapott eredmények értékelő bemutatása hallgatói kiselőadás formájában.

Alapstatisztikák (átlag, módusz, medián, kvartilisek, terjedelem, szórás).

Konkrét valószínűségi kísérletek dinamikus szoftver segítségével történő szimulálása.

Diagramtípusok.

A különböző adatvizualizációs módszerek típusainak bemutatása az iskolában. Az adatok ismeretében az adatvizualizációs módszerek (pl. diagramtípus) választása melletti érvelés, illetve az adatvizualizációs manipuláció felismerésének fejlesztése az iskolában.

Szavazások szimulálása és különböző szavazat értékelő rendszerek vizsgálata.

Példák reprezentatív és nem reprezentatív mintavételre.

Statisztikai programcsomag megismerése.

Elemi matematika (min. 6 kredit)

Az általános- és középiskolai matematika tananyaghoz szorosan kötődő témakörök feldolgozása a magyar matematikatanítási hagyományoknak megfelelően feladatokon, problémákon, gyakorlati alkalmazásokon keresztül.

Az elemi (általános és középiskolai) megoldások mellett – ahol lehetséges – jelenjenek meg „felsőbb matematikai” megoldások is, legyen lehetőség az „egyetemi matematika” elemi alkalmazásaira és a megoldások összehasonlítására.

A válogatott témakörök feladatanyaga alapján annak a vizsgálata, hogyan és mit lehet egy-egy témakörből továbbadni a tanulóknak az egyes iskolatípusokban úgy, hogy abban korrekt matematikai tartalom jelenjen meg az életkornak megfelelő formában.

Az ABACUS, a Középszintű Matematikai és Fizikai Lapok, valamint a korosztályos magyar és külföldi matematikaversenyek kitűzött feladatainak figyelemmel kísérése, megoldása.

Javasolt témakörök:

Összeszámlálási feladatok. Skatulya-elv. A gráfok alkalmazása különböző típusú feladatokban.

Osztathósági feladatok. Egyszerű diofantikus egyenletek.

Polinomokkal kapcsolatos feladatok. Speciális magasabb fokú egyenletek (pl. reciprokok egyenletek) megoldása. Racionális együtthatós polinomok.

Szintetikus és analitikus geometriai feladatok megoldása elemi úton és dinamikus geometriai szoftver segítségével.

Szélsőérték-feladatok megoldása különböző módszerekkel. Geometriai egyenlőtlenségek, szélsőérték-feladatok.

Elemi függvények alkalmazása különböző típusú feladatokban (pl. egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek megoldása). Függvénytranszformációk és alkalmazásai. Dinamikus matematikai szoftverek alkalmazása függvények szemléltetésére, jellemzésére.

Valószínűségi kísérletek, játékok. Klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűség. A matematikai statisztika alapvető fogalmai, eljárásai, és alkalmazásuk gyakorlati problémákra. Matematikai (pl. stratégiai) játékok, rejtvények.

A problémamegoldás alapelvei, stratégiái (min. 2 kredit)

Heurisztikus és más problémamegoldási stratégiák bemutatása, vizsgálata a matematika különböző területeiről válogatott problémákon keresztül

Problémák azonosítása, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva megoldási stratégia kidolgozása.

Adott probléma megoldása többféle módszerrel.

Nyitott problémák, melyeknek vagy nincs megoldása vagy több megoldása is lehetséges.

Informatikai ismeretek (min. 2 kredit)

A feladatok megoldása során kapott eredmények elemzése és értékelése.

Programcsomagok használata a matematikai jelenségek szemléltetésére, állítások megsejtésére, kísérletek végzésére. Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációs, valamint dinamikus geometriai szoftverek használata.

A matematika története és filozófiai vonatkozásai

A matematika fejlődésének fontosabb csomópontjai.

A matematika főbb ágainak fejlődése, és a matematika-tudomány változása az ókortól napjainkig.

Néhány nagy matematikus hatása a matematika fejlődésére.

Tudománytörténeti vonatkozások felhasználási lehetőségei a tanórákon. **A matematika elvi kérdései: a matematikai tudás természete.**

A matematika alkalmazásai: a matematika szerepe a többi tudományágban. A matematika és a művészetek.

A matematikatörténet eszmetörténeti irányzatainak szerepe az iskolai fogalom- és elméletalkotásban.

A matematika különböző területeinek egymásra hatása nagy matematikusok munkáján keresztül.

A matematikai gondolkodás logikai felépítésének eleganciája.

A matematika viszonya a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5-8. és a középfokú nevelés-oktatás 9-12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Tartalmi elemei:

A matematikadidaktika tárgya, főbb kérdései, kutatási módszerei, kapcsolata más tudományokkal. A matematikadidaktikai kutatások főbb irányai, eredményei. A magyar matematikatanítás vázlatos története, fejlődése, hagyományai, kiemelkedő szereplői (Pólya György, Varga Tamás, Dienes Zoltán). Kitekintés a matematika tanításának nemzetközi gyakorlatára.

A matematika – mint tantárgy – didaktikai céljai, feladatai.

A Nemzeti alaptanterv átfogó céljai és a fejlesztési területekhez tartozó általános követelményei.

A matematikatanítás formái, módszerei, segédeszközei a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével, munkaszervezési formák.

Fogalomalkotás a matematikában, a matematikai fogalmak tanításának alapkérdései. A matematikai fogalmak, fogalmi rendszerek kialakítását megalapozó tapasztalatszerzés folyamata. Feladattípusok a fogalmak tanításával kapcsolatban. Definiálási módok az általános iskolában és a középiskolában.

A portfólió felület használata, a feltöltendő dokumentumok (a gyakorlat dokumentumainak feltöltése feltétele a gyakorlat teljesítésének).

A tanár feladatai, kompetenciái.

Adat- és tudásbázisok felhasználása a matematikatanítás során.

A matematikatanítás tervezése és megvalósítása a Nemzeti alaptanterv, az erre épülő kerettantervek, a felvételi vizsgák és az érettségi vizsga követelményei alapján.

A matematikai kompetencia fogalma, megjelenése a matematikatanítást szabályozó dokumentumokban. A tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete. A tanítást és tanulást segítő (tárgyi és digitális) eszközök alkalmazási lehetőségei.

Felfedezettő matematikatanítás, a felfedeztetés lehetőségei a fogalmak és tételek tanításában.

A tanulók motiválásának lehetőségei. A játékok szerepe és alkalmazásai a matematika tanításában.

Modellalkotás az általános iskolában és a középiskolában, a hétköznapi matematika tanításának és az alkalmazásorientált oktatásnak a lehetőségei. A projekt módszer és a kooperatív technikák alkalmazásának lehetőségei.

Tételek, bizonyítások tanításának különbsége az általános iskolában és a középiskolában. Szemléletes okoskodások, indoklások az általános iskolában, bizonyítási stratégiák és technikák a középiskolában. A bizonyítási igény felkeltésének módszerei. Tételek megsejtését elősegítő eljárások. Az algoritmikus gondolkodás fejlesztésének lehetőségei.

Mérés és értékelés a matematika tanításában, értékelési módszerek.

Az óratípusok tervezési folyamata, az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai.

Mikrotanítások - bemutatás, elemzés, értékelés a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok alapján.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos ismeretek és felhasználásuk a matematika tanítása során.

Kollaborációs platformok ismerete és alkalmazása, okostelefon alkalmazása a matematikatanítás során. A mesterséges intelligencia matematikai alapjai és alkalmazási lehetőségei a matematikatanításban; a gépi tanulás algoritmusai.

Az egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata

A látogatott tanórák IKT vonatkozásinak elemzése.

Rendszerszemlélet a matematika tanításában. Néhány témakör teljes felépítése 5-12. évfolyamon: a fogalmak kialakítása, fejlesztése, gyakorlása; tételek megsejtése, bizonyítása; mindezek alkalmazása hétköznapi problémák és matematikai feladatok megoldása során; matematikatörténeti vonatkozások bemutatása; tárgyi és digitális eszközhasználat lehetőségei.

A problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei, a problémamegoldás lépései, stratégiái a felső tagozaton és a középiskolában. A matematikai problémák, feladatok osztályozása különböző szempontok szerint, problémavariációk, problémaszorozatok. A problémamegoldás és problémaalkotás folyamata. A szöveges feladatok fajtái, megoldási lépései, megoldási módjai a felső tagozaton és a középiskolában.

Óratervek készítése és megvalósítása.

Differenciálás a matematikaórákon. Tehetséggondozás. A szakkörök, tagozatok és a versenyek szerepe a matematika tanításában. A lemaradó, alacsonyabb motivációjú tanulók felzárkóztatásának módszerei, lehetőségei. Felkészítés a középiskolai felvételi vizsgára és a középszintű érettségi vizsgára.

A teljesítménymérés és a kompetenciamérés pedagógiai elveinek megismerése és alkalmazása.

A szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, terepgyakorlatok.

Kritikus internethasználat, (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog).

Osztatlan matematikatanár képzés mintatanterve

Tantárgy neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek														
Algebrai alapismeretek TMOE2101, TMOG2101	1+3											koll. gyj.	nincs	4
Az analízis alapjai TMOG2201	0+2											gyj.	nincs	2
Trigonometria és koordinátageometria TMOG2301	0+2											gyj.	nincs	2
Összesen												-	-	-
kredit	8											-	-	8
heti óraszám	1+7											-	-	
kollokvium	1											-	-	
gyakorlati jegy	2											-	-	-

Szakmai törzsanyag														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V	EF	Kredit	
Lineáris algebra TMOE2102, TMOG2102	2+2											koll. gyj.	nincs	5
Bevezetés az algebra és számelméletbe TMOE2103, TMOG2103		2+3										koll. gyj.	Algebrai alapismeretek	6
Bevezetés az analízisbe TMOE2202, TMOG2202		2+3										koll. gyj.	Az analízis alapjai	6
Geometria 1 TMOE2302, TMOG2302			2+2									koll. gyj.	Trigonometria és koordinátageometria	5
Egyváltozós függvények differenciál- és integrálszámítása TMOE2203, TMOG2203			3+3									koll. gyj.	Bevezetés az analízisbe	8
Geometria 2 TMOE2303, TMOG2303				2+2								koll. gyj.	Lineáris algebra	5
A többváltozós analízis elemei TMOE2204, TMOG2204				2+2								koll. gyj.	Egyvált. függvények diff.- és int.szám.	5
Számelmélet TMOE2104, TMOG2104					2+2							koll. gyj.	Bevezetés az algebra és számelméletbe	5
Elemi matematika (algebra és számelmélet) TMOG2501					0+2							gyj.	Bevezetés az algebra és számelméletbe	2

Halmazok, függvények, valós számok TMOE2205						2+0						koll.	Az analízis alapjai	3
Elemi matematika (analízis) TMOG2502						0+2						gyj.	Egyvált. függvények diff.- és int.szám.	2
Algebra TMOE2105, TMOG2105							2+2					koll. gyj.	Lineáris algebra, Számelmélet	5
Informatika alapjai TMOG2601							0+2					gyj.	nincs	2
Kombinatorika és gráfelmélet TMOE2106, TMOG2106								3+2				koll. gyj.	nincs	6
Nemeuklideszi geometriák TMOE2304, TMOG2304								2+2				koll. gyj.	Geometria 1 Geometria 2	4
Elemi matematika (geometria) TMOG2503									0+2			gyj.	Geometria 1 Geometria 2	2
Bevezetés a valószínűségszámításba TMOE2401, TMOG2401									2+2			koll. gyj.	A többváltozós analízis elemei	4
Elemi matematika (versenyfeladatok) TMOG2505									0+2			gyj.	Algebrai alapismeretek, Az analízis alapjai, Trigonometria és koordináta-geometria	2
Matematikatörténet TMOE2602										2+0		koll.	nincs	2
Komputergeometria TMOG2305										0+2		gyj.	Geometria 2	2
Problémamegoldó szeminárium TMOG2506										0+2		gyj.	Mat. szakmódszertan 1	2
Bevezetés a statisztikába TMOG2402										0+2		gyj.	Bevezetés a valószínűségszámításba	1
Elemi matematika (kombinatorika, gráfelmélet, valószínűségszámítás) TMOG2504										0+2		gyj.	Bevezetés a valószínűségszámításba	2
Matematika szakmai zárószigorlat TMOS2551										0+0		sz.		1
Összesen														
kredit	5	12	13	10	12	7	10	8	10					87
heti óraszám	2+2	4+6	5+5	4+4	4+6	2+4	5+4	2+6	2+8					
kollokvium	1	2	2	2	2	1	2	1	1					
gyakorlati jegy	1	2	2	2	3	2	2	3	4					

Szakdolgozat

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

TÖRTÉNELEM ÉS ÁLLAMPOLGÁRSÁGI ISMERETEK TANULÁSI TERÜLET

TÖRTÉNELEMTANÁR

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Takács Levente
Összes kontaktóra száma:	1064
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles történelemtanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of History

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakképzésben a történelem tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében *2. sz. mellékletben* meghatározott **a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A történelem szakos tanár speciális kompetenciái a *2. sz. mellékletben* meghatározott **tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Ismeri a magyar és az európai történelem történelmi korszakait.

Ismeri a történettudomány alapvető szakkifejezéseit.

Ismeri a magyar és az egyetemes/világtörténelem kölcsönhatásait.

Ismeri a történelem tér- és idődimenzióinak jellemző változásait.

Ismeri a történelemtudomány speciális forrásait és alapvető kutatási, valamint interpretációs módszereit.

Ismeri a nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.

A tágran értelmezett történettudomány legalább egy részterületén elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Ismeri a történeti tudás, a történeti ismeretek megszerzésének, feldolgozásának sajátosságait, a történelem jellemző forrásfajtáit, elsajátítja a történeti források és a tudományos feldolgozások, módszerek közötti különbségtételt.

Megismeri és tudatosan használja a történelmi források tartalmazó internetes portálokat, hang- és filmarchívumokat és adatbázisokat.

Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait, valamint legalább egy Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait.

Ismeri a latin nyelv alapjait.

Ismeri a mai magyar állam intézményeit, a választási rendszert, az alapvető állampolgári kötelességeket és jogokat, a közösségi együttélés normáit.

Rendelkezik a történelem és állampolgári ismeretek tantárgy tanításának a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervekben meghatározott ismeretanyagához szükséges korszerű ismeretekkel.

b) képességei

El tud helyezni térben és időben eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket.

Felkészült a történelem diszciplína területén az önálló ismeretszerzésre, a szakirodalom kritikus értelmezésére, továbbá a legújabb kutatási eredmények nyomon követésére és felhasználására.

Birtokában van a tudományos kutatás módszereinek, eljárásainak, segédeszközeinek, képes a számítástechnika, az informatika használatára tárgyában.

Fel tudja tární események, folyamatok, cselekedetek mozgatórugóit és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.

Áttekintő és tudományosan alapozott ismeretekkel rendelkezik a magyar, valamint az egyetemes történelem egyes korszakairól, illetve ezek egyes tematikus részterületeiről.

Képes átlátni a Kárpát-medence népeinek történetét, a multietnikus, multikulturális közösség alakulását a térségben, az őskortól napjainkig.

Képes a történelem diszciplína területén folytatott önálló ismeretszerzésre, a történeti szakirodalom és a történeti források értelmezésére, elemzésére, interpretációjára továbbá a legújabb kutatási eredmények nyomon követésére és felhasználására.

Képes a történelem tér- és idődimenzióiban való eligazodásra, a történelmi fogalmak térbeli és időbeli változásainak értelmezésére.

Birtokában van a tudományos kutatás módszereinek, eljárásainak, segédeszközeinek, képes a számítástechnika, az informatika használatára.

Képes saját történelmi narratíva kialakítására, a reflexív, tudatos formálására, illetve az eltérő nézőpontból fakadó értelmezés és értékelés különbségeinek felismerésére.

Képes történelmi források kritikus elemzésére, értelmezésére, feldolgozására, interpretációjára a történelem tér és idő dimenzióiban való eligazodásra, történelmi és társadalomismereti fogalmak szakszerű használatára, a fogalmak térbeli és időbeli változásainak értelmezésére.

Képes kiemelni egy adott témához tartozó lényeges ismereteket.

Képes az adott szempontból lényeges és lényegtelen jelenségek megkülönböztetésére, az oksági viszonyok, az okok és következmények rendszerében való eligazodásra, a döntési lehetőségek, az indítékok, az egyén, valamint a csoport történelemformáló szerepének felismerésére.

Képes a véleményét és értékelését logikus és tényeket tartalmazó érvekkel alátámasztani.

Képes a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni.

c) attitűdje (viszonyulása)

A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával, valamint a történelmi források és interpretációk mérlegelésével, hipotézisek alkotásával fejleszti a tanulók elemző, problémamegoldó gondolkodását.

Árnyalt, megalapozott véleményt alkot a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a történelem tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés szempontjait.

Ismeri a történelem tanításának céljait, feladatait, a társadalomban betöltött szerepét a múltban és a jelenben.

Ismeri a történelem és állampolgári ismeretek tanításának korszerű munkaformáit és eszközeit, az infokommunikációs technológia felhasználásának lehetőségeit.

b) képességei

Felkészült a kollektív munkában történő helyi tanterv készítésére, önállóan éves tematikus tervezésre, óraterv készítésére, valamint az oktatástechnikai eszközök használatára.

c) attitűdje (viszonyulása)

Tervezési folyamatában figyelembe veszi az adott csoport sajátosságait, motivációját, történelem iránti érdeklődését.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri a történelem megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodásmód kialakulásában, illetve kialakításában szerepet játszó pszichológiai tényezőket.

Szakyszerű útmutatást tud adni a tanulók önálló ismeretszerzéséhez, önszabályozó tanulásukhoz.

b) képességei

Képes a motivációt, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességeinek fejlesztését segítő módszerek megválasztására, alkalmazására.

Felismeri az egyes tanulók közti különbséget, hatékony csoport- vagy kooperatív munkájának a lehetőségét.

Felkészült a történelem tanulásában kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

c) attitűdje (viszonyulása)

Szem előtt tartja a tanulók adottságait és igényeit, törekszik a lehetőségek maximális kihasználására, valamint a feltételek, körülmények javítására.

Támogatja a tanulók önálló gondolatait a történelmi problémák megoldásában.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a történelem szerepét a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a történelem tantárgyban megjelenő fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait.

Ismeri a történelem tanítása során fejlesztendő kompetenciákat.

b) képességei

Képes elsajátíttatni azokat az ismereteket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Képes kialakítani a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzését.

Képes az egyéni képességek (tehetséges vagy sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók) felismerésére és differenciált fejlesztésére. Rendelkezik a kiemelkedő képességek korai felismerésének képességével.

c) attitűdje (viszonyulása)

Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére a történelem tanulásában.

Cselekvő állampolgári magatartás, törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, erőszakmentesség és méltányosság jellemzi.

Elismeri a magyar és európai identitás, a magyar és az európai kultúra értékeit.

Fontosnak tekinti a helyi értékek megőrzését, valamint az anyaország feladatait a határon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében.

Felismeri és elfogadja a demokrácia értékeit, az aktív állampolgárság jelentőségét.

Tiszteli a személyiségi és az emberi jogokat.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Felkészült a történelmi tanulmányi versenyek tervezésére, szervezésére, kivitelezésére.

Felkészült a történelem kiegészítő ismereteit közvetítő történelem szakkör és önképzőkör, szaktanterem működtetésére.

Ismerjen és alkalmazzon olyan tanórán kívüli tevékenységeket, melyek segítségével indirekt módon fejleszthető a történelmi gondolkodás.

b) képességei

A gyermekeket, tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre neveli, különös tekintettel a többi gyermek, tanuló történelmi felkészültségére vonatkozóan.

Képes oktatását úgy szervezni, hogy az általa közvetített értékrend erősítse a nemzettudatot, a lokálpatriotizmust és hazafiságot.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett aziránt, hogy a történelmi ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, az élethosszig tartó tanulásra motiváló módon terjessze.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, a történelmi értékelésben alkalmazható hagyományos és digitális eszközöket.

Ismeri a történelem tanítása során használható feladatbankokat és feladatgyűjteményeket.

Ismeri az érvényes érettségi vizsgakövetelményeket.

Ismeri a történelem kompetenciamérés feladattípusait és értékelési rendszerét.

b) képességei

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő teszteket, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

c) attitűdje (viszonyulása)

Formális és informális értékelései pozitív visszacsatolást adnak tanulóknak számára, motiváló hatásúak.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, és azok megjelenési lehetőségeit a történelem tanítása során.

b) képességei

Képes olyan történelmi feladatokat készíteni, amelyek a fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatosak.

c) attitűdje (viszonyulása)

Hitelesen képviseli a fenntarthatóság értékrendjét a történelem tanítása során.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a történelem tanításával foglalkozó helyi, regionális és országos szakmai közösségeket, digitális platformokat, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

b) képességei

A történelemtanítás sajátos igényeit, a tantárgyak közötti koncentráció lehetőségeit kihasználva képes együttműködni kollégáival.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott az iskolán kívüli nevelés lehetőségei iránt és kapcsolatot tart más szereplőkkel (múzeumok, levéltárak, közművelődési intézmények, szakmai és pedagógiai szervezetek).

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Tisztában van a történelem tanításának etikai kérdéseivel.

b) képességei

Képes a folyamatos önművelésre.

Eligazodik a média által közvetített aktuális politikai és gazdasági információk világában.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett történeti tudásának folyamatos fejlesztése mellett.

Nyitott a történettudomány aktuális eredményeinek és a történelemtanítás módszertani újításainak adaptálására.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

Szakmai alapozó ismeretek: 8–15 kredit

bevezetés a történettudományba;

közgyűjteményi alapismeretek;

történeti demográfiai alapismeretek;

történeti segédtudományok;

forrásismeret: az egyes korszakokhoz és forrástípusokhoz kapcsolódó segédtudományi ismeretek, írásos és képi források elemzése és feldolgozása, statisztikákból, diagramokból, térképekről, nyomtatott és digitális felületekről nyerhető információk értékelése, forráskritika a latin nyelv alapjai.

A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 88–95 kredit

alapos szakmai ismeretek a magyar és az egyetemes történelem nagy korszakairól (**őskor**, ókor, középkor, korai újkor, újkor, jelenkor),

alapos szakmai ismeretek a magyar történelem legfontosabb eseményeiről, jelenségeiről, folyamatairól és fordulópontjairól (nemzeti ünnepek és emléknapok) a magyar őstörténettől napjainkig;

áttekintő, horizontális igényű, szintetizáló, tudományosan megalapozott ismeretek Európa és az Európán kívüli világ politikatörténetéről, társadalomtörténetéről, művelődéstörténetéről, gazdaságtörténetéről;

történeti földrajz;

a magyarság és a Kárpát-medence népeinek története napjainkig, együttélés a Kárpát-medencében

történeti ökológia;

egyház- és vallástörténet;

helytörténet;

életmód- és művelődéstörténet;

hadtörténet;

állampolgári ismeretek;

a megújuló történelemtanítás kiemelt területeinek és az érettségi követelményekben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő ismeretek;

a Nemzeti alaptantervre épülő kerettantervek szerinti történelem és állampolgári ismeretek tantárgyak szerkezetének, tartalmának, a tantárgyak oktatási, fejlesztési céljainak ismerete, alkalmazási lehetőségek a megfelelő korosztályban.

áttekintő, horizontális igényű, szintetizáló, tudományosan megalapozott ismeretek az egyetemes és a magyar történelem korszakairól, illetve az öt kontinens múltjáról, a történettudomány különböző ágainak tükrében;

Ismeri az emberré válás folyamatát, a humánevolúció lépéseit, az ezzel kapcsolatos tudományos érvrendszer, tisztában van az őskori társadalmak fejlődésének gazdasági, kulturális összefüggéseivel.

Ismeri az ókori görög és római politikai struktúrák főbb jellemzőit és változásait, az ókori és ókori keleti civilizációk kulturális örökségét (írásbeliség, művészetek, tudományok, gazdaság, jog), különös tekintettel a vallási hagyományokra.

Ismeri a középkori Európa és Európán kívüli világ történetét.

Tisztában van az öt világvallás alapvető tanításaival.

Ismeri a honfoglalás és a 10. század magyar történelmének témakörét felölelő kérdéseket és hipotéziseket.

Tisztában van az ókori és a középkori Európa történetének gazdaság- és társadalomtörténeti alapfogalmaival, a társadalmi rétegzettségével, gazdasági és kereskedelmi újításaival.

Tisztában van a művészettörténeti korszakokkal és főbb jellemzőivel, **elemezni tudja a világi és egyházi kultúra eltérő aspektusait**, ismeri és érti a középkori egyháztörténet legfontosabb eseményeit

Ismeri a középkori Magyarország virágkorának legfontosabb csomópontjait, értelmezni tudja a korszak diplomáciai és katonai kihívásait. Tisztában van a korszak hadászati változásaival.

Felismeri a nagy földrajzi felfedezések jelentőségét, és értelmezni tudja az ebből következő gazdasági, kereskedelmi átalakulásokat.

Ismeri a kora újkori Európa és Európán kívüli világ történetét, tisztában van a reformáció alapvető tételeivel és a világra gyakorolt hatásukkal, **kontextusba tudja helyezni a katolikus megújulás jelentőségét.**

Tisztában van a kora újkori függetlenségi mozgalmak és a török kiűzésének jelentőségével.

Tisztában van a kora-újkori és újkori művelődés- és esztétikátörténeti fogalmakkal.

Képes a különböző segédtudományok eredményeit hasznosítva komplex képet kialakítani a magyarság eredetéről, vándorlásáról.

Képes kiemelt figyelmet fordítani a Kárpát-medence népeinek történetére, a magyarság középkori történetére, az államalapítás, a középkori magyar állam megszilárdulásán és válságain keresztül.

A magyar történelem 16-17. század eseménytörténetén keresztül képes hangsúlyt fektetni a hazafiságra, a nemzettudat megerősítésére.

Képes értelmezni és kontextusba helyezni Magyarország helyzetét az Habsburg Birodalomban.

Különbséget tud tenni a különböző államformák között.

Felismeri a felvilágosodás eszmerendszerének jelentőségét, az európai világkép megváltozásának politikai, tudományos és vallási következményeit.

Hangsúlyozza a 16-17. századi Erdélyben egyedülálló vallásszabadságot, a Fejedelemség különleges helyzetét a magyar kultúra és államiság megőrzésében.

Ismeri és képes elemezni az újkorban kibontakozó politikai, gazdasági, társadalmi, világnézeti folyamatokat, a megjelenő új eszméket, az úgynevezett ipari forradalom első hullámának jellemzőit, hatásait és az urbanizáció folyamatát. Tisztában van a témakörhöz kapcsolódó legfontosabb forrásokkal és elemzésük szakszerű módjával.

Ismeri a reformkor fő kérdéseit (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programját és vitáját, valamint a rendi országgyűlés és a megyerendszer reformkori működését, **ismeri és képes alkalmazni a korszak legfontosabb forrásait.**

Ismeri a pesti forradalom eseményeit és az áprilisi törvények tartalmát. Tisztában van az 1848-1849-es szabadságharc eseményeivel és az azt követő megtorlással. **Rendelkezik a témakör tanításához szükséges kronológiai és topográfiai ismeretekkel, kompetenciákkal.**

Ismeri az ipari forradalom második hullámának jellemzőit, gazdasági és társadalmi hátterét a világban és Magyarországon, valamint a gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika részleteit a dualista Magyarországon, Pest-Buda/Budapest fejlődésének folyamatát a reformkortól az első világháborúig, **képes megfelelő IKT-támogatással szemléltetni a történelmi folyamatokat. Látja a modernizációs folyamat környezeti hatásait, tisztában van a környezeti nevelés és a fenntarthatóság témakörének lehetséges kapcsolódási pontjaival.**

Ismeri és források segítségével be tudja mutatni a szocializmus eszméjét (marxizmus) és a munkásmozgalom irányzatait: szociáldemokrácia, kommunizmus, keresztényszocializmus.

Ismeri a polgári nemzetállam jellemzőit, az alkotmányosság és jogegyenlőség jellemzőit elsősorban Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján.

Tisztában van a gyarmatosítás okaival és céljaival. Képes az összefüggések feltárására.

Ismeri a kiegyezés okait, tartalmát, a dualizmus kori Magyarország pártrendszerét, a zsidóság és a németiség polgárosodásban betöltött szerepét.

Tisztában van a dualizmus kori Magyarország etnikai viszonyaival, a nemzetiségek törekvéseivel, **megfelelő képi és szöveges források segítségével szemléltetni tudja az információkat.**

Ismeri és értelmezni tudja a hagyományos, ipari, posztindusztriális társadalmak létrejöttét és jellemzőit.

Ismeri és IKT-eszközökkel szemléltetni tudja az I. világháború előzményeit, jellemzőit és eseményeit.

Ismeri Magyarország 1918-1920 közötti politikai változásait, valamint az oroszországi bolsevik hatalomátvétel részleteit.

Ismeri és képes elemezni a Párizs környéki békék tartalmát, különös tekintettel a trianoni békediktátumra.

Ismeri a két világháború közötti nagyhatalmak történetét, különösen a nemzetiszocialista Németország, a kommunista Szovjetunió, a fasiszta állam és ideológia jellemzőit, valamint a világgazdasági válság folyamatát és USA-beli kezelését.

Ismeri az 1920-as évek Magyarországon végbemenő politikai és gazdasági konszolidáció részleteit, valamint a világgazdasági válság magyarországi hatását, kezelését és következményeit az 1930-as években. **Tisztában van a korszak kulturális életének, életmódjának jellemzőivel. A források segítségével képes bemutatni az összefüggéseket.**

Ismeri a második világháború kitörésének részleteit, a hadviselő feleket, a világháború jellemzőit és eseményeit, Magyarország háborúba sodródásának és háborús részvételének körülményeit.

Tisztában van a holokauszt részleteivel, a Szovjetunióba történő deportálásokkal és a határon túli magyarság 1944 és 1946 közötti tragédiáival. **A rendelkezésre álló források célszerű felhasználásával képes nevelési célokat megfogalmazni és megvalósítani.**

Ismeri a szovjet-amerikai szembenállás részleteit, európai és globális hatásait, az ennek nyomán kialakuló konfliktusokat, **és ezek elemzését a kritikai gondolkodás fejlesztésére tudja használni.**

Ismeri a Szovjetunió felbomlásának és az európai rendszerváltásoknak a részleteit.

Ismeri a Rákosi-diktatúra legfontosabb jellemzőit (a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok). Tisztában van a magyarországi szovjetizálás lépéseivel.

Ismeri az 1956-os forradalom okait, céljait, a kormánypolitika változásait, a szabadságharc leverését, a megtorlást, valamint a forradalom nemzetközi hátterét. **Képes a tanulók személyiségének fejlesztésére a témakörhöz kapcsolódóan.**

Ismeri a Kádár-kori pártállam, a térszerkesztés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika sajátosságait. Tisztában van a pártállam válságának jellemzőivel, az ellenzék megszerveződésének folyamatával és irányzataival.

Ismeri a rendszerváltoztatás (1989-1991) folyamatát és sajátosságait.

Ismeri az európai integráció főbb állomásait és kérdéseit, valamint az Európai Unió főbb szerveit és azok működését.

Ismeri az 1945-től napjainkig bekövetkező demográfiai változások, népmozgások irányait a világban és Magyarországon. **Tisztában van a világgazdaság ezredfordulón bekövetkező átalakulásával és kulturális hatásaival és a témakör tanításának lehetőségeivel.**

Ismeri Magyarország helyzetét a nyugati integrációban (NATO, EU) és a közép-európai együttműködésben.

Ismeri az Alaptörvényt, a hatalmi ágakat és intézményeiket, az önkormányzatok működését és a választási rendszert. **A szakmai fejlődés iránti elkötelezettség mentén folyamatosan figyelemmel kíséri a témakör aktualitásait.**

Ismeri a határon túli magyarok helyzetét napjainkban. Tisztában van a politikai rendszerek 20. századi változásaival és azok magyar kisebbségekre és magyarországi nemzetiségekre gyakorolt hatásaival. Ismeri a magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzetét napjainkban.

A Nemzeti alaptantervre épülő kerettantervek szerinti történelem és állampolgári ismeretek tantárgyak szerkezetének, tartalmának, a tantárgyak oktatási, fejlesztési céljainak ismerete, alkalmazási lehetőségek a megfelelő korosztályban, figyelmet fordítva a megújuló történelemtanítás irányvonalainak és az érettségi követelményekben meghatározott területeknek.

Egyéb speciális szakmai ismeretek: 5 kredit

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit:

A szakmódszertani ismeretek közvetítése során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5-8. és a középfokú nevelés-oktatás 9-12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Ismeri a kerettantervekben megfogalmazott értelmező és tartalmi kulcsfogalmak jelentését.

Ismeri a kerettanterv által meghatározott témakörök fogalmait, kronológiai és lexikális adatait, illetve azok jelentését, történelmi kontextusát.

A szakmódszertani gyakorlat tartalmi elemei:

a portfólió használata, feltöltendő dokumentumok,

tantárgytörténet, kapcsolat más tudományokkal,

kutatási módszerek,

a tantárgy tanításának nemzetközi gyakorlata,

a köznevelést tartalmilag szabályzó dokumentumok ismerete (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek),

a tantárgy didaktikai céljai, feladatai,

a tantárgy követelményrendszere, feladatai, kompetenciái,

az oktatási tér, a tanítási folyamat szaktárgyi jellegzetességei,

tárgyi eszközök, segédanyagok, információforrások,

adat- és tudásbázisok felhasználása,

munkaszervezési formák, módszerek megismerése,

alapfogalmi rendszerek,

a köznevelést szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) a szaktárgyra adaptálva,

tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei,

tanulói differenciálás,

óratípusok tervezési folyamata,

az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai,

tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag elrendezés,

motivációs stratégiák,

tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei,

a korszerű oktatástechnikai innovációk ismerete,

mikrotanítások bemutatása, elemzése, értékelése,

a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése,

a kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat a szaknak megfelelően,

teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés

szakspecifikus elemek (pl.: labor, játékosítás, drámapedagógia, kutatásalapú tanulás)

a mesterséges intelligencia szaktárgyi használata,

kollaborációs platformok ismerete,

okostelefon alkalmazása,

egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata,

a látogatott tanórák IKT vonatkozásainak elemzése,

infokommunikációs eszközök a történelemtanításban,

a szaktárgy tanításának gyakorlata,

feladat- és problémamagoldás szerepe,

óraterv készítése,

differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán,

problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei,

teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés,

tehetséggondozás, felzárkóztatás módszerei,

a szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, terepgyakorlatok,

kritikus internethasználat (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog),

érettségire való felkészítés.

Osztatlan történelemtanár képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek														
BTTR70124OMA Bevezetés a történettudományba és a közgyűjteményi ismeretekbe	28											koll.		2
BTTR70224OMA Történeti segéd tudományok és forrásismeret	28											gyj.		2
BTTR706OMA Köztörténeti repetitorium	28											gyj.		2
BTTR704OMA Latin nyelv 1.	28											gyj.		2
BTTR705OMA Latin nyelv 2.		28										gyj.		2
BTTRINSIOMA Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek			28									gyj.		1
Összesen												-	-	-
kredit	7	5										-	-	11
heti óraszám	8	4	2									-	-	-
kollokvium	1	1										-	-	-
gyakorlati jegy	3	1	1									-	-	-
Szakmai törzsanyag														
BTTR711OMA Történeti földrajz	28											koll.		3
BTTR712OMA Keleti és hellénisztikus történelem	28											koll.		3
BTTR714OMA Görög történelem		28										koll.		3
BTTR715OMA Római történelem		28										koll.		3
BTTR716OMA Ókortörténeti szeminárium		28										gyj.		2
BTTR717OMA Középkori magyar történelem			28									koll.		3
BTTR718OMA Középkori egyetemes történelem			28									koll.		3
BTTR719OMA Középkori magyar történelem			28									gyj.		2

szeminárium													
BTTR721OMA Középkori egye- temes történeti szeminárium			28								gyj.		2
BTTR722OMA Koraújkori ma- gyar történelem				28							koll.		3
BTTR723OMA Koraújkori egye- temes történelem				28							koll.		3
BTTR724OMA Koraújkori ma- gyar történeti sze- minárium				28							gyj.		2
BTTR725OMA Koraújkori egye- temes történeti szeminárium				28							gyj		2
BTTR726OMA Újkori magyar történelem I.					28						koll.		3
BTTR727OMA Újkori magyar történelem II.					28						koll.		3
BTTR728OMA Újkori egyetemes történelem I.					28						koll.		3
BTTR729OMA Újkori egyetemes történelem II.					28						koll.		3
BTTR731OMA Újkori magyar történelem szemi- nárium					28						gyj.		2
BTTR732OMA Újkori egyetemes történelem szemi- nárium					28						gyj.		2
BTTR733OMA Jelenkori magyar történelem I.						28					koll.		3
BTTR734OMA Jelenkori magyar történelem II.						28					koll.		3
BTTR735OMA Jelenkori egyete- mes történelem I.						28					koll.		3
BTTR736OMA Jelenkori egyete- mes történelem II.						28					koll.		3
BTTR737OMA						28					gyj.		2

Jelenkori magyar történelem szeminárium													
BTTR738OMA Jelenkori egyetemes történelem szeminárium						28					gyj.		2
BTTR741OMA Állampolgári ismeretek (Jogi ismeretek, pénzügyi és gazdasági ismeretek)						28					gyj.		2
BTTR742OMA Gazdaság- és társadalomtörténet						28					gyj.		2
BTTR743OMA Politikai gondolkodás-, eszme-, és ideológiatörténet						28					gyj.		2
BTTR744OMA Nemzetközi kapcsolatok története						28					gyj.		2
BTTR745OMA Hadtörténet							28				gyj.		2
BTTR746OMA Politikai struktúrák, államrendszerek, intézmények							28				gyj.		2
BTTR747OMA A magyarság és a Kárpát-medence népeinek története 1							28				gyj.		2
BTTR749OMA Vallás- és kultúrtörténet								28			gyj.		2
BTTR751OMA Zárószigorlat									x		koll.		2
Összesen											-	-	84
kredit	6	8	10	10	14	14	8	6	6		-	-	-
heti óraszám	4	6	8	8	12	12	8	6	4		-	-	-
kollokvium	2	2	2	2	4	4	0	0	1		-	-	-
gyakorlati jegy	0	1	2	2	2	2	4	3	2		-	-	-
Összesen													
kredit	13	13	10	10	16	16	8	6	6		-	-	95
heti óraszám	10	10	8	8	12	12	8	6	4		-	-	-
kollokvium	3	3	2	2	4	4	0	0	1		-	-	-
gyakorlati jegy	2	2	2	2	2	2	4	3	2		-	-	-
Szabadon választható		x	x	x			x	x					5
BTTR752OMA Szakdolgozat									x				5

Szakmódszertan

Osztatlan történelemtanár szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretében)														
Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
BTTR761OMA Informatika a történettudományban			28									koll.		2
BTTR762OMA Szakmódszertan I.					28							gyj.		2
BTTR763OMA Szakmódszertan II.						28						gyj.		2
BTTR764OMA Kutatásmódszertan							28					koll.		2
BTTR765OMA Infokommunikációs eszközök a történelemtanításban				28								gyj.		2

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő. Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

HON- ÉS NÉPISMERETTANÁR

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Prof. Dr. Bartha Elek
Összes kontaktóra száma:	896
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles hon- és népismerettanár
angol nyelvű megjelölése: Teacher of Ethnography and Ethnology.

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakköznevelésben, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakiskolában a hon- és népismeret tantárgy tanítására, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányoknak doktori képzésben folytatására történő felkészítés.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. sz. mellékletben meghatározott **a tanári tudás, képességek, attitűd.**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A hon- és népismeret tanárának szakterületi kompetenciái:

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Tájékozott a néprajzi, antropológiai, társadalomtörténeti kutatások, a muzeológiai és a kulturális örökség új eredményeiben, irányzataiban, a rokon- és segédtudományokban (gazdaság-, jog-, település-, család-, életmód-, művelődés-, vallás- és egyháztörténet), valamint a helytörténeti, honismereti kutatásokban, a Kárpát-medence, illetve a szomszédos országok, népek történetében.

Rendelkezik a néprajz és társtudományai kutatómódszertani ismereteivel.

Ismeri a hon- és népismerethez szükséges szaknyelvet, topográfiai és kronológiai tájékozottsággal rendelkezik.

Ismeri a néprajzi, földrajzi, történelmi atlaszokat, térképeket, adattárakat, segédanyagokat, online adatbázisokat.

Tájékozott az ismeretanyagot támogató szépirodalmi, illetve népszerűsítő tudományos művekben.

Tájékozott a hon- és népismeret tantárgy hazai helyzetében, a hon- és népismerettanítás módszereiben, eljárásaiban.

Ismeri a fontosabb tanári kézikönyveket, segédanyagokat, oktatástechnikai eszközöket, információhordozókat, az alternatív tantárgypedagógiai törekvéseket.

b) képességei

Felkészült a különböző szokások, események, jelenségek elemzésére, összehasonlítására, következtetések megfogalmazására, források olvasására és értelmezésére.

Ismeri a néprajzi, helytörténeti gyűjtőmunka menetét.

Felkészült honismereti, helytörténeti munka megszervezésére, vezetésére, képes levéltári, muzeológiai, könyvtári gyűjteményeket ehhez felhasználni.

Alkalmazza a virtuális és digitális adatbázisokat.

c) attitűdje

Törekszik a lokális hagyományok megismerésére és megismertetésére.

Elősegíti a helyi hagyományokhoz való személyes kötődés kialakítását.

4.2.1.2. A pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén tervezése területén

a) tudása

Ismeri a hon- és népismerettanítás jogszabályi hátterét, tanterveit (a Nemzeti alaptantervet, a történelem és állampolgári ismeretek műveltségi terület követelményeit, a kerettanterveket), a vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés szempontjait szaktudományi, pedagógiai, pszichológiai, illetve szakmódszertani nézőpontból.

Ismeri a tanítandó tartalmakat, azok strukturálását, logikai felépítését, a hon- és népismeret tanulás-tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, taneszközöket).

Ismeri az alap-, a keret- és a helyi tantervek vonatkozó előírásait, ezek ismeretében képes az adott tanulócsoporthoz képesti képességeihez, lehetőségeihez, érdeklődéséhez igazodó hon- és népismereti szakpedagógiai tervek (tanmenet, tematikus tervek, óratervek) összeállítására.

Tudatosan tervezi a tanórai (hon- és népismeret tantárgyi, osztályfőnöki) és tanórán kívüli (szakköri, diákköri) munkát.

b) képességei

Képes a pedagógiai munka átfogó és részletekbe menő, a feltételek árnyalt elemzésén alapuló megtervezésére; a tapasztalatok reflektív elemzésére, értékelésére.

Figyelembe veszi a vonatkozó kompetenciaterületek fejlesztési követelményeit, ugyanakkor képes alkalmazkodni az egyéni, illetve a közösségi igényekhez is, egyensúlyt tud tartani a közvetítendő műveltséganyag követelményei és a fejlesztő feladatok között.

Felkészült kollektív munkában történő helyi tanterv készítésére, önállóan tanmenet és tematikus tervek, óravázlatok készítésére, valamint az oktatástechnikai eszközök használatára.

c) attitűdje

Felismeri a tanulóknál a tehetség ígéretét, és tudatosan segíti annak kibontakozását a hon- és népismeret kínálta lehetőségek igénybevételeivel.

Elemzi az egyéb tanulási forrásokat, a konkrét célokhoz illeszkedő taneszközöket (különös tekintettel a digitális technológiákra).

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Rendelkezik a hagyományismeret kialakításához szükséges ismeretekkel, a néprajz és a történelem különböző korszakainak megértéséhez kötődő tanulási beállítódások és motivációs lehetőségek ismeretével.

Felkészült a kulturális örökség, hagyományozódás tanítására.

Ismeri a sikeres hon- és népismeret tanulásának feltételrendszerét (tanulási módszerek, eljárások, nehézségek).

Ismeri a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség tanulásmódszertani jellegzetességeit, hibáit, azok tipizálását és korrekciós lehetőségeit.

Felkészült a társadalmi alapismereteknek a hon- és népismeret tantárgy keretében való oktatására, illetve az e tartalmi területeken való önálló tájékozódásra az aktuálisan elérhető források alapján.

Információs bázisként tudja használni a térképeket, grafikonokat, táblázatokat, eredeti forrásszövegeket és ezek értelmezésére a tanulókat is rávezeti.

b) képességei

Felismeri a tehetséges és a tanulási nehézségekkel küzdő, egyéni bánásmódot igénylő tanulókat, képes hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

Képes a tanítási-tanulási folyamat tervezése, szervezése és irányítása során hatékonyan és eredményesen alkalmazni, és ezáltal a tanulók műveltségét, készségeit és képességeit fejleszteni.

Képes a tények és értékelések közötti különbségek, az összefüggések önálló felismertetésére, a tények, adatok, fogalmak elsajátítási nehézségeinek felismerésére.

El tudja helyezni a tanulási-tanítási folyamatban a közéletből, a helyi társadalomból és a tanulók hétköznapjaiból vett példákat, problémákat.

Rendelkezik az eseményeket alakító tényezők feltárásának kompetenciájával, amely segíti a tanulási-tanítási folyamat szervezésében.

Képes a nemzeti és a világ kultúráinak megismerése iránti érdeklődés felkeltésére, kielégítésére, a tanulók ismeretszerző és -alkalmazó képességeinek kiművelésére.

c) attitűdje

Motivált a hon- és népismeret tanulásában kiemelkedő eredményeket elérő tanulók tehetséggondozásában, az ismeretkör elsajátításában nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatásában.

Törekszik a néprajzi, nemzeti kulturális örökség tanulása során a digitális, virtuális tudásbázisok felhasználására.

Ösztönzi a tanulókat a digitális, virtuális eszközök célszerű, etikus használatára a tanulás folyamatában. Támogatja a tanulók önálló gondolkodását, elismeri és a tanulási-tanítási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a.) tudása:

Ismeri a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket. Módot talál az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére az együttnevelés keretei között is, építve a különböző szociális és kulturális háttérből fakadó sokszínűségekre.

Hatékony segítséget tud nyújtani, vagy szükség esetén más szakembertől segítséget kérni a felismert személyiségfejlődési és tanulási nehézségek megoldásában.

Felismeri a tanulóknál a tehetség ígéretét, és tudatosan segíti annak kibontakozását a hon- és népismeret kínálta lehetőségek igénybevételeivel.

b) képességei:

Rendelkezik a források használatának és értékelésének kompetenciájával, amely elősegíti a tanulók értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését a sajátos nemzeti hagyományok, emberi értékek elsajátítását.

Felkészült arra, hogy kialakítsa, illetve fejlessze a tanulók kommunikációs képességét, tér- és időszemléletét, a nemzeti értékek, valamint a kulturális örökség iránti tiszteletét.

c) attitűdje:

Vállalja a tudatos érték közvetítést (haza, nemzet, szabadság, demokrácia, szolidaritás, béke, környezetvédelem stb.) és támogatja a tanulók saját értékrendjének kialakítását.

Világnézeti és politikai elfogulatlanság és tolerancia jellemzi.

Törekszik a nemzeti és európai identitástudat kialakítására. A tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönzi, a nemzeti, európai, etnikai, vallási és lokális azonosságtudatukat tiszteletben tartja, annak megőrzését támogatja.

Törekszik a Kárpát-medencében, Európában és a világban eligazodni tudó kritikus gondolkodásmód kialakítására.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a.) tudása

Ismeri a differenciált munkaformákat, alkalmazza a tapasztalati tanulás módszereit.

b.) képességei

Felkészült iskolai évfordulók, ünnepek megszervezésére, az iskolán kívüli művelődés (közgyűjtemények, színház, mozi, kiállítás), tanulmányi versenyek, kirándulások, tanulmányutak tervezésére, szervezésére, kivitelezésére, iskolamúzeum, -újság, -rádió, -televízió létrehozására. Felkészült hon- és népismereti gyűjtemény kialakítására, illetve szakkör, önképzőkör, szaktanterem és szertár működtetésére.

c.) attitűdje

Törekszik a közösségi élet fejlesztésére.

Motiválja a tanulói csoportokat a lokális kulturális értékek megismerésére.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a.) tudása

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, eszközeit. Tájékozott a különböző ismeretlenőrző feladatbankokkal és gyűjteményekkel kapcsolatban, képes ilyenek összeállítására, illetve alkalmazására.

b) képességei

Képes a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek, személyiségfejlődésének értékelésére; különböző értékelési formák és eszközök használatára; az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazására; az önértékelés fejlesztésére.

Alkalmazni tudja a tanulók személyre szabott, differenciált módszerekkel történő értékelését.

Folyamatosan reflektál a tanítási folyamat értékelési szempontjaira, felkészült a közös órai beszélgetések megszervezésére, az értékelési szempontok diákokkal közös megvitatására, a tanulók egyéni nehézségeinek felmérésére.

Az elméleti és gyakorlati ismereteket integráltan alkalmazza a pedagógiai gyakorlatban.

Képes a szaktárgyi célokat szolgáló fejlesztő mérési eszközök és értékelési módszerek kidolgozására, adaptív alkalmazására.

c.) attitűdje

Törekszik az értékelés különféle formáinak folyamatszerű és egységben való alkalmazására, a szummatív és a formatív értékelés megfelelő arányának megteremtésére.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amely változásokat, válságokat idézhetnek elő és azok megjelenési lehetőségeit a hon- és népismeret tanítása során.

Az örökségésítési folyamat során reflektál a tárgyalt környezeti jelenségre, felhívja a figyelmet a fenntarthatósági környezettudatos lehetőségekre.

b) képességei

Képes olyan hagyomány- és örökségkonstrukciós feladatok készítésére, amelyek a fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatosak.

c) attitűdje

Nyitott az örökségésítés folyamatának aktuális eredményeinek és a hon- és népismeret módszertani újításainak adaptálására.

Hitelesen képviseli a fenntarthatóság értékrendjét a hon- és népismeret tanítása során.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Rendelkezik a megfelelő szaknyelv alkalmazásának kompetenciájával, amely alkalmassá teszi a szakmai együttműködésre, kommunikációra tanulókkal, szülőkkel, különböző szervezetekkel.

b) képességei

Felkészült a nemzeti kultúrához kapcsolódó egyszerű kézműves tevékenységek, technikai eljárások tanári és tanulói együttműködésen alapuló meghonosítására (tanulástámogató eszközök készítése és felhasználása).

c) attitűdje

Törekszik együttműködni a társtudományokkal foglalkozó rokon tárgyak (földrajz, történelem, gazdasági ismeretek, magyar nyelv és irodalom, társadalmi és állampolgári ismeretek, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, technika és életvitel) tanáiraival.

Törekszik együttműködni a helyi, regionális, megyei és országos pedagógiai szolgáltató intézményekkel; a néprajzi, helytörténeti, honismereti szakmai fórumokkal; alkotó munkaközösségekkel, szakdidaktikai műhelyekkel. Együttműködik ifjúsági szervezetekkel, a diákönkormányzattal. Kapcsolatot épít a közművelődési, közgyűjteményi intézmények (levéltárak, múzeumok, könyvtárak, történelmi játszóházak, helytörténeti gyűjtemények, tájházak) szakembereivel (múzeumpedagógusok, muzeológusok és más közművelődési szakértők).

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Ismeri a kultúra/kultúrák társadalmi meghatározottságának összefüggéseit.

Tisztában van a különböző kulturális igények megjelenési formáival.

Ismeri a hon- és népismeret tantárgyhoz és a tanári hivatásához kötődő információs forrásokat, azokhoz köthető szervezeteket.

Részletesen ismeri az örökség átadásának speciális kérdéseit, a néprajztudomány nézeteit.

Tudja és érti az örökül hagyott múlt értékeit.

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

b) képességei

Képes a hon- és népismeret tantárgy tanításával-tanulásirányításához kapcsolódó átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és a néprajz, a kulturális örökség ide vonatkozó forrásai alapján megfelelő válaszok kidolgozására, közvetítésére.

Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszereket alkalmaz a hon- és népismeret tanításában.

Konstruktívan közvetít a különböző kultúrák, korok és világok mindennapi életéről.

Felismeri egy módszer tudományos megalapozottságának meglétét vagy hiányát.

Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.

c) attitűdje

Elkötelezett az örökségesítési folyamat, a kulturális örökség, a hon- és népismeret tanítása iránt.

Elhivatott a népi, nemzeti kultúra közvetítésére.

Motivált a különböző lokális sajátosságok és kulturális körülmények közötti tanítási-tanulási folyamat megszervezésére és megvalósítására.

Adaptív módon együttműködik a néprajztudománnyal és más társtudománnyal.

Kreatív, intuitív és alkotó módon új koncepciókat, innovatív módszereket fejleszt.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95-100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

a) Szakmai alapozó ismeretek: 8–15 kredit

A magyar és az európai tradicionális kultúra, az értékek, az életmód sajátosságainak és ezek rendszerének átfogó, történeti és néprajzi ismerete, interkulturális kommunikáció.

A nemzeti örökség fogalma.

A helytörténeti (lokális értékek) kutatás forrásai és módszerei, a helyi identitás ápolásának formái.

Magyar és európai társadalomtörténet, művelődéstörténet alapjai. Képes szemléltetni különböző források segítségével az információt.

Regionális tagoltság a Kárpát-medencében. Magyarország néprajzi tájai, régió. Rendelkezik a témakör tanításához szükséges topográfiai ismeretekkel, kompetenciákkal.

Magyarországi nemzetiségek, illetve a szomszéd országok népeinek története, interetnikus kapcsolatrendszere. Értő elemző módon tudja közvetíteni a modernizációs folyamat környezetre (szokásokra) gyakorolt hatásait, megfelelő kontextusba tudja helyezni a környezeti nevelés és a fenntarthatóság témakörének lehetséges kapcsolódási pontjait.

Forrásismeret: a néprajzi, történeti forrásanyagok, a forrástípusokhoz kapcsolódó segédtudományok ismerete, a digitalizált örökség alkalmazhatósága. Források elemzése és feldolgozása segítségével képes bemutatni az ok-okozati összefüggéseket.

Kutatásmódszertani alapok, a lokális történések, a helyi értékek feltárása. Képes a megfelelő digitális adattárak használatára.

Muzeológiatörténeti alapok, a múzeumok világa (múzeumpedagógiai alapismeretek, néprajzi, helytörténeti tárgyismeret). Szakmai fejlődése tekintetében folyamatosan figyelemmel kíséri a témakör aktualitásait.

b) A szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: 88–95 kredit

Folklorisztikai ismeretek: a folklór jelenségvilágával kapcsolatos kutatómódszertani aspektusok, európai folklór; történeti folklorisztika, szövegfolklorisztika. A szóbeliség és írásbeliség hagyományai.

Szokásvilág ismeretköre: népszokások, hiedelmek, népi játékok, jelek és szimbólumok. Jeles napok, hétköznapiak a népeletben, akkulturáció. Ismeri és képes alkalmazni a korszak legfontosabb forrásait.

Anyagi kultúra ismeretköre: az életmód és a tárgyi kultúra összefüggéseinek recens és történeti kérdései, források; a hagyományos paraszti és a modern társadalom tárgyi világa és a kultúra közötti kapcsolat (a magyar kultúra elemei: népművészet, mesterségek, viselet, táplálkozás, ház- és lakáskultúra). A történeti népeletmód periódusai. A fenntartható környezetgazdálkodás.

Településnéprajzi ismeretek: A magyar települések történeti, néprajzi, kulturális sajátosságai. A magyar népi építészet sajátosságai. A történeti falu szerkezete.

Társadalomnéprajz ismeretköre: Magyarország társadalomtörténete. A társadalom szerveződési formái és tendenciái. Képes más különböző tudományok eredményeit hasznosítva komplex képet kialakítani a magyarság eredetéről, vándorlásáról népességének alakulásáról. A városi és vidéki kultúra, életmód változásai, szellemi és tárgyi öröksége, hagyományai. A nemzeti, etnikai kisebbségek, az etnicitás jelenségei; a globalizáció hatásai. A mai modern társadalom. Az életmód, a mindennapi élet és a mindennapi életvilágok. Vizuális, digitális etnográfia.

Kulturális örökség ismeretköre: Az örökségvédelem; a kultúra általános működési sajátosságai. Értéktárak és hungarikumok (a nagy tájegységek területén lévő, a világörökség részét képező helyszínek, a magyar szellemi kulturális örökség elemei). Ismeri és képes elemezni az urbanizáció, globalizáció folyamatát. A magyar kultúra és tudomány kiemelkedő alakjai. Digitális szövegalkotás és médiaközlések elemzése a témakörhöz kapcsolódóan.

Vallási néprajz ismeretköre: A Kárpát-medence népeinek vallási sokszínűsége és kulturális öröksége. Erkölcs, szokások és vallásosság a magyar népcsoportok körében. Kontextusba tudja helyezni a modern mitológiákat és hiedelmeket. Tisztában van a jelenkor kulturális hatásaival és a témakör tanításának lehetőségeivel.

Egyéb speciális szakmai ismeretek: 5 kredit.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A hon- és népismeret, mint a kultúra oktatására alkalmas eszköz ismerete. Alapfogalmi rendszerek.

A szellemi, tárgyi kulturális örökség ismeretének problémaközpontú tanítása.

A hon- és népismeret órán folyó kompetenciafejlesztés módszerei, a kulturális örökség tanításának tervezéséhez kapcsolódó kérdések, és ezek jogszabályi hátterének ismerete.

A tantervek, tanmenetek, tematikus tervek, óratervezetek, óravázlatok készítésének sajátos módszertana.

A hagyomány, a kulturális örökség tanításához kapcsolódó technikák, módszerek, mikrotanítás.

Tankönyvek, adatbázis-gyűjtemények ismerete, tananyag-elrendezés.

Differenciált munkaformák ismerete és alkalmazása. Tanulói differenciálás.

Az empirikus ismeretátadás különféle speciális formái, a hatékony tanulási környezet változatainak ismerete.

A látogatott tanórák digitális/IKT vonatkozásainak elemzése.

Élménypedagógiai, multimediális hon- és népismerettanítási ismeretek.

Korszerű oktatástechnikai innovációk ismerete.

Motivációs stratégiák.

Sajátos mérési-értékelési rendszer, a tananyagkészítés, projektmunka és személyre szabott oktatás, csoportdinamika szerepe az oktatásban, a csoport, mint motiváló tényező.

Mesterséges intelligencia szaktárgyi használata.

Kollaborációs platformok ismerete (okostelefon alkalmazása).

Örökségelemek a digitális térben.

Tantárgyköziség.

A szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, terepgyakorlatok, tehetséggondozás.

Osztatlan hon-és népismeret szakos tanár képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapoó ismeretek														
BTNR001OMA A néprajztudomány alapjai	28											koll.	-	3
BTNR002OMA A folklórisztika alapjai	28											koll.	-	3
BTNRINSIOMA Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek	28											koll.	-	1
BTNR006OMA Társadalomnéprajz	28											koll.	BTNR001OMA	3
BTNR007OMA Etnikai csoportok		28										koll.	BTNR001OMA	3
BTNR008OMA Táj és kultúra		28										koll.	BTNR001OMA	3
BTNR010OMA Vallási néprajz		28										koll.	BTNR001OMA	3
Összesen												-	-	-
kredit	10	9										-	-	19
óraszám	112	84										-	-	-
kollokvium	4	3										-	-	-
gyakorlati jegy	0	0										-	-	-
Szakmai törzsanyag														
BTNR111OMA Folklór 1.			28									koll.	BTNR002OMA	3
BTNR112OMA Folklór 2.				28								koll.	BTNR001OMA BTNR002OMA	3
BTNR113OMA Folklór 3.					28							koll.	BTNR001OMA BTNR002OMA	3
BTNR114OMA Folklór szeminárium 1.					28							gyj.	BTNR001OMA BTNR002OMA	3
BTNR115OMA Mai magyar társadalom				28								koll.	BTNR006OMA BTNR008OMA	3
BTNR116OMA Etnográfia 1.			28									koll.	BTNR001OMA BTNR002OMA	3
BTNR117OMA Etnográfia 2				28								koll.	BTNR001OMA BTNR115OMA	3
BTNR118OMA Etnográfia 3.				28								koll.	BTNR006OMA BTNR007OMA BTNR008OMA	3
BTNR119OMA Etnográfia 4.						28						koll.	BTNR001OMA BTNR115OMA	3
BTNR120OMA Vizuális etnográfia és kultúra	28											koll.	BTNR002OMA BTNR005OMA	3
BTNR121OMA	28											gyj.	BTNR005OMA	3

Vizuális etnográfia és kultúra szem.													
BTNR122OMA Kutatásmódszertan		28									koll.	BTNR001OMA BTNR002OMA BTNR005OMA	3
BTNR123OMA Kutatásmódszertan szeminárium		38									gyj.	BTNR001OMA BTNR002OMA BTNR005OMA	3
BTNR124OMA Antropológia						28					koll.	BTNR500OMA	3
BTNR125OMA Szokásvilág			28								koll.	BTNR120OMA BTNR121OMA	3
BTNR126OMA Életvilág 1.			28								gyj.	BTNR006OMA BTNR007OMA BTNR008OMA	3
BTNR127OMA Életvilág 2					28						gyj.	BTNR115OMA BTNR122OMA BTNR123OMA	3
BTNR128OMA Életvilág 3.						28					koll.	BTNR007OMA BTNR008OMA BTNR500OMA	3
BTNR200OMA Népek és kultúrák							28				koll.	BTNR124OMA BTNR500OMA	3
BTNR201OMA Anyagi kultúra 1							28				koll.	BTNR500OMA	3
BTNR202OMA Anyagi kultúra 2								28			gyj.	BTNR201OMA	2
BTNR203OMA Muzeológia alapjai								28			gyj.	BTNR500OMA	3
BTNR204OMA Folklór szeminá- rium 2.							28				gyj.	BTMR114OMA BTNR500OMA	3
BTNR205OMA Tánc és zenekul- túra								28			koll.	BTNR500OMA	3
BTNR206OMA Örökségvédelem intézményrend- szere									28		koll.	BTNR500OMA	3
BTNR600OMA Zárószigorlat									X			BTNR500OMA	2
Összesen											-	-	-
kredit	6	6	15	12	9	9	9	8	3		-	-	-
heti óraszám	56	56	112	112	84	84	84	84	28		-	-	-
kollokvium	1	1	4	4	1	3	2	2	2		-	-	-
gyakorlati jegy	1	1	1	0	2	0	1	2	0		-	-	-
Összesen													
kredit	16	15	15	12	9	9	9	8	3		-	-	95
heti óraszám	168	140	112	112	84	84	84	84	28		-	-	-
kollokvium	4	5	4	4	1	3	2	2	1		-	-	-
gyakorlati jegy	0	2	1	0	2	0	1	2	0		-	-	-
Szabadon választ- ható								X	X				5
Szakedolgozat									X			BTNR400OMA	5

Szaktárgyszertan

Osztatlan hon- és népismeret tanár szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keret terhére)

Tantárgy neve	Félév és óraszám							V	EF	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7			
BTNR300OMA Szakmódszertan I.			30					gyj.		2
BTNR301OMA Szakmódszertan II.				30				gyj.	Szakmódszer- tan I.	2
BTNR302OMA Szakmódszertan III.					30			gyj.	Szakmódszer- tan II.	2
BTNR303OMA Szakmódszertan IV.						30		gyj.	Szakmódszer- tan III.	2
BTNR304OMA Örökségelemek digitális oktatás- módszertana							30	gyj.	Szakmódszer- tan IV.	2
Összesen			30	30	30	30	30			10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő. Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

KÖNYVTÁROSTANÁR

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet
Összes kontaktóra száma:	1036
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség: magyar nyelvű megjelölése: okleveles könyvtárostanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Library and Information Science

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás, a középfokú nevelés-oktatás szakaszaiban, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a könyvtárhasználati ismeretek elsajátítására, az információs tartalmak előállítására, digitális produktumok létrehozására, az információforrások etikus használatának tanítására, a média- és információs műveltség átadására és a digitális kompetencia fejlesztésére, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott **a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A könyvtárostanár szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben **meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Naprakészen ismeri a könyvtár- és információtudomány ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, a hatékony és eredményes információkeresés, adatgyűjtés módszereit, valamint más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel való kapcsolatát.

Ismeri a könyvtár-pedagógiai szakmódszertan (szakdidaktika) hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit, fejlesztési irányait.

Tájékozott a könyvtárak és más információs intézmények társadalomban betöltött szerepéről, a szaktárgy tanításának céljairól, feladatairól, a könyvtárnak tanulók személyiségfejlődésének és gondolkodásfejlesztésének segítésében betöltött szerepéről.

Ismeri a könyvtár- és múzeumpedagógia elméletét és gyakorlatát, a két terület érintkezési pontjait.

Ismeri a hazai, az európai uniós és a nemzetközi könyvtári, információs és információgazdasági stratégiákat, jogi és egyéb normatív szabályozásokat, intézményrendszereket, programokat (UNESCO, IFLA, EBLIDA).

Tisztában van a hazai és nemzetközi hagyományos és digitális információforrások értékelésével, kiválasztásával, a gyűjteményszervezéssel, a formai és tartalmi feldolgozással, a keresőrendszerek működtetésével, fejlesztésével, valamint a szolgáltatások nyújtásával, tervezésével kapcsolatos alapelvekkel, tevékenységekkel, módszerekkel, valamint alkalmazásukkal a közkönyvtári és az iskolai környezetben. Ismeri az informatikai, infokommunikációs eszközöket, módszereket, technikákat, a számítógépes információs rendszereket, működtetésüket, továbbá a digitalizálással, elektronikus dokumentumok létrehozásával kapcsolatos alapelveket, tevékenységeket és módszereket a közkönyvtári, illetve az iskolai környezetben.

Ismeri a különböző tanulási források (világháló, digitális adatbázisok, nyomtatott, illetve digitális formában megjelenő kézikönyvek, szótárak, folyóiratok stb.) felhasználási módjait, a lábjegyzetelési technikákat, a hivatkozások felelős és etikus használatát.

Ismeri a pedagógiai szaktájékoztatóban meghatározó szerepet játszó hazai és nemzetközi pedagógiai szakirodalmi forrásokat, szakmai műhelyeket és intézményeket.

b) képességei

Mindennapi szakmai gyakorlatában és szóhasználatában beépült ismeretként jelennek meg a könyvtár- és információtudomány alapfogalmai, kultúrpolitikai elképzelései.

Képes ismereteinek hatékony alkalmazására az egyes könyvtári munkaterületeken, a gyűjteményszervezés, az információ- és dokumentumfeldolgozás, az információkeresés, az információ- és dokumentumszolgáltatás és egyéb könyvtári szolgáltatások területén a közkönyvtári és az iskolai környezetben. Képes alkalmazni az informatikai, infokommunikációs eszközöket, módszereket, technikákat, a számítógépes információs rendszereket, működtetésüket, továbbá a digitalizálással, elektronikus dokumentumok létrehozásával kapcsolatos alapelveket, tevékenységeket és módszereket a közkönyvtári, illetve az iskolai környezetben.

Képes a hagyományos és digitális taneszközök megfelelő és hatékony alkalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elfogadja és alkalmazza a mindennapok könyvtári gyakorlatában igazolt megoldásokat, él a szakmai továbbképzés minden formális és informális lehetőségével.

Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja a fenntartható, környezettudatos, valamint az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

Minőség tudattal rendelkezik.

Részese kíván lenni a könyvtári szolgáltatások jó minőségét garantáló minőségi láncolatnak.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a könyvtárhasználat és az információs műveltség, a digitális írástudás oktatásának nemzetközi összefüggéseit, tanterveit, jogszabályi hátterét.

Ismeri az információs műveltség, a digitális írástudás tanítása-tanulása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, taneszközöket, tanulásszervezési módokat, fontosabb módszereket, tanítási és tanulási stratégiákat.

Elsajátította az ismeretek és fejlesztendő kompetenciák mérésére, értékelésére alkalmas sajátos módszereket, eszközöket.

Megfelelő dokumentumtipológiai, könyv- és könyvtárhasználati ismeretekkel rendelkezik.

b) képességei

Eligazodik a könyvtárhasználat, a média- és információs műveltség, a digitális írástudás oktatásának nemzetközi összefüggéseiben a jogszabályok adta keretekben; képes ezeket alkalmazni tanterveiben, óratervezésében és munkájában.

Alkalmazza az információs műveltség, a digitális írástudás és a kritikai gondolkodás tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit, használja a tanórai, a tanórán és az iskolán kívüli oktatás lehetőségeit, színtereit.

Képes áttekinteni és kezelni az egyes tudományterületek hagyományos és elektronikus szakirodalmi forrásait, a szaktudományi adatbázisokat, magabiztosan használja a könyvtári adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.

Az információhasználati, problémamegoldó készségeit alkalmazni tudja más szaktárgyak oktatásában.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett az új infokommunikációs eszközök megismerése, a folyamatos megújulás és továbbképzés iránt.

Nyitott a könyvtári, pedagógiai, módszertani innováció minden formája iránt, befogadó a könyvtári munkát érintő elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

A tervezés során együttműködik a munkatársakkal, a tanulókkal és a használókkal.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri a könyvtárral és az információk kezelésével kapcsolatos órák tartásának speciális módszertanát, továbbá a szakmai és szakirodalmi információk megszerzésének, terjesztésének módszereit, a megfelelő információs technológiákat, az iskolavezetéssel fenntartott kapcsolatokban a gyakorlati és menedzsmenttechnikákat.

Tájékozott a tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjai és lehetőségei terén.

Ismeri a tanítás-tanulás során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit, különös tekintettel az olvasás megszerettetésére, az olvasóvá nevelésre.

Ismeri a különböző tanulási környezetek tanulási eredményességre gyakorolt hatását, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségeket, színtereket, beleértve a hagyományos iskolai és elektronikus könyvtárakat egyaránt.

b) képességei

Képes a könyvtárral és az információk kezelésével kapcsolatos órák tartására, továbbá a szakmai és szakirodalmi információk megszerzésének, terjesztési módszereinek, a megfelelő információs technológiák alkalmazásának átadására.

Képes a nevelési-oktatási intézmények könyvtáraiban, valamint a közkönyvtárakban, különösen azok gyermek- és ifjúsági szolgálataiban végzendő sajátos pedagógiai munkára.

Képes a különböző eredetű konfliktusok kezelésére, biblioterápiás foglalkozások tervezésére, terápiás foglalkozásokon való közreműködésre, a könyvtárhasználó gyermekek és fiatalok fejlettségi szintjének megfelelő tananyagrendszerek tervezésére, az elsajátítás segítésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott arra, hogy tudását és tapasztalatait megossza mind formális, mind nem formális keretek között a szakmai közösséggel vagy szélesebb használói és társadalmi csoportokkal.

Kezdeményező és nyitott a szakmai innovációs törekvések iránt, támogatja és alkalmazza azokat, amelyek illeszkednek az intézményi és szakmai stratégiákhoz, pedagógiai programokhoz.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a könyvtári szakterület működését meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági, politikai és technológiai folyamatok legfontosabb tényezőit.

Átfogóan ismeri a hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiákat, jogi szabályozásokat, intézményrendszereket, programokat.

Ismeri az egyes társadalmi csoportok könyvtári ellátásának alapvető módszereit és hagyományos és digitális eszközeit, az információhoz való fizikai és intellektuális hozzáférés társadalmi fontosságát szociális, kulturális és politikai szempontból.

Ismeri a fiatal korosztályt érintő nyelvi manipulációt és az információszabadságot befolyásoló tényezőket az érintett korosztály vonatkozásában.

Alapos ismeretekkel és adekvát problémamegoldási technikákkal rendelkezik a könyvtári és iskolai konfliktuskezelés területén.

b) képességei

Képes az információs társadalomban eligazodni tudó, kritikai gondolkodásmód és médiatudatosság kialakítására, valamint a források és webes tartalmak megítélésére.

Képes a tanulók információs és kommunikációs képességének kialakítására, fejlesztésére.

Képes arra, hogy eligazodjon az egyes társadalmi csoportok számára nyújtott szolgáltatások, a mindennapi élet által felvetett konkrét problémák és a lehetséges megoldási modellek, jógyakorlatok között. Képes az elsajátított problémamegoldó technikák hatékony és adekvát alkalmazására a könyvtári és iskolai konfliktuskezelés területén, a használókkal és más partnerekkel való hagyományos és online kommunikációban.

Képes a tanulókat felkészíteni a manipulatív szándék felismerésére és kritikus magatartás kialakítására a téves ítéletekkel szemben.

c) attitűdje (viszonyulása)

Tudatos érték közvetítést vállal.

Világnézeti és politikai tolerancia jellemzi.

Támogatja és tiszteletben tartja a tanulók nemzeti, európai, etnikai, vallási, illetve lokális azonosság-tudatát, kulturális identitását, annak megőrzését.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri a hagyományos és online közösségfejlesztés sajátosságait és módszereit; eligazodik a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélynövelésének lehetőségei között, valamint az élethosszig tartó tanulás eszközrendszerében.

Ismeri a régió, a település kulturális, irodalmi hagyományait és a helyi kultúrák közvetítő intézmények körét.

Átfogóan ismeri a hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiákat, jogi szabályozásokat, intézményrendszereket, programokat.

Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait. Átfogó ismeretekkel rendelkezik a közösségi terek technológiai támogatásának feltételeiről.

b) képességei

Képes aktív szerepet vállalni a hagyományos és online közösségfejlesztésben, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélynövelésében, valamint az élethosszig tartó tanulás támogatásában.

Alkalmazni tudja a hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiák által megjelölt célokat, jogi szabályozásokat a gyakorlatban.

A végzett tanár képes az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.

Képes a felhasználói igények figyelembevételével közösségi terek kialakítására és a technológiai támogatás biztosítására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a hazai és európai uniós könyvtári, információs és információgazdasági stratégiák megvalósítása és alkalmazása, az iskola pedagógiai programjának segítése iránt.

Felkészült az iskolai és kollégiumi könyvtár működtetésére.

Felkészült az iskolai évfordulók, ünnepek megszervezésére, az iskolán kívüli művelődés feltételeinek bemutatására, közvetítésére (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, mozi, kiállítás), a szaktárgyi és könyvtárhasználati tanulmányi versenyek, valamint kirándulások, tanulmányutak tervezésére, szervezésére, megvalósítására, hagyományos és digitális tartalmak létrehozására.

Elkötelezett a nevezetes emlékhelyek, különösen a régió, a lakóhely irodalmi vonatkozásainak megismertetése iránt.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

A végzett tanár tisztában van az értékelés funkcióival, folyamatával, formáival, és módszereivel kapcsolatban megalapozott tudással rendelkezik.

Tájékozott az értékelés hatásairól a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelésére.

Áttekintéssel rendelkezik a tanulók reális önértékelését és a tanulók önbecsülését támogató ellenőrzési módszereket illetően.

Ismeri az értékelés során alkalmazható differenciálás és individualizálás szempontjait, az önálló munkavégzés, keresés és elemzés fontosságát.

b) képességei

Képes a tanulók személyre szabott, differenciált módszerekkel történő értékelésére.

Tájékozott a különböző feladatbankokról és -gyűjteményekről. Képes ilyenek összeállítására, illetve alkalmazására.

Az értékelés során képes figyelembe venni az értékelés hatásait a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Felkészült az információs és digitális kompetenciáknak az IKT-használatán túlmutató fejlesztésére, mérésére.

Felkészült tantárgyi követelmények kidolgozására.

Elkötelezett a könyvtár- és információtudomány területén egyre nagyobb szerepet kapó minőségbiztosítási törekvések iránt, minőség tudat és sikerorientáltság, stratégiai látásmód és szolgáltatásorientáltság jellemzi.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a feladatok ellátásához szükséges szervezési, marketing-, kapcsolattartási és -építési, tervezési, projektvezetési, minőségfejlesztési, humán erőforrás-fejlesztési alapfogalmakat, alapelveket az iskolai, közkönyvtári, különösen a gyermek- és ifjúsági könyvtári környezetben.

A végzett tanár ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait, valamint a kommunikációs nehézségeket, és tisztában van ezek fejlesztési lehetőségeivel.

Ismeri a kapcsolatteremtés módszereit és csatornáit a közművelődési intézmények (múzeumok, játszóházak, helytörténeti gyűjtemények) szakembereivel (múzeumpedagógusok, muzeológusok és más közművelődési szakértők).

Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokról, szervezetekről.

Ismeri és használja az adekvát szakirodalmat és forrásokat a pedagógiai munkájában felmerülő problémákhoz, valamint tisztában van a kulcsszavak és tételmondatok szerkesztésének módszerével és átadásának technikájával.

b) képességei

Képes alkalmazni a feladatok ellátásához szükséges szervezési, marketing-, kapcsolattartási és -építési, tervezési, projektvezetési, minőségfejlesztési, humán erőforrás-fejlesztési alapelveket az iskolai, közkönyvtári, különösen a gyermek- és ifjúsági könyvtári környezetben.

Jól tájékozódik a pedagógiai és szaktárgyi szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés, valamint innováció sajátosságaival.

Képes a felhasználókkal, a partnerekkel (könyvkiadók, könyvtárak, könyvterjesztők, adatbázis-szolgáltatók, informatikai fejlesztők, egyéb közgyűjtemények, kulturális és oktatási intézmények), valamint a fenntartókkal való kapcsolattartáshoz szükséges szóbeli, írásbeli kommunikációra a kultúra színterein, és képes ezeknek a képességeknek a fejlesztésére.

Képes kapcsolatot teremteni a közművelődési intézmények (múzeumok, játszóházak, helytörténeti gyűjtemények) szakembereivel (múzeumpedagógusok, muzeológusok és más közművelődési szakértők).

c) attitűdje (viszonyulása)

Együttműködik a helyi, területi, vármegyei és országos könyvtárakkal, kulturális, illetve információkövetítő intézményekkel, pedagógiai szolgáltató intézményekkel, szakdidaktikai műhelyekkel.

Együttműködik a nevelőtestület minden tagjával az információs műveltség összehangolt, minden tantárgyat érintő fejlesztése érdekében.

Együttműködik az ifjúsági szervezetekkel, a diákönkormányzattal.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Ismeri a könyvtárosok, a könyvtárostanárok és a pedagógusok etikai kódexeit, szakmai ajánlásait.

Tájékozott a könyvtári munkavégzés, a könyvtári rendszer működése, a könyvtárosok és a használók jogait szabályozó jogi normák tekintetében.

Eligazodik az önismeretet jellemző tényezőkben, és ismeri a képességeit fejlesztő lehetőségeket és módszereket.

b) képességei

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, átgondolásában, tudományos források alapján megfelelő válaszok kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.

c) attitűdje (viszonyulása)

Szűkebb szakmai területén, személyes felelősségi körében önálló és kezdeményező szerepet vállal abban, hogy a társadalomban a könyvtárakról kialakult kép egyre pozitívabbá váljon.

Képes önmagát megfelelő önismerettel jellemezni, meglévő tudását és képességeit értékelni és fejleszteni.

Elkötelezett az információs műveltség és a digitális írástudás, valamint az igényes tanári munka és a folyamatos önművelés iránt.

Következetesen képviseli a tanulók, a pedagógusok, könyvtárhasználók és az iskola érdekeit, önálló kezdeményezéseket tesz a használók jogainak érvényesítéséért.

Felelősen vesz részt a könyvtári területen is egyre általánosabbá váló csoportmunkában.

Felelősséget érez a tanári hivatást és a szaktárgyának tanítását illetően.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani, tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés:

Szaktudományi ismeretek: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteit.

Szakmai alapozó ismeretek: 20–25 kredit

Társadalom- és bölcsészettudományok, kutatómódszertan, kommunikációs ismeretek, olvasásszociológia, olvasáspedagógia, olvasápszichológia, informatikai alapismeretek, írás-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténet, közgyűjteményi ismeretek, kultúra-gazdaságtan.

A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 76–90 kredit

Dokumentumleírás, metaadatrendszerek, osztályozási rendszerek, információkereső nyelvek, könyvtár-tan, bibliometria, könyvtári menedzsment, tájékoztatás, primer, szekunder információk és információs források, a hagyományos és az elektronikus információs források, információelmélet, adatbázis-építés és -kezelés, könyvtár infokommunikációs környezetének fejlesztése, integrált könyvtári rendszerek, dokumentumok sajátosságai, információs rendszerek, hálózati ismeretek, online szolgáltatások tervezése, digitalizálás, e-learning.

Információs műveltség, digitális írástudás az oktatásban.

Az olvasóvá nevelés speciális módszerei.

Gyermek- és ifjúsági irodalmi ismeretek, hagyományos és nem hagyományos információhordozók.

A szellemi munka technikája.

Szerzői jog.

Online közösségfejlesztés.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon a nevelés-oktatás feladataiban részt venni.

Tartalmi elemei:

A portfólió összeállításának és tartalmi elemeinek ismerete.

A könyvtárpedagógia története, más tudományokkal való kapcsolata.

Különböző kutatási módszerek és alkalmazhatóságuk.

A könyvtárpedagógia nemzetközi gyakorlata.

A köznevelés tartalmi szabályzó dokumentumainak (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) ismerete.

A könyvtárpedagógia didaktikai céljai, feladatai és követelményrendszere.

A könyvtárostánár feladatai, kompetenciái.

Az iskolai könyvtár szervezete, helye az intézményben, oktatási szintériként való használata, az iskolai könyvtár alapidokumentumai.

A könyvtári órák és foglalkozások a tanítási folyamatban.

Tárgyi eszközök, segédanyagok, információforrások a könyvtárostánári munkában.

Adat- és tudásbázisok felhasználása.

Munkaszervezési formák, módszerek megismerése.

Alapfogalmi rendszerek megismerése.

A köznevelést szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) könyvtárpedagógiai vonatkozásai.

Az iskolai könyvtárat és a könyvtárpedagógiai munkát érintő tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok jellegzetességei.

Digitális információforrások felhasználása az oktatásban.

Tanulói differenciálás módszerei, könyvtári lehetőségek.

Könyvtári órák, foglalkozások tervezési folyamata.

Az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai.

Motivációs stratégiák megismerése, alkalmazási lehetőségei.

Tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei.

A korszerű oktatástechnikai innovációk ismerete.

A látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése; mikrotanítások, elemzés, értékelés.

A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos könyvtári lehetőségek megismerése.

A gamifikáció könyvtári lehetőségei.

A forrásalapú tanítás-tanulás módszertana.

A mesterséges intelligencia használatának lehetőségei és veszélyei.

Kollaborációs platformok ismerete és használata.

Mobileszközök alkalmazási lehetőségei a könyvtári foglalkozásokon.

Szakóraba épített könyvtárhasználati elemek IKT-vonatkozásai.

A könyvtári környezetben történő tanítás gyakorlata.

Feladat- és problémaközpontú módszerek.

Mikrotanítások, óratervek készítése, differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán.

Problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei.

Tehetséggondozás, felzárkóztatás módszerei.

Az olvasás hatása, szerepe a kognitív folyamatokban és a személyiségfejlesztésben, olvasáskutatási alapismeretek, szociológiai módszertan.

Közösségi programok, tanórán kívüli tevékenységek szervezési módszerei.

Kritikus forráshasználat, kritikus internethasználat (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog).

Osztatlan könyvtárostánár képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			

Szakmai alapozó ismeretek												
Informatikai alapismeretek BTKT106OMA	28									gyj.		3
Olvasáskutatási elméletek BTKT107OMA			28							koll.		3
Olvasáskutatás a könyvtárban BTKT108OMA			28							gyj.		3
Az internet társadalomtudományos vizsgálata BTKT410OMA					28					koll.		3
Művelődéstörténet könyvtári vonatkozásai 1 BTKT302OMA					28					koll.		3
Művelődéstörténet könyvtári vonatkozásai 2 BTKT401OMA						28				koll.		3
Összesen										-	-	-
kredit	3	0	6	0	6	3				-	-	18
heti óraszám	2	0	4	0	4	2				-	-	-
kollokvium	0	0	1	0	2	1				-	-	-
gyakorlati jegy	1	0	1	0	0	0				-	-	-
Szakmai törzsanyag												
Bibliográfiai adatfeldolgozás elmélete 1 BTKT101OMA	28									koll.		3
A bibliográfiai adatfeldolgozás gyakorlata 1 BTKT102OMA-K2	28									gyj.		2
Gyűjteményszervezés BTKT103OMA	28									koll.		3
Információkereső nyelvek elmélete 1 BTKT104BA BTKT104OMA	28									koll.		3
Az információkereső nyelvek gyakorlata 1 BTKT105OMA-K2	28									gyj.		2
Ídegen nyelvi szaknyelvi ismeretek	28									gyj.		1

Bibliográfiai adatfeldolgozás elmélete 2 BTKT201OMA		28								koll.		3
A bibliográfiai adatfeldolgozás gyakorlata 2 BTKT202OMA		28								gyj.		2
Vizuális művészet és vizuális kommunikáció BTKT309OMA		28								koll.		3
Szolgáltatásmenedzsment BTKT206OMA		28								koll.		3
Információkereső nyelvek elmélete 2 BTKT203OMA		28								koll.		3
Az információkereső nyelvek gyakorlata 2 BTKT204OMA		28								gyj		2
Tájékoztatás, Információforrások elmélete 1 BTKT304OMA			28							koll.		3
Tájékoztatás, információforrások gyakorlata 1 BTKT305OMA-K2			28							gyj.		2
Irodai szoftverek BTKT303OMA-K2			28							gyj		2
Tájékoztatás, Információforrások elmélete 2 BTKT405OMA				28						koll.		3
Tájékoztatás, információforrások gyakorlata 2 BTKT406OMA				28						gyj.		2
Metaadat-tárolás a szemantikus weben BTKT501OMA-K2					28					gyj.		2
Digitális gyűjtemények BTKT407OMA				28						koll.		3

Digitális gyűjtemények kezelése BTKT408OMA				28							gyj.		2
Programozási alapismeretek könyvtárosoknak BTKT205OMA-K2				28							gyj.		2
Projekt - és tudásmenedzsment BTKT403OMA						28					koll.		3
Projekt - és tudásmenedzsment a gyakorlatban BTKT404OMA						28					gyj.		2
Kutatásmódszertan BTKT207OMA							28				gyj.		2
Multimédia a könyvtárban BTKT503OMA							28				gyj.		2
Könyvtári adatbáziskezelés és gépesítés BTKT301OMA-k2							28				gyj.		2
Digitális könyvtári trendek elmélete BTKT601OMA								28			koll.		3
Digitális könyvtári trendek gyakorlata BTKT602OMA								28			gyj.		2
Weblapszerkesztés BTKT208OMA								28			gyj.		3
Tudományos adatok és információk BTKT504OMA									28		koll.		3
Tudományos adatok és információk menedzsmentje BTKT505OMA									28		gyj.		2
Zárószigorlat BTKT902OMA									X				2
Összesen											-	-	-
kredit	14	16	8	13	3	5	8	8	5		-	-	77

óraszám	12	12	6	10	2	4	6	6	4		-	-	-
kollokvium	3	4	1	2	0	1	0	1	1		-	-	-
gyakorlati jegy	3	2	2	3	1	1	3	2	1		-	-	-
Összesen													
kredit	17	16	14	13	9	8	8	8	5		-	-	95
heti óraszám	14	12	10	10	6	6	6	6	4		-	-	-
kollokvium	3	4	2	2	2	2	0	1	1		-	-	-
gyakorlati jegy	4	2	3	3	1	0	3	2	1		-	-	-
Szabadon választható					x	x	x	x	x				5
Szakedolgozat BTKT900OMA (csak az egyik szakból)									X				5

Szakmódszertan

Osztatlan könyvtárostanári szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keret terhére)														
Tantárgy neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Könyvtárpedagógia 1 BTKT605OMA					28							gyj.		2
Könyvtárpedagógia 2. BTKT606OMA						28						gyj.		2
Könyvtárpedagógia 3. BTKT607OMA							28					gyj.		2
Könyvtárpedagógia 4. BTKT608OMA								28				gyj.		2
Oktatástechnikai innovációk és kollaborációs terek a gyakorlatban BTKT609OMA									28			gyj.		2

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő. Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

ETIKA TANULÁSI TERÜLET

ETIKATANÁR

Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Valastyán Tamás
Összes kontaktóra száma:	1008
Mobilitási ablak:	5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles etikatanár
angol nyelvű megjelölése: Teacher of Ethics and Moral Philosophy

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az iskolai nevelés-oktatás első évfolyamon kezdődő alsó és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a szakképzésben, a felnőttképzésben az erkölcsstan, az etika tantárgyi, valamint az általános pedagógiai-pszichológiai ismereteit integrálni képes tanárok képzése, akik hatékonyan, eredményesen tudják alkalmazni a szakterületi és a pedagógiai-pszichológiai képzésben megszerzett ismereteiket, képességeiket az erkölcsstan és az etika tanítási-tanulási folyamatában a tanulók morális attitűdjeinek (viszonyulásának), erkölcsi érzékének fejlesztésében, képesek a tanulók erkölcsi gondolkodásának fejlesztésére, a tanulók által használt erkölcsi fogalmak jelentéstartalmának gazdagítására, képesek olyan alapvető értékek közvetítésére, mint a segítség, megértés, együttérzés, törődés, szabadság, felelősség, igazságosság, becsületesség, méltányosság, tolerancia, önazonosság. Képesek kialakítani az európai civilizációs identitást, amely az antikvitás, a zsidó-keresztény kultúra, valamint a polgári jogrend alapértékeire épül, felkészültek az iskola pedagógiai feladatainak végzésére, valamint pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok ellátására, továbbá a tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a **2. mellékletben meghatározott a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. Az etikatanár szakos tanár speciális kompetenciái **a 2. sz. mellékletben meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. *Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén*

a) tudása

Szakmai ismereteit folyamatosan bővíti, követi az etikával kapcsolatos publikációkat, tájékozott a legújabb etikai kutatások körében.

Naprakész ismeretekkel rendelkezik a gyorsan változó világunkról és az egyén életvezetését befolyásoló társadalmi-gazdasági folyamatokról, ismeri a magyar, az európai és a világtörténelem etikailag is fontos eseményeit, jelenségeit és legfontosabb szereplőit, ismeri a velünk élő

nemzetiségek, vallási közösségek, a szomszéd és a rokon népek, valamint a világ többi népének kultúráját.

Ismeri az európai vallásokat, azt, hogy az egyes hitrendszerek milyen értékek mentén kínálnak értelmezési keretet az emberi létezésre vonatkozó gondolkodáshoz.

Tájékozott a mai modern társadalom morális kérdései, a demokratikus alapértékek, az emberi jogok, a társadalmi egyenlőtlenségek, a környezetvédelem, a globalizáció, a kulturális különbségek körében.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri az erkölcsstan- és etikatanítás jogszabályi hátterét, tanterveit, vizsgakövetelményeit, a tananyag-kiválasztás, -rendszerzés szempontjait szaktudományi, pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertani szempontból.

b) képességei

Képes a tanítandó tartalmak meghatározására és strukturálására.

Képes a tanulás-tanítás során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyvek, taneszközök, illetve egyéb ismeretszerzési források kritikus elemzésére, valamint a konkrét célokhoz illeszkedő kiválasztására (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára).

Felkészült a kollektív munkában történő helyi tanterv készítésére, az önálló éves tematikus (tanmeneti) tervezésre, az óraterv készítésére.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Megfelelő módszerekkel rendelkezik a gyermekek cselekedtetésére.

b) képességei

Képes alkalmazni a kooperatív és interaktív pedagógiai módszereket.

Felismeri a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség tanulás-módszertani jellegzetességeit, javítani képes annak hibáit.

Képes segíteni és irányítani a közös gondolkodást, a szabadon kibontakozó kulturált vitát, a termékeny morális kommunikációt.

Mindemellett a tanulókat megfontolt, alaposan mérlegelt döntésre s felelősségvállalásra ösztönzi, miközben törekszik a tanulók belső motivációjának felkeltésére és fenntartására.

4.2.1.4. A tanulói személyiség fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

b) képességei

Képes a toleranciára nevelésre, a származás, a nem, a vallás és az életkor szerinti diszkrimináció elutasítására.

Felkészült az eutanázia, az élethez való jog, az abortusz, a tanatológia, a környezetvédelem etikai kérdéseinek, a globalizáció, a test és a lélek viszonya morális kérdéseinek, továbbá az ösztön és az önreflexió, az önuralom kérdéseinek reális közvetítésére, a szabadság és a determináltság dilemmáinak felismerésére.

Képes a diákokban kiművelni az erkölcsi érzéket, a saját meggyőződés kifejezéséhez és a mások meggyőzéséhez és tiszteletéhez szükséges morális és intellektuális képességeket, képes fejleszteni az egyéni, családi, közösségi, nemzeti, nemzetiségi identitástudat és történelmi tudat kialakítását.

Az erkölcsi fejlődés különböző szakaszaiban járó tanulóknak adekvát irányítást, támogatást tud adni a személyes értékrendjük és a konstruktív életvezetésük kialakításához.

4.2.1.5. Tanulói csoportok, közösségek alakításának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri az egyén és a társadalom életének etikai szempontból hangsúlyos területeit, képes ezeket megjeleníteni a tanulók sajátos világában.

A modern pedagógiai (elsősorban a kooperatív és kommunikatív) módszerek alkalmazásával fejleszti a tanulói kiscsoportok együttműködését, az egyéni tevékenységek összehangolásának folyamatát.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, eszközeit.

b) képességei

Képes tantárgyi követelmények kidolgozására, a tanulók személyre szabott, differenciált módszerekkel történő értékelésére, különös tekintettel a kooperatív és projekt módszer szerinti feladatokra, munkákra.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, és azok megjelenési lehetőségeit az etikaoktatásban.

Tájékozott a globális környezeti problémákat illetően, melyek erkölcsi megközelítéseit az etikatanításba is be tudja illeszteni.

b) képességei

Képes az etikai témákat oly módon feldolgozni a tanulókkal, hogy azokban az aktuális környezetet érintő erkölcsi dilemmák is megjelenjenek.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a kapcsolódó műveltségi területek, rokon tantárgyak rendszerében előkerülő átfogó, integráló, morális kérdéseket, s törekszik a tantárgyközi kapcsolatok megteremtésére.

b) képességei

Képes a tantárgyak etikai kérdéseinek feldolgozására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Együttműködik a helyi, megyei és országos pedagógiai intézményekkel, szakmai fórumokkal, szakdidaktikai műhelyekkel, egyházak erkölcsstani és etikai kérdésekkel foglalkozó szakembereivel.

4.2.1.9. Elkötelezettség és felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Tájékozott a szakmájához kapcsolódó információs forrásokról és szervezetekről.

b) képességei

Képes új tankönyvek alkotó alkalmazására és bírálatára.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett az erkölcsstan és etika oktatása iránt.

Személyes példát ad az alapvető etikai értékek és a tolerancia, a tanulók személyiségének tiszteletben tartása terén.

Törekszik a folyamatos önművelésre.

Részt vesz a különböző tanítási programcsomagok készítésében és alkalmazásában.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani, tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés (95–100 kredit)

Szakmai alapozó ismeretek: 20–30 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteit.

Filozófiai, szociológiai, társadalmi alapismeretek. Alapvető kultúranropológiai, művelődés- és eszmetörténeti, erkölcspszichológiai, vallástudományi, politikai és gazdaságtudományi ismeretek.

A tanuló megismerkedik a magyar, az európai és a világtörténelem etikailag is fontos eseményeivel, jelenségeivel, folyamataival és szereplőivel.

Alapvető ökológiai ismeretek, a fenntarthatóság összefüggéseinek, az emberiség ökológiai cselekvési lehetőségeinek ismerete.

A Nemzeti alaptanterv fejlesztési területei és nevelési céljai keretében megfogalmazottak, illetve szakmai alapozó ismeretek, amelyek a multidiszciplináris szakmai tudás fundamentumát teremtik meg.

A szakmai törzsanyag ismeretkörei: 60–70 kredit

Az etikátörténet, az etikai tradíció ismerete, a filozófiatörténet legjelentősebb irányzatainak etikaközpontú megközelítése, morálfilozófiák áttekintése. A tízparancsolat mint alapvető erkölcsi mérce ismerete, kifejtése.

Általános etikai alapfogalmak, irányzatok, erkölcsszociológiai, erkölcspszichológiai problémák, a metaetikai kérdések átfogó ismerete. Magatartás- és cselekvésemleletek, cselekvésemleleti alapok, egzisztenciális választás, döntés kérdésköre.

Erényetika, kötelesség-, illetve felelősségetika, következményetika, szándéketika.

A XX. századi modern etikák legfontosabb kérdései: egyénközpontú (individualista) etika, perszonalista (személyközpontú) etika, konszenzus- vagy diszkurziós etika (kommunikatív etika), szubjektívizmus, kulturális relativizmus, perszonalista etika, szupernaturalizmus.

Az igazságosság problematikájával kapcsolatos elméleti megközelítések. Értékfilozófia, értékszociológia, az értékek természete, értékmodalitás.

A nagy világvallások tanításából következő erkölcsi tanítások átfogó ismerete, a vallás világának morális vonatkozásai, a valláserkölcs alapvető kérdései. A keresztény normarendszer ismerete s annak kifejtése a tanulók számára.

Megismerkedés a társadalometika (szociáletika) főbb kérdéseivel, beleértve a család, a munka, a gazdaság, a politika és a jog etikai vizsgálatát, összefüggéseit s a tanári hivatás etikai kérdéseit. A társadalometikai ismeretek birtokában a leendő etikatanárok képesek lesznek támogatni a tanulók egyéni, családi, közösségi, nemzeti és nemzetiségi identitásának kialakítását.

Egyéb, szabadon választható speciális szakmai ismeretek: 10–20 kredit

Olyan alkalmazott etikák bemutatása a leendő etikatanároknak, mint a bioetika, környezeti etika és üzleti etika, annak érdekében, hogy képesek legyenek a tanulókat tudatos döntéshozatalra nevelni s érzékenyebbé tenni különféle környezeti és társadalmi kérdések iránt.

A médiaetika, digitális intelligencia és digitális humanizmus témájának tárgyalása.

A „glokális” dilemmáinak megvitatása (nemzeti identitás – európai identitás – globalizáció).

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

Az erkölcsstan, etika tantárgy által közvetített általános és specifikus készségek és képességek

Az erkölcsiség legfontosabb sajátosságainak kialakítása, az értékelvek feltárása, fogalmilag megragadhatóvá tétele. A morális szókészlet helyes használata. A jó és rossz közötti különbségtétel mint az értékorientáció elsőleges kategóriájának bemutatása történelmi és az életkornak megfelelő irodalmi, illetve konkrét társadalmi példákon keresztül. A helyes magatartás, valamint a jó döntés elveiről kialakított álláspontok kritikus, elemző megítélése. A morális problémák felismerése, értelmezése, a lehetséges válaszok megfogalmazásának képessége.

A lényeges és a lényegtelen mozzanatok, jelenségek megkülönböztetése. Az ok-okozati összefüggések felismerése. A cselekedet és a következmény összefüggéseinek figyelembevétele. A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása. A problémaérzékenység fejlesztése, az igazságérzet és a becsületesség képességének formálása.

A képzés során kialakítandó attitűdök (viszonyulások):

Erkölcsei érzék fejlesztése, az egzisztenciális választás, döntés súlyának, jelentőségének felismerése, a cselekedetekért és azok következményeiért vállalt felelősségtudat elmélyítése. Az emberi személy méltóságának tiszteletben tartása.

Az igazságérzet, az igazságosság, a méltányosság, a szeretet, a szolidaritás, a szubszidiaritás és a közjó erkölcsi elveinek megfelelő gondolkodásmód kialakítása, a társadalmi beilleszkedés elősegítése. Értékkonfliktusok kezelése, az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek megértése. Az emberi jogok tisztelete, nemzettudat, történelmi gondolkodás képessége.

Tolerancia, együttérzés, nyitottság, kritika/önkritika képessége, önfegyelem, kötelességtudat, mértéktartás, együttérzés, segítőkészség, tisztelet. A környezetért és fenntarthatóságért érzett felelősség kialakítása.

4.2.2.2. Szak módszertani gyakorlat: 10 kredit

A szak módszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 1–8. évfolyamain képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Tartalmi elemei:

Az erkölcsstan és etika oktatásával kapcsolatos alapvető hazai és nemzetközi szakdidaktikai kutatások ismerete.

A tananyag strukturálásának és a tanítási folyamat tervezésének metodológiája.

Az erkölcsstan- és etikatanítás módszereinek, technikáinak elsajátítása: a csoportos vita és az egyéni kommunikációs technikák, a frontális osztálymunka, a drámapedagógiai és a kooperatív technikák, a projektmódszer, a differenciált csoportmunka, a vitairányítás módszerei. A gyermekfilozófia módszertanának alkalmazása, a mindennapos élethelyzetek, döntési szituációk elemzése, egyéni és csoportos anyaggyűjtés, esetelemzés, irodalmi és filozófiai szövegek feldolgozása, etikai kérdésekkel foglalkozó, korosztályhoz igazodó szövegek alkalmazása (mesék, szépirodalmi szövegek, novellák, regények, napi hírek feldolgozása) a felvetődő morális kérdések alapján. Irányított viták, szerepjátékok szervezése, amelyeknek célja a társadalmi konfliktusok és erkölcsi dilemmák felismerése, értelmezése. Az alkalmazott pedagógiai módszerek alkalmazásával képes olyan feltételeket teremteni, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulók rácsodálkozzanak a jelenségekre, kérdezzenek, igazolják saját véleményüket, és meghallgassák mások véleményét.

A különböző információk és tudáshordozók alkalmazásának lehetőségei az etikai ismeretek átadásában.

A művészeti alkotások, különböző műveltségterületek (történelem, népismeret, anyanyelv, vallási tradíciók, antropológia) felhasználási lehetőségei az erkölcsstan és etika oktatásában.

A portfóliófelület használata, a feltöltendő dokumentumok (a gyakorlat dokumentumainak feltöltése feltétele a gyakorlat teljesítésének).

A tanár feladatai, kompetenciái.

Adat- és tudásbázisok felhasználása az etikatanítás során.

Az etikatanítás tervezése és megvalósítása a Nemzeti alaptanterv, az erre épülő kerettantervek alapján.

Mérés és értékelés az etika tanításában, értékelési módszerek.

Az óratípusok tervezési folyamata, az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai.

Mikrotanítások – bemutatás, elemzés, értékelés a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok alapján.

A tanulók motiválásának lehetőségei az etikaórán.

Osztatlan etikatanár képzés mintatanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										Számmonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek														
BTEE01OMA Az európai filozófia története I. Premodern fil. ea	28											koll.		3
BTEE09OMA Bevezetés az etikába	28											koll		3
BTEE010OMA Bevezetés a vallástudományba	28											koll		3
BTEE11OMA Bevezetés a filozófiába	28											koll		3
BTEE02OMA Az európai filozófia története I. Premodern fil. gy.		28										gyj.		2
BTEE012OMA Kutatásmódszertan I.		28										gyj		2
BTEE07OMA A politikatudomány alapjai		28										koll		3
BTEE06OMA		28										koll		3

A pszichológia fő területei													
Összesen										-	-	-	
kredit	12	10								-	-	-	
óraszám	8	8								-	-	-	
kollokvium	4	2								-	-	-	
gyakorlati jegy		2								-	-	-	
Szakmai törzsanyag													
BTEE101OMA Általános etika I.			28							koll			3
BTEE102OMA Nyelvfilozó- fia/Tudományfil.			28							gyj			2
BTEE103OMA Vallásfilozófia és vallási antropoló- gia			28							koll			3
BTEE104OMA Az európai filo- zófia története II.			28							gyj			2
BTEE109OMA Bibliaismeret			28							koll			3
BTEE110OMA Médiaetika			28							koll			3
BTEE106OMA Etikatörténet I.			28							koll			3
BTEE107OMA Az európai fil. története III.			28							gyj			2
BTEE108OMA Általános etika II			28							gyj			2
BTEE0001OMA Szigorlat I.			0							koll			2
BTEE201OMA Etikatörténet II.				28						gyj			2
BTEE202OMA Környezeti-és bioetika				28						koll			3
BTEE203OMA Globális problé- mák erkölcsi di- lemmái				28						gyj			2
BTEE205OMA Szakmai idegen nyelvi gyak I.					28					gyj	BTEE001OMA		1
BTEE207OMA					28					gyj	BTEE001OMA		2

BTEE402OMA Szakmódszer- tan II.				28				gyj.	BTEE401OMA Szakmódszer- tan I.	2
BTEE403OMA Szakmódszer- tan III.					28			gyj.	BTEE402OMA Szakmódszer- tan II.	2
BTEE404OMA Szakmódszer- tan IV.						28		gyj.	BTEE403OMA Szakmódszer- tan III.	2
BTEE405OMA Tér-Tecnoló- gia-Innováció az etika tanítás- ban							28	gyj.		2
Összesen			28	28	28	28	28			10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő. Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

TERMÉSZETTUDOMÁNY ÉS FÖLDRAJZ TANULÁSI TERÜLET BIOLÓGIATANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta
Összes kontaktóra száma:	1586 (1.358 óra szaktudományi ismeretek, 32 óra terepgyakorlat, 196 óra biol. szakmódszertan)
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles biológiatanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Biology

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: A képzés célja az alapfokú nevelés-oktatás hetedik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a biológia tantárgy tanítására, a közép- és emelt szintű érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében **a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás):** a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A biológia szakos tanár speciális kompetenciái **a 2. sz. mellékletben meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. *Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén*

a) tudása

Ismeri a biológia alapvető kutatási módszereit, és rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy a biológia új eredményeit megismerhesse, értelmezhesse.

Tisztában van a biológia társadalomban betöltött szerepével, különösen az egészségnevelés és a fenntarthatóságra nevelés területén, biológiai szemléletű nézőpontját bővíti a bioetikai, a bioinformatikai és a biotechnológiai területeken.

Tud olyan egészségügyi és élettani ismereteket megosztani és gyakorlati felkészültséget biztosítani, hogy a tanulók szükség esetén elsősegélyt tudjanak nyújtani.

Átlátja a biológia tanításának célját, a tanulók személyiség- és gondolkodásfejlődésében játszott szerepét.

Azonosítja a biológia tantárgy tanulási sajátosságait, megismerési módszereit, a fontosabb tanítási és tanulási stratégiákat, ismeri a tantervi követelményeket (Nemzeti alaptanterv, kerettanterv), a közép- és emelt szintű érettségi követelmények közötti különbségeket.

Ismeri a biológia tanuláshoz szükséges természettudományos kompetenciákat, beleértve a természet-tudományos megismerési módszereket, a természettudomány, ezen belül a biológia más diszciplínákkal történő interdiszciplináris kapcsolatrendszerét, azok mindennapi életben betöltött szerepét.

Ismeri a biológia tudományának történetét, kimagasló nemzetközi és hazai eredményeit, az azokban jelentős szerepet játszó kutatókat és azok munkásságát.

b) képességei

Felkészült az élővilág mint nyílt rendszer jelenségei közötti összefüggések megláttatására, az élővilág és környezet közötti kapcsolatrendszer megértésére, közvetítésére a közép- és emelt szinten érettségiző diákok számára egyaránt.

Képes a biológiában elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására, ennek közvetítésére a tanulók felé.

Képes a biológia témakörében szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban.

c) attitűdje (viszonyulása)

Megvan az igénye és képessége a biológia új eredményeinek megismerésére, értelmezésére, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretterjesztésre.

Azonosítja a biológia tantárgy tanulási sajátosságait (analitikus és szintetizáló gondolkodás), megismerési módszereit, a fontosabb tanítási és tanulási stratégiákat (induktív és deduktív gondolkodás).

Biológiai szakmai felkészültségével kapcsolatban kész az önreflexióra.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók

a) tudása

Tisztában van a biológia tanítását befolyásoló legújabb pedagógiai irányzatokkal, azok alkalmazhatósági lehetőségeivel.

Ismeri az intézményében folyó biológia oktatásával szemben megfogalmazott szülői és fenntartói igényeket.

b) képességei

Képes a biológiában tanítandó tartalmakat meghatározni, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész munkaközösségének kollektív munkájában részt venni. Szerepet vállal az intézmény helyi tanterve biológia részének kialakításában, és arra alapozza az önálló éves tematikus tervezési folyamatát.

4.2.1.3. A tanulás támogatása

a) tudása

Azonosítja a biológiai fogalmak, összefüggések, törvényszerűségek és folyamatok tanuláshoz, megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges pedagógiai és pszichológiai tényezőket.

Birtokában van a kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudásnak.

Be tudja azonosítani az egyes intelligenciaterületeket, és alkalmazza ezeket a tanítási-tanulási folyamatban.

b) képességei

Szervezi és irányítja a tanórai, tantermen kívüli tanórai és a tanórákon kívüli tanulási folyamatot.

Képes olyan pedagógiai módszereket választani és alkalmazni, melyek segítik a biológia tantárgy iránti motivációt és attitűdöt (viszonyulást), a tanulók aktivitását, a tanulók természettudományos kompetenciája elemeinek fejlődését.

c) attitűdje (viszonyulása)

Munkája során érvényesül a biológiához kapcsolódó rendszerszemlélet.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

a) tudása

Tisztában van a biológiai tudás kialakulásának, kialakításának életkori és a képességszinteknek megfelelő sajátosságaival, a biológiai tudás szintjének biológiai, pedagógiai, pszichológiai, módszertani és szocioökonómiai befolyásoltságával.

Tisztában van a biológia tanítása során fejlesztendő kompetenciákkal. Ismeri és alkalmazza oktató-nevelő munkájában az egészséges testkép kialakításában segítséget nyújtó egészségvédelmi, egészségmegőrzési, önismereti fogalmakat, viselkedési motívumokat, amivel segíti a tanulók testi-lelki egészségének kialakítását, a testünkben zajló folyamatok jobb megértését és így azok könnyebb feldolgozását.

b) képességei

Képes a biológiatudomány régebbi és folyamatosan megújuló ismereteit az iskolán keresztül a társadalom felé kommunikálni, az egzakt természettudományos eredményeket megérteni, továbbá elemi és közép szinten érthető formában tanítani.

Képes a tanulók életkori sajátosságaihoz, tudásszintjéhez és szociális háttéréhez igazodva magyarázatot adni az életmóddal, életvitellel, betegségekkel, a természeti környezet megőrzésével kapcsolatos biológiai problémákra és a mögöttes mechanizmusokra.

Képes a társadalmi köztudatban megjelenő biológiai tartalmú áltudományos ismereteket természettudományos alapon cáfolni és ezt az iskolán keresztül, közérthető formában a társadalom felé kommunikálni.

Kezeli a biológia speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségeket.

Képes a tanulók tévképzeteit felismerni, feltárni és megszüntetni.

A tanulókat önálló véleményalkotásra, racionális és mérlegelő gondolkodásmódra, érvelésre, természettudományos megközelítésre ösztönzi.

Képes táborok, erdei iskolai programok szervezésére, lebonyolítására, természettudományi versenyek, programok szervezésére, tehetséggondozási feladatok ellátására, a sajátos nevelési és tanulási igényű, valamint a fogyatékossgal élő tanulók oktatására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Tudatos értékközvetítést vállal.

Életvitele, életvezetési stratégiája, magatartása a mindennapi gyakorlatban mintául szolgál az iskolai környezetben és azon kívül.

Fellép a társadalmi köztudatban megjelenő biológiai tartalmú áltudományos nézetekkel szemben.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

a) tudása

Felkészült tanulmányi versenyek tervezésére, szervezésére, kivitelezésére, a biológia kiegészítő ismereteit közvetítő biológia-szakkör és önképzőkör, szaktanterem működtetésére.

b) képességei

Képes projektek, témahetek, természettudományos táborok tervezésére, szervezésére és megvalósítására, tanulói csoportok motiválására, facilitálására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett az iránt, hogy a megtanult természettudományos ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, az élethosszig tartó tanulásra motíváló módon terjessze, törekedve a tanulók közötti együttműködésre.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

a) tudása

Ismeri a szaktárgyával kapcsolatos tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eszközeit, eredményeit.

Tájékozott a biológia tantárgy tanítása során használható különböző feladatbankokról és feladatgyűjteményekről.

Ismeri az érvényes közép- és emelt szintű biológiaérettségi vizsgakövetelményeket.

b) képességei

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő tesztek, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

c) attitűdje (viszonyulása)

A biológia tantárgy jellegéből adódóan munkája során komplex és folyamatszempéletű értékelést is alkalmaz.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja

a) tudása

Valós ismeretekkel rendelkezik a fenntarthatóság és a globális problémák területén.

Ismeri és alkalmazza a fenntarthatóságra nevelés pedagógiájának céljait, feladatait, módszereit, és kiemelt figyelmet fordít a szaktárgy speciális kompetenciáinak tanítására.

Ismeri a természet működésének alapelveit, az ehhez kapcsolódó tudományos fogalmakat és módszereket.

Tisztában van az emberi tevékenységek természetre gyakorolt hatásával, a különböző tudományos elméletek és társadalmi, illetve technológiai folyamatok alkalmazásának előnyeivel és korlátaival.

Ismeri a környezettudatosság fogalmát, összetevőit, tudja azokat azonosítani a biológiatanítás folyamatában.

b) képességei

A szaktárgyához kapcsolódó ismereteket képes jól beépíteni a környezettudatos szemlélet kialakítása területén.

Rendelkezik a megalapozott környezeti neveléshez szükséges komplex látásmóddal, ami magában foglalja a természeti, az épített és a társadalmi környezetet, valamint a lokális, a regionális és globális szemléletű környezeti gondolkodást.

A biológia tanításán keresztül képes a környezeti attitűdrendszer és szemlélet, valamint a környezettudatos viselkedés formálására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja a fenntarthatósági elveket, szemléletmódja ökotudatos.

Együttműködik más tudományterületen tanító kollégákkal a fenntarthatósághoz és a környezettudatossághoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztésében.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

a) tudása

Ismeri a biológia tanításával foglalkozó helyi, regionális és országos köznevelési szakmai közösségeket, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

Átlátja a biológiatanárok rendelkezésére álló különböző kommunikációs csatornákat.

b) képességei

Bekapcsolódik az iskolai természettudományos munkaközösség, valamint a regionális és országos szakmai szervezetek munkájába.

Együttműködik az egyéb természettudományos tantárgyak tanáraival, velük közösen tervezi a kerettantervi kapcsolódásokat.

A tanórán kívüli tevékenység tervezése, megvalósítása során képes együttműködni a felsőoktatásban dolgozó kollégákkal, zoo- és múzeumpedagógusokkal, természettudományos, műszaki, informatikai, egészségügyi, agrár-, környezet- és természetvédelmi szakemberekkel.

A biológia és a biológia szakmódszertan témakörében mind szóban, mind írásban szakszerűen fejezi ki magát.

Átlátja a biológia közép- és emelt szintű érettségi követelményeinek rendszerét, és megfelelő szakmai tudással rendelkezve ellátja az érettségivel kapcsolatos feladatokat.

Biológiai témakörökben segítő kommunikációra képes. Különböző szakmai helyzetekben képes nyílt és hiteles kommunikációra.

Képes biológiai szakszövegek pontos értelmezésére, alapszintű szakmai szövegek megalkotására. Tájékozott a biológiához kötődő információs forrásokról, szervezetekről és ezek elérhetőségéről, kezeléséről. Készség szinten használja szakmai munkájában ezeket a forrásokat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész együttműködni a biológia területén működő szakmai fórumokkal, alkotó munkaközösségekkel, tantárgypedagógiai műhelyekkel.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

a) tudása

Tisztában van a biológia és a környezetvédelem etikai kérdéseivel.

Tudja, hogy diplomás biológiatanárként milyen területekre terjed ki a saját, egyéni felelőssége az oktatás, a nevelés és a szemléletformálás terén.

Tisztában van a társadalom és a munkaerőpiac elvárásaival, és tanulóit ennek megfelelően felkészíti a biológia területével összefüggő ágazatokban, valamint az állami, önkormányzati és civil szervezetekben való megfelelésre, munkavállalásra.

b) képességei

Képes értelmezni és elemezni a biológia kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a kutatások, fejlesztések és az innováció sajátosságaival. Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára.

Alkalmas a tudatos társadalmi szerepvállalásra, és motivált a természettudományos innovatív fejlődés elősegítésében.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik arra, hogy az iskola közösségében szemléletformáló, érték közvetítő szerepet vállaljon, elsősorban a természettudományos ismereteken alapuló személyes és közösségi döntések, különösen az egészségvédelem és a fenntarthatóság terén.

Elkötelezett a biológia színvonalas tanítása, a tanulók biológiával szembeni attitűdjének javítása, ismereteinek, képességeinek fejlesztése iránt.

Vállalja a társadalom biológia iránti attitűdjének (viszonyulásának) javítását, fellép az áltudományos nézetek terjedése ellen.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani, tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

Az egyes ismeretkörökből tételesen legalább az alábbi minimum kreditszámot kell teljesíteni. A szakterületi ismeretek minimum 95 kreditjét a felsorolt szaktudományos ismeretekből kell teljesíteni.

a) Természettudományos alapismeretek: minimum 12 kredit

kötelező ismeretkörök:

a biológia matematikai alapjai

kémia

integrált természettudomány

szakpártól függően kötelezően választható ismeretkörök:

földtudományi alapok

informatika

a biológia fizikai alapjai

b) A szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: minimum 75 kredit

Szupraindividuális szerveződési szintekkel foglalkozó témacsoportok: minimum 32 kredit.

Az élővilág rendszerezése, fajismeret, taxonómia.

Az állat- és növényfajok, társulások, ökoszisztémák földrajzi eloszlása, globális és Kárpát-medencei léptékben.

A természetvédelem és a fenntartható tájhasználat biológia alapjai, környezetvédelem.

Az élővilág működésének ökológiai alapelvei és ökológiai modellek.

Etológia.

Az élővilág evolúciós folyamatainak általános és genetikai szabályai.

Infraindividuális szerveződési szintekkel foglalkozó témacsoportok: minimum 43 kredit.

Az élő szervezetek molekuláris és sejtszintű szerveződése, működése, folyamatai, biotechnológiai vonatkozásai.

A gének, az öröklődés és az élőlények variációi.

Az élővilág mikrobiális szervezeteinek működése, egymásra és környezetre gyakorolt kölcsönhatásai.

A növényi szervezet felépítése, élettana és szabályozása.

Az állati szervezet felépítése, élettana és szabályozása.

Az emberi szervezet felépítése, működése, szabályozása, egészségtana és bioetikai kérdései.

c) A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

A szakterületi ismeretek részletes tartalmi elemeit a tantárgyleírások tartalmazzák.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a tanárjelöltet arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 7–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Tartalmi elemei:

tantárgytörténet, kapcsolat más tudományokkal,

kutatási módszerek,

a tantárgy tanításának nemzetközi gyakorlata,

a köznevelést tartalmilag szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek),

tantárgy didaktikai céljai, feladatai,

a tantárgy követelményrendszere, portfólió készítése,

a tanár feladatai, kompetenciái,

az oktatási tér, a tanítási folyamat szaktárgyi jellegzetességei,

tárgyi eszközök, segédanyagok, információforrások,

adat- és tudásbázisok felhasználása,

munkaszervezési formák, módszerek megismerése,

alapfogalmi rendszerek,

a köznevelést szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) a szaktárgyra adaptálva,

tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei,

óratípusok tervezési folyamata,

az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai,

tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag-elrendezés,

motivációs stratégiák,

tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei,

a korszerű oktatástechnikai innovációk ismerete,

mikrotanítások – bemutatás, elemzés, értékelés,

a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése,

a kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat a szaknak megfelelően,

a teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés,

szakspecifikus elemek (pl. labor, játékosítás, drámapedagógia, kutatásalapú tanulás),

a mesterséges intelligencia szaktárgyi használata,

kollaborációs platformok ismerete,

okostelefon alkalmazása,

egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata,

a látogatott tanórák IKT-vonatkozásainak elemzése,

a szaktárgy tanításának gyakorlata,

feladat- és problémamegoldás szerepe,

mikrotanítások,
óratervek készítése,
differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán,
problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei,
a tehetséggondozás, felzárkóztatás módszerei,
a szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, terepgyakorlatok,
kritikus nethasználat (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog),
közép- és emelt szintű érettségire való felkészítés.

Osztatlan biológianár képzés mintatanterve

Tantárgy neve	Félév és óraszám az adott félévben (14 hét)										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
I. Szakmai alapozó ismeretek: Természettudományos alapismeretek: 16 kredit														
Bevezető ismeretek TBOG0001 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	0+14+0											A (aláírás)		0
Biomatematika és informatika alapjai TMOG0805 (szem) Prof. Dr. Bérczes Attila, Dr. Bazsó András	0+28+0											gyj.	bölcsész, kémia és testnevelés szak kivételével a másik szakon teljesíthető!	2
Komplex természettudomány: a víz fizikája, kémiaja és biológiája TTOE0605 Dr. Nyeste Krisztián, Dr. Nagy Sándor Alex	28+0+0											koll.		2
Komplex természettudomány (II.) előadás TTOE0610 Dr. Oláh Viktor					28+0+0		X					koll.		2
Bevezetés a kémiába TTKOE0141 Prof. Dr. Várnagy Katalin	28+0+0											koll.	kémia szakpárnál nincs!	2
Bevezetés a kémiába TTKOL0142		0+0+28										gyj.	TTKOE0141 kémia szakpárnál nincs!	2

Dr. Sebestyén Annamária																			
A biológia ké- miai alapjai TBOE1005 Dr. Kerékgyártó János, Kalmár László		14+0+0												koll.	TTKOE0141	2			
A biológia ké- miai alapjai la- bor TBOL1005 Dr. Barna Teréz, Kalmár László			0+0+28											gyj.	TBOE1005	2			
Földtan alapjai TTGBG5103 Dr. Rózsa Péter		0+28+0		X										gyj.	földrajz szakpárnál nincs!	2			
szakpáronként eltérő kredit értékben kötelezően választható tárgyak-a kötelező 16 kreditig																			
Biomatematika és informatika alapjai TMOE0805 Prof. Dr. Bérczes Attila	28+0+0													koll.	kémia szak- párnál köte- lező!	2			
Bevezetés a fizi- kába TTFOE3101 Dr. Schram Zsolt	28+ 14+0													koll. gyj.			2+1		
Hidrobiológia szem. TBOG0635 Dr. Nyeste Krisztián	0+14+0													gyj.			2		
Növénybiológiai vizsgálati mód- szerek TBOE2108, TBOG2108 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	14+ 14+0		X		X		X							A., gyj.			0+2		
Összesen	min.	min.	min.											-	-		min.		
kredit	6	6	2	-	2									-	-		16		
heti óraszám	4+3+0	1+2+2	0+0+2	-	2+0+0									-	-		16		
kollokvium	2	1	-	-	1									-	-		4		
gyakorlati jegy	1	2	1	-	-									-	-		4		

II. Szakmai törzsanyag KKK: min. 79 kr.-minden szakpárra kötelező ismeretkörök, tárgyak													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V	EF	Kr ed it
óraszám/adott félév (14 hét)													
Bevezetés a bioló- giába TBOG2001	0+2 8+0												2

Revákné Dr. Markóczi Ibolya										gy j.		
Környezettani alap- ismeretek TTOE0040 Prof. Dr. Grigoszky István			14+ 0+0							ko ll.		2
Ökológia alapjai TBOE0602 Prof. Dr. Magura Tibor		28+ 0+0		X						ko ll.		2
Ökológiai élőlény- ismeret TBOG0630 Dr. Horváth Roland						0+4 2+0				gy j.		2
Természet és kör- nyezetvédelem TBOE0230 Dr. Tóth-Szabó Edina						28+ 0+0				ko ll.		2
Biostatisztika TBOE2002 Prof. Dr. Tóthmé- rész Béla						28+ 0+0				ko ll.		2
											16+12=28kr	
Állattan I TBOE1021-K2 Dr. Tartally András		28+ 0+0								ko ll.		2
Állatanatómia (gyak.) TBOL2030 Dr. Csernus Bri- gitta		0+0 +42								gy j.		2
Állattan II TBOE1024 Dr. Tökölyi Jácint			28+ 0+0							ko ll.	TBOE1 021-K2	2
Állatrendszertan I TBOL2020 Dr. Tartally András			0+0 +28							gy j.	TBOE1 021-K2	2
Állatrendszertan II TBOL2025 Dr. Tartally András				0+0 +28						gy j.	TBOE1 021-K2	2
Az evolúcióbioló- gia alapjai TBOE1003 Dr. Lendvai Ádám	28+ 0+0		X							ko ll.		2
Populációgenetika TBOE1004 Dr. Nagy Nikoletta					28+ 0+0					ko ll.	TBOE3 020	2
Biogeográfia TBOE0110 Prof. Dr. Molnár V. Attila,						28+ 0+0		X		ko ll.		2

Dr. Tartally András													
Terepgyakorlat TBOG0150 Prof. Dr. Molnár V. Attila, Dr. Tartally András				32 (4 nap)		X					gy j.	TBOL2 020 TBOL0 102	1
Etológia TBOE3075 Prof. Dr. Barta Zoltán					28+ 0+0		X		X		ko ll.		1
Etológia szem. TBOG3075 Prof. Dr. Barta Zoltán					0+1 4+0		X		X		gy j.		2
Állatélettan TBOE3001 Dr. Szemán-Nagy Gábor						28+ 0+0					ko ll.		2
Állatélettan szem. TBOG3001 Dr. Szemán-Nagy Gábor							0+2 8+0				gy j.	TBOE3 001	2
Élettan gyakorlat tanár-szakosoknak TBOL3001 Dr. Szemán-Nagy Gábor							0+0 +28				gy j.	TBOE3 001	1
Állatélettan és sejtbiológia labor TBOL3005 Dr. Szemán-Nagy Gábor							0+0 +56				gy j.	TBOG 3001 TBOL3 001 TBOE2 045 TBOG 2045	3
Az ember evolúciója és egészségtana TBOE1006 Dr. Csernus Brigitta, Dr. Bán Miklós									28+ 0+0		ko ll.		2
												(28)+30=58 kr	
Növény szerkezet- tan TBOE0101 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta, Prof. Dr. Máthé Csaba	28+ 0+0										ko ll.		2
Növény szerkezet- tan gyak. TBOL0101 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	0+0 +42										gy j.		2

Növényrendszertan TBOE0102 Dr. Matus Gábor			28+ 0+0							ko ll.	TBOE0 101 TBOL0 101	2
Növényrendszertan gyak. TBOL0102 Dr. Matus Gábor			0+0 +28							gy j.		2
Növényélettan I. TBOE2105 Prof. Dr. Máthé Csaba						28+ 0+0				ko ll.	TBOE0 101	2
Növényélettan I. gyak. TBOL2105 Dr. Oláh Viktor						0+0 +28				gy j.		2
Növényélettan II. szem. TBOG3015 Prof. Dr. Máthé Csaba							0+4 2+0			gy j.	TBOE2 105	2
											(58)+14= 72 kr	
Biokémia I. TBOE2302 Dr. Kerékgyártó Já- nos				28+ 0+0						ko ll.	TBOE1 005 TBOL1 005	2
Biokémia I. szem. TBOG2302 Dr. Kerékgyártó Já- nos				0+1 4+0						gy j.		1
Sejtbiológia TBOE2045 Dr. Szemán-Nagy Gábor		28+ 0+0		X						ko ll.		2
Sejtbiológia (szem.) TBOG2045 Dr. Szemán-Nagy Gábor			0+2 8+0		X					gy j.	TBOE2 045	2
Általános mikrobi- ológia és mikológia ea. TBOE3030 Dr. Leiter Éva				28+ 0+0						ko ll.		2
Általános mikrobi- ológia és mikológia (szem.) TBOG3030 Prof. Dr. Emri Ta- más					0+2 8+0					gy j.	TBOE3 030	2
Genetika I. TBOE3020				42+ 0+0						ko ll.		3

Dr. Batta Gyula Gábor														
Genetika I. gyakorlat TBOL3020 Dr. Batta Gyula Gábor					0+0 +28						gyj.	TBOE3 020	2	
Genetika II. TBOE2043 Dr. Csoma Haj- nalka						14+ 0+0					kol.	TBOL3 020	2	
Molekuláris biológiai módszerek és alkalmazásuk TBOE3025 Dr. Antunovics Zsuzsa								28+ 0+0			kol.		2	
Bevezetés az immunológiába TBOE2050 Dr. Szöllősi Attila Gábor									28+ 0+0		kol.		2	
														(72)+22=94 kr.
Összesen (I.+II.) kredit	14	14	14	11	11	10	12	5	4					94
heti óraszám	8+5 +3	7+2 +5	5+2 +6	7+1 +2	6+3 +2	8+0 +2	3+7 +2	2+0 +4	4+0 +0					50 + 21 + 26
kollokvium	4	4	3	3	3	4	2	1	2					26
gyakorlati jegy	3	3	4	3	3	1	4	1	-					22

Szabadon választható szakmai tárgyak – csak ajánlott az 5 kredit /biológia szak - összesen 10 kredit kötelező a két szakra a képzés teljes ideje alatt - elvileg bármilyen, nem szakmai tárgy is felvehető!														
Növénybiológia TBOE0600 Prof. Dr. Vasas Gábor									28+0+0			koll.		2
Mikrobiális biotechnológia TBOE0210 Prof. Dr. Emri Tamás						14+0+0	X			X		koll.		2
Ökológiai vizsgálati módszerek TBOE3055 Prof. Dr. Simon Edina				28+0+0			X	X				koll.		1
Ökológiai vizsgálati módszerek				0+28+0			X	X				gyj.		2

TBOG3055 Dr. Horváth Roland												
Gyógynövények szövevények TBOE0130 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	28+0+0		X			X	X			koll.		2
Gyógynövények szövevények (gyak.) TBOL0130 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	0+0+28		X			X	X			gyj.		2
Tehetséggondozás és disszemináció I. TBOG0002 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	0+14+0		X		X		X		X	gyj.		1
Tehetséggondozás és disszemináció II. TBOG0003 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	0+14+0		X			X	X			gyj.		1
Növénybiológiai vizsgálati módszerek TBOE2108, TBOG2108 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta	14+ 14+0		X		X		X		X	A, gyj.		0+2
Szakedolgozat												
Szakedolgozati konzultáció I. (csak az egyik szakon) TBOG1001							X			gyj.		2
Szakedolgozati konzultáció II. (csak az egyik szakon) TBOG1002									X	gyj.		3
Zárószigorlat (biológia) TBOE5100 Dr. Mikóné dr. Hamvas Márta									1	szig.		1

Összesen (I+II)												
félév	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.			

Biológia - Szakmai alapozó összesen kr.	6	6	2	-	2															16			
Biológia - Szakmai törzsanyag összesen kr.	6	6	12	14	13	11	12	5	4												78		
Biológiából a teljesítendő szakmai kreditek összesen															(KKK min. 95)							94	
Biológia zárószigorlat										1											+1		
Biológia szakmódszertan (lásd részletesen alább!)																							10+2
Szabadon választható kredit a két szakra összesen	-	+	+	+	+	+	+	+	+												10		
Szakdolgozat kredit csak az egyik szakon	-									2	3										5		

X – a tantárgy nem előfeltétele más tantárgynak, így a jelölt félévben is teljesíthető!

Szakmódszertan Felelős oktató: Revákné Dr. Markóczi Ibolya

Tantárgy neve	Félév és óraszám az adott félévben (14 hét)										Számmonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
Szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretéhez)															
Szakmódszertan I. TBOE3010 (Biológia tanítása I. előadás)					28+0							koll.,			1
Szakmódszertan I. TBOG3010 (Biológia tanítása I. gyakorlat)					0+14							gyj			1
Szakmódszertan II. TBOE3011 (Biológia tanítása II. előadás)						14+0						koll.,	Szakmódszertan I.		1
Szakmódszertan II. TBOG3011 (Biológia tanítása II. gyakorlat)						0+28						gyj			1
Szakmódszertan III. TBOG3016 (A biológia kutatásalapú tanítása)							0+28					gyj.	Szakmódszertan II.		2
Szakmódszertan IV. TBOG3017 (Biológia tankönyvek összehasonlító elemzése)							0+28					gyj.	Szakmódszertan III.		2
Szakmódszertan V. (IKT a biológiatanításban) TBOG3018									0+28			gyj.	Szakmódszertan IV.		2
Szakmódszertan VI. - Szakmódszertani Kísérőszeminárium											0+28	gyj.	zárószigorlat		2

TBOG3019												
Összesen a heti óraszám					2+1	1+2	2+2	0+2	0+2			10+2

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

KÉMIATANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta
Összes kontaktóra száma:	1190 óra + 3 nap (Üzemlátogatás) + 196 óra (Szakmódszertan)
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles kémiatanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Chemistry

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a kémia tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a *2. mellékletben* meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A kémia szakos tanár speciális kompetenciái a *2. sz. mellékletben meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:*

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Rendelkezik a kémia tantárgy tanításának a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervben meghatározott ismeretanyagához szükséges korszerű ismeretekkel.

Ismeri a kémiatudomány alapvető szakkifejezéseit.

Átlátja a kémia ismeretrendszerét, törvényeit.

Ismeri és képes alkalmazni a kémiatudomány jellemző ismeretszerző kutatási módszereit.

Tisztában van a kémia társadalomban betöltött szerepével.

Ismeri a kémiai törvények, jelenségek kapcsolatát más természettudományos tárgyakéval.

Felkészült a kémia diszciplína területén az élethosszig tartó tanulásra, a szakirodalom kritikus értelmezésére, továbbá a legújabb kutatási eredmények megértésére és továbbítására.

Felkészült az áltudományos nézetek felismerésére és annak kezelésére.

El tud helyezni térben és időben a kémiatudomány szempontjából releváns eseményeket, folyamatokat, jelenségeket, személyeket.

Problémaközpontúan tudja rendszerezni az ismereteket.

Fel tudja tárni jelenségek, folyamatok, anomáliák okait és következményeit, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.

Ismeri és tudatosan használja a kémiai ismereteket tartalmazó internetes portálokat, kutatási adatbázisokat.

Átlátja a kémia tanításának célját, a tanulók személyiség- és gondolkodásfejlődésében játszott szerepét. Azonosítja a kémia tantárgy tanulási sajátosságait, megismerési módszereit, a fontosabb tanítási és tanulási stratégiákat.

Ismeri a kémia tanításának korszerű munkaformáit és eszközeit, az infokommunikációs technológia felhasználásának lehetőségeit.

Ismeri a kémia tanításának céljait, feladatait, a társadalomban betöltött szerepét a múltban és a jelenben. A kémiai ismeretek, fogalmak elsajátításával, valamint a kémiai irodalmak és interpretációk mérlegelésével, hipotézisek alkotásával fejleszti a tanulók elemző, problémamegoldó gondolkodását.

b) képességei

Képes az alapvető természeti jelenségekben megnyilvánuló kémiai törvényszerűségek bemutatására.

A tanulók életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva képes kísérletekkel demonstrálni, kvalitatív, illetve elemi kvantitatív szinten értelmezni a kémia jelenségeit.

Képes feltárni a különböző szakterületek tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggéseket, és képes azok integrációjára.

Képes az elméleti ismereteket gyakorlatban alkalmazni.

Képes a kémia diszciplína területén önálló ismeretszerzésre, a kémiai szakirodalom értelmezésére, elemzésére, interpretációjára, továbbá a legújabb kutatási eredmények nyomán követésére és felhasználására. Képes az adott szempontból lényeges és lényegtelen jelenségek megkülönböztetésére, az oksági viszonyok, az okok és következmények rendszerében való eligazodásra.

Képes kiemelni egy adott témához tartozó lényeges ismereteket.

Képes az oktatás során problémamegoldó technikák átadására (a tanulók életkori sajátosságaihoz és tudásszintjéhez igazodva).

Képes a véleményét és értékelését logikus és tényeket tartalmazó érvekkel alátámasztani.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett és nyitott a kémia új eredményeinek megismerésére, értelmezésére, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretterjesztésre.

Kémiai és szakmódszertani felkészültségével kapcsolatban kész az önreflexióra.

Nyitott a szakmai és módszertani megújulásra, fejlődésre, e területeken igénye van mind a folyamatos önképzésre, mind a rendszeres továbbképzésre.

Elkötelezett a tanulók komplex gondolkodásának fejlesztése terén.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a kémia tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerezés szempontjait.

Rendelkezik a saját óratervek, tematikus tervek és tanmenetek elkészítéséhez szükséges ismeretekkel.

Ismeri a kémia tantárgy tanításának céljait, a tantárgy tanításának meghatározó dokumentumait: a Nemzeti alaptantervet, a kerettanterveket és a vizsgakövetelményeket, átlátja ezeknek az oktatás tartalmi szabályozásában betöltött szerepét.

Tisztában van a tervezéshez szükséges hiteles és megbízható információforrások körével és azokkal a kritikai szempontokkal, amelyek ezek kiválasztásához és értékeléséhez szükségesek.

Felkészült a kollektív munkában történő helyi tanterv készítésére, az önálló éves tematikus tervezésre, óratervek készítésére, valamint az oktatástechnikai eszközök használatára.

Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az értékközvetítés összefüggéseit.

Ismeri a tudományos kutatás módszereit, segédeszközeit.

A pedagógiai folyamat tervezésében szem előtt tartja a természettudományos tantárgyak egymásra épülését, alkalmazza a modern szakmódszertani megoldásokat.

b) képességei

Képes a hatékony tervezésre, rövid és hosszú távú tervek készítésére, a feladatokat és azok sorrendjét, egymásra épülésüket meghatározó összes körülmény, tényező figyelembevételével, azok jelentőségének megfelelően.

Képes pontosan meghatározni a tanítandó tartalmak jelentőségét, több oldalról meg tudja közelíteni az ezekből felépíthető rendszereket, megfelelő szakmai érvekre támaszkodva ki tudja választani a tanulás-tanítás megfelelő módszereit és eljárásait.

Képes módszertani felkészültségére támaszkodva a tanítás-tanulás folyamatában meghatározott célokhoz, a tanulócsoportok sajátosságaihoz és az intézmény által biztosított lehetőségekhez alkalmazkodva kreatívan, alternatív lehetőségeket kínálva szakmailag megbízható és felelősségteljes döntést hozni.

Képes a szaktárgya tanulása-tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, taneszközöket a konkrét céloknak megfelelően alkalmazni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész kollektív munkában részt venni a pedagógiai program és azon belül a helyi tanterv kialakításában, és arra alapozza az önálló éves tematikus tervezési folyamatát.

A tervezés során együttműködik kollégáival és a tanulókkal, alkotó módon építi be tervezőmunkájába az adott tanulócsoportban szerzett tapasztalatait.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Azonosítja a kémia megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodásmód kialakulásában/kialakításában szerepet játszó pszichológiai tényezőket.

Tisztában van a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség alapvető tanulásmódszertani jellegzetességeivel, hiányaival.

Ismeri a szaktárgy tanításának és tanulásának tanórai lehetőségeit és színtereit, valamint azok tanórán és iskolán kívüli felhasználási lehetőségeit.

Tájékozott a múzeumpedagógia területén, ismeri a múzeumok és Science centerek kínálta lehetőségeket a tantermen kívüli oktatás folyamatában.

Előnyben részesíti a tevékenység-központú tanulás-szervezési formákat.

Segíti a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

Ismeri a tudományos kutatás módszereit, eljárásait, segédeszközzeit, képes a számítástechnika, az informatika használatára.

Képes demonstrációs kísérletek biztonságos bemutatására, tanulói kísérletek tervezésére és megvalósítására.

Felkészült a kémia tanulásában kiemelkedő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.

b) képességei

Szervezi és irányítja a tanórai és a tanórákon kívüli tanulási folyamatot.

Képes a tudásukban, motiváltságukban heterogén tanulócsoportok differenciált foglalkoztatására.

A motivációt, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási, együttműködési képességeinek fejlesztését segítő módszereket választ és alkalmaz.

Képes kémiai problémák jobb megértését és feldolgozását segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, illetve megvalósítására.

Képes a kémiaoktatás élményközpontú megvalósítására.

Képes a kémia oktatása során használható online felületek kiválasztására és bemutatására.

Képes felkelteni az érdeklődést és útbaigazítást adni a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

Képes megértetni a tanulókkal, hogy hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok.

Képes olyan tudást kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni ismereteik áttekintésével és értékelésével.

Képes a kémia összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Szem előtt tartja a tanulók adottságait és igényeit, valamint a tanulási folyamat szervezését behatároló realitásokat, de törekszik a lehetőségek maximális kihasználására és a feltételek, körülmények javítására.

Kihasználja a tanórai és tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségeit, figyelembe véve az online-offline világ sajátosságait is.

Fontosnak tartja a szaktárgya oktatásához szükséges szaktárgyi tudás és képességek megszerzését, a tanulói szaktárgyi ismereteinek és tanulási képességeinek fejlesztését.

A tanulóval szemben támasztott elvárásai egyértelműek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt.

Rendelkezik a tanuló személyiségének fejlesztéséhez, az egyéni bánásmód érvényesüléséhez, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek esetén a többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültséggel.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Tudja, hogy a kémia tantárgy milyen szerepet játszik a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a kémiában használt fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait.

Tisztában van a kémia tanítása során fejlesztendő kompetenciákkal.

Ismeri a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó alapvető pszichológiai, pedagógiai és szociológiai jellemzőket.

Korszerű ismeretekkel rendelkezik a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól, a gyermeknevelés, a tehetséggondozás és az egészségfejlesztés módszereiről.

Ismeri a tanulók megismerésének módszereit és a leggyakrabban előforduló tévképzeteiket.

Ismeri a kémia tantárgy által közvetített fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait, a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét.

Ismeri a szaktárgy tanítása-tanulása során fejlesztendő szükséges speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit.

Változatos pedagógiai módszerek alkalmazásával ösztönzi a tanulókat a kémiai ismeretek önálló megszerzésére.

b) képességei

A tanulókat önálló véleményalkotásra, racionális és mérlegelő gondolkodásmódra, érvelésre, természet-tudományos megközelítésre tudja ösztönözni.

Képes a különböző adottságokkal, képességekkel és tudással rendelkező tanulók és tanulócsoportok differenciált fejlesztésére, valamint a tanítási és fejlesztési módszerek szakszerű megválasztására, alkalmazására.

Képes a kémia tantárgy tanításának pedagógiai gyakorlatát és annak a tanulók személyiségfejlődésre gyakorolt hatását elemezni.

Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

c) attitűdje (viszonyulása)

Tudatos értékközvetítést vállal.

Nyitott a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális szükségleteire, elfogadó attitűddel viszonyul a tanulói közösségben megjelenő heterogenitáshoz.

Vállalja a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválását, segítségét, a tehetséggondozást.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Felkészült a tanítványai kémiai tanulmányi versenyeken való részvételének támogatására, a kémia tantárgy kiegészítő ismereteit közvetítő kémiászakkör és laboratórium működtetésére, a tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok szervezésében, előkészítésében, lebonyolításában való részvételre.

Ismeri a tanulószervezés különböző formáit.

Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket.

Ismeri a különböző szociokulturális háttérű tanulói csoportok oktatásának módszereit.

Segíteni tudja a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadását.

b) képességei

Képes projektek, témahetek, természettudományos táborok, terepgyakorlatok, tanulmányi kirándulások tervezésére, szervezésére és megvalósítására, tanulói csoportok motiválására, facilitálására.

Alkalmazni tudja az együttműködést támogató, motiváló módszereket mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.

Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a kémiai jelenségeket, amelyek befolyásolják mindennapi életüket.

Képes hozzájárulni az iskolai és osztálytermi tanulást támogató, nyitott légkör megteremtéséhez.

Képes a fenntartható fejlődéssel, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett az iránt, hogy a megtanult természettudományos ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, és mindezt az élethosszig tartó tanulásra motiváló módon végezze.

Elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.

Elkötelezett a családi életre nevelés feladatainak végrehajtásában, a demokratikus gondolkodásra nevelésben, valamint fontosnak tartja a pályaaorientáció és környezettudatosság, illetve a médiatudatosság kialakítását a tanulóknál.

A tanítás során tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek elfogadtatására. Elkötelezett a fejlődés fenntartható formái mellett.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a szaktárgyával kapcsolatos tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eszközeit, eredményeit.

Tájékozott a kémia tantárgy tanítása során használható különböző feladatbankok és feladatgyűjtemények terén.

Tisztában van az alapvető értékelési és mérésmethodikai szabályokkal, összefüggésekkel.

Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során elsajátított ismeretek és fejlesztendő kompetenciák mérésére, értékelésére alkalmas sajátos módszereket, eszközöket.

Járatos a diagnosztikus, a formatív és a szummatív értékelés elemeiben, korszerű módszereiben, gyakorlatában.

Ismeri az értékelési folyamat differenciálási lehetőségeit.

Tisztában van a tanítási-tanulási folyamat különböző szakaszaiban alkalmazható értékelési módszerekkel.

A formatív értékeléshez kapcsolódóan ismeri a kémia tantárgy tanulási eredményeinek, valamint az ezek teljesítéséhez kapcsolódó kritériumoknak a tanár és a diák általi azonosítási módjait.

Tisztában van a megfelelő kompetenciaszintekkel, s ezek alapján végzi a diákok értékelését.

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés, a képességmérés korszerű eredményeit, eszközeit.

Ismeri az érvényes érettségi vizsgakövetelményeket.

b) képességei

Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás és az individualizálás szempontjait a heterogén összetételű tanulócsoportokban.

Képes szem előtt tartani a tanulók érzelmi fejlesztését is az értékelés folyamatában, meg tudja győzni a tanulókat az együttérzés és a szolidaritás jelentőségéről.

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő teszteket, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

Képes elősegíteni a tanulók reális önértékelését és alkalmazni a tanulók önbecsülését támogató ellenőrzési módszereket.

Képes a hatékony módon és időben megvalósuló érthető és gyakori visszajelzésre, valamint a diákok bevonására a saját tanulásukkal kapcsolatos kérdésekbe.

Az értékelés során képes szem előtt tartani az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit.

Képes tantárgyi követelmények kidolgozására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik az objektív értékelés követelményének betartására, és tiszteletben tartja az értékelés etikai normáit.

Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett, törekszik olyan értékelési rendszer kialakítására, amelyben érvényesülhetnek a méltányosság szempontjai is.

Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a fenntarthatóság fogalmát, megjelenését a kémiatudomány és a vegyipar területén.

Tisztában van a kémiai biztonság alapfogalmaival.

Ismeri a vegyipar területén a felelős beszerzés és gyártás jelentőségét.

Tisztában van a zöld kémia lehetőségeivel és korlátaival.

Tisztában van a háztartásokban használt veszélyes anyagokkal, azok jellemzőivel és környezeti hatásaival.

Tisztában van az egészséges táplálkozás kémiai, biológiai alapjaival, és ezeket az oktatásba is beilleszti.

Ismeri a hulladékgyalogkodás alapelveit, ezek gyakorlati megvalósítását a háztartások szintjén.

Ismeri az ENSZ, az EU és Magyarország fenntarthatósági céljait, azok kémiához kapcsolódó elemeit, és ezeket az oktatásba is beilleszti.

b) képességei

Képes összefüggéseiben elemezni és bemutatni a háztartási tisztítószerkeket, egyéb veszélyes anyagok használatát és biztonságos kezelését.

Tanulói kísérletben a hétköznapi kémiai veszélyforrások megoldását és esetleges elhárítását bemutatja.

Képes a hulladékkezelés gyakorlatának bemutatására tanórán kívüli formában, motiválja a tanulókat a hulladék mennyiségének csökkentésére.

Képes a modern pedagógiai eszközök használatával közelebb hozni az ENSZ és az EU által felállított fenntarthatósági célokat a tanulókhöz.

Képes a zöld kémia rendszerének bemutatására gyakorlati példákon keresztül.

Képes a társadalomban a kémia irányában megmutatkozó előítéletek (kemofóbia) csökkentésére, eloszlatására, a tévképzetek megváltoztatására tudományos érveléssel.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett.

Figyelmet fordít az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget; ugyanakkor fontosnak tartja a szűkebb környezet érdekében történő erőfeszítéseket.

Személyes felelősségvállalásával példát mutat a tanulóknak, hogy cselekedeteikkel hogyan járulhatnak hozzá a fenntartható jövőhöz.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a kémia tanításával foglalkozó helyi, regionális és országos szakmai szervezeteket és közösségeket, köztük a felsőoktatási és kutatóintézményeket, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

Átlátja a kémiatanárok rendelkezésére álló különböző kommunikációs csatornákat.

Tudja, hogy a megválaszolendő kérdése, megoldandó problémája ügyében hol kaphat segítséget, milyen intézményhez, szervezethez fordulhat.

Jól tájékozódik a kémia oktatásához szükséges adatbázisokban, alkalmazza a különböző információforrásokat, kommunikációs csatornákat.

Ismeri a média hasznos és esetlegesen ártalmas hatását a kémia társadalmi megítélésére.

Felkészült a kémiatudomány területén az önálló ismeretszerzésre, a kémiai szakirodalom, a mediális tartalmak, ismeretek elemzésére, a kémia legújabb kutatási eredményeinek nyomon követésére és az oktatásban való felhasználására.

Kihasználja az iskolán kívüli nevelés lehetőségeit, és kapcsolatot tart más szereplőkkel (múzeumok, közművelődési intézmények, szakmai és pedagógiai szervezetek).

A szülők és a tanulók folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

b) képességei

Bekapcsolódik az iskolai természettudományos munkaközösség, valamint a regionális és országos szakmai szervezetek munkájába.

Együttműködik az egyéb természettudományos tantárgyak tanáraival, velük közösen tervezi a kereszt-tantervi kapcsolódásokat.

A tanórán kívüli tevékenység tervezése, megvalósítása során képes együttműködni múzeumpedagógusokkal, természettudományos szakemberekkel és a felsőoktatásban dolgozó kollégákkal.

A kémia és a kémia szakmódszertan tárgykörében mind szóban, mind írásban szakszerűen fejezi ki magát.

Képes a kémiai tárgyú hagyományos és korszerű tudományos igényű ismeretterjesztés területén is eligazodni, képes a tudományos publikáció és a tudománytalan közlések megkülönböztetésére.

Képes a tudományos ismeretterjesztésben való részvételre.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész együttműködni a kémia területén működő szakmai fórumokkal, alkotó munkaközösségekkel, tantárgy-pedagógiai műhelyekkel.

Nyitott a közös projektek megvalósítására, a helyi közösségek aktív támogatására, saját szaktudásával hozzájárulva a lokális kezdeményezésekhez.

Együttműködik a társtudományokkal foglalkozó rokon tárgyak tanáraival.

Együttműködik a helyi, területi, országos pedagógiai szolgáltató intézményekkel, szakmai fórumokkal.

4.2.1.9. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén*

a) tudása

Tisztában van a kémia és a környezetvédelem etikai kérdéseivel, a nemzetközi egyezményekben megfogalmazott fenntarthatósági törekvések kémiai vonatkozásaival.

Tudja, hogy diplomás kémiatanárként milyen területekre terjed ki a saját, egyéni felelőssége az oktatás, a nevelés és a szemléletformálás terén.

Részt vesz az élethosszig tartó tanulás folyamatában, ismeri ezzel kapcsolatos lehetőségeit, kötelezettségeit.

Ismeri a kémia tanításával kapcsolatos módszertani megközelítéseket és pedagógiai módszereket.

Eligazodik a média által közvetített információk világában.

b) képességei

Megfogalmazza és minden téren következetesen képviseli a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos nézeteit.

Céljainak kijelölésében és megvalósításában is követendő példát mutat mind tanítványainak, mind kollégáinak.

Képes tudásának menedzselésére, a folyamatos megújulásra.

Nagyfokú autonómiára képes az adott szempontból lényeges, illetve lényegtelen jelenségek megkülönböztetésében, az oksági viszonyok, az okok és következmények rendszerében való eligazodásban.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a kémia színvonalas tanítása, a tanulók kémiával szembeni attitűdjének (viszonyulásának) javítása, ismereteinek, képességeinek fejlesztése iránt.

Igényes tanári munkára, folyamatos önművelésre törekszik.

Vállalja a társadalom kémia iránti attitűdjének (viszonyulásának) javítását, fellép az áltudományos nézetek terjedése ellen.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani, tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. *Szaktudományi és -módszertani felkészítés:*

Szaktudományi ismeretek: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteit.

a) Szakmai alapozó ismeretek: 10 kredit

Matematika (min. 4 kredit)

A kémiai problémák matematikai alapjai: halmazok, elemi függvények és elemzésük (határérték, **deriválás, integrálás**), (molekula)geometria, vektorok és **mátrixok**, a statisztika alapjai).

Fizika (min. 2 kredit)

Mechanika, hőtan, optika, elektromosság; ismeretterjesztői szinten: modern fizika, atom-, mag- és molekulafizika, elemi részek, **kvantummechanika, relativitáselmélet**.

Informatika (min. 2 kredit)

Felhasználói szintű számítógép-kezelési ismeretek, online tartalomkeresés, információelemzés, **kémiai programcsomagok használata, molekulavizualizációs technikák**.

Integrált természettudomány (min. 2 kredit)

A természettudományos tantárgy(ak) általános iskolai és középiskolai tananyagában előforduló alapismeretek, gyakorlatcentrikus megközelítésben.

b) A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 86 kredit

b1) A kémiatanár alapvető szakmai ismeretei: 50–54 kredit

Általános kémia (min. 10 kredit)

A kémia tárgya, kapcsolata más természettudományokkal. Az atomok felépítése, atommodellek. A radioaktivitás. Az atommag alkotórészei, szerkezete. Az atom elektronszerkezetének kiépülése. A periódusos rendszer elektronszerkezeti alapjai. A kémiai kötés különböző formái, a kémiai részecskék és jellemzőik, a molekulák szerkezete. Gázok, folyadékok és szilárd testek jellemzése, halmazállapot-változások. Homogén, heterogén és kolloid rendszerek. A kémiai reakció típusai, lejátszódásának feltételei, reakciósebesség. Reakcióhő. A kémiai egyensúly és alkalmazási lehetőségei. Az elektrokémia alapjai.

Laboratóriumi gyakorlat: A legfontosabb laboratóriumi eszközök. Alapvető laboratóriumi műveletek, mérések. Egyszerű preparátumok előállítása.

Szervetlen kémia (min. 10 kredit)

Az elemek eredete és gyakorisága a világegyetemben és a földkéregben. Az elemek előfordulási formái, dúsulásaik. Az elemek jellemzésének és csoportosításának szempontjai. Az elemek elhelyezkedése a periódusos rendszerben, periodikusan változó tulajdonságok. A lehetséges oxidációs állapotok.

Az elemek kinyerésének, ill. előállításának általános módszerei. A nemfémes elemek és legfontosabb vegyületeik. A fémek, illetve félfémek és fontosabb vegyületeik. Komplex vegyületek. Az elemek biológiai szerepe, a szervetlen vegyületek környezeti hatásai, a **bioszervetlen kémia alapjai**. A közoktatásban előforduló vegyületek jellemzése.

Laboratóriumi gyakorlat: A közoktatásban alkalmazható demonstrációs és tanulói kísérletek az alábbi témakörökben: a hidrogén tulajdonságai, előállítása, reakciói és fontosabb vegyületei. A p-mező fontosabb nemfémes és félfémes elemeinek jellemzői, tulajdonságaik, előállításuk, reakcióik és fontosabb vegyületeik. A fémes és nemfémes elemek fontosabb képviselői, reakcióik, valamint legfontosabb vegyületeik előállítási lehetőségei. Ezeknek az elemeknek, vegyületeknek a kimutatása.

Fizikai kémia (min. 8 kredit)

Gázok leírása. **A termodinamika főtételei. Termokémia. Termodinamikai potenciálfüggvények, a kémiai potenciál.** Egy- és többkomponensű rendszerek leírása. Kémiai reakciók egyensúlya. Homogén és heterogén reakciók kinetikája, katalízis. Transzportfolyamatok. Elektrokémia: elektrolitok termodinamikája, elektrolitok vezetése, elektródok és galvánelemek, elektródfolyamatok kinetikája. Korrózió és korrózióvédelem. Molekuláris kölcsönhatások. Kondenzált fázisok szerkezete. A határfelületek fizikai kémiája, kolloid rendszerek. **A radioaktív sugárzás és anyag kölcsönhatásai. Magreakciók. Atomreaktorok. Környezeti radioaktivitás. A sugárzás kémiai és biológiai hatásai, kimutatása és mérése.** Az elektronszerkezet kvantummechanikai értelmezésének alapjai.

Laboratóriumi gyakorlat: Fizikai kémiai mérések: **pH-metria, kalorimetria, spektrofotometria, konduktometria** (különös tekintettel a köznevelésben is megvalósítható mérésekre). Kolloidok vizsgálata.

Szerves kémia (min. 10 kredit)

Szerves kémiai alapismeretek. Izomériák és sztereokémiai alapfogalmak. Funkciós csoportok és a szerves kémiai nevezéktan alapjai. Szubsztitúciós reakciók, eliminációs reakciók, addíciós és polimerizációs

reakciók, átrendeződések, oxidációk és redukciók. A szénhidrogének és halogénezett származékaik. **Fémorganikus vegyületek.** Alkohokok, fenolok, éterek és **kéntartalmú analógjaik.** Aminok, nitro-vegyületek. Aldehidek és ketonok. Karbonsavak és karbonsavszármazékok. **Szénsavszármazékok.** A szerves vegyületek legfontosabb élettani hatásai. Biológiai aktív szerves vegyületek legfontosabb képviselői. **Primer metabolitok. Másodlagos metabolitok legfontosabb képviselői.**

Laboratóriumi gyakorlat: A közoktatásban alkalmazható demonstrációs és tanulói kísérletek az alábbi témakörökben: szerves kémiai laboratóriumi alapműveletek elsajátítása, szerves vegyületek előállítás, tulajdonságai. Funkciós csoportok kimutatása, kémcsőkísérletek. **Egyszerű preparátumok készítése.**

Analitikai kémia (min. 6 kredit)

Az analitikai módszerek jellemzése, alkalmazásuk. Az analitikai mérési eredmények megadása. Az analitikai kémiai módszerek általános csoportosítása. Az analízis előkészítő műveletei. Az analízis folyamata. Oldategyensúlyok analitikai kémiai vonatkozásai. Titrimetriás módszerek. **Az elválasztási módszerek elvi alapjai: extrakciós módszerek, kromatográfia. A műszeres analitika alapjai: atom- és molekulaszpektroszkópia, elektroanalitikai eljárások, elválasztástechnika, szerkezetvizsgálati módszerek, kapcsolt technikák alapjai.**

Laboratóriumi gyakorlat: A közoktatásban megvalósítható tanulói mérési gyakorlatok: sav-bázis, komplexometriás, csapadékos és redoxititrálások. **Elválasztástechnikai kísérletek: extrakció, papír-, réteg- és oszlopkromatográfia.**

Kémiai feladatmegoldás (min. 6 kredit)

A fenti témakörökhöz kapcsolódó, közoktatási relevanciával bíró számolási és elméleti feladatok: Az egyenletrendezés alapelvei, sztöchiometria. A gáztörvények. Keverékek összetétele. A pH fogalma, savak és bázisok pH-ja. Titrálással kapcsolatos feladatok. Szeretlen kémiai, egyensúlyokkal kapcsolatos számítások. Szeretlen és szerves vegyületek képletének meghatározása, szerkezetük megállapítása, elnevezésük. Termodinamikai és elektrokémiai számítások.

b2) A kémiatanár specifikus szakmai ismeretei: 32–36 kredit

Az ipari folyamatok kémiai alapjai (min. 6 kredit)

A vegyipar legfontosabb alapanyagai, kezelésük. A legfontosabb szerves és szeretlen vegyipari előállítások. **A zöld kémia és a fenntarthatóság megjelenése a vegyiparban. Élelmiszeripar, élelmiszerbiztonság. A gyógyszeripar.** Energiatermelés és -tárolás kémiai módszerei.

Gyakorlat: üzemlátogatás (vegyipari, gyógyszeripari cég).

Kémia és környezet (zöld és fenntartható kémia) (min 6 kredit)

Környezetvédelem, fenntarthatóság, ökológiai alapismeretek. **Ásványtani és közettani alapfogalmak, példák. Mállási folyamatok. Talajok képződése. Talajok csoportosítása. A talaj szerves, szeretlen és élő komponensei.** A természetes vizek típusai és összetételük. **A légkör kialakulása és összetétele, a légkör összetételének változása. Biogeo-kémiai ciklusok.** A talaj, a természetes vizek és a légkör szennyezése, a szennyezés lokális és globális következményei. A talaj- és vízszennyezések, a globális klímaváltozás, az ózonpajzs károsodása, savas ülepedés, szmogok. **Kármentesítési folyamatok, technológiák.** Környezeti katasztrófák (esettanulmányok). **A hulladékok és a hulladékkezelés, a szelektív hulladékgyűjtés.** Energiaforrások az emberiség szolgálatában. A mindennapi élet kémiája.

A kémiai laboratóriumokra vonatkozó törvényi előírások és más szabályozások megismerése, hulladékkezelés, vegyszerkezelés, tiltott vegyszerek.

Gyakorlat: üzemlátogatás (hulladékkezelő, szennyvíztisztító stb.).

Az anyag megismerésének kémiai módszerei (min. 6 kredit)

A kémiai információszerzés módszerei, az analitikai folyamat tervezése, lebonyolítása. A műszeres analitika területei, modern módszerei. A kísérletek tervezése, az analitikai eredmények kiértékelésének statisztikai módszerei, az analitikai folyamat minőségbiztosítása.

Laboratóriumi gyakorlat: **Válogatás a műszeres analitikai módszerekből (különös tekintettel a köznevelési projekteken is megvalósítható mérésekre).**

Az élő szervezetek folyamatainak kémiája (min. 6 kredit)

Bioorganikus kémia. A biokémia alapjai. Az élet molekulái, az élő szervezetben lejátszódó legfontosabb folyamatok kémiai értelmezése.

Laboratóriumi gyakorlat: A közoktatásban alkalmazható demonstrációs és tanulói kísérletek: **növényi kivonatok készítése, vizsgálata. Kísérletek bio-makromolekulákkal, biotechnológiai modellkísérletek.**

Modellek a kémiában (min. 2 kredit)

Atom- és molekulamodellek. Demonstrációs modellek. Folyamatmodellek. Fizikai törvényeken alapuló, illetve tapasztalati elvek a kémiában. Kémiai modellek a virtuális valóságban. Szimulációs modellek. A modellek alkalmazása az oktatásban és a kutatásban.

A kémia története (min. 2 kredit)

Az alkimisták és a modern kémia születése. Elemek, vegyületek és keverékek elválasztása és rendszerezése. A periódusos rendszer kialakulása, fejlődése. Az elemek felfedezése, előállítás, névadása. Az energia, az energiaváltozás és az energiaátalakítás fogalmainak fejlődéstörténete a hőtantól a termodinamikáig. Az elektromosság és a kémia kölcsönhatása, az elektrokémia fejlődéstörténete. Az anyag szerkezetéről alkotott elképzelések változása, az atommodellek fejlődése, a molekulafogalom kialakulása és fejlődése. A szervetlen vegyipar kialakulása és fejlődése. A szerves kémia fejlődése a „vis vitalis” elmélet megdöntése után. A szerves vegyipar kialakulása és fejlődése. A kémia hazai és nemzetközi nagyjai – emberi történetek vegyészekről. Modern kori felfedezések (pl. hormonvizsgálatok, kontaktlencse, parfümgártás).

Érettségi és versenyfeladatok megoldása (min. 4 kredit)

Válogatás hazai és nemzetközi középiskolai versenyfeladatokból és projektfeladatokból. Az érettségi vizsga szabályzata. Az aktuális közép- és emelt szintű érettségi követelményrendszer. Az írásbeli és a szóbeli vizsga feladattípusai, feladatsorok megoldása többféle módszerrel és azok szakszerű javítása. A szóbeli vizsgáztatás alapelvei.

c) Egyéb speciális szakmai ismeretek: 4 kredit

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Tartalmi elemei:

A kémiatanítás tervezése, megvalósítása: a Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek és a helyi tantervek funkciói és vonatkozó részei.

A mindennapi élet kémiai vonatkozásainak megjelenítése az iskolai tananyagban. A hétköznapi és természeti jelenségek, valamint a legfontosabb ipari folyamatok kémiájának értelmezése. Tankönyv- és tanárisegédkönyv-bemutatók.

A kémiatanításban használható digitális oktatási segédanyagok, adatbázisok alkalmazása.

A modellalkotás szerepe, a kémia köznevelésben tanított elméleti modelljei és az azok közötti helyes választás adott tématerületnek és életkornak megfelelően, valamint a többszörös elméleti modellek egyidejű kezelése.

A természettudományos magyarázatokhoz szükséges absztrakciós készségek megalapozása és szakszerű fejlesztése.

A kémiai fogalmak tanításának, tanulásának lehetőségei és nehézségei. A kémiai fogalmak sajátosságai. A tanulók fogalmi rendszere, a kialakítandó fogalmak egymásra építése. A mindennapi tapasztalatokon alapuló gondolkodás veszélyei. A fogalmi megértési problémák feltárása, a szükséges korrekciók elvégzése, mindezek konkrét példákon történő bemutatása.

A feladat- és problémamegoldás szerepe, célja, jelentősége a kémiai gondolkodás fejlesztésében. A számítások tanításának alapelvei, a kiindulási adatok sajátosságai, stratégiaváltás provokálása, nem szokványos feladatmegoldási stratégiák.

A kémiatanítás különböző oktatási módszerei (konstruktivista és kooperatív szemléletű oktatási módszerek, tanárközpontú módszerek, tanulóközpontú módszerek), alkalmazásuk feltételei és az adott helyzetben optimális módszer kiválasztásának elvei. A tanítványok életkori sajátosságaihoz illeszkedő tananyag-feldolgozási módszerek és gyakorlati képességfejlesztő eljárások. Projektmunkák és egyéni tanulói feladatok tervezése és szervezése.

A tanulói aktivitás növelésének és a tantárgyi attitűdjavításnak a lehetőségei.

A kémiaversenyek szerepe a közoktatásban, fontosabb versenyek elemzése.

Az ismeretátadás és a képességfejlesztés egyensúlya mint a természettudományos gondolkodás kialakításának és fejlesztésének feltétele.

A tanulók önálló ismeretszerzésének és tudásépítésének a támogatása.

A változatos szemléltetés lehetőségei a kémia tanításában. A modellezés szerepe, feladatai, gyakorlata. A kísérletezés (demonstrációs, mérő- és tanuló kísérletek) szerepe, feltételei és gyakorlata a kémiatanításban. Köznapi anyagokkal és eszközökkel elvégezhető kísérletek, köznapi jelenségek kémiai modellezése, otthon elvégezhető kísérletek, gyorsesztek a kémiaoktatásban.

A természettudományos vizsgálatok lépései, a kutatásalapú tanulás lehetőségei a kémiában.

A biztonságos, balesetmentes kísérletezés feltételei.

A kémiatanár felelőssége az ismeretterjesztésben és az általános nézetek, illetve a szándékosan megtévesztő és félrevezető tartalmak felismerésében.

A kémia és más természettudományos tantárgyak kapcsolata, a kereszttantervek, tantárgyak közti kapcsolatok jelentősége. A természettudományok integrált szemléletű oktatása; a kémia, a fizika, a biológia és a földrajz kapcsolódási pontjai.

A differenciált oktatás (felzárkóztatás és tehetséggondozás) lehetőségei és korlátai a kémiatanításban. Differenciálás tanórai csoportmunka szervezésével, differenciálás a tantárgy, illetve a téma iránti érdeklődés szerint, képességek szerinti differenciálás.

A tanórán kívüli kémiatanítás lehetőségei, színterei.

Az ellenőrzés, az értékelés módjai, céljai és eszközei. Nemzetközi és hazai tudásmérő vizsgálatok eredményei és tanulságai.

Szakirodalmi források a kémiatanár számára. Osztálytermi kutatások feltételei és kivitelezése. Folyóiratok, konferenciák, egyéb kiadványok bemutatása.

Kémiai ismeretek felhasználása a környezetvédelemben, környezettudatos magatartás kialakítása. A fenntartható fejlődés és a zöld kémia alapelveinek megjelenítése a köznevelési kémia tananyagában.

Kollaborációs tér, oktatástechnikai innováció, mesterséges intelligencia a közoktatásban. Multimédiás technikák ismerete és alkalmazásának lehetőségei a kémiaoktatásban a jelenségbemutató, kísérletezés, modellezés, kiértékelés és az adatelemzés területén. Az információs és kommunikációs technológia által nyújtott új lehetőségek és alkalmazásuk feltételei a tanítási órán, illetve a tanórán kívül. Digitális oktatási módokban alkalmazható kollaborációs módszerek és oktatási segédanyagok. Oktatástechnikai innovációk, e-learning-rendszerek és a velük integrálható alkalmazások, blended learning. A mesterséges intelligenciát (gépi tanulást) alkalmazó szoftverek használata az oktatásban.

Infokommunikációs eszközök a kémiaoktatásban (kémiai kísérletek és mérések IKT-eszközökkel; számítógépes molekulamodellek a kémiaoktatásban; kémiai alkalmazások mobil eszközökön; web 2.0 alkalmazások az oktatásban; infografikák a szemléltetésben és összefoglalásban, virtuális laborok, szimulációk, molekulamodellezési applikációk, QR-kódok alkalmazása, szöveghők, mindezek konkrét példákön történő bemutatása és kritikai, ill. többszemponú megvilágítása).

Tanulást támogató oktatóprezentációk, -videók készítése.

A kémiatanítás általános problémái: a magyar és a nemzetközi természettudomány-oktatás céljainak, feladatainak és módszereinek változásai, trendjei.

Osztatlan kémiatanár képzésmintatanterve

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számmonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek														
Bevezető információk (szem.) TTKOG0000 Vágvölgyné Dr. Tóth Marietta	0+14+0											A (aláírás)	-	0
Természettudományok matematikai alapjai (ea.) TTMOE0814 Dr. Bérczes Attila	28+0+0											koll.	-	2 ^{bio,mat,fiz,inf}

Természettudományok matematikai alapjai (szem.) TTMOG0814 Dr. Bérczes Attila	0+ 28+0										gyj.	-	2 ^{bio,mat,fiz,inf}
Fizika I. (ea.+szem.) TTFOE2111 Dr. Badankó Péter	28+14+0										koll.	-	3 ^{fiz}
Kémiai informatikai alapok (szem.) TTKOG0901 Dr. Mándi Attila		0+ 28+0									gyj.	-	2 ^{inf}
Komplex természet-tudomány: a víz fizikája, kémiája és biológiája TTOE0605 Dr. Nyeste Krisztián, Dr. Nagy Sándor Alex			28+0+0								koll.	-	2 ^{a,bio}
Komplex természet-tudomány (II.) előadás TTOE0610 Dr. Oláh Viktor			28+0+0								koll.	-	2 ^{a,bio}
Összesen													
kredit	7	0	4										11
heti óraszám	4+4+0		2+2+0										
kollokvium	2		1										3
gyakorlati jegy	1		1										2

^{bio} Biológia másik szak esetén ugyanennyi kredit értékben kötelezően választható kémia szakmai kurzus(oka)t kell teljesíteni.

^{mat} Matematika másik szak esetén ugyanennyi kredit értékben kötelezően választható kémia szakmai kurzus(oka)t kell teljesíteni.

^{fiz} Fizika másik szak esetén ugyanennyi kredit értékben kötelezően választható kémia szakmai kurzus(oka)t kell teljesíteni.

^{inf} Informatika másik szak esetén ugyanennyi kredit értékben kötelezően választható kémia szakmai kurzus(oka)t kell teljesíteni.

^a A 2 tárgy közül 1 tárgy teljesítése kötelező.

A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei és egyéb speciális szakmai ismeretek														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Felzárkóztató alapismeretek I. TTKOG0001 Dr. Sebestyén Annamária	0+ 28+0											A (aláírás)	-	0
Általános kémia I. (ea.)	42+0+0										koll.	-	4	

TTKOE01 01 Dr. Kalmár József													
Általános kémia I. (szem.) TTKOG01 01 Dr. Várnagy Katalin	0+ 42+0									gyj.	-	3	
Általános kémia II. (labor) TTKOL01 01 Dr. Sebes- tyén Anna- mária		0+0+4 2								gyj.	TTKOE010 1 Ált. kém. I. (ea.) TTKOG01 01 Ált. kém. I. (szem.)	3	
Szervetlen kémia TTKOE02 11 Dr. Várnagy Katalin		28+0+ 0								koll	TTKOE010 1 Ált. kém. I. (ea.)	3	
Szervetlen kémia III. (labor) TTKOL02 01 Dr. Buglyó Péter			0+ 14+56							gyj.	TTKOL010 1 Ált. kém. II. (labor) TTKOE021 1 Szervetlen kémia (ea.)	4	
Szervetlen kémia IV. (labor) TTKOL02 02 Dr. Lihi Norbert				0+ 14+42						gyj.	TTKOL020 1 Szervetlen kémia III. (labor)	4	
Fizikai ké- mia TTKOE04 31 Dr. Horváth Henrietta				28+0+ 0						koll	TTKOE010 1 Ált. kém. I. (ea.) TTMOE08 14 Term. mat. alapjai (ea.) TTMOG08 14 Term. mat. alapjai (szem.) TTFOE211 1 Fizika I. (ea.)	3	
Fizikai ké- mia TTKOG04 31				0+ 28+0						gyj.	TTKOE043 1	3	

Dr. Horváth Henrietta												Fizikai kémia párhuzamos felvétele vagy előzetes teljesítése	
Fizikai kémia II. (laboratóriumi gyakorlat) TTKOL0411 Dr. Kálmán Ferenc					0+28+0						gyj.	TTKOL0101 Ált. kémia II. (labor) TTKOE0431 Fizikai kémia	2
Szerves kémia I. (ea.+szem.) TTKOE0301 Dr. Kurtán Tibor				28+14+0							koll.	TTKOE0101 Ált. kém. I. (ea.)	4
Szerves kémia II. (ea.+szem.) TTKOE0302 Dr. Kurtán Tibor				28+14+0							koll.	TTKOE0301 Szerves kém. I. (ea.)	4
Szerves kémia IV. (labor) TTKOL0301 Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta						0+0+56					gyj.	TTKOE0302 Szerves kém. II. (ea.) TTKOL0101 Ált. kém. II. (labor)	3
Analitikai kémia I. (ea.) TTKOE0501 Dr. Fábrián István							28+0+0				koll.	TTKOE0211 Szervetlen kém. (ea.) TTFOE2111 Fizika I. (ea.+szem.)	3
Analitikai kémia I. (labor) TTKOL0501 Dr. Kállay Csilla							0+0+56				gyj.	TTKOL0101 Ált. kémia II. (labor) TTKOE0501 Anal. kém. I. (ea.) párhuzamos felvétele vagy előzetes teljesítése	4

Analitikai kémia I. (szem.) TTKOG05 01 Dr. Kállay Csilla							0+ 28+0			gyj.	TTKOE0501 Anal. kém. I. (ea.) párhuzamos felvétele vagy előzetes teljesítése TTKOG0101 Ált. kém. I. (szem.)	2
Környezeti alapismeretek (ea.) TTTOE00 40 Dr. Grigoszky István			14+0+0							koll.	-	2 ^{bio,f} ö
Kémiai technológia II. TTKOE06 02 Dr. Nagy Lajos					42+0+0					koll.	TTKOE0211 Szervetlen kém. (ea.)	4
Környezeti kémia (ea.) TTKOE04 17 Dr. Kéri Mónika			28+0+0							koll.	TTKOE0211 Szervetlen kém. (ea.)	3
Környezeti kémia szeminárium TTKOG04 17 Dr. Kéri Mónika			0+ 28+0							gyj.	TTKOE0417 0 (ea.) párhuzamos felvétele vagy előzetes teljesítése	2
Üzemlátogatás TTKOX06 08 Dr. Kuki Ákos								3 nap		gyj.	-	2
Környezetanalitika TTKOE05 05 Dr. Baranyai Edina					14+0+0					koll.	TTKOE0501 Analitikai kémia I.	2
Környezetanalitika TTKOL05 05 Dr. Baranyai Edina					0+0+5 6					gyj.	TTKOL0101 Ált. kémia II. (labor) TTKOE0505 Környezetanalitika	3

												párhuzamos felvétele vagy előzetes teljesítése	
Biokémia I. TTBOE2035 Dr. Gyémánt Gyöngyi						28+0+0					koll.	TTKOE0302 Szerves kém. II. (ea.)	3
Biokémia II. TTBBL0303 Dr. Gyémánt Gyöngyi							0+14+28				gyj.	TTBOE2035 Biokémia I.	3
Modellek a kémiában TTKOG0110 Dr. Dávid Ágnes						0+14+0					gyj.	TTKOE0101 Általános kémia I. (ea.), Szakmódszertan I. (A kémiatanítás alapjai) TTKOG0801	2
Kémiai kísérletek labor TTKOL0102 Dr. Dávid Ágnes							0+0+28				gyj.	TTKOG0801 Szakmódszertan I. (A kémiatanítás alapjai)	2
A kémia története (ea.) TTKOE0007 Dr. Dávid Ágnes						28+0+0					koll.	TTKOE0101 Ált. kém. I. (ea.)	2
Érettségi és versenyfeladatok kémiából TTKOG0111 Dr. Dávid Ágnes									0+56+0		gyj.	TTKOG0802 Szakmódszertan II. (A kémia tanításának eszközei és módszerei) TTKOG0101 Általános kémia I. (szeminárium)	4
Zárószigorlat (kémia)									x		koll.		1

Vág- völgyiné Dr. Tóth Mari- etta													
Összesen													
kredit	7	6	11	14	15	7	14	5	5				84
heti óra- szám	3+5+0	2+0+3	3+3+4	4+4+3	6+3+4	2+1+4	4+2+6	0+1+ 2	0+4+ 0				
kollokvium	1	1	2	2	3	1	2	0	1				13
gyakorlati jegy	1	1	2	2	2	2	3	2	1				16

^{bio} Biológia másik szak esetén ugyanennyi kredit értékben kötelezően választható kémia szak-
mai kurzus(oka)t kell teljesíteni.

^{fő} Földrajz másik szak esetén ugyanennyi kredit értékben kötelezően választható kémia szak-
mai kurzus(oka)t kell teljesíteni.

Szabadon választható tárgyak (10 kredit). (A hallgatók bármilyen kurzust felvehetnek az egyetem teljes kínálatából.)													
Kötelezően választható kémia szakmai kurzusok													
Felzárkóztató alapismeretek II. TTKOG0002 Dr. Sebestyén Anna- mária		0+ 28+0									gyj.	TTKOG0001 Felzárkóztató alapismeretek I.	1
Kristálytan (ea.) TTGOE1124 Dr. Benkó Zsolt			28+0+0								koll.	-	3
Környezeti kémia II. TTKOE0414 Dr. Kéri Mónika							28+14+14				koll.	-	4
A kémia (ea.) TTKOE0001 Dr. Papp Gábor								28+0+0			koll.	-	2
Számítógépes kvantumkémia (szem.) TTKOG0903 Dr. Hollóczki Ol- damur											gyj.	TTMOE0814 Term. mat. alappjai (ea.) TTMOG0814 Term. mat. alappjai (szem.) TTKOG0901 Kémiai infor- matikai ala- pok (szem.)	3
Analitikai kémia II. (labor) TTKOL0503 Dr. Gáspár Attila								0+0+84			gyj.	TTKOE0501 Analitikai ké- mia I. (ea.)	6
Tehetséggondozás és disszemináció I. TTKOG0001 Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta	X										gyj.	Nincs	1
Tehetséggondozás és disszemináció II.		X									gyj.	Nincs	1

TTKOG0002 Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta														
Projekt TTKOL0002 Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta							X					gyj.	minimum 100 kredit	5
Szerves kémia szeminárium I. TTKOG0311 Dr. Juhász László				0+ 14+0								gyj.	TTKOE0101 Általános ké- mia (ea.)	1
Szerves kémia szeminárium II. TTKOG0312 Dr. Juhász László				0+ 14+0								gyj.	TTKOE0301 Szerves ké- mia I. (ea.)	1
Haladó szerves kémia szeminá- rium TTKOG0313 Dr. Juhász László						0+ 28+0						gyj.	TTKOE0302 Szerves ké- mia II.	2
Szerves kémia III. (ea.) TTKOE0303 Dr. Bokor Éva								28+0+0				koll.	TTKOE0302 Szerves kém. II. (ea.)	3
Másodlagos ter- mészeti anyagok I. (ea.) TTKOE0331 Dr. Juhász László								0+ 28+0				koll.	TTKOE0303 Szerves ké- mia II. (ea.)	3
Szakdolgozat														
Szakdolgozati konzultáció (csak az egyik szakon) TTKOL0003												X		5

Összesen														
Szakmai alapozó összesen	112/7	0/0	56/4	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0			168 óra/11 kr.
Szakmai törzsanyag összesen	112/7	70/6	140/ 11	154/ 14	182/ 15	98/7	168/ 14	42+3 nap/5	56+x/5	0/0				1022 óra + 3 nap /84 kr.
Szabadon választ- ható														10 kr.
Szakdolgozat									x/5					5 kr.
Óraszám+kredit összesen (a szaba- don választható kredit óraszám nélkül):	224/ 14	70/6	196/ 16	154/ 14	182/ 15	98/9	168/ 14	42+(3 nap)/5	56+x/7	0/0				1190 óra + 3 nap/100 kr.
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választ- ható kredit óra- szám nélkül):	16	5	14	11	13	7	12	3+(3 nap)	4+x	0				

Szakmódszertan

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számmonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretéhez)														
Szakmódszertan I. (A kémia tanítás alapjai) TTKOG0801					14+ 14+0							koll.		2
Szakmódszertan II. (A kémia tanításának eszközei és módszerei) TTKOG0802						0+42+0						gyj.	TTKOG0801 Szakmódszertan I. (A kémia tanítás alapjai)	2
Szakmódszertan III. (A kémia elemi szintű tanítása) TTKOG0803							0+42+0					gyj.	TTKOG0802 Szakmódszertan II. (A kémia tanításának eszközei és módszerei)	2
Szakmódszertan IV. (Korszerű digitális eszközök a kémiaoktatásban) TTKOG0805 Dr. Juhász László, Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta						0+28+0						gyj.	TTKOG0801 Szakmódszertan I. (A kémia tanítás alapjai)	2
Szakmódszertan V. (Tanítási szeminárium kémiából) (a Szaktárgyi tanítási gyakorlat félévében) TTKOG0804								0+28+0				gyj.	TTKOG0803 Szakmódszertan III. (A kémia elemi szintű tanítása)	2
Szakmódszertani kísérő szeminárium (egyéni összefüggő iskolai gyakorlat) TTKOG0806										0+28+0		gyj.	zárószigorlat	2

Összesen					14+ 14+0/2	0+70+0/4	0+42+0/2	0+28+0/2	0+28+0/2			196 óra/10+2 kr.
-----------------	--	--	--	--	---------------	----------	----------	----------	----------	--	--	---

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

FIZIKATANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Zilizi Gyula
Összes kontaktóra száma:	1176 (+ 10 szakmódszertan)
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles fizikatanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Physics

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a fizika tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására. Fontos, hogy a fizikatanárok a szükséges szaktudás és pedagógiai módszertani ismeretek mellett képesek legyenek alkalmazkodni a változó oktatási és technológiai környezethez.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A fizika szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben meghatározott **tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. *Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén*

a) tudása

Tisztában van azzal, hogy a természettudományos megismerés alapja a megfigyelés, a célzott kísérlet és a terepi munka. Tudja, hogy ezekre épülnek a természettudományos fogalmak és a rájuk alapozott elméletek.

Ismeri a fizika tantárgy fogalomrendszerének kialakulási folyamatát, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, tanulási területekkel.

Tudja, hogy a természet egységes egész, szétválasztását rész tudományokra csak a jobb kezelhetőség, áttekinthetőség indokolja, a fizika törvényei általánosak, amelyek a kémia, a biológia, a földtudományok és az alkalmazott műszaki tudományok területén is érvényesek.

Tudja, hogy a természettudományos következtetés alapvetően mennyiségi jellegű.

Ismeri a következtetések oksági és statisztikai módszereit.

Ismeri a természeti törvények jelentőségét, tisztában van a modellek egyszerűsítő jellegével.

Ismeri a fizika szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit.

b) képességei

Képes a fizika körébe tartozó problémák, a természeti és technikai környezet leírására a megfelelő fizikai mennyiségek használatával.

Képes a megtanult tudományos ismeretek, az alapvető természeti jelenségekben megnyilvánuló fizikai törvények bemutatására, érti és ismertetni tudja a mindennapi életben előforduló jelenségek és eszközök működésének természettudományos alapjait. Képes tanulóival elsajátíttatni a biztonságos eszközhasználatot.

Az oktatott fizikai jelenségeket és törvényeket képes a tanulók életkori sajátosságaihoz, absztrakciós képességeihez és tudásszintjéhez igazodva bemutatni, kísérletekkel demonstrálni, kvalitatív, illetve kvantitatív szinten értelmezni, számításokkal alátámasztani.

Megfelelő rutinnal alkalmazza a fizikai kísérleti eszközöket, a digitális kísérletezés eszközeit, a számítógépes szimulációs és animációs lehetőségeket és az interneten elérhető tudásanyagot. Ismer és készségszinten alkalmaz magyar és idegen nyelvű fizikai tárgyú honlapokat.

Rendelkezik alapvető tudománykommunikációs képességekkel. Képes a fizika szaknyelvét pontosan használni.

Képes érzékeltetni tanulóival a természettudományok működésének lényegét, a közöttük lévő szoros kapcsolatot és a társadalom és az egyén felelősségét a természeti környezet megőrzéséért. Képes a különböző természettudományos szakterületek tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggések felismerésére, integrációjára.

Látja, illetve tanítványaival láttatni tudja a társadalom mindenkori technikai szintjének szoros kapcsolatát a természettudományos ismeretekkel.

Képes a fizika tantárgy mindenkori középszintű és emelt szintű érettségi szintjére célzottan felkészíteni tanulóit.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett szakmai és szakmódszertani ismereteinek bővítése, megújítása iránt, nyitottan közelít az újdonságokhoz.

Elkötelezett abban, hogy diákjainak tudása értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen. Nyitott arra, hogy diákjaival megismertesse a legújabb technikákat.

Törekszik arra, hogy tanulóiban kialakítsa a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodást. Törekszik az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztésére.

Törekszik arra, hogy diákjai a szakmai nyelvet pontosan használják.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a fizikatanításban a modern pedagógia módszereit iskolai és iskolán kívüli környezetben, mint pl. a projektmódszer, kooperatív technikák, konstrukciós feladatok, differenciált fejlesztés, elősegítve ezzel a tanulóknak az együttműködés és a problémamegoldás, valamint a kísérletezőképesség kibontakozását.

Tudja, hogy a tevékenység-központú tanulószervezési formák hatékonyan segítik a tanulókat a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

b) képességei

Képes szakmai és szakpedagógiai ismereteinek folyamatos megújítására, az új eszközök, oktatási módszerek, tudományos eredmények alkalmazásán alapuló szakmai fejlődésre.

Képes kollektív munkában történő helyi tanterv készítésére, önálló éves tematikus tervezésre.

Képes tervezni és megvalósítani a tanítási folyamatokat, valamint reflektálni a saját pedagógiai gyakorlatára. Képes az önkorrekcióna.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.

Aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő témákat, tevékenység-központú tanulószervezési formákat alkalmaz, segítve a tanulókat a jelenségek megértésében, a kísérletezőkészségek elsajátításában és a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri a fizika megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodásmódok kialakulásában, kialakításában szerepet játszó pszichológiai tényezőket.

Látja, hogy a pedagógiai folyamat tervezésekor a diákok munkájában egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzésnek, a gyakoroltatásnak-cselekedtetésnek, és ezek mellett a személyes példamutatást is kiemelten fontosnak tartja.

Tisztában van a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség alapvető tanulásmódszertani jellegzetességeivel, hiáival.

Felkészült a fizika tanulásában kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra, valamint az informatikai ismereteknek a szaktárgy tanulása során való felhasználására.

Felkészült a fizika tanulásában nehézségekkel küzdő diákok motiválására, segítésére, egyéni fejlesztésére.

b) képességei

Képes a tanulók tipikus érvelési stílusának felismerésére, a fizikai világról alkotott téves képzetek és fogalomalkotásának azonosítására és a leküzdésükhöz szükséges stratégiák alkalmazására.

Tanulóiban józan fenntartásokat épít ki minden olyan „új” elmélettel szemben, amely ellentmondásban áll az alapvető fizikai törvényekkel, illetve jellegzetes áltudományos vonásokkal bír.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett abban, hogy a tanulási folyamat szervezése során kihasználja a maximális lehetőségeket (tárgyi, anyagi, infrastrukturális, kapcsolati).

Elkötelezett a mindennapokban hasznosítható, releváns ismeretek nyújtása, valamint a diákjaiban olyan készségek és képességek fejlesztése iránt, melyek a jövő ma még ismeretlen ismeretrendszerében való eligazodást segítik.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a fizika tanítása során fejlesztendő kompetenciákat. Érti, hogy a fizika mint modellező természettudomány milyen, más területeken is jól alkalmazható problémaelemző képességeket fejleszt.

Érti a fizikai fogalmak és összefüggések elsajátításának életkori és egyénfüggő sajátosságait.

Tisztában van a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges motivációs lehetőségekkel, fejlesztési módszerekkel, és ezen módszerek speciálisan a fizikatanulás céljaira kidolgozott változataival. Elkötelezett ezen diákok beilleszkedésének, a többi diákkal való együtt nevelésének segítésében.

b) képességei

Képes a diákok érdeklődését, nyitottságát kialakítani és fenntartani a fizika és a természettudományok iránt az életkornak, nemnek és a személyiségnek megfelelő motivációs eszközök alkalmazásával.

Képes a fizika speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére.

Képes az átlagtól eltérő – tehetséges vagy sajátos nevelési igényű – tanulók felismerésére, a fizika tantárgy differenciált oktatására a diákok egyéni szintjének megfelelően.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett tanítványainak önálló, racionális gondolkodásra, véleményformálásra, logikus érvelésre, természettudományos megközelítésre, környezettudatos gondolkodásra nevelésében.

Felkészült az egyéni bánásmódot igénylő, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatására, fejlesztésére. Elkötelezett az egyéni fejlesztés, a tehetséggondozás területén.

A testi és lelki egészségre nevelés szempontjait szem előtt tartva elkötelezett abban, hogy felkészítse a tanulókat az önállóságra, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésére.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Felkészült fizika tanulmányi versenyek tervezésére, szervezésére, kivitelezésére, laboratóriumi csoportmunka irányítására.

A fizika szaktárgyi oktatás keretében alkalmazza az együttműködést segítő, motiváló módszereket. Ismeri a fenntartható fejlődés fogalmát és fizikai vonatkozásait, elősegítve ezzel a természet és környezet, illetve a fenntartható fejlődést segítő életmód iránti felelősségteljes elköteleződés kialakulását a tanulói csoportoknál.

b) képességei

Képes a szaktárgyi alapismereteket kiegészítő fizikaszakkör, önképzőkör, szaktanterem működtetésére. Képes a tanulók feladatok, projektek mentén csoportokba szervezni, ezen csoportok munkáját hatékonyan segíteni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett abban, hogy ismeretterjesztő tevékenységét minél szélesebb körre kiterjessze.

Elkötelezett abban, hogy pozitív diszkriminációt alkalmazva és azt a közösség többi tagjával elfogadotva elősegítse az átlagtól eltérő bánásmódot igénylő diákok beilleszkedését.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, eszközeit.

Tudja, hogy a tanulók értékelése, elemzése hatással van a tanulók személyiségfejlődésére.

Tájékozott a különböző fizika feladatbankokról és feladatgyűjteményekről, képes ilyenek alkalmazására.

Tudja, hogy a fizika tantárgy sajátosan komplex tartalmából, valamint a tevékenység- és kompetencia-központúságából következik, hogy az értékelésében sokféle értékelési technikának kell helyet kapnia (például prezentáció, teszt, esszé, mérési és kísérleti feladat, projektmunka vagy kutatómunka).

b) képességei

Képes a tanulók személyre szabott, differenciált módszerekkel történő értékelésére és fejlesztésére.

Képes megfelelő arányban alkalmazni a diagnosztikus, a fejlesztő és a szummatív értékelést.

Tisztában van a fizika tantárgynak a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.

c) attitűdje (viszonyulása)

A tanulók teljesítményének, előrehaladásának folyamatos elemzése és értékelése alapján egyéni fejlődési utakat határoz meg.

Olyan feladatokat ad, melyekben a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, elősegítve ezzel pályaaorientációjukat.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

A fizika szakterületének megfelelő valós és reális tudása van a környezeti nevelésről és a fenntarthatóság fizikai aspektusairól.

Különbséget tud tenni lokális és globális környezeti problémák között.

Azonosítani tudja a széles körben használt technológiák környezetkárosító hatásait, és fizikai ismeretei alapján javaslatot tud tenni a károsító hatások csökkentésének módjára.

b) képességei

Képes hitelesen, fizikai ismeretekre alapozva kommunikálni a fenntarthatóság értékeit.

Képes megértetni a fenntarthatósággal kapcsolatos ok-okozati összefüggések fizikai vonatkozásait.

c) attitűdje (viszonyulása)

Arra törekszik, hogy a szaktárgyához kapcsolódó fizikai ismereteket alkotó módon beépítse a diákok környezettudatos szemléletének kialakításába.

Elkötelezett abban, hogy diákjaival és környezetével megismertesse az emberi tevékenység természetére gyakorolt lehetséges negatív hatásait, valamint az ezek elkerülésére használható fizikai eszközöket, eljárásokat és innovatív technológiákat.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a fizika alap- és középfokú oktatásával foglalkozó helyi, regionális és országos szakmai közösségeket, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

Ismeri a fizikatanárok rendelkezésére álló különböző kommunikációs csatornákat.

Tudja, hogy a megválaszolandó kérdése, megoldandó problémája ügyében hol kaphat segítséget, milyen intézményhez, szervezethez fordulhat.

b) képességei

Képes a fizika oktatásának segítségével annak alaptudományi jellegét kihasználva a műszaki, illetve más természettudományos tudásterületek iránti érdeklődés felkeltésére, a fizikai ismeretek, gondolkodásmód és problémamegoldás széles körű alkalmazhatóságának megmutatására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész együttműködni a fizika területét érintő szakmai fórumokkal, alkotó munkaközösségekkel, tantárgypedagógiai műhelyekkel.

Együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak megmutassa a természettudományos tantárgyak közötti integráció lehetőségeit.

Kommunikációjával szolgálja a fizikai jelenségek és magyarázatok mind szélesebb körű megismertetését.

4.2.1.9. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén*

a) tudása

Tudja, hogy okleveles fizikatanárként milyen területekre terjed ki saját, egyéni hatásköre és felelőssége az oktatás, a nevelés és a szemléletformálás terén.

Tisztában van a fizika szaktárgy etikai kérdéseivel.

b) képességei

Felelősséget vállal saját szakmai fejlődéséért a tudomány és a technika fejlődéséhez igazodva, és képes másokkal együttműködve részt venni a fizika tantárgyat és annak oktatását érintő fejlesztési és innovációs tevékenységekben.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a fizika színvonalas tanítása, az igényes tanári munka és a folyamatos önművelés iránt.

4.2.2. **A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani, (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek**

4.2.2.1. *Szaktudományi és -módszertani felkészítés*

Szaktudományi ismeretek: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

Az egyes ismeretkörökből tételesen legalább az alábbi minimum kreditszámokat kell teljesíteni:

a) *Szakmai alapozó ismeretek: minimum 14 kredit*

b) *A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: minimum 65 kredit*

c) *Egyéb speciális szakmai ismeretek*

A szakterületi ismeretek kreditjeinek fennmaradó részét a felsorolt ismeretkörökből, szabadon választható tárgyakból, tudományos vagy tudománynépszerűsítő intézmények látogatásából vagy a fizikaérettségi követelményeihez kapcsolódó szaktudományos ismereteiből kell teljesíteni.

Szakmai alapozó ismeretek: minimum 14 kredit

Rendelkezik megfelelő matematikai kompetenciákkal. Tisztában van az elemi matematikai ismeretekkel, képes azok készségszintű, rutinos használatára. **Kellő szinten jártas a felsőbb matematika fizikai alkalmazások szempontjából releváns területein.**

Alapvető számítógépes ismeretek mellett **jártas a matematikában, a fizikában, illetve az oktatás során alkalmazható IKT-eszközök, szoftverek, alkalmazások használatában.**

Tisztában van a felsorolt területek egymáshoz való kapcsolódási pontjaival, társadalmunkban betöltött szerepével, szűkebb és tágabb környezetünkhöz való viszonyával. Rendelkezik alapvető ismeretekkel és kompetenciákkal az integrált természettudomány vagy a kémia, biológia, földtudományok területén.

A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: minimum 65 kredit

Nyitott és alkalmas az empirikus úton történő ismeretszerzésre, **képes az így megszerzett tudás absztrahálására.**

Képes a természetben tapasztalható jelenségeket az alább megjelölt területek fogalom- és törvényrendszere szerint szemlélni, értelmezni, magyarázni, szintetizálni. **Képes komplex problémák megoldására.**

Képes ismereteit átültetni a gyakorlatba, azokat manuális tevékenységgel összekapcsolni.

Mechanika

Ismeri a mechanika (kinematika, dinamika és statika) fogalomrendszerét, fontosabb törvényeit, tételeit, elveit, érti ezek kapcsolatát Newton axiómáival. Érti és alkalmazni tudja a fontosabb mennyiségek (például a lendület, az energia, a perdület) megmaradási törvényeit.

A tanult ismereteket alkalmazni tudja olyan rendszerekre, mint például az anyagi pont, pontrendszer, merev test, folytonos közegek (folyadékok és gázok).

Rendelkezik hangtani és hullámtani ismeretekkel.

Ismereteit alkalmazni tudja a mozgással kapcsolatos jelenségek magyarázatára, **különböző nehézségi szintű problémák megoldására.**

Ismeri a mechanikai jelenségek és mennyiségek közlekedési, energetikai, környezeti és csillagászati vonatkozásait.

Ismeri a mechanikai fogalom- és törvényrendszer oktatási felépítésének módszertanát, a fogalmak és törvények bevezetésének különböző lehetőségeit, és ezek tanítását képes kísérletekkel támogatni.

Képes elsajátítani deduktív módszereket. Ismer a newtoni mechanikától különböző megközelítéseket.

Hőtan

Képes hőjelenségek, hőtani folyamatok fenomenologikus elemzésére, értelmezésére, **melyhez a keretet a termodinamika főtételei adják.**

Ismeri a fenomenologikus hőtan kísérleteken alapuló oktatásának módszereit.

Ismeri a statisztikus fizika módszerének alapjait. Látja a statisztikus fizika és a termodinamika kapcsolatát.

Elektromosság és elektromágnesség

Ismeri az elektrosztatika és elektrodinamika fogalmait, törvényeit és azok oktatási módszereit.

Tisztában van az elektromos és elektromágneses alapjelenségekkel, **képes azok kvantitatív leírására az elektromágnesség-tan fogalom- és eszköztárával.**

Tisztában van az elektromosság és mágnesség kapcsolatával.

Alkalmas magasabb fokú szintézisre, melyhez a keretet a Maxwell-egyenletek rendszere adja.

Ismereteit képes nagyfokú szimmetriával rendelkező rendszerekre alkalmazni.

Elektronikai és elektrotechnikai alapismeretek

Olyan elméleti és gyakorlati szintű elektronikai és elektrotechnikai ismeretekkel rendelkezik, melyek segítséget nyújtanak a technikai környezetben való eligazodásban.

Látja a kapcsolatot a fizika diszciplínáival (elsősorban az elektromosságtannal) és a műszaki alkalmazásokkal.

Optika és relativitáselmélet

Képes fényjelenségek értelmezésére.

Képes az adott jelenség- és problémakörhöz megfelelő modellt, leírásmódot (pl. geometriai optika, hullámoptika, elektromágneses fényelmélet) rendelni és alkalmazni.

Az optika tanítását képes kísérletekkel támogatni és azt gyakorlati alkalmazásokra, valamint az emberi látás jellemzésére is kiterjeszteni.

Tisztában van a relativitáselmélet alapjaival és annak tanítási lehetőségeivel a középfokú oktatásban.

Az anyag szerkezete, modern fizika

Tisztában van az adott típusú és szerveződési szintű anyag leírására szolgáló kvalitatív és kvantitatív modellekkel, azok teljesítőképességével, korlátaival, képes azok alkalmazására egyszerű rendszerek esetén.

Ismeri a kvantummechanika kialakulásához, illetve az atommag felfedezéséhez vezető történelmi kísérleteket.

Ismeretekkel rendelkezik a kvantummechanikai leírásmódot illetően, értelmezni tudja a klasszikus fizika határátmenetét.

Tisztában van az anyag kettős természetével.

Tisztában van a nukleáris fizika társadalmi vonatkozásaival, az aktualitásokkal.

Ismeri az elektromágneses és részecskesugárzások fajtáit és azok biológiai hatásait.

Környezeti fizika

Ismeri a környezeti jelenségek és problémák fizikai vonatkozásait és ezek tanítási lehetőségeit (környezeti károsodás, üvegházhatás, ózonlyuk, klímaváltozás, energetika, hagyományos és megújuló energiaforrások stb.).

Csillagászat

A Naprendszer alkotórészeinek mozgása és fizikai jellemzői.

Csillagok fizikai jellemzői és életük főbb állomásai.

A világegyetem története, jellemzése, a benne lejátszódó fontosabb folyamatok magyarázata.

Fizikatörténet

Ismeri a fizika nagy felfedezéseit és főbb kutatási irányait.

Tisztában van jeles történelmi személyiségek, tudósok, fizikusok, feltalálók munkásságával **és felfedezéseik gazdasági, társadalmi és világnézet-alakító hatásaival.**

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A fizikatanár szakmódszertani ismereteinek és képességeinek az alább felsorolt területeket kell lefedniük:

A fizika tanításának keretei

A köznevelést szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) ismerete. A Nemzeti alaptanterv átfogó céljai és a fejlesztési területekhez tartozó általános követelményei. A fizikatantervek szükségszerűen spirális felépítése, az egyes fogalmak, jelenségkörök ismertetésének a tanulók kognitív fejlődéséhez igazodó fokozatos bővítése.

Tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag-elrendezés.

Óratípusok tervezési folyamata.

A képzés részét képező tanítási gyakorlat szakszerű elvégzése és dokumentálása: a portfólió tartalma és dokumentumainak elkészítési módja. Óraterv elkészítése és megvalósítása. Az óramegfigyelések szakmai alapjai, a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése. A végrehajtott mikrotanítások bemutatása, elemzése, értékelése, az önreflexió szakmai alapjai. A fizikatanár feladatainak, elvárt kompetenciáinak ismerete.

A magyar nyelvű fizikatanítás kérdései, a fizikatanítás nemzetközi trendjei. Nemzetközi felmérések eredményei.

A természettudományos tárgyak összehangolása, az integrált szemléletű természettudományos oktatás hazai és külföldi tapasztalatai.

A fizika tanítási és tanulási módszerei

Fogalomalkotás a fizikában, a fizikai fogalmak tanításának alapkérdései. A fogalmak bevezetésének a mindennapi életben vagy a természetben előforduló gyakorlati példákkal való alátámasztása. Jellegzetes, újratermelő tévképzetek eredete, azonosítása, kezelése.

A modellalkotás szerepe a fizika oktatásában. A modellalkotáshoz szükséges absztrakciós készségek megalapozása és szakszerű fejlesztése.

A feladat- és problémamegoldás szerepe a fizikai gondolkodás fejlesztésében. Speciális általános és középiskolai iskolai feladatsorok készítése.

A tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei. A szemléltetés hagyományos és modern eszközei és módszerei.

A kísérletezés (demonstrációs, mérő- és tanulókéísérletek) szerepe, feltételei és gyakorlata a fizikatanításban. A tanórai kísérletek gazdag tárházának ismerete, ezek tervezése és végrehajtása. A tanulók önálló kísérleti munkájának szervezése és irányítása.

A tanulók önálló (elméleti és kísérleti) ismeretszerzésének és tudásépítésének a támogatása. A természettudományos vizsgálatok lépései és algoritmusai, a kutatásalapú tanulás lehetőségei.

Változatos tanítási-tanulási stratégiák alkalmazásának lehetőségei és szükségessége a fizikaoktatásban (például empirikus módszer, deduktív megismerés, kommunikációs forma, cselekvésalapú ismeretszerzés, problémamegoldó stratégia, nyílt végű problémák, projekt módszer).

Változatos mérési-értékelési technikák alkalmazásának lehetőségei és szükségessége a fizikaoktatásban a fizika tantárgy tevékenység- és kompetencia-központúságából következően (például prezentáció, teszt, esszé, mérési és kísérleti feladat, projekt munka vagy kutatómunka értékelése).

Az alkalmazásorientált oktatás lehetőségei.

A tanórán kívüli, irányított fizikai ismeretszerzés különböző lehetőségei.

Differenciált oktatás, tehetséggondozás, felzárkóztatás

A tehetséggondozás szinterei és módszerei. Szakkörök, tagozatok, önképzőkörök, szaktantermek, tematikus táborok szerepe a tehetséggondozásban.

Regionális, országos és nemzetközi versenyek szerepe a fizikaoktatásban, fontosabb versenyek elemzése.

Felkészítés a középiskolai felvételi vizsgára és a középszintű érettségi vizsgára.

A felzárkóztatás lehetőségei, a lemaradó, alacsony motivációjú tanulók foglalkoztatásának módszerei. Motiváló célú játékok, rejtvények, digitális vagy cselekvésalapú elemek beemelése az oktatásba.

A sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges motivációs vagy hátránykompenzációs lehetőségek, fejlesztési módszerek ismerete és alkalmazása.

Az iskolai és az iskolán kívüli tanulói aktivitások lehetőségei. Egyszerű diákkutatási feladatok és projektek kitévése.

A fizikai ismeretterjesztés formái és feladatai. A hazai tudományos vagy tudománynépszerűsítő központok ismeretterjesztő programkínálatának ismerete.

Infokommunikációs eszközök, oktatástechnológiai innovációk, gépi tanulás

A számítógép, az okostelefon és a multimédia adta lehetőségek felhasználása oktatási célokra mérés, megfigyelés, számítógépes adatgyűjtés, modellezés és a mérési adatok kiértékelése céljából. Hétköznapi elektronikai eszközök mint kísérleti eszközök.

Számítógépes szimulációk és animációk használata a fizikatanítás során. A kísérletező oktatás lehetőségei a virtuális térben.

Az oktatástechnikai innovációk és a mesterséges intelligencia adta lehetőségek alkalmazása a fizika szaktárgy oktatásában. A MI felelősségteljes, szakmai kritikával kezelt felhasználása.

Tanulást segítő online felületek, kollaborációs platformok ismerete. Az egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata.

A biztonságos és etikus internethasználat alapkérdései (kiberbiztonság, adathalászat, tartalomszűrés, szerzői jogok).

Osztatlan fizikatanár képzés mintatanterve

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Szám- mon- -ké- rés tí- pusa	Előfeltétel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek 17 kredit (KKK minimum 14 kredit), kötelező														
Matematika 1. TMOE0801	4+0 +0											K	-	4
Matematika 1. TMOG0801	0+2 +0											G	-	2
Matematika 2. TMOE0802		4+0 +0										K	TMOE0801 TMOG0801	4
Matematika 2. TMOG0802		0+2 +0										G	TMOE0801 TMOG0801	2
Számítógép a fi- zikaoktatásban TFOE0703					1+0 +2							G	-	3
A fizikatanár vi- lágképe TFOE0112						1+1 +0						K	TFOE1107	2
Összesen												-	-	-
kredit	6	6			3	2						-	-	17
heti óraszám	4+	4+2			1+0	1+						-	-	10 +5 +2
	2+ 0	+0			+2	1+ 0								
kollokvium	1	1			-	1						-	-	3
gyakorlati jegy	1	1			1	-						-	-	3

Szakmai törzsanyag 78 kredit (KKK minimum 65 kredit), kötelező														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Fizikai mate- matika előadás TFOE1 119	1+ 0 +0											K	-	1
Mecha- nika I TFOE1 101	4+ 0 +0											K	(k)TFOE011 9 (k)TFOG210 1	6

Mechanika I TFOG2 101	0+ 2 +0										G	(p)TFOE110 1	2
Hőtan TFOE1 102		4+0 +0									K	TFOE1101 (k)TFOG210 2 TMOE0801 TMOG0801	6
Hőtan TFOG2 102		0+2 +0									G	(p)TFOE110 2	2
Elektromágnesség TFOE1 105			4+ 0 +0								K	TFOE1102 (k)TFOG210 5 TMOE0802 TMOG0802	6
Elektromágnesség TFOG2 105			0+ 2 +0								G	(p)TFOE110 5	2
Mechanikai demonstrációs gyakorlat TFOL0 101			0+ 0 +2								G	TFOE1101	1
Optika TFOE1 103				1+ 0							K	TFOE1101	1
Optika TFOG1 103				0+1 +0							G	(p)TFOE 1103	1
Atom- és kvan- tumfi- zika TFOE1 107				2+0 +0							K	TFOE110 5 (k)TFOG 2117	3

Atom- és kvan- tumfi- zika TFOG2 117			0+2 +0							G	(p)TFOE 1107	2
Hőtani de- monst- rációs gyakor- lat TFOL0 102			0+0 +2							G	TFOE110 2	1
Elekt- romág- nesség de- monst- rációs gyakor- lat TFOL0 103				0+ 0 +2						G	TFOE110 5	1
Kon- denzált anya- gok 1 TFOE1 106				2+ 0 +0						K	TFOE110 2 TFOE110 3	3
Mecha- nika, hőtan, optika méré- sek I TFOL1 114				0+ 0 +2						G	TFOE110 2 TFOE110 3	2
Mecha- nika 2 TFOE1 104					2+ 0 +0					K	TFOE110 1 (k)TFOG 2104 TMOE08 01 TMOG08 01	3
Mecha- nika 2					0+ 2					G	(p)TFOE 1104	2

TFOG2 104						+0						
Számí- tógépes alapok a fizi- kában TFOE1 113						1+ 0				G	TFOE110 1	2
A fi- zika mű- szaki alkal- mazásai TFOE0 706						+2						
A fi- zika mű- szaki alkal- mazásai TFOE0 706						0+ 2				G	TFOE110 6	2
Kvan- tumme- chanika 1 TFOE1 110						+0	3+ 0			K	TFOE110 7	4
Kvan- tumme- chanika 1 TFOE1 110						+0					(k)TFOG 2110	
Kvan- tumme- chanika 1 TFOG2 110						0+ 2				G	(p)TFOE 1110	2
Kvan- tumme- chanika 1 TFOG2 110						+0						
Atom- magfi- zika TFOE1 112						2+ 1				K	TFOE110 7	4
Atom- magfi- zika TFOE1 112						+0						
Kon- denzált anya- gok labora- tóriumi méré- sek I TFOL1 116							0+ 0 +2			G	TFOE110 6	2
Kon- denzált anya- gok labora- tóriumi méré- sek I TFOL1 116												
Alap- vető köl- csönha- tások							2+ 1			K	TFOE111 0	3

TFOE1 131								+0					
Bevezetés az elektronikába TFOE1 120								2+ 0 +0			K	TFOE110 5	3
Bevezetés az elektronikába TFOL1 120								0+ 0 +2			G	(p)TFOE 1120	2
Bevezetés a csillagászatba TFOE0 115								2+ 0 +0			K	TFOE110 7	3
Környezetfizika 1 TFOE1 206								2+ 0 +0			K	TFOE110 2	3
Atom- és magfizikai mérések I TFOL1 117								0+ 0 +2			G	TFOE110 6 (p)TFOE 1112	2
Fizika zárószigorlat									x		K		1
Összesen													
kredit	9	8	9	8	6	9	10	8	10	1			78
heti óraszám	5+ 2 +0	4+ 2 +0	4+ 2 +2	3+3 +2	2+ 0 +4	3+ 4 +2	5+ 3 +0	4+ 1 +2	4+ 0 +4	0+ 0 +0			34+17+ 16
kollokvium	2	1	1	2	1	1	2	2	2	1			15
gyakorlati jegy	1	1	2	3	2	3	1	1	2	-			16

Amennyiben a hallgató a fizikát matematikával párosítja, a TMOE0801, TMOG0801, TMOE0802, TMOG0802 előfeltételek helyett a Matematikatanár képzés ezen tárgyaknak megfelelő tárgyait kell figyelembe venni, a Matematika 1. és Matematika 2. tárgyak helyett 12 kredit értékben fizika tárgyat választhat szabadon a hallgató.

Az előfeltétel előírásoknál a szóban forgó tárgy felvételéhez az előfeltétel tárgy teljesítése szükséges, kivéve:

a (p) jelölés az előfeltétel tárgy legalább azonos (vagy korábbi) félévben történő felvételét követeli meg. A (k) jelölés nem a tárgyfelvételére vonatkozik, hanem a vizsgára jelentkezés előfeltételét jelenti

Szakdolgozat												
Szakdolgozati konzultáció I. (csak az egyik szakom)								X				2
Szakdolgozati konzultáció II. (csak az egyik szakon)									X			3

Összesen												
Szakmai alapozó összesen	6	6			3	2						17
Szakmai törzsanyag összesen	9	8	9	8	6	9	10	8	10	1		78
Szabadon választható												5
Szakdolgozat								2	3			5
Óraszám+kredit összesen (a szabadon választható kredit óraszám nélkül): ó+k	13+ 15	12+ 14	8+9	8+8	9+9	11 +	8 +	7 +	8 +	0 +		84 +
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kredit óraszám nélkül):	13	12	8	8	9	9	8	10	8			

Amennyiben a hallgató a fizikát matematikával párosítja, a TMOE0801, TMOG0801, TMOE0802, TMOG0802 előfeltételek helyett a Matematikatanár képzés ezen tárgyaknak megfelelő tárgyait kell figyelembe

Szaktárgyszertan

Tantárgy neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szaktárgyszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretében)														
Szaktárgyszertan I.					2+0							koll.		2

Szaktárgyszertan II.						0+2				gyj.	Szaktárgyszertan I.	2
Szaktárgyszertan III.							2+0			koll.	Szaktárgyszertan II.	2
Szaktárgyszertan IV.							0+2			gyj.	Szaktárgyszertan III.	2
Szaktárgyszertan V. (a Szaktárgyi tanítási gyakorlat félévében)								0+2		gyj.	Szaktárgyszertan IV.	2
Összesen				2+0	0+2	2+2	0+2					10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

FÖLDRAJZTANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Teperics Károly
Összes kontaktóra száma:	1302
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség: magyar nyelvű megjelölése: okleveles földrajztanár szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Geography

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja:

Az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán a természettudomány és a földrajz közismereti tantárgy tanítására, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a földrajz és az integrált természettudomány közismereti tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott **a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A földrajz szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben meghatározott **tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Ismeri a földrajz sajátos helyét a tantárgyak rendszerében és a tananyag struktúráját.

Ismeri a földrajztanár szerepét, a földrajz tanítás-tanulás sajátosságait, a természettudományos és társadalomtudományos elveken alapuló megismerési módszereit, fontosabb tanítási és tanulási stratégiáit.

Ismeri a mesterséges intelligencia földrajzoktatásban történő felhasználásának lehetőségeit.

Tisztában van a földrajztanításban felhasználható adatbázisok és szoftverek alkalmazásának jogi, technikai-szervezési szabályaival és lehetőségeivel.

Birtokában van a földrajz tantárgy megtanításához szükséges szakmai alapismereteknek földtudományi-termesztudományi, társadalomföldrajzi és regionális földrajzi oldalról egyaránt.

b) képességei

Képes a földrajzi-földtudományi elméletek és a tények közötti összefüggések megteremtésére és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, lényegkiemelő közvetítésére.

Rendelkezik megfelelő szintű digitális kompetenciákkal, és elkötelezett az általuk nyújtott lehetőségek felhasználása iránt a tanítási-tanulási folyamatban (információ- és adatgyűjtés, adatfeldolgozás, adatbázisok és digitális térképek használata).

Képes alkalmazni a tanítási-tanulási folyamat céljaihoz igazodó digitális pedagógiai eszközöket és módszereket a tanulók földrajzi tudásépítésének támogatása, illetve tudásuk mérése, teljesítményük értékelése során.

Képes a fenntarthatósággal, a környezettudatossággal, illetve a gazdasági-pénzügyi neveléssel összefüggő tantárgyspecifikus tartalmak hangsúlyos megjelenítésére és az azokhoz kapcsolódó nevelési-oktatási módszerek alkalmazására a tanulói tudásépítés támogatása során.

Képes földrajzi szaktudományos és szakmódszertani felkészültségét kritikusan szemlélni, és azzal kapcsolatban képes az önreflexióra, szükség esetén korrekciókra.

Képes felismerni a más szaktárgyakhoz, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeihez való kapcsolódás lehetőségeit és nevelő-oktató munkája során felhasználni azokat.

Képes megerősíteni a tanulók szűkebb és tágabb szülőföld iránti kötődését, képes a földtudományi-földrajzi értékek terepi bemutatására.

Képes különböző iskolai és iskolán kívüli színtereken földrajzi ismeretek átadására, földrajzi-környezeti tartalmú programok szervezésére. Képes a földrajztudomány területéhez kapcsolódó szakmai helyzetekben nyílt és hiteles kommunikációra.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott a földrajz tantárgyban megjelenő tudományágak és tudományterületek interdiszciplináris megközelítésére, és ezt képes alkalmazni a tanítás folyamatában.

Elkötelezett a tananyag komplex (természet- és társadalomtudományos) megközelítése iránt.

Elkötelezett abban, hogy a föld- és a földrajztudomány a mindennapi életben hasznosítható és hasznosuló, aktuális ismereteket közvetítsen.

Elkötelezett a mennyiségi szemléletű tananyagátadás helyett a mindennapokban releváns, alkalmazás-képes tudás építése, a ténybemutatással szemben a gyakorlatközpontú, problémaalapú földrajztanulás elveinek alkalmazása iránt.

Törekszik a földrajz nyújtotta lehetőségek tudatos hasznosítására, különös tekintettel a tanulás tanítása, a nemzeti azonosságtudat, az Európához való kötődés, a különböző kultúrák megismertetése, az állampolgárságra és demokráciára nevelés, a fenntarthatóság, környezettudatosság, a rendszergondolkodás, a médiatudatosságra nevelés, illetve a gazdasági, pénzügyi nevelés területén.

Elkötelezett az ismeretátadó tanítással szemben az aktív és közös tanulás, a tanulói tevékenységeken alapuló földrajzi tudásépítés megvalósításában.

Célja a szaktudományi alapú fellépés a tudománytalan, hibás, előítéletes és kirekesztő elképzelésekkel, megnyilvánulásokkal szemben.

Felismeri a föld- és a földrajztudomány bármely területe iránt érdeklődő, tehetséges tanulókat, és segíti őket ismereteik elmélyítésében.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a földrajz tanításához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, a tananyag kiválasztásának és elrendezésének szempontjait, valamint az érettségi vizsgakövetelményeket.

b) képességei

Képes a tanulók előzetes tudására és fejlesztési igényeire építve meghatározni az egyes témakörökben tanítandó tartalmakat és azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.

Képes kritikusan elemezni és a konkrét fejlesztési céloknak megfelelően kiválasztani a földrajz tanítási-tanulási folyamata során felhasználandó nyomtatott és digitális taneszközöket, forrásanyagokat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész kollégáival együttműködve helyi tanterv készítésére, tematikus tervezésre (tanmenet vagy tématerv összeállítására), óraterv készítésére.

Rendelkezik olyan fokú flexibilitással, amely lehetővé teszi a tervdokumentumoktól való eseti eltéréseket, amennyiben az észszerű pedagógiai megfontolások és a tanulócsoporthoz való viszonyulás érdekei úgy kívánják.

Törekszik az együttműködésre kollégáival és a vonatkozó szakmai szervezetekkel a köznevelés kiemelt fejlesztési területeihez, nevelési céljaihoz kapcsolódó tanulói elvárások teljesítése érdekében, különös

tekintettel a fenntarthatóság, a környezet- és médiatudatosság, illetve a gazdasági-pénzügyi nevelés terén.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri a földrajzi ismeretek megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodás kialakulásában, kialakításában szerepet játszó pszichológiai tényezőket.

Tisztában van a szóbeli, az írásbeli, a vizuális és a digitális kifejezőképesség alapvető tanulásmódszertani jellegzetességeivel, képes azokat célirányosan és differenciáltan alkalmazni a földrajztanulás eredményessége érdekében.

Ismeri a megfigyelésen, a vizsgálódáson és a szak- és ismeretterjesztő irodalmi források feldolgozásán alapuló tanulási módszereket, és képes az ilyen irányú tanulói tudásépítés támogatására.

Ismeri a kooperatív és projektalapú tanulás kiemelt jelentőségét a földrajzi-környezeti tudás építésében, és tudatosan alkalmazza azokat tanítási gyakorlatában offline és online környezetekben.

b) képességei

Képes a motivációt, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési készségeinek fejlesztését segítő módszerek megválasztására, alkalmazására.

Képes a földrajz speciális fogalmaival és összefüggéseivel kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére, az átlagtól eltérő (tehetséges vagy sajátos nevelési igényű) tanulók felismerésére, valamint a velük való differenciált foglalkozásra, fejlesztésre.

Képes irányítani a tanulók önszabályozó és önfejlesztő tanulásának folyamatát.

c) attitűdje (viszonyulása)

Nyitott arra, hogy alkalmazza a terepi tanulás, a múzeum-, a könyvtár-, a média- és a drámapedagógia módszereit.

Törekszik élményszerű tanulási helyzetek teremtésére, a tanítási-tanulási folyamatot alapvetően aktív tanulói tevékenységekre alapozza.

Támogatja a tanulókat a közvetlen környezetükben, lakóhelyükön jelen lévő komplex földrajzi-környezeti problémák azonosításában, vizsgálatában, illetve a mérséklésükre, megoldásukra vonatkozó javaslatok megfogalmazásában.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a földrajz tantárgyban megjelenő fogalmi rendszerek kialakulásának életkori feltételeit és a hozzájuk kapcsolódó fejlesztendő kompetenciákat, valamint a tantárgy szerepét a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri az online tanulási környezetek tanulói személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.

b) képességei

Képes kezelni a földrajz speciális összefüggéseivel, folyamataival, fogalmaival kapcsolatos, tanulónként eltérő megértési nehézségeket.

Képes a földrajztanítási-tanulási folyamatot tudatosan és személyre szabottan, a tanulók előzetes tudás- és kompetenciaszintjének megfelelően, fejlesztő módon tervezni, szervezni és irányítani.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik a tanulási nehézségek okainak feltárására, elemzésére és megszüntetésére, a lemaradó tanulók felzárkóztatására.

Vállalja a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválását, segítségét, a tehetséggondozást.

Elkötelezett az önálló véleményalkotásra, a racionális, mérlegelő gondolkodásra és az érvelésen alapuló vitára nevelésben.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri az együttműködő tanulás alapelveit, annak földrajzi tartalmakkal kapcsolatos kihívásait és módszereit.

Ismeri és közvetíti a tanulóknak a nemzeti, az európai és az egyetemes kultúra alapjait.

b) képességei

Képes a tanítási-tanulási folyamatot tudatosan kooperatív-kollaboratív, hálózati és reflektív technikákra építeni.

Képes tudatosan alkalmazni az együttműködő tanulás tanteremhez, terephez és virtuális térhez kötődő módszereit, eszközeit.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett a tanulóközpontú és együttműködésen alapuló tanítási-tanulási módszerek alkalmazása mellett.

Segíti a fenntarthatósággal, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos tudás megszerzését tevékenységalapú és kooperatív tanulási környezetekben.

Fontosnak tartja a különböző kultúrkörök, társadalmi rétegek iránti tolerancia kialakítását.

Elkötelezett az elsajátított természet- és társadalomtudományos tudás kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten való bemutatása, magyarázata, népszerűsítése, az élethosszig tartó tanulásra motiváló terjesztése iránt.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a mérésmetodika alapelveit, és képes azokat alkalmazni a mérőeszközök összeállítása, kiválasztása során.

Ismeri és alkalmazza a tanulók földrajzi tudásának mérésére alkalmas analóg és digitális technológiákat, eszközöket.

Tájékozott a különböző földrajzi feladattárakban, feladatgyűjteményekben, képes ilyenek összeállítására, alkalmazására a célcsoport igényeinek, a mérési és gyakorlati céloknak megfelelően.

b) képességei

Képes a tantárgyi követelmények kidolgozására és a tanulók személyre szabott, differenciált módszerekkel történő értékelésére.

Képes a tanulói eredmények értékelése alapján egyénre szabott fejlesztő, felzárkóztató földrajz tanulási-tanítási stratégia megtervezésére és megvalósítására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Az értékelés során szem előtt tartja a tanulók egyéni földrajzitudás-fejlődésének útját.

Elkötelezett a tanulást támogató, fejlesztő értékelés mellett, amely egyaránt vonatkozik a földrajzi-környezeti tudásra (ismeretekre, megértésre, alkalmazásra) és a hozzá kapcsolódó képességekre, kompetenciákra.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Reális ismeretekkel rendelkezik a társadalmi-gazdasági folyamatok földrajzi-környezeti háttéréről, nagyságrendjéről, a földrajzi környezetre gyakorolt globális és lokális környezeti hatásairól.

Ismeri a fenntarthatóság, a globális problémák és az alkalmazkodási stratégiák nemzetközi dokumentumait.

Rendelkezik a környezeti neveléshez, a környezettudatossághoz, a fenntarthatósághoz és az alkalmazkodás oktatásához szükséges földrajzi-földtudományi tudással, módszertani ismeretekkel.

Ismeri a földrajzi környezeti tényezőket, a köztük kialakult anyag- és energiaforgalom folyamatait, kapcsolatrendszerét, az ezekből eredő környezeti hatások ok-okozati összefüggéseit.

Ismeri a természeti erőforrások kialakulásának földrajzi összefüggéseit, felhasználásának hatásait, mennyiségi és minőségi korlátait.

Ismeri az emberi tevékenységek természetre gyakorolt hatásait, a társadalmi, illetve technológiai folyamatok alkalmazásának földrajzi-környezeti kapcsolatát.

b) képességei

Képes a globális problémák földrajzi-környezeti kapcsolatrendszerének megértését célzó módszerek használatára.

Képes a földrajzi szintézisalkotás felhasználásával a természeti, társadalmi-gazdasági folyamatok és a környezeti hatások problémamegoldó szemléletű oktatására.

Képes a környezeti rendszerek működésének, ennek tükrében a globális és lokális problémáknak a megértésére.

Képes a környezeti nevelés során az egyéni, közösségi felelősség megvilágítására és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakítására.

Képes a környezettudatosság érzelmi és értelmi oldalának mérésére és fejlesztésére a tanulói tulajdonságokhoz igazított differenciálás és aktív tanulói módszerek alkalmazásával.

c) attitűdje (viszonyulása)

A földrajz tantárgy aktualitásokhoz kapcsolódó szemléletének megfelelően törekszik a fenntarthatóság és alkalmazkodás alapelveit beépíteni a tanulók mindennapjaiba.

Érti és magáénak vallja a környezettudatos gondolkodás, a fenntarthatóság és környezeti alkalmazkodás alapelveit, törekszik ezek átadására.

Az általa tanított környezeti ismeretek tükrözik környezettudatos magatartását a tanórán és azon kívül egyaránt.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a földrajztanári munkát támogató szakmai szervezetek tevékenységét.

Ismeri a digitálistechnológia-alapú kommunikációs és együttműködési alkalmazásokat, tisztában van ezek funkcióival és használatának előnyeivel és hátrányaival.

b) képességei

Képes felismerni és szaktanári munkájába beépíteni a más tantárgyakban is megjelenő, egymásra épülő ismereteket és képességeket.

c) attitűdje (viszonyulása)

Törekszik a szakmai együttműködésre más földrajz szakos és a földrajz oktatásához kapcsolódó tantárgyakat tanító kollégákkal.

Igyekszik együttműködést kiépíteni a szaktárgya területén működő helyi, regionális és országos szakmai szervezetekkel, alkotó munkaközösségekkel, szakmódszertani műhelyekkel.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Ismeri a szakmai és a szakmódszertani továbbképzések rendszerét, az önképzés lehetőségeit, és nyitott az ezeken való részvételre.

b) képességei

Képes elemezni és reálisan értékelni saját földrajztanári munkáját.

Képes a földrajz tantárgy fejlesztési, innovációs tevékenységében való szerepvállalásra.

Jól tájékozódik a szaktárgyi szakirodalomban, képes értelmezni, elemezni és oktatási tevékenységébe beépíteni a föld- és a földrajztudomány kutatási, fejlesztési eredményeit.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett az igényes szaktanári munka, a folyamatos szakmai és módszertani fejlődés iránt.

Igényli az oktatói-nevelői munkájára vonatkozó külső szakmai és szakmódszertani értékelést, képes segítséget kérni és elfogadni.

Nyitott az új módszerek, tanítási-tanulási stratégiák kipróbálására.

Aktívan és felelősen nyilvánít véleményt a földrajzoktatást érintő szakmai, oktatáspolitikai kérdésekben.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani, (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés

Szaktudományi ismeretek: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteit.

a) Szakmai alapozó ismeretek: 20–25 kredit

b) A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 70–75 kredit

c) Egyéb speciális szakmai ismeretek: 4–8 kredit

a) Szakmai alapozó ismeretek

Földrajzi, földtudományi alapozó ismeretek

Az egységes természet működését alapozó szaktárgyi ismeretek

A földrajz mint természet- és társadalomtudomány rokon és segédtudományai, szerepük a megismerési folyamatban.

Egyedi kutatómódszertanuk és felhasználásuk lehetőségei a földrajztudományban.

A földrajzoktatásban megjelenő, önálló köznevelési tantárgy nélküli diszciplínák alapismeretei.

A földrajz és a földtudományok részei, helyük a tudományok rendszerében.

A Föld kozmikus környezete, belső és külső szféráinak anyagai, folyamatai és jelenségei, ezek tér- és időbeli szintézise a földtudományokban.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

Az egységes természet tanításának alapozó szaktárgyi ismeretei.

A földrajz tantárgy témakörei a rokon és segédtudományok szemszögéből, felhasználásuk a kognitív képességek gyakorlati fejlesztésében.

A földrajz és a földtudományok helyes fogalomhasználata, jelenség alapú tanítás gyakorlati példákon keresztül.

A földrajzi környezet és a természettudományos gondolkodás kapcsolata a hétköznapi életben.

Az anyagi világ valós szemléltetése, rendszerezése a szakmai alapozó ismeretekben.

Adatgyűjtési és adatelemzési alapismeretek, vizualizációs technikák és technológiák

A földrajztudományban, földtudományokban és a földrajzoktatásban felhasználható megismerési és kutatási módszerek.

Adatgyűjtési, feldolgozási technikák, a mesterséges intelligencia használata.

A hagyományos és digitális térképészet és tájékozódás alapjai.

Térbeli adatok gyűjtése és elemzése terepi, távérzékelési, térinformatikai eszközökkel.

A tanítás-tanulás folyamatában felhasználható adatgyűjtési, térinformatikai ismeretek, prezentációs és vizualizációs technikák.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

Térészlelés és térlátás, térképolvasási és tájékozódási képességszintek gyakorlati elsajátítási folyamata 5–10. évfolyamon.

A tájékozódást segítő hagyományos és modern eszközök, szoftverek gyakorlati használata.

Vetületi és térképi hálózatok, keresők, egyszerű térképi számítások, idő- és helymeghatározás a gyakorlatban.

Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, távérzékelési és térinformatikai, prezentációs és vizualizációs technikák alapszintű használata a gyakorlatban.

b) A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei

Természetföldrajz

A dinamikus Földet formáló földtani és természetföldrajzi folyamatok és az általuk létrehozott felszínformák.

Az éghajlat és a többi természetföldrajzi tényező összefüggései.

A felszínformáló erők és az ember viszonyrendszere: természeti adottságok és veszélyek, antropogén környezetátalakítás.

Felszínalaktani folyamatok és formák a földrajzi övezetekben, övekben.

A hidrológiai ciklus rendszere a Földön. A víz szerepe a társadalomban, fenntartható vízgazdálkodás.

A talajképződés, a talajok gazdasági és környezeti jelentősége.

A földrajzi övezetesség rendszere és szerepe a földrajzi környezet, valamint a társadalmi térszerveződés és gazdálkodás alakulásában.

A geoszférák kölcsönhatásai. A Föld dinamikus folyamatainak földrajzi szintézise.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A földrajz szerepe az egységes természet gyakorlati megismerésében, az anyag-forma-folyamat kapcsolatrendszerének feldolgozásával.

Állandóság és változás: a természetföldrajzi témák feldolgozása az analitikus és a szintetizáló gondolkodás fejlesztésével.

A földrajzi környezet anyagainak, elemeinek felismerése valós példákon keresztül.

A természet mint erőforrás és veszély, vízgazdálkodás és talajhasználat a hétköznapiakban, közvetlen környezet terepi megfigyelése.

A természetföldrajzi folyamatokhoz kapcsolódó tévképzetek elosztatása.

Természetföldrajzi adatok ábrázolása, elemzése, alapvető számítási feladatok valós példákon keresztül.

Társadalomföldrajz

A Föld demográfiai folyamatai, azok területi különbségei, környezeti hatásai, társadalmi-gazdasági problémái.

A Föld nagy kultúrköréi, vallásai és az ezekhez kapcsolódó aktuális társadalmi folyamatok.

Településföldrajz, a települések ökológiai és szociológiai problémái.

A világgazdaság funkcionális és területi szerkezete, fenntartható gazdasági modellek.

A gazdaság területi elrendeződésére ható természeti és társadalmi tényezők szerepének változása.

A gazdasági szektorok szerepe, jellemzői, ezek térbeli és funkcionális átalakulása.

A fenntarthatóság kérdései, a földrajzi környezetváltozás hatásai az egyes gazdasági szektorokra.

A természeti és társadalmi erőforrások kapcsolata a földrajzi környezettel, felhasználásuk jövőbeni típusai, környezeti kölcsönhatásai.

A szolgáltató szektor: a pénzügy, turizmus, kereskedelem és az infokommunikációs szolgáltatások térbeli rendszere, szerepe a különböző fejlettségi szintű térségekben.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A földrajz szerepe a társadalmi folyamatok gyakorlati megismerésében, a társadalom, a gazdaság és a földrajzi környezet kapcsolatrendszerének feldolgozásával.

A társadalomföldrajzi témák feldolgozása az analitikus, a kritikus gondolkodás és a problémamegoldó szemlélet fejlesztésével.

A társadalmi környezet térbeli elemeinek felismerése valós példákon keresztül.

A természet mint erőforrás és veszély, nyersanyag és energiafelhasználás, környezeti hatások és alkalmazkodás a társadalom szemszögéből a hétköznapiakban, közvetlen környezet terepi megfigyelése.

A társadalomföldrajzi, gazdasági folyamatok alapfogalmainak hétköznapi példái, a kapcsolódó tévhitek elosztatása.

Társadalomföldrajzi adatok ábrázolása, elemzése, alapvető számítási feladatok valós példákon keresztül.

A társadalomföldrajzi témák néprajzi, kulturális antropológiai vonatkozásai az egyetemes emberi érték megjelenésében gyakorlati példákon keresztül.

Regionális földrajz

Európa komplex regionális földrajzának problémacentrikus feldolgozása. A kontinens fő téregységeinek fejlődése és földrajzi szintézise. Az Európai Unió létrejöttének földrajzi vonatkozásai, az unió szerepe, lehetséges válaszai a 21. század kihívásaira. Közép-Európa sajátos földrajzi helyzete és kapcsolatrendszere.

Az Európán kívüli világ regionális földrajzának komplex szemléletű problémacentrikus feldolgozása. Az átalakuló tájak, földrajzi téregységek rendszere, ezek komplex földrajzi problémái, természeti, kulturális értékei. Az egyes régiók társadalmi-gazdasági és kulturális jellemzői, szerepük a kontinensen, jelentőségük a világban. A kontinensen belüli és azon átnyúló együttműködések. Környezeti, gazdasági és társadalmi problémák a kontinenseken, a fenntarthatóság sajátosságai.

Magyarország és a Kárpát-medence komplex regionális földrajzának problémacentrikus feldolgozása. A Kárpát-medence természeti erőforrásai és értékei földtudományi megközelítésben, azok gazdasági hasznosítási lehetőségei. Tájhasználat, a változó természeti, társadalmi és gazdasági környezethez, körülményekhez való alkalmazkodás és ezek jövőbeni kihívásai. Népszámlálási földrajzi folyamatok, társadalmi átrendeződés a Kárpát-medencében. Átalakulási folyamatok a településhálózatban. Magyarország gazdasági húzóágazatainak átalakulása, nemzetközi kapcsolatai és jövőbeli lehetőségei a régióban, az Európai Unióban és a világgazdaságban. Térbeli különbségek okai és következményei Magyarországon. Kultúrföldrajzi értékek és változások.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A komplex természet- és társadalomföldrajzi szintézis lépései, az analogikus és az összehasonlító gondolkodás a regionális szemlélet elsajátításában.

A tudományos és a hétköznapi gondolkodás szinkronizálása a táj, a régió és a regionális együttműködések fogalmainak gyakorlati tartalommal történő kitöltésével.

Tipikus régiók, régiótípusok: a regionális térszerveződés folyamatainak és gyakorlati következményeinek megismerése, csoportalkotás, rendszerezőképesség fejlesztése.

Valós példák a különböző regionális terek megismerésére: tájak, országok, országcsoportok tipikus jegei napjainkban Európában és Európán kívül.

Múlt és jövő: állandóság és változás a regionális terekben, a természeti és a társadalmi-szociokulturális háttér megismerése, geopolitikai folyamatok értelmezése az analitikus gondolkodás és a problémamegoldó szemlélet fejlesztésével, a kapcsolódó tévhitek eloszlatása.

A megfigyelőképesség fejlesztése a Kárpát-Pannon térség tájfelosztásának és régióinak megismerésében, állandóság és változás a hazai regionális terekben, a valós kép kialakítása.

Regionális adatok térbeli és adatvizualizációs eszközökön történő feldolgozása és az ezek tartalma mögött húzódó valós kép gyakorlati megismerése.

A tájak, régiók természeti, néprajzi, kulturális antropológiai sajátosságai a geoértékek és az egyetemes emberi értékek megjelenésében gyakorlati példákon keresztül.

Globális földrajzi folyamatok, problémák

A globalizáció jellegzetességei. A globális problémák természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti okai, következményei, megoldásuk lehetőségei.

Az éghajlatváltozás okai, következményei és az alkalmazkodás földrajzi kérdései.

A világgazdaság globális folyamatainak térbeli összefüggései. A pénz és a tőke térbeli áramlása.

Integrációs folyamatok és szervezetek szerepe a társadalomban, a gazdaságban.

Válságócok kialakulása, globális politikai földrajzi jelenségek és tendenciák.

Köznevelési és módszertani tartalmak:

A helyi környezeti problémák és a globális kihívások kapcsolata, az egyén felelőssége és lehetősége ezek kezelésében gyakorlati példákon keresztül.

A kisközösségi gazdasági-pénzügyi problémák és a világgazdasági problémák különbségei és hasonlóságai, az egyén lehetőségei a hétköznapi életben.

A természet mint erőforrás és veszély, felhasználás és alkalmazkodás a hétköznapi életben, közvetlen terepi megfigyelés.

Az emberiség egyetemes természeti (élő és élettelen) és kulturális (alkotott és szellemi környezet) értékei, ezek védelmi rendszere és fenntartható használata jógyakorlatokon keresztül.

A gazdasági mutatószámok megértése, kapcsolata a valósággal, alapvető számítások a valós életből vett példák alapján.

c) Egyéb speciális szakmai ismeretek

Terepgyakorlat

A tanár szakosoknak szervezett terepgyakorlatokon a természet- és társadalomföldrajzi, valamint a földtudományi tantárgyak keretében megismert eszközök, módszerek gyakorlati használata, jelenségek tanulmányozása különböző Kárpát-medencei tájakon és gazdasági szervezeteknél.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A földrajztudomány és a földrajztanítás vonatkozásában

Földrajztudomány és a földrajztanítás

A földrajz tantárgyban képviselt tudományágak ismereteinek és szemléletének értelmezése a földrajztanítás szempontjából.

A földrajztudomány és a földrajz tantárgy összevetése. A tantárgy szemléleti és értékközvetítő szerepe a köznevelésben.

A földrajzi tartalmú tantárgyak kapcsolata, egymásra épülő rendszere a köznevelésben.

A földrajz tanár tanulást szervező-irányító szerepének értelmezése és gyakorlata.

A földrajztanítás tantervi szabályozása tekintetében

A tudáskép és a tantervek időbeli változása a szakmai és a társadalmi elvárásoknak megfelelően. A földrajztanítás hazai története.

Az egyszintű és a háromszintű tantervi szabályozás. A különböző szintű tantervek, tanítási dokumentumok célkitűzései és földrajztanításra, -tanulásra vonatkozó követelményei.

A tantervi szabályozásból adódó földrajz tanári feladatok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, tantervi adaptáció, helyitanterv-készítés, a közép- és az emeltszintű érettségi vizsga követelményei).

A kerettantervekben megfogalmazott értelmező és tartalmi kulcsfogalmak értelmezése a földrajztanítás során.

A földrajztanítás tartalmi, készség- és kompetenciafejlesztési céljai és feladatai az általános és a középiskolában a tantervek alapján.

Szaktudományi tudás a célok és a feladatok tükrében

A földrajz tanítás-tanulás eltérő céljai és módszerei a különböző iskolatípusokban, a módszerek megválasztását befolyásoló tényezők.

Felkészülés a földrajztanítási folyamatra (éves felkészülés, tematikus tervezés, óratervezés, tanulási folyamat értékelési rendszere, szaktárgyi kommunikáció).

A földrajztanítási, -tanulási folyamat és a fejlesztési folyamat, valamint a tudás értelmezése.

A különböző tudáselemek tanítási módszerei a különböző életkori szakaszokban.

A földrajz tantárgy főbb témaköreinek, tartalmainak szaktudományi megközelítése.

A fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés, illetve a gazdasági-pénzügyi nevelés szemlélete a földrajz tanítás-tanulásban, az ezekkel összefüggő tantárgyspecifikus és tantárgyakon átívelő tartalmak és módszerek.

A földrajztanítás szemléleti kérdései és az azokkal összefüggő módszertani megoldások: rendszerszemlélet, tér- és időszemlélet, algoritmusok használata, prognosztizálás, regionális szemlélet, tájszemlélet, földrajzi-környezeti szintézis, problémaközpontú tanítási-tanulási folyamat.

A tanulói képességek és kulcskompetenciák rendszere, egymásra épülésük, hagyományos és digitális fejlesztési módszerek a földrajztanítás, -tanulás folyamatában.

A természet- és társadalomtudományos megismerési módszerek alkalmazása (kiemelten: megfigyelés, vizsgálódás, kísérletezés, lényegkiemelés, modellezés, rendszerezés, ábrázolás, stratégiai tervezés, döntésindukció, mérlegelés, kritikus forráshasználat, információkezelés és -alkalmazás, információk értékelése).

A tevékenység-központú tanítási-tanulási gyakorlat: tapasztalatszerző, kutatásalapú és felfedezettő, élmenyszerű és gyakorlatközpontú helyzetek.

Interaktív és együttműködő földrajztanítás, -tanulás: tevékenykedtető módszerek, felfedezettő tanulás, kooperatív és kollaboratív munkaformák, dráma- és médiapedagógiai módszerek, gamifikáció és hálózati tanulás.

Intelligens eszközhasználat a földrajztanítás, -tanulás folyamatában, digitális tartalomhasználat, -feldolgozás, -alkotás és bemutatás.

A földrajztanításban alkalmazandó szervezeti formák: tantermi, laboratóriumi, terepi, intézményi és online térben való tanulás, tehetséggondozási és felzárkóztatási formák.

A földrajz tantárgy és a földrajz szaktudomány tanulása projektben, reflektív gondolkodás a földrajztanítási, -tanulási folyamatban.

A különböző oktatási-fejlesztési célokhoz és tanulói képességekhez igazodó differenciált földrajztanítás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás kihívásai, módszerei, eszközei. Felkészítés a földrajzérettségi vizsgára.

A földrajzi tudás ellenőrzésének és értékelésének hagyományos és digitális formái, korszerű módszerei, a mérésmetodikai alapelvek érvényesítése.

Kollaborációs tér, oktatástechnikai innováció, mesterséges intelligencia

Multimédiás technikák ismerete és ezek alkalmazásának lehetőségei a földrajzoktatásban. Az információs és kommunikációs technológia által nyújtott új lehetőségek és alkalmazásuk feltételei a tanítási órán, illetve a tanórán kívül. Digitális oktatási módban alkalmazható kollaborációs módszerek és oktatási segédanyagok.

Oktatástechnikai innovációk, e-learning-rendszerek és a velük integrálható alkalmazások, blended learning.

A mesterséges intelligenciát (gépi tanulást) alkalmazó szoftverek használata az oktatásban.

Osztatlan földrajztanár képzés mintatanterve

Tantárgy kód	Tantárgy neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Szakmai alapozó ismeretek														
	Természet- és társadalomtudományi alapismeretek													3
TTBE0030	EU ismeretek	1+0											koll	1
TGOE0203	Bevezetés a szociológiába				1+0								koll	1
TGOG0204	A földrajz közgazdasági alapjai			1+0									gyj	TGOG 0402 1
	Földtudományi alapozó ismeretek													9
	Földtani alapismeretek	1+1											koll	2
TGOG1112	Szerkezeti földtan		0+1										gyj	1
TGOG1113	Klimatológiai és meteorológiai ismeretek	1+2											koll	3
TGOG0101	Térképészet és távérzékelés I. labor	0+2											gyj	2
TGOE0101	Térképészet és távérzékelés I. elmélet	1+0											koll	1
	Földrajzi alapozó ismeretek													8
TGOE0106	A Föld kozmikus kapcsolatai	2+0											koll	3
TGOL0107	Földrajzi kutatási módszerek				0+2								gyj	TGOG 0201, TGOE0101, TGOE0401 2
TGOL0108	Geoinformatika földrajztanároknak					0+2							gyj	TGOG 0201, 2

												TGOE0101		
TGOG0102	Topográfia – földrajzi alapismeretek	0+1										gyj	1	
	Összesen												20	
Szakmai törzsanyag														
TGOE0301	Általános természeti földrajz I. (Vízföldrajz)		2+0									koll	TGOE0101	3
TGOE0302	Ált. term. földrajz II. (Geomorfológia)			2+0								koll	TGOE0301	3
TGOL0303	Ált. term. földr. III (Fluviális felszinform.)				1+2							gyj	TGOE0302	3
TGOE1307	Földrajzi övezetesség					1+1						koll	TGOE0304	2
TGOE0306	Általános környezetvédelem				2+0							koll	TGOE0304	3
TTGBE6504	Népesség- és településföldrajz I.	2+0										koll	TGOG0102 vizsgafeltétel	3
TTGBG6505	Népesség- és településföldrajz II.		1+2									gyj	TGOE0401	3
TGOE0403	Az általános gazdaságföldrajz alapjai			3+2								koll	TGOG0402	5
TGOE0404	A politikai földrajz alapjai				2+0							koll	TGOE0403	3
TGOG1405	A gazdasági tevékenységek földrajza					0+2						gyj	TGOE0403	2
TGOG0406	EU szakpolitika				0+2							gyj	TGOE0403	2
TGOE0501	A Kárpát-medence földtana és természeti földrajza					3+0						koll	TGOS0605	3
TGOE0502	A Kárpát-medence természeti földrajza					0+1						gyj	TGOS0605	1
TGOE0502	A Kárpát-medence társadalomföldrajza					3+1						koll	TGOS0605	4
TGOE1503	Természeti adottságok Európában						2+0					koll	TGOE0501	3
TGOE0504	Európa társadalomföldrajza						2+0					koll	TGOE0502	3
	Összesen													46

TGOG0601-TGOG0604	Terepgyakorlat		X		X		X			X		A		0
TGOS0605	Szigorlat				X							Sz	TGOE0403, TGOE0302	1
TGOE1505	A világ változó természeti adottságai								2+0			koll		3
TGOE1506	A világ társadalomföldrajza								2+0			koll		3
TGOG0507	Világ regionális gazdaságföldrajza									0+2		gyj		2
TGOG0508	Világ regionális gazdaságföldrajza										0+2	gyj		2
TGOG1509	Természeti- és kultúrtájak, tájhasználati konfliktusok az Európán kívüli kontinenseken										0+2	gyj		2
TGOG1510	Természeti- és kultúrtájak, tájhasználati konfliktusok az Európán kívüli kontinenseken											0+2	gyj	2
	Összesen													15

SZAKTERÜLETI MODULOK

Tantárgy kód	Tantárgy neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Tantárgyi modul neve: Természetföldrajzi tartalmak															
TGOG0529	Környezetünk megismerésének gyakorlati módszerei					0+2							gyj		2
TGOE0313	Természeti és antropogén veszélyek						2+0						koll		3
	Összesen														5
Tantárgyi modul neve: Társadalomföldrajzi tartalmak															
TGOG0530	Földrajz a mindennapokban								0+2				gyj		1
TGOE0409	Globalizáció és világgazdasági integrációk									0+2			gyj		2
	Összesen														3
Tantárgyi modul neve: Földtudományi tartalmak															

TGOE1111	Általános és történeti földtan		1+1										koll		2
TGOE0520	Megújuló energia	2+0											koll		3
	Összesen														5
Intézményi szabadon választható															5
TGOG1606	Szakdolgozat I.												x	gyj	2
TGOG1606	Szakdolgozat II.												x	gyj	3
TGOS0608	Zárószigorlat												x	Sz	1

Szakmódszertan

Tantárgykód	Tantárgy neve	Félév és óraszám									V	EF	Kredit	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9				
TGOG0610	Földrajz szakmódszertan I.					0+2						koll.	TGOS0605	2
TGOG0611	Földrajz szakmódszertan II.						0+2					gyj.	TGOE0610	2
TGOG0612	Földrajz szakmódszertan III.							0+2				koll.	TGOE0611	2
TGOG0613	Földrajz szakmódszertan IV.								0+2			gyj.	TGOE0612	2
TGOG0614	Földrajz szakmódszertan V.									0+2		gyj.	TGOE0613	2
	Összesen													10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

TERMÉSZETTUDOMÁNY-KÖRNYEZETTAN SZAKOS TANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Revákné Dr. Markóczy Ibolya
Összes kontaktóra száma:	2646 (2254 Szakmai óra + 392 Szakmódszertan)
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség: magyar nyelvű megjelölése: okleveles természettudomány-környezettan szakos tanár szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Science and Environment

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja az alapfokú oktatás-nevelés ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán a természettudomány, a kémia, a fizika, a biológia, a középfokú oktatás-nevelés szakaszában a természettudomány, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a komplex természettudomány, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a természetismeret tantárgy tanítására, fenntarthatóság tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás): a 2. mellékletben meghatározott **a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás)**.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A természettudomány-környezettan szakos tanár szakspecifikus pedagógus kompetenciái a 2. sz. mellékletben meghatározott **tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül**.

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Ismeri a természettudományos megismerési folyamatokat, azok alapvető kutatási módszereit.

Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek lehetővé teszik, hogy a természettudományok új eredményeit megismerhesse, értelmezhesse.

Tisztában van a természettudományok társadalomban betöltött szerepével, különösen az egészséges életmódra nevelés és a fenntarthatóságra nevelés területén.

Tisztában van a természettudományok komplexitásával, azoknak társadalmi-gazdasági-tudományos-érzelmi-etikai összefüggéseivel.

Átlátja a természettudomány tanításának célját, a tanulók személyiség- és gondolkodásfejlődésében játszott szerepét.

Azonosítja a természettudományos tantárgyak tanulási sajátosságait, megismerési módszereit, a fontosabb tanítási és tanulási stratégiákat, illetve a legújabb pedagógiai módszereket.

Tisztában van a természettudományos gondolkodás, a természettudományos problémamegoldás és metakognitív tudás kognitív jellemzőivel, a fejlesztés pedagógia, pszichológiai és módszertani lehetőségeivel.

Ismeri a pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozó tantárgyi szabályozó dokumentumokat.

Ismeri a természettudomány és fenntarthatóság érettségi vizsgatárgyak követelményeit.

b) képességei

Felkészült a természettudomány tartalmi elemei közötti összefüggések megláttatására, közvetítésére.

Képes a természettudományban elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására, ennek közvetítésére a tanulók felé.

Feltárja a különböző természettudományos diszciplínák tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggéseket, képes azokat integrált megközelítésben vizsgálni.

Képes a természettudományokhoz kapcsolódó fogalmak szakszerű - az adott pedagógiai helyzethez igazodó - használatára.

Képes tudatosan felhasználni és integrálni a természettudományos ismereteket és tudást más műveltségterületek, tantárgyak tartalmával.

Tudatosan, megbízhatóan és etikusan alkalmazza a természettudományok szempontjából fontos hagyományos és digitális információforrásokat.

Képes olyan feltételeket teremteni, amelyek hatására a tanulók kialakíthatják a saját, gyakorlatban alkalmazható tudásukat.

Képes a tanulók előzetes tudására építeni, a tanulók tévképzeteit felismerni, azokat korrigálni, továbbá a különböző céloknak megfelelő tanítási-tanulási stratégiák és módszerek alkalmazására, a természettudomány tantárgy tanulásában releváns szervezeti formák kiválasztására és megvalósítására.

Képes digitális tananyagok és IKT eszközök, mesterséges intelligencia lehetőségeinek hatékony és szakszerű alkalmazására.

Azonosítja a természettudományos tárgyak tanulási sajátosságait (analitikus és szintetizáló gondolkodás), megismeri és alkalmazza módszereit és a fontosabb tanítási és tanulási stratégiákat (induktív és deduktív módszerek, valószínűségi, korrelatív, arányossági, integrált, mérlegelő gondolkodás).

c) attitűdje (viszonyulása)

Igénye van a természettudományok legújabb tudományterületeinek, azok eredményeinek megismerésére, értelmezésére, valamint az azokkal kapcsolatos ismeretterjesztésre, a tudományos és technológiai műveltség, életkornak megfelelő alakítására.

Átlátja a természettudományok tanításának célját, a tanulók személyiség- és gondolkodásfejlődésében játszott szerepét és ezen ismereteit alkalmazza a tanulók önálló tanulási képességének fejlesztése során.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a természettudományhoz és a pedagógiai munkához kapcsolódó jogszabályi háttérrel, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés szempontjait, valamint a tanulók és csoportok fejlesztési céljait.

Ismeri a tanulási folyamatba illeszthető tanórán kívüli természettudományos ismeret- és tapasztalatszerzés lehetőségeit.

b) képességei

Képes a természettudományban tanítandó tartalmakat meghatározni, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.

Képes egységes rendszerbe illeszteni megtervezni az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket.

Tervező tevékenységében képes építeni a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre.

Képes pedagógiai munkájának megtervezésére, tanmenet, tematikus terv, projektterv, és az óraterv/foglalkozás terv szintjén. Képes meghatározni a tanítandó tartalmakat, ezek struktúráját, logikai felépítését, kiválasztani a tanulás-tanítás megfelelő stratégiáit.

Képes táborok, erdei iskolai programok szervezésére, lebonyolítására, természettudományi versenyprogramok szervezésére.

Elemzi a természettudomány tanulása, tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, tananyagokat, taneszközöket, egyéb tanulási forrásokat, oktatási segédanyagokat.

Képes a terveit reflektív módon elemezni és értékelni ezzel eredményesebbé téve a természettudományos ismeretátadás folyamatát.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Azonosítja a természettudományok megértéséhez és kreatív alkalmazásához szükséges gondolkodásmód kialakításában, kialakulásában szerepet játszó pedagógiai és pszichológiai tényezőket.

Ismeri és beazonosítja a tudásszinteket, intelligencia területeket és alkalmazza ezeket a szaktárgyak tanítási-tanulási folyamatában.

Tisztában van a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség alapvető tanulás-módszertani jellegzetességeivel hiábaival.

Birtokában van a kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudásnak.

b) képességei

Képes a természettudományok speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek kezelésére.

Képes a tudásukban, motiváltságukban heterogén tanulócsoportok differenciált foglalkoztatására és alkalmazni tudja a különböző óraszervezési lehetőségeket (pl.: csoportmunka, kollaboratív és páros munka, tanuló párok stb.), a kutatás alapú és fejlesztéses tanulás támogatására.

Képes olyan pedagógiai módszereket választani és alkalmazni, melyek segítik a motivációt, a tanulók aktivitását, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási, együttműködési képességeinek fejlesztését.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a személyiségfejlődés és a tanulás sajátosságait, tudja, hogy a természettudomány tantárgy milyen szerepet játszik a tanulók személyiségfejlődésében.

Ismeri a természettudományban használt fogalmak kialakulásának, kialakításának életkori és a képességszinteknek megfelelő sajátosságait. Tisztában van a természettudomány tanítása során fejlesztendő kompetenciákkal.

b) képességei

Képes a természettudományok ismereteit és új tudományos eredményeit az iskolán keresztül a társadalom felé kommunikálni, a természettudományos összefüggéseket megérteni, továbbá a tanítási-tanulási folyamatban átadni.

Képes a tanulók életkori sajátosságaihoz, tudásszintjéhez és szociális háttéréhez igazodva magyarázatot adni a fenntarthatóság és a természeti környezet megőrzésével kapcsolatos természettudományos problémákra, összefüggésekre.

Képes a társadalmi köztudatban megjelenő áltudományos ismereteket természettudományos alapon cáfolni, és ezt az iskolán keresztül, közérthető formában a társadalom felé is kommunikálni.

Képes a tanulók tévképzeteit felismerni, feltárni és megszüntetni.

Kiválasztja a tanulás/tanítás folyamata során használható, a tanulók képességeinek fejlesztésére alkalmas, a tanuló adottságainak és előzetes ismereteinek megfelelő módszereket.

A tanulókat önálló véleményalkotásra, racionális és mérlegelő gondolkodásmódra, érvelésre, természettudományos gondolkodásra ösztönzi.

Felismeri az átlagtól eltérő – tehetséges vagy sajátos nevelési igényű – tanulókat, képes differenciált nevelésükre és tanításukra.

Képes a pedagógiai gyakorlatot elemezni, meglévő elméleti tudása és a tanulók/tanulócsoportok megismerési módszereinek felhasználásával, és ezáltal reális képet kialakítani a tanulók világáról, a nevelés és a személyiség fejlesztésének lehetőségeiről.

Képes arra, hogy életvitele, életvezetési stratégiája, magatartása a mindennapi gyakorlatban mintául szolgáljon az iskolai környezetben és azon kívül.

Képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.

c) attitűdje (viszonyulása)

Tudatos érték közvetítést vállal.

Célja, hogy feltárja, elemezze és megszüntesse a tanulási nehézségek okait, a lemaradókat felzárkóztassa.

Vállalja a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválását, segítségét, a tehetséggondozást és pályorientációt.

Kész a társadalmi köztudatban megjelenő áltudományos nézeteket természettudományos alapon cáfolni, célja, hogy ezt az iskolán keresztül a társadalom felé közérthető formában közvetítse.

Empatikus és érzékeny a tanulók problémáira, fejleszti érzelmi intelligenciájukat.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Azonosítja a természettudomány tantárgy tanulásához szükséges támogató környezet jellemzőit, azok pedagógiai és pszichológiai feltételeit.

Felkészült tanulmányi versenyek tervezésére, szervezésére, lebonyolítására a kötelezően előírt tananyagot meghaladó ismeretek átadására szakkör és önképzőkör stb. tanórai tevékenységen kívül, lehetőség szerint szaktanterem és szertár működtetésére.

b) képességei

Képes projektek, témahetek, természettudományos táborok tervezésére, szervezésére és megvalósítására, tanulói csoportok motiválására, facilitálására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett az iránt, hogy a megtanult természettudományos ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse, magyarázza, az élethosszig tartó tanulásra motiváló módon terjessze, törekszik a tanulók közötti együttműködésre.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a szaktárgyával kapcsolatos tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eszközeit, eredményeit.

Tájékozott a természettudomány tantárgy tanítása során használható különböző nyomtatott és online feladatbankokról és feladatgyűjteményekről.

b) képességei

Képes a tanulók teljesítményének személyre szabott, differenciált módszerekkel történő és objektív értékelésére.

Az értékelés céljának, tárgyának és formájának megfelelő tudásmérő tesztek, feladatsorokat állít össze, illetve alkalmaz.

Képes célzottan alkalmazni a diagnosztikus, a fejlesztő és az összegző értékelési formákat.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja

a) tudása

Valós és reális ismeretekkel rendelkezik a fenntarthatóság és a globális problémák területén.

Ismeri és alkalmazza a fenntarthatóságra nevelés pedagógiájának módszereit, és kiemelt figyelmet fordít a szaktárgy speciális kompetenciáinak tanítására.

Tisztában van a fenntarthatóság komplexitásával annak társadalmi, gazdasági, tudományos, érzelmi és etikai összefüggéseivel.

Ismeri a természet működésének alapelveit, az ehhez kapcsolódó tudományos fogalmakat, módszereket. Tisztában van az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásával, a különböző tudományos elméletek és társadalmi-, illetve technológiai folyamatok alkalmazásának előnyeivel és korlátaival.

b) képességei

A szaktárgyához kapcsolódó ismereteket képes jól beépíteni a környezettudatos szemlélet alakítása területén és képes az ehhez kapcsolódó terepi tapasztalatok átadására pl. terepgyakorlatok, tanulmányi kirándulások, tanulmányi séták során.

Rendelkezik a megalapozott környezeti neveléshez szükséges komplex látásmóddal, ami magában foglalja a természeti, az épített és a társadalmi környezetet, valamint a lokális, a regionális, és globális szemléletű környezeti gondolkodást.

Képes a tudományos és technológiai műveltség, valamint a kritikus és kíváncsi attitűd (viszonyulás) kialakítására.

Képes a négy alapszciplína tudásanyagának integrálására, az egyes természeti rendszerek közötti összefüggések feltárására.

Képes a releváns problémák bemutatására, a cselekvő, felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakítására.

Képes az induktív és deduktív módszerek alkalmazására, az analógiás, valószínűségi és korrelatív, valamint az etikai gondolkodás kialakítására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Fontosnak ítéli meg a fenntarthatósági elveket, szemléletmódja ökotudatos.

Életvitele és környezettudatos magatartása mintául szolgál az iskolai környezetben és azon kívül is.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Ismeri a természettudomány tanításával és a környezeti neveléssel foglalkozó helyi, regionális és országos köznevelési szakmai közösségeket, azok céljait, törekvéseit és munkájuk főbb eredményeit.

Átlátja a természettudomány tanárok rendelkezésére álló különböző kommunikációs csatornákat.

Tudja, hogy a munkájával kapcsolatos megválaszolendő kérdése, megoldandó problémája ügyében hol kaphat segítséget, milyen intézményhez, szervezethez fordulhat.

b) képességei

Bekapcsolódik az iskolai természettudományos munkaközösség, valamint a regionális és országos szakmai szervezetek munkájába.

Átlátja az középszintű érettségi követelmény rendszerét és megfelelő szakmai tudással rendelkezve el látja az érettségivel kapcsolatos feladatokat.

Együttműködik az egyéb természettudományos tantárgyak tanáraival, velük közösen tervezi a kereszt-tantervi kapcsolódásokat.

A tanórán kívüli tevékenység tervezése, megvalósítása során képes együttműködni múzeumpedagógusokkal, zoopedagógusokkal, természettudományos, műszaki, informatikai, egészségügyi, agrár, környezet- és természetvédelmi, valamint a felsőoktatásban dolgozó szakemberekkel.

Segítő kommunikációra képes. Különböző szakmai helyzetekben képes nyílt és hiteles kommunikációra. Képes felismerni és értelmezni kommunikációs nehézségeit.

Képes szaktudományi szakszövegek pontos értelmezésére, alapszintű szakmai szövegek megalkotására. Tájékozott a szakterületéhez kötődő információs forrásokról, szervezetekről és ezek elérhetőségéről, kezeléséről. Készségszinten használja szakmai munkájában ezeket a forrásokat.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész együttműködni a természettudomány területén működő szakmai fórumokkal; alkotó munkaközösségekkel, tantárgypedagógiai műhelyekkel.

Nyitott a konfliktushelyzetek és a problémák feltárására és megoldására, szükség esetén szakmai segítség felhasználásával.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Tisztában van a természet- és a környezetvédelem etikai kérdéseivel.

Ismeri a pedagógusi szerepeket, feladatokat, az ezekre ható társadalmi folyamatokat, jogszabályokat, etikai normákat.

Tudja, hogy diplomás természettudomány-környezettan tanárként milyen területekre terjed ki a saját, egyéni felelőssége az oktatás, a nevelés és a szemléletformálás terén.

b) képességei

Kialakítja, és egyre bővülő ismeretei fényében rugalmasan továbbfejleszti, a kisebb és nagyobb közösségek érdekeivel harmonizálja saját szakmai és erkölcsi értékrendjét.

Megfogalmazza és minden téren következetesen képviseli a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos nézeteit.

Céljainak kijelölésében és megvalósításában is követendő példát mutat mind tanítványainak, mind kollégáinak.

Képes értelmezni és elemezni a természettudomány kutatási, fejlesztési eredményeit, a kutatások, fejlesztések és innovációk sajátosságait.

Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára.

Alkalmas a tudatos társadalmi szerepvállalásra és motivált a természettudományos innovatív fejlődés elősegítésében.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész arra, hogy az iskola közösségében szemléletformáló, érték közvetítő szerepet vállaljon, elsősorban a természettudományos ismereteken alapuló személyes és közösségi döntések, különösen az egészségvédelem és a fenntarthatóság terén.

Elkötelezett a természettudomány színvonalas tanítása, a tanulók természettudományok iránti attitűdjének javítására, ismereteinek, képességeinek fejlesztésére.

Igényes tanári munkára, célja a folyamatos önművelés.

Igénye van mind a folyamatos önképzésre, mind a rendszeres továbbképzésre. Munkája során folyamatosan alkalmazza a modern pedagógiai módszereket.

Elkötelezett önismeretének, saját személyiségének fejlesztése, lelki egészségének megőrzése mellett.

Nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására.

Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Jól tájékozódik a szakmai szakterületben.

Vállalja a társadalom természettudományok iránti attitűdjének javítását, fellép az áltudományos nézetek terjedése ellen.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés

Szaktudományi ismeretek: 190–200 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak meg kell felelnie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területei és tartalmi a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteinek.

Szakterületi ismeretkörök

Az egyes ismeretkörökből legalább az alábbi minimum kreditszámokat kell teljesíteni. A szakterületi ismeret 200 kreditjének fennmaradó részét a felsorolt ismeretkörökből vagy a természettudomány és a tudománykommunikáció érettségi követelményekhez kapcsolódó szaktudományos ismereteiből kell teljesíteni.

A tanárszakon a természettudomány ismeretek kreditszáma legalább 115 kredit, a környezettan ismeretek kreditszáma legalább 55 kredit. Az egyes természettudományos diszciplínák közötti szinergiák biztosítására a komplex tárgyakhoz tartozó kredit több diszciplínához is beszámítható. A teljes képzésben a szinergiát figyelembe véve biológia ismeretek aránya legalább 55 kredit, a fizika ismeretek és a kémia ismeretek aránya szaktudományonként 55–55 kredit.

Természettudomány alapozó ismeretek: minimum 25 kredit

kötelező ismeretkörök:

a természettudományok matematikai alapjai,

integrált természettudomány: az egységes természet és a részterületi modellalkotás,

természettudományos megismerés,

az anyagok és tulajdonságaik,

nagyságrendek a természettudományban: tér, idő, energia,

az anyag szerveződési szintjei a természetben a nukleonoktól az anyag élő állapotáig, evolúció, szelekció, az élővilág kialakulása és szerveződése, egyed alatti és egyed feletti szerveződési szintek, életközösségek, **bio-geokémiai ciklusok**, alapozó terepi tapasztalatok a szűkebb régió természeti jelenségeiről és állapotáról, térképészeti és topográfiai alapismeretek, természettudományos laboratóriumi alapok, balesetvédelmi szabályok, mérési gyakorlatok és fogalomrendszer: mérések, mértékegységek, mérőeszközök, adat és hiba, informatikai alapok, **retorika és magyar szaknyelvi alapok**;
választható ismeretekörök:
angol szaknyelvi alapok, terepi tapasztalatok Magyarország természeti jelenségeiről és állapotáról, **programozás, adatbázisok, térinformatika**;

A természettudomány szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: minimum 90 kredit
a közvetlenül megtapasztalható természettel foglalkozó témacsoportok: minimum 54 kredit
a külső szilárd Föld (kőzetöv, talaj) anyagai, erői, ökoszisztémái és folyamatai, a vízburok anyagai, erői, ökoszisztémái és folyamatai, a levegőburok anyagai, erői, ökoszisztémái és folyamatai, légköri jelenségek és folyamatok, alapvető kölcsönhatások: gravitációs, elektromágneses, nukleáris (erős és gyenge), haladó természettudományos terepi tapasztalatok a Kárpát-Pannon térség természeti jelenségeiről és állapotáról, rendszer és környezet közötti kölcsönhatások: mechanikai, termikus, elektromos, mágneses, kémiai és felületi, sztatikus elektromos tér, feszültség, áram, ellenállás elektromágneses jelenségek, optikai alapok, lencsék és optikai eszközök, a fény hullámtermészete, szintan, léghuroptikai jelenségek, egyenletes és gyorsuló mozgások, rezgések és hullámok, mechanikai alapfogalmak, erő, energia, lendület, a newtoni mechanika, folyadékok és gázok, hőtani alapok, hőmérséklet, hő, energiamegmaradás, állapotváltozások, élettelen rendszerek, elemek, ökológiai, környezetbiológiai alapok, ökológiai rendszerek, ökoszisztéma jellemzői, kölcsönhatások az élő és élettelen környezetben, bioszféra, biodiverzitás, biotikus és abiotikus környezeti tényezők, éghajlat és földrajzi övezetesség, szerves kémiai alapok, kémia rendszertan, anyag mikroszkópikus és makroszkópikus felépítése, szerkezet és tulajdonság, kapcsolatrendszere, atommodellek változása, anyagi halmazok tulajdonságai, törvényszerűségei, kémiai átalakulások és egyensúlyok, változásokat kísérő jelenségek, anyagok körforgása a természetben, szerves vegyületek, szerves kémiai alapok: szénhidrogének, oxigén-, nitrogén-, halogén-, **kéntartalmú szénvegyületek**, vegyszerek, mérgek, toxikológiai alapok, az élővilág fejlődése, evolúciója, **a geoszférák története**, az élővilág országai, a rendszerezés alapjai, az élő szervezetek felépítése, működése, az emberi szervezet felépítése és működése közötti összefüggések rendszere, az egészséges életmód összetevői, egészségmegőrzés, elsősegély, betegség, egészség, életvitel, megelőzés, örökölhetőség, mentálhigiéné, **epigenetika**;
a természettel foglalkozó egyéb témacsoportok: minimum 12 kredit
a Föld bolygó, mint rendszer és helye a világegyetemben; űrkutatás kozmikus környezet, kozmikus sugárzás, bolygó (hold), kisbolygó, meteor/meteorit, üstökös,

az anyag kozmikus fejlődéstörténete,
kvalitatív modern fizika (kvantumfizika, mag- és részecskefizika, relativitás, kvantumelmélet alapjai),
kvalitatív modern kémia, zöld kémia),
kémiai elemek keletkezése, ipari és laboratóriumi előállításuk,
kvalitatív modern biológia és orvostudomány (Mendeli genetika, molekuláris genetika, **génműködés szabályozása**, mikrobiológia, etológia, evolúció és viselkedés, az ember, mint társas lény, az ember szervezete és egészsége, szexualitás és egyedfejlődés),
rendszerek jellemzői, szabályozottság, komplexitás, stabilitás,
a mai természettudományos fogalmak és paradigmák kialakulása (folyamatok, lépcsők, korlátok), **a természettudományos megismerés jövője**,
az ember természetbe és környezetbe történő beavatkozásainak bioetikai kérdései;
a természettudományos tájékozódással és ismeretátadással foglalkozó témacsoportok: minimum 12 kredit

haladó fogalmi és vizuális kommunikáció és ezek alkalmazása a természet- és környezettudományban,
haladó magyar szaknyelvi gyakorlatok,
angol szaknyelvi gyakorlatok,
haladó tudományos információszűrés a világhálón;
mindennapok természettudománya témacsoportok: minimum 12 kredit
biotechnológiai termékek ismerete és alkalmazása, egészséges életvitel,
modern hétköznapi eszközeink fizikája, kémiája és biológiai hatásai,
modern hétköznapi anyagaink bio- és környezetkémiaja, egészségi hatásai,
tájékozódási és térképészeti technikák gyakorlati alkalmazása (GPS, műholdak),
mesterséges intelligencia és alkalmazása a természet- és környezettudományban.
Környezettan alapozó ismeretek: minimum 15 kredit
kötelező ismeretkörök

természettfilozófia, tudománytörténet, Nobel-díjasok,
a környezettudomány alapjai, fenntarthatóság,
társadalomtudományi, jogi, igazgatási, gazdasági alapok,
alapozó terepi tapasztalatok a szűkebb régió környezeti folyamatairól és állapotáról,
vizuális kultúra; a vizuális kommunikáció alapjai és alkalmazása a tudományban,
retorikai és magyar szaknyelvi alapok alkalmazása a szűkebb régiós környezet bemutatásában;
választható ismeretkörök

angol szaknyelvi alapok,
tudomány, áltudomány, hamis hírek,
terepi tapasztalatok Magyarország környezeti folyamatairól és állapotáról,
hit – tudomány,
programozás, adatbázisok, térinformatika; környezetbiztonság és digitalizáció.
A környezettan szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: minimum 40 kredit
a jelen fő környezeti problémáival foglalkozó témacsoportok: minimum 30 kredit
élettelen rendszerek, elemek védelme,
az ember és a természet kapcsolata, a természetátalakító szerepek és következmények,
az ember környezetformáló tevékenysége,
ökológiai lábnyom,
környezettudatosság,
környezetkémia: levegő-, víz- és taljkémia, környezeti toxikológia
víz, vízminőség; vízterhelések és következményeik,
levegő, levegőminőség; levegőterhelések és következményeik,
talaj, talajminőség; talajterhelések és következményeik,
hulladékok és környezeti problémáik, hulladékkezelés,
a klímaváltozás és hatásai, **poláris cellák**, légkörzés, tengeráramlás, üvegházhatás (ÜHG), éghajlatváltozás, középkori meleg időszak, kis jégkorszak, **klímamodell**,
a vegyipar, biotechnológiai ipar, GMO, **anyagtudomány környezeti vetületei**,
műanyagok rendszere, hatásai,

környezetfizikai alapismeretek, zajszennyezés, fényszennyezés, elektroszmog, energiaellátás lehetőségei, energia, energiagazdálkodás, megújuló és fosszilis energiahordozó, biomassza, újrahasznosítás, kör folyamat, energiagazdálkodás, energiatudatosság, a természetvédelem és gyakorlati megvalósulásai, környezetvédelem, környezetszennyezés, környezetkockázat, **közegészségügy, környezetbiztonság**, egészséges életmód és környezet kapcsolata; *a környezeti problémák társadalmi kezelésével foglalkozó témacsoportok*: minimum 10 kredit **jogi szabályozás, egyezmények és szabványok (hazai és nemzetközi)**, gazdasági szabályozás, zöld gazdaságok, körkörös gazdaság, az egyén és a társadalom felelőssége, háztartás, globalizáció, urbanizáció.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 20 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapközü nevelés-oktatás 5-8. és a középökü nevelés-oktatás 9-12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A természettudomány-környezettan szakos tanár szakképzettség tekintetében szakmódszertani gyakorlat: 20 kredit (természettudomány terület szakmódszertana: 10 kredit, környezettan terület szakmódszertana: 10 kredit)

A természettudomány és környezettan tanításának, nevelésének általános alapkérdései, hagyományai és jelene, törvényi szabályozása. A természettudomány és a környezeti tantárgyak tervezése: országos, helyi és pedagógus szintje. A létező, aktuálisan alkalmazott tantervi programok megismerése.

A természettudomány és a környezeti tantárgyak oktatásának iskolán belüli és kívüli szervezeti keretei. A tanítási óra, típusai és szerepe, tantárgyi és tárgyközi (integrált) tartalma, felépítése, a tanórai munka tervezése. Környezeti tartalmak a szaktárgyi órákon.

A természettudomány és környezeti tantárgyak tanításának szervezeti formái. Frontális, egyéni, páros és csoportmunka.

Motiválás a természettudomány és környezeti szaktárgyakon belül.

A természettudomány-környezettan tanítás és környezeti nevelés stratégiai módszerei, eszközei a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek alapján:

tanári előadás, magyarázat, elbeszélés; megbeszélés, vita, projektmódszer, megfigyelés, kísérletezés, kutatás alapú tanulás, önálló mérések, vizsgálatok, probléma-alapú tanulás, projekt-alapú tanulás; szituációs és drámajátékok, riportkészítés, kérdőívkészítés, helyzetfelmérés, esettanulmányok; cikkelemzés, poszterkészítés, házi dolgozatírás, tanulói előadások, ökológiai lábnyom számítása; kooperatív és kollaboratív módszerek; az összefüggések rögzítésére szolgáló gondolati és fogalmi térképek, jövőkerék módszer; IKT eszközök és a vizuális kultúra alkalmazásának módszerei és lehetőségei; élményszerű természettudomány tanulás módszerei; pályázatok írása; a modellezés, mint szemléltetés és önálló didaktikai feladat; a metakogníció implicit és explicit fejlesztésének lehetőségei a természettudomány-környezettan tantárgyban; a tévképzetek felismerésének és korrekciójának módszerei;

A legújabb pedagógiai és pszichológiai paradigmák szakmódszertani vetületei a természettudomány és környezettan tanításában.

A természettudomány és környezettan tanítás tanórán kívüli iskolai lehetőségei, formái, tartalma, szerepe: nemzetközi és hazai környezeti nevelési programok; szakköri munka, versenyek; iskolai akciók szervezése, vezetése és működtetése, iskolanap, témanap (jeles napok), témahét; ökoiskolai hálózat.

A természettudomány és környezettan tanítás iskolán kívüli lehetőségei, formái, tartalma, szerepe: az erdei iskola, a terepgyakorlatok, a tematikus táborok, a tanösvények; intézmények látogatása: üzemplátogatás szervezése, vezetése; múzeumpedagógia, zoopedagógia; védett épületek, területek látogatása; környezeti neveléssel foglalkozó iskolák, oktatóközpontok és civil szervezetek megismerése.

A természettudomány és környezeti tantárgyak segédeszközei: tankönyvek és munkafüzetek, kiegészítő gyakorlati munkáltató könyvek, feladatlapok, szertárak, oktatási gyakorló gyűjtemények, határozók, atlasz, földgömb, online-, multimédiás taneszközök

A visszajelzés módszerei. A tanulók értékelésének és ellenőrzésének módszerei a természettudomány és környezeti tantárgyakban. Kutatásalapú tanítás.

A természettudomány és a környezeti tantárgyak egyes témaköreinek tartalmi, didaktikai kérdései.

A természettudomány és környezeti tantárgyak tanítási folyamatának tudományos igényű, kutató szemléletű megközelítése. A tanítás tervezésének és értékelésének tudományos módszerei.

Az IKT eszközei és a mesterséges intelligenciát (gépi tanulást) alkalmazó szoftverek alkalmazási lehetőségei és módszerei a természettudomány és környezettan tantárgyak oktatásában.

Multimédiás technikák ismerete és alkalmazásának lehetőségei a jelenségbemutató, kísérletező, modellezés, kiértékelés és az adatelemzés területén. Az IKT eszközök tanulói kutatások, vizsgálatok, kísérletek, megfigyelések, adatgyűjtés és feldolgozás céljából történő alkalmazási módszerei. Az információs és kommunikációs technológia által nyújtott új lehetőségek, és alkalmazásuk feltételei a tanítási órán, illetve a tanórán kívül. Az okos tantermek és eszközök (interaktív tábla, okostelefon) alkalmazási lehetőségei az új ismeretszerzés, valamint az ismeretek alkalmazásának céljából. A kooperatív és kollaboratív tevékenység online módszerei. Példák a digitális oktatási módban alkalmazható kollaborációs módszerekre és oktatási segédanyagokra. Internetes applikációk a tanulók képességeinek és készségeinek fejlesztésére. Egyes oktatástechnikai innovációk, az e-projekt és e-learning módszere, e-learning rendszerek és a velük integrálható alkalmazások, blended learning. Az értékelés és ellenőrzés elektronikus módszerei.

Osztatlan természettudomány-környezettan szakos tanár mintatanterve

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számolási típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek természettudomány 30 kredit														
Biomatematika és informatika alapjai TMOE0805	2+0+											koll.		2
Biomatematika és informatika alapjai TMOG0805	0+2+											gyj.		2
Integrált természettudomány előadás TTOE0101			2+0+									koll.		2

Bevezetés a szilárd testek, folyadékok és gázok fizikájába előadás TFOE2101	4+0+0										koll.		4
Bevezetés a szilárd testek, folyadékok és gázok fizikájába gyakorlat TFOG2101	0+2+0										gyj.		2
Általános kémia előadás I. TTKOE0101	3+0+0										koll.		3
Bevezetés a biológiába gyakorlat TTOG2001	0+2+0										gyj.		1
Magyar szaknyelvi alapok I. gyakorlat TTOG0120	0+2+0										gyj.		3
Angol szaknyelvi alapok I. TTOG0130				0+2+0							gyj.		3
Általános kémia II. laboratóriumi gyakorlat TTKOL0101		0+0+3									gyj.	TTKOE0101, TTKOG0101	3
Kommunikáció I. gyakorlat TTOG0140		0+2+0									gyj.		2
Természettudományos laboratóriumi alapok TFOL2101					0+0+4						gyj.	TFOE2102, TFOG2102 TFOE2105, TFOG2105, TFOE2107, TFOG2107	3
Szakmai alapozó ismeretek környezettan 20 kredit													

Környezet-tani alapis-meretek elő-adás TTBE0040	1+0+0											koll.		2
Környezet-tudomány társadalmi alapjai elő-adás TTOE0210				2+0+0								koll.		3
Üzemláto-gatás gya-korlat TTKBX0608				1 hét								A		0
Térinforma-tika labora-tórium gya-korlat TGOL 0108		0+2+0										gyj.		3
Kommuni-káció II. gyakorlat TTOG014			0+2+0									gyj.	TTOG0140	2
Informatika előadás TFOE2225	2+0+0											koll.		2
Informatika gyakorlat TFOG2225	0+0+2											gyj.		2
Magyar szaknyelvi alapok II. gyakorlat TTOG0121		0+2+0										gyj.	TTOG1020	3
Angol szaknyelvi alapok II. gyakorlat TTOG0131					0+2+0							gyj.	TTOG0130	3
Összesen														
kredit	23	11	4	6	6	0	0	0	0	0	0	-	-	50
heti óraszám	12+10	0+9	2+2	2+2	6	0	0	0	0	0	0	-	-	-
kollokvium	5	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-
gyakorlati jegy	5	4	1	1	2	0	0	0	0	0	0	-	-	-

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számolási típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai törzsanyag természettudomány: 90 kredit														
Közvetlenül megtapasztalható természettel foglalkozó témacsoportok: 54 kredit														
Állattan I. előadás TTOE102 1-K2		2+0 +0										koll.		3
Állattan II. előadás TTOE102 4			2+0 +0									koll.		2
Növény-tani ismeretek előadás TTOE210 1			2+0 +0									koll.		2
Az evolúcióbiológia alapjai előadás TTOE050 6			2+0 +0									koll.		2
Ökológia alapjai előadás TTOE060 2				2+0 +0								koll.		2
Genetika előadás TTBBE3 020						3+0 +0						koll.		3
Általános mikrobiológia és mikológia előadás				2+0 +0								koll.		2

TBOE3030													
Általános kémia I. szeminárium TTKOG0101	0+3 +0									gyj.	TTKOE0101 előadás párhuzamos felvétele	3	
Szervetlen kémia előadás TTKOE0211		2+0 +0								koll.	TTKOE0101	3	
Szerves kémia előadás TTKOE0341				2+0 +0						koll.	TTKOE0101	3	
Szerves kémia szeminárium TTKOG0341				0+1 +0						gyj.	TTKOE0341 párhuzamos felvétele	1	
Szerves kémia gyakorlat TTKOL0341					0+0 +3					gyj.	TTKOE0341, TTKOL0101	3	
Fizikai kémia előadás TTKBE0431						2+0 +0					TTKOE0101, TMOE0805, TMOG0805	2	
Optika előadás TFOE2103		1+0 +0								koll.	TFOE2101	1	
Optika gyakorlat TFOG2103		0+1 +0								gyj.	TFOE2101	1	
Elektromágnesség előadás TFOE2105			4+0 +0							koll.	TFOE2102, TFOG2102	4	

Elektromágnesség gyakorlat TFOG2105			0+2 +0							gyj.	TFOE2102, TFOG2102	2
Hőtan előadás TFOE2102		4+0 +0								koll.	TFOE2101	4
Hőtan gyakorlat TFOG2102		0+2 +0								gyj.	TFOE2101	2
Kárpát-medence földtana és természeti földrajza előadás TEOE0501					3+1 +0					koll.		4
Természetföldrajzi szintézis előadás TTOE0505					2+0 +0					koll.		2
Földtani alapismeretek előadás TG0E1110			1+1 +0							koll.		2
Szerkezeti földtan gyakorlat TG0G1112		0+1 +0								gyj.		1
A természettel foglalkozó egyéb témacsoportok: 12 kredit												
Kvalitatív modern fizika előadás TFOE2107						2+0 +0				koll.	TFOE2105, TFOG2105,	2

Kvalitatív modern fizika gyakorlat TFOG2107					0+1 +0					gyj.	TFOE2105, TFOG2105,	1
Földtudományi terepgyakorlat TGOG0601	5 nap									gyj.		1
Környezetegészségtan előadás TTOE1010				2+0 +0						koll.		2
A Föld kozmikus kapcsolatai előadás TGOE0106						2+0 +0				koll.	TFOE2107, TFOG2107	2
Emberi szervezet és egészségna előadás TTEBE0206				2+0 +0						koll.		2
Biológiai rendszermodellek előadás TTOE0430			3+0 +0							koll.		2
A természettudományos tájékozódással és ismeretátadással foglalkozó témacsoportok: 12 kredit												
Haladó vizuális kommunikáció gyakorlat TTOG0145				0+2 +0						gyj.		3

Magyar szaknyelvi gyakorlatok TTOG1022			0+2 +0							gyj.	TTOG0121	3
Angol szaknyelvi gyakorlatok TTOG1032						0+2 +0				gyj.	TTOG0131	3
Tudományos információszűrés a világhálón előadás TFOE2707						0+2 +0				gyj.		3
Mindennapok természettudománya témacsoportok: 12 kredit												
Földrajzi helymeghatározás gyakorlat TTEBG7006	1+2 +0									gyj.		3
Komplex természettudomány előadás TTOE0610						2+0 +0				koll.		2
A mindennapok fizikája előadás TFOE2706						2+0 +0				koll.	TFOE2102, TFOG2102 TFOE2102, TFOG2102	2
A kémia előadás TTKOE0001						2+0 +0				koll.		2

Minden- napok bi- ológija előadás TTOE061 5					2+0 +0					gyj.		2
Terepgya- korlat TBOG01 50			4 nap							gyj.		1
Szakmai törzsanyag környezettan: 40 kredit												
A jelen fő környezeti problémaival foglalkozó témacsoportok: 25 kredit												
Alkalma- zott hid- robiológia előadás TEOE063 0					2+0 +0					koll .		3
Talajtan előadás TBOE064 0		2+0 +0								koll .		3
Meteoro- lógia- kli- matológia I. előadás TTGBE5 501			2+0 +0							koll .		3
Meteoro- lógia- kli- matológia II. elő- adás TTEBE55 02			1+0 +2							koll .	TTGBE5501	3
Környe- zeti ké- mia I. előadás TTKOE0 417				2+0 +0						koll .	TTKOE021 1	3
Környe- zeti ké- mia sze- minárium TTKOG0 417				0+2 +0						gyj. .	TTKOG010 1	2
Termé- szet és		3+0 +0								koll .		2

Szakmai kötelezően választható tárgyak: max. 10 kredit													
Magyarország környezetvédelme előadás TTGME6008					2+0+0						koll.	3	
Számítógépes alapok a fizikában előadás TFOE1113					1+0+2						gyj.	2	
Laboratórium mérések alapjai gyakorlat TTFBL0118	0+1+1										gyj.	2	
Anyagok és technológiák gyakorlat TFOE0408					0+2+0						gyj.	3	
Analitikai kémia előadás TTKOE0501					2+0+0						koll.	TTKOE0101, TTKOG0101 TTKOL0101	3
Analitikai kémia szeminárium TTKOG0501					0+2+0						gyj.	TTKOG0101 TTKOE0501)	2
Analitikai kémia laboratóriumi gyakorlat TTKOL0501					0+0+3						gyj.	(TTKOL0101 TTKOE0501)	4
A kémia története előadás TTKOE0007		2+0+0									koll.	TTKOE0101	3
Evolúcióbíológia, populációgenetika és					4+0+0						koll.		4

humánbio- lógia elő- adás TTOE1022													
Ökotoxiko- lógia elő- adás TBOE0505						1+0+	0				koll.		1
Szakdolgozat													
Szakdolgo- zati konzul- táció I. (csak az egyik sza- kom)								X					2
Szakdolgo- zati konzul- táció II. (csak az egyik sza- kon)									X				3

Összesen													
Szakmai ala- pozó össze- sen	22/23	9/11	4/4	4/6	6/6	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0			45óra/50kr.
Szakmai törzs- anyag össze- sen	6/7	18/20	19/19	24/29	12/13	25/30	8/8	4/4	0/0	0/0			116óra/ 130kr.
Szakmai köte- lezően vá- lasztható													max. 10kr.
Szakdolgozat								2	3				5kr.
Óraszám+kre- dít összesen (a szabadon vá- lasztható kre- dít óraszám nélkül):	28/30	27/31	23/23	28/35	18/19	25/30	8/8	4/6	0/3	0/0			161óra (2254/14 hét)/ 185kr.
Félévekre le- bontott heti óraszám (a szabadon vá- lasztható kre- dít óraszám nélkül):	28	27	23	28	18	25	8	4	0	0			161

Szakmódszertan

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Szám- mon- kérés tí- pusa	Előfeltétel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretéhez)														
Természettudo- mány tanítás és környezeti nevelés szakmódszertani alapjai I. előadás TTOE3010					1+0							koll.		1
Természettudo- mány tanítása I. gyakorlat TTOG3010					0+2							gyj.		1
A környezeti neve- lés szakmódszer- tana I. előadás TTOE3011					1+0							koll.		1
Környezeti nevelés szakmódszertana I. gyakorlat TTOG3011					0+2							gyj.		1
Természettudo- mány tanítás és környezeti nevelés szakmódszertani alapjai II. előadás TTOE3020						1+0						koll.	TTOE3010, TTOG3010	1
Természettudo- mány tanítása II. gyakorlat TTOG3020						0+2						gyj.	TTOE3010, TTOG3010	1
A környezeti neve- lés szakmódszer- tana II. előadás TTOE3021						1+0						koll.	TTOE3011, TTOG3011	1
Környezeti nevelés szakmódszertana II. gyakorlat TTOG3021						0+2						gyj.	TTOE3011, TTOG3011	1
Természettudo- mány tanítása és környezeti nevelés szakmódszertana III. gyakorlat TTOG3025							0+4					gyj.	TTOE3020, TTOG3020, TTOE3021, TTOG3021	4

Természettudomány tanítása és környezeti nevelés szakmódszertana IV. gyakorlat -IKT TTOG3025							0+4			gyj.	TTOE3025	4
Természettudomány tanítása és környezeti nevelés szakmódszertana V. gyakorlat - Kutatásmódszertan TTOG 3030								0+4		gyj.	TTOG3025	4
Összesen				2+4	2+4	0+4	0+4	0+4	0+4			20

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

TECHNOLÓGIA TANULÁSI TERÜLET INFORMATIKATANÁR (DIGITÁLIS KULTÚRA TANÁRA)

Szakért felelős kar:	Informatikai Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Csernoch Mária
Összes kontaktóra száma:	896 óra (informatika szakterület)
Mobilitási ablak:	6-7. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles informatikatanár (digitális kultúra tanára)
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Informatics

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: az alapfokú nevelés-oktatás ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakképzésben a digitális kultúra (informatika) tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott a **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. Az informatika (digitális kultúra) szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben **meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. *Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén*

a) tudása

Ismeri a munkáját meghatározó intézményi és tantervi szabályozó dokumentumokat és azoknak a digitális kultúra területére vonatkozó tartalmait.

Ismeri azokat az információs technológiákat, amelyek nemcsak a digitális szolgáltatások igénybevételehez, hanem az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítéséhez is szükségesek.

Ismeri a nemzetközi trendeket és standardokat, amelyek az információvezérelt társadalmat befolyásolják.

Ismeri és használja az internethasználat etikai szabályait.

b) képességei

Képes a tanulók előzetes digitális tudására építeni, az esetleges megértési nehézségeket leküzdeni.

Képes a hagyományos és az információs és kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony és szakszerű alkalmazására, valamint oktatási segédanyagok létrehozására.

Képes fejleszteni a tanulók azon képességét, hogy alkalmazkodni tudjanak a változó környezethez: tudásukat folyamatosan felülvizsgálják és frissítik.

Képes a rendszerszintű gondolkodás kialakítására, az összefüggések feltárására.

Képes aktív tanulási tevékenységgel fejleszteni a problémamegoldó gondolkodást.

Képes a médiatudatosság értelmező nevelésére, kritikai beállítódás kialakítására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Reálisan ítéli meg az informatikának és digitális kultúrának az oktatásban és nevelésben elfoglalt helyét, kiaknázza a benne rejlő nevelési lehetőségeket.

Együttműködésre törekszik mind az informatikát tanító kollégáival, mind az informatikai eszközöket oktatásban alkalmazó más szaktárgyak tanáraival, a Nemzeti alaptanterv műveltségterületeinek pedagógusaival.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Tisztában van az oktatás tervezéséhez szükséges hiteles és megbízható információforrások körével, a szabadon elérhető online információforrások között való tájékozódáshoz és a hiteles információk kiválasztásához és értékeléséhez szükséges szempontrendszerrel.

Ismeri a médiából is alkalmazható hatékony tanulástámogató eszközöket.

Szakszerűen tudja használni az iskolai digitális kultúra (informatika) oktatásának eszközeit, bevonni oktatómunkájába a digitális (informatikai) eszközöket, távoktatási anyagokat.

Felkészült a digitális kultúra (informatika) tananyagainak fejlesztésére, más szakos tananyagfejlesztés informatikai megvalósításának támogatására.

Ismeri az interaktív tanítás és tanulás hatékony stratégiáinak digitális formáit, változatait.

b) képességei

Képes a digitális kompetenciamérések eredményeit elemezni és felhasználni a pedagógiai folyamat tervezése során.

Pedagógiai munkáját képes úgy megtervezni, hogy szem előtt tartja az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott alapelveket és helyzetértékelést, el tudja végezni a rendelkezésére álló infrastruktúra és a tantervi célkitűzések összehangolását, felhasználva a digitális kultúra, az informatika adta lehetőségeket.

Képes a tananyag súlypontjait az állandóan fejlődő informatikai környezetben is meghatározni és ezek más tantárgyakkal való összekapcsolódásának lehetőségeit a tantervi előírásokkal összhangban az adott tanulócsoport életkori, képességbeli, érdeklődésbeli sajátosságaihoz igazítani.

Képes a legújabb digitális tananyagok alkalmazására az egyéni tanulási utak kidolgozásának érdekében.

Képes meggyőzni és formálni a tanulók gondolkodását és tapasztalatát a digitális világ pozitív és negatív erőterének megismertetésével, tapasztalatok bemutatásával.

c) attitűdje (viszonyulása)

Kész alkalmazni a legújabb digitális tananyagokat és eszközöket az egyéni tanulási utak kidolgozására. A korszerű informatikai eszközöket alkalmazva a legkorszerűbb elméleti és gyakorlati tudásra épít a tanulási-tanítási folyamatokban.

Olyan fokú flexibilitással rendelkezik, amely lehetővé teszi a tervdokumentumoktól való eltérést a technológiai változásokat követve.

Elkötelezett a módszertani megújulása és szakmai eszköztárának folyamatos bővítése terén.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

A tanulók érdeklődését felkelti a globális világ megismerése iránt az informatikai lehetőségek használatán keresztül.

Ismeri a különböző digitális tanulást támogató eszközök alkalmazását.

Ismeri a felhőalapú információmegosztó rendszerek típusait, azok működését.

Ismeri a tudáselemek rendszerezésére, szűrésére, keresésére vonatkozó ismereteket.

b) képességei

Képes a tanulók digitális kompetenciáit fejleszteni, hogy azokat egyéb tudásterületen és a mindennapi életben is tudják alkalmazni.

c) attitűdje (viszonyulása)

Hangsúlyt fektet az IT-biztonságra.

A tanulókat felkészíti a médiatudatosságra, az internet világának veszélyeire. Személyes példamutatásával is ösztönzi a tanulókat a digitális eszközök célszerű, etikus és kritikus használatára.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Alapos tájékozottsággal rendelkezik az online környezetben rejlő veszélyekről. Ismeri a függőség (játékfüggőség, internetfüggőség), a zaklatás és az online zaklatás jellemzőit, formáit, a megelőzés és eredményes beavatkozás lehetőségeit és a vonatkozó jogszabályokat.

Ismeri az önkifejezési tevékenységekhez szükséges digitális eszközök, platformok használatát, működtetését.

Tisztában van az informatika és a hozzá kapcsolódó területek személyiségformáló hatásaival.

Alapos tájékozottsággal rendelkezik az online környezetben rejlő veszélyekről, a felismerés módozatairól és a védekezés lehetőségeiről.

Ismeri az egyéni tanulásszervezést és tudásfelmérést lehetővé tevő tanulásszervezési online platformok használatát.

Ismeri az informatika (digitális kultúra) tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek feltérképezésének és kibontakoztatásának módszereit.

b) képességei

Képes a digitális kultúra segítségével a tanulóknál kialakítani és fejleszteni a kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességeket.

Képes a digitális kultúra segítségével a tanulóknál kialakítani, illetve fejleszteni egymás elfogadását, a kölcsönös támogatásra és előítélet-mentes együttműködésre vonatkozó belső igényt.

Képes alkalmazkodni a tanulók tanulási igényeihez a tanítási stratégia kialakításában, és képes ehhez alkalmazni a technológia adta új lehetőségeket.

Kialakítja azokat a kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.

c) attitűdje (viszonyulása)

Ösztönzi a tanulók közti konstruktív véleménycserét, kiaknázza az együttnevelésből fakadó lehetőségeket, fejleszti a tanulók empátiás képességét és toleranciáját, előítélet-mentességét, amihez alkalmazza a felhasználható informatikai eszközöket.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri az esélyteremtéshez, az egyéni bánásmód kialakításához és a felzárkóztatáshoz alkalmazható informatikai eszközöket.

Ismeri a magyar nemzeti és az európai kultúra elemeinek megismertetéséhez szükséges informatikai eszközöket.

A szakképzett tanár tudományos kutatásokkal igazolt tudással rendelkezik a különböző digitális tanulási környezetben megvalósuló szocializációs folyamatokról és ezek hatékony kezelésének lehetőségeiről.

Ismeri az informatikai tehetséggondozás, versenyfelkészítés lehetőségeit.

b) képességei

Képes fejleszteni a tanuló online térben történő közös feladatmegoldáshoz, kapcsolatteremtéshez, alkotótevékenységhez szükséges képességeit.

Kialakítja a felelősségtudatot a különböző területeken való információmegosztás során.

Elősegíti az online térben a szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus és érvelési kultúra kialakítását.

Képes a digitális kultúra (informatika) tantárgyat tanulók tehetséggondozására, versenyfelkészítésére.

Képes felfedezni és megismerni az esélyteremtéshez, az egyéni bánásmód kialakításához és a felzárkóztatáshoz alkalmazható informatikai eszközöket.

Mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során képes alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló informatikai eszközöket és az ezekhez kapcsolódó módszereket.

Képes a tantermi és az online világban létrejött konfliktusok és bántalmazás megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.

Képes felhasználni az informatika adta lehetőségeket a tanulók helyi, regionális, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására való nevelésében.

c) attitűdje (viszonyulása)

A tanulókat felkészíti a médiatudatosságra, az internet világának veszélyeire.

Elkötelezett az iránt, hogy az informatikai ismereteket kisebb-nagyobb közösségekben ismeretterjesztő szinten bemutassa, népszerűsítse.

Tanári munkáját a tanulók önálló véleményalkotásának ösztönzése, a mérlegelő gondolkodásmód kialakítása jellemzi, különösen az informatika alkalmazásai veszélyeinek tekintetében.

Elkötelezett a függőség és a zaklatás megelőzésében és kezelésében, az érintettek számára rendelkezésre áll.

Kész figyelembe venni az adott tanulócsoport sajátosságait, egyéni és csoportos digitális felkészültségét.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a digitális kultúra tantárgy sajátosságainak és a nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzési-értékelési módszereket.

Ismeri a szakterületi vizsgáztatás megtervezésének és lebonyolításának (középszintű érettségi, ICDL) lépéseit és lehetőségeit.

Ismeri az integratív jellegű tananyag vagy projekt lebonyolításának és értékelésének szempontjait, kritériumait.

Ismeri az értékelési stratégiák, visszajelzések, bizonyítékok, dokumentumok elemzésének fontosabb digitális technológiai formáit, lehetőségeit.

Tájékozott a különböző feladatbankok, okosportálok és gyűjtemények felhasználásában.

Alaposan ismeri azokat a digitális eszközök nyújtotta diagnosztikai, mérésmentodikai szabályokat, amelyek garantálják az értékelő tevékenység megbízhatóságát és objektivitását.

Ismeri azokat a külföldi és hazai módszereket, amelyeket az informatikai kompetenciák mérésére alakítottak ki.

Megfelelő ismeretekkel rendelkezik az informatikai eszközökkel támogatott értékelés módszereiről.

Naprakész ismeretei vannak a differenciált értékelés elméleti alapjairól, a digitális eszközök ilyen irányú alkalmazásáról és módszertanba való beillesztésének lehetőségeiről.

b) képességei

Képes megismerni és alkalmazni a tudás- és képességméréseket segítő új informatikai eszközöket.

Képes a digitális eszközöket alkalmazni az egymás iránti elfogadás kialakítására és erősítésére a tanulók körében.

c) attitűdje (viszonyulása)

Felhívja a figyelmet a reális visszajelzések, értékelések és a digitális világ visszajelzéseinek különbségére.

Felhívja a figyelmet a valós és virtuális lét közötti különbségekre és a virtuális megjelenésből adódó veszélyekre.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri és alkalmazza a digitális kultúra oktatása során a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai eszközeit.

Ismeri a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlását, valamint törekszik arra, hogy a tanulók a digitális kultúra különböző témakörein keresztül megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat és válságokat idézhetnek elő.

Ismeri annak lehetőségét, hogy a különböző digitális kultúrát érintő témakörök feladatainak összeállításával, a feladatok kiválasztásával és felhasználásával formálni tudja a tanulók környezettudatosságának

szemléletét, hangsúlyozza a fenntarthatóság fontosságát, a környezet védelmét a jövő megóvása érdekében.

Ismeri a feladatlapok elektronikus formában történő készítésének, felhasználásának módját.

b) képességei

Képes a digitális kultúra témaköreinek feldolgozása során a tanulók környezettudatos magatartását formálni és befolyásolni.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

Tájékozott a szülőkkal és a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés informatikai eszközökön keresztüli módozatairól és ezek hatásairól.

Ismeri a digitális technológiai alapú kommunikációs csatornákat, alkalmazásokat, tisztában van ezek funkcióival és veszélyeivel. Tudással rendelkezik a különböző csoportokkal alkalmazott digitális csatornák használatba vételével kapcsolatban.

c) attitűdje (viszonyulása)

Segíti nem informatika (digitális kultúra) szakos kollégáit a digitális világban való mozgásban, az új területekre való figyelemfelhívással és technikai segítségnyújtással.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

Részt vesz fejlesztési, innovációs tevékenységben.

Ismeri a digitális kultúra (informatika) szakterületen a továbbtanulási, önképzési és munkaerőpiaci lehetőségeket.

b) képességei

Kész új, korszerű informatikai alkalmazások megismerésére és ezen ismeretek átadására.

Felismeri a digitális technológia legfontosabb erősségeit az oktatásban, ezeket alkalmazza, valamint másokat is erre ösztönöz.

Képes megújulni, alkalmazkodni a változó informatikai trendekhez, módszerekhez.

Képes felismerni az új technikai és módszertani lehetőségeket és ezeket a saját munkájába beillesztve alkalmazni. Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik az informatika és a digitális kultúra átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, átgondolásában, tudományos források alapján megfelelő válaszok kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.

c) attitűdje (viszonyulása)

Belső igénye van az új informatikai fejlesztések oktatásban való alkalmazhatóságának a felfedezésére, új módszerek kidolgozására.

Kész részt venni az iskolában felmerülő informatikai fejlesztések folyamatában és az innovációs tevékenységekben.

Kezdeményezi az informatikai ismeretek átadását, a területen való mozgás segítségét a kollégák körében.

Kezdeményezőként lép fel a szülőkkal való kommunikációban az online világ veszélyeire való figyelemfelhívás terén.

Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik az informatika és a digitális kultúra átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, átgondolásában, tudományos források alapján megfelelő válaszok kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.

Az informatikát, digitális kultúrát megalapozó és meghatározó nézeteket felelősséggel vállalja.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani, tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés:

Szaktudományi ismeretek: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteit.

a) *Szakmai alapozó ismeretek:* 20–40 kredit

Programozási alapismeretek: a programkészítés folyamata (specifikálás, algoritmustervezés, kódolás, tesztelés, hibakeresés, hibajavítás, hatékonyság- és minőségvizsgálat, dokumentálás), adatok (konstans,

változó), típusok (elemi és összetett típusok), adatok ábrázolása; programozási tételek (feladattípusok általános megoldási elvei), visszavezetés programozási tételekre. Adattípusok tervezése és megvalósítása.

Számítógépes alapismeretek: a számítógép elvi és fizikai felépítése, hardver (processzor, memória, hár-tértárak, be- és kimeneti eszközök, számítógép-architektúra), operációs rendszerek használata (Windows, Linux, mobil operációs rendszerek), operációs rendszerek beállításai, automatizált folyamatok scriptek segítségével. Az operációs rendszer segédprogramjai, tömörítés, digitális kártevők elleni védekezés. Hálózattípusok, felhőszolgáltatások típusai és használata.

Programozási nyelvek: a köznevelésben (általános és középiskolában) tárgyalható nyelvek, alkalmazási lehetőségeik megismerése. Animáció és grafika programozása. Programozási nyelvekkel kapcsolatos fogalmak, programozási nyelvek osztályozása. Algoritmikus struktúrák programozási nyelvekben. Változók és típusok a programozási nyelvekben. Változókkal és típusokkal kapcsolatos nyelvi alapfogalmak. Eljárás, függvény, modul. Input-output lehetőségek, fájlkezelés. A paraméterátadással kapcsolatos nyelvi alapfogalmak. **A funkcionális programozás jellegzetességei, mintaillesztés, hivatkozási helyfüggetlenség, rekurzió, magasabb rendű függvények. Objektorientált alapelvek – egységbezá-rás, öröklődés, polimorfizmus és absztrakció – ismerete és gyakorlati alkalmazása. Osztály, látha-tóság, csomag, osztálydiagram, objektum-összetétel (aggregáció és kompozíció). Absztrakt osztá-lyok, interfészek.** Scriptnyelvek. Köznevelési használatra legalkalmasabb programozási nyelvek ismerete.

Algoritmikus gondolkodás: algoritmusok megértése, végrehajtása, helyességének és alkalmazhatóságá-nak vizsgálata, tervezése, megvalósítása mások számára. Algoritmusleíró nyelvek (folyamatábra, mon-datszerű leírás, struktogram). Algoritmusok megvalósítása: programozás. A rekurzió mint specifikációs eszköz, illetve mint problémamegoldási stratégia. **Algoritmusok futási ideje, bonyolultsági osztályok.**

Adatmodellezés: a probléma megoldásához szükséges adatok körének meghatározása, ezen adathalmaz strukturálása, az adatokból kinyert információ megjelenítése. Adatok feldolgozásának számítógépes eszközei (alkalmazói rendszerek a köznevelésben – táblázatkezelés, adatbázis-kezelés). Adatmodellek, alkalmazásuk alkalmazói rendszerekben, döntés-előkészítési, döntéstámogatási eszközök. Az informá-ció szemléltetését, értelmezését, vizsgálatát segítő eszközök, illetve módszerek megismerése. Táblázat-kezelés: adattípusok, tartományok, formázás, képletek, diagramok, nyomtatás előkészítése. Adatbázis-kezelés: táblák és kapcsolatok létrehozása, módosítása, adatrögzítés. Lekérdezések készítése, adatmani-puláció, SQL lekérdező nyelv. **Űrlapok és jelentések készítése, módosítása, tervező nézet haszná-lata.** Grafikus lekérdező felületek. Adatok importálása és exportálása.

b) *A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei:* 50–80 kredit

Matematikai alapismeretek: Az ítéletlogika alapjai. Elsőrendű logikai nyelvek és interpretációik, logikai következmény. Halmazok, relációk, függvények. Gráfelméleti alapfogalmak. A számítógépes grafika alapjául szolgáló koordináta geometriai fogalmak és ismeretek. Vektor, bázis, koordináták. Műveletek vektorokkal, azok geometriai jelentése. **Lineáris leképezések és mátrixok, műveletek mátrixokon.** Számsorozatok és tulajdonságaik (monotonitás, korlátosság, konvergencia). Nevezetes sorozatok. Re-kurzív sorozatok. A határérték-számítás alapjai, sorozatok nagyságrendje. **A differenciál- és integrál-számítás intuitív jelentése, alapfüggvények deriváltja és integrálja, határozott integrál, annak né-hány tulajdonsága és alkalmazása. A valószínűség számítás alapjai: diszkrét és folytonos valószí-nűségi változó, eloszlás- és sűrűségfüggvény, várható érték, szórás. Feltételes valószínűség, Bayes-tétel alkalmazásokkal.** Nevezetes eloszlások. Statisztikai alapfogalmak. **A hipotézisvizsgálat elemei. Nevezetes egy- és többváltozós statisztikai eljárások céljának intuitív bemutatása.**

Problémamegoldás, problémamegoldó gondolkodás: a problémamegoldási folyamat tervezése (Pólya-féle alapokon), automatizálható problémamegoldási folyamatok megvalósítása. Egyszerű, többciklusos, függvényekre, osztályokra bontott alkalmazások készítése. A programkészítésen belül a tervezés és a megvalósítás éles szétválasztása. Programozási minták (specifikáció-, algoritmus-, kód-, implementá-cióminták) szerinti problémamegoldás elkészítése. Analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodás fejlesztése.

Robotika: blokkprogramozás, blokkprogramozási fejlesztő környezetek. A köznevelésben használható robotok mozgásának vezérlése szimulált vagy valós környezetben. Manipulátorok, érzékelők alkalmazási lehetőségei, programozási lehetőségei, padlórobotok, robotok, mikrokontrollerek a köznevelésben. Számítógépes mérések és vezérlés kérdései (analog és digitális jel). „Intelligens” robotok. IoT-eszközök alkalmazása.

Alkalmazások: dokumentumok készítése, prezentációtervezés és -kivitelezés. Tipográfiai alapelvek. Vizualis kommunikációs ismeretek. Automatizálások a szerkesztésben. Dokumentumok megosztása. A prezentáló ember szerepe, prezentációs technikák. Emelt és középszintű érettségien is használható raster- és vektorgrafikus alkalmazások használata, speciális műveletek vektorgrafikus ábrákon, fényképek feldolgozása, videószerkesztés, zeneszerkesztés, multimédia-szerkesztés. Színrendszerek. 3D-s modellek. Modern alkalmazások és technikák. A dokumentumkészítő alkalmazások alapfogalmai és általános funkciói, tipikus dokumentumtípusok a köznevelésben. **Mobileszközök használata, mobilalkalmazás-fejlesztő platformok.** Alkalmazói rendszerek kezelése. **Mesterséges intelligenciát alkalmazó eszközök használata. Az MI alkalmazásának etikai és jogi kérdései. Az MI alkalmazási etikájának összeállítása a különböző iskolai évfolyamokon.** Csoportmunkát segítő informatikai eszközök alkalmazása a köznevelésben.

Oktatóprogramok: a számítógép mint oktatási eszköz. Számítógépes oktatóprogramok osztályozása, tipikus oktatóprogramok felépítése. Az informatika tanításában használható oktatóprogramok. Számítógépes szimuláció.

Oktatást támogató informatikai rendszerek: az oktatás szervezésére, táv-, távolléti és hibrid oktatás lebonyolítására használható rendszerek. Elektronikus tanulási környezetek. Webes felületen elérhető oktatást, időbeosztást, illetve projektmunka-szervezést támogató rendszerek és szoftverek. Kooperatív és kollaboratív munkafolyamatok jelentősége, a munkát elősegítő digitális felületek alkalmazása. Digitális tananyagtervezés és -szerkesztés. Digitális írástudás.

Webhelyfejlesztés: a hipertext és a World Wide Web születése. A statikus oldaltervezés eszközei. A megjelenés és tartalom szétválasztása. Stíluslapok. Tipikus hibák és megoldásuk a weboldalszerkesztésben. A weblapkészítés, webhelyfejlesztés módszertana, weboldalak akadálymentesítése, ergonomiai kérdések és fontos tervezési szabályok, reszponzív weboldalak alapjai. A webhelyfejlesztés eszközei és a webes tartalomkezelő rendszerek. A weboldalkészítés és a szerzői jogok kapcsolata. **Dinamikus weboldalak készítése valamely kliensoldali és valamely szerverprogramozási eszközzel.**

Információs társadalom, digitális kultúra: az informatika, számítástechnika fejlődéstörténete (az ókori számolóeszközöktől napjainkon keresztül a várható jövőig, az információfeldolgozás története). A 4. ipari forradalom hatása a társadalomra. Szerzői jogi aspektusok.

Információs technológiák: az információs technológiák szerepe a kommunikációban, munkában, szórakozásban. A közösségi média szerepe, működése, veszélyei, azok megelőzése és kezelése. Az információ keresése, relevanciája és megbízhatósága. Az információ megosztása (lehetőségek, szabályok, előnyök és veszélyek). Az információk gyűjtésének és felhasználásának alapvető etikai, adatvédelmi és szerzői jogi kérdései. A digitális lábnyom. Az infokommunikáció jellegzetességei, használata, etikai szabályok, biztonsági intézkedések, a negatív következmények megelőzése és kezelése. Az e-Világ szolgáltatásai, biztonsági és jogi kérdései. Az információs technológia fejlődésének hatásai. Akadálymentesítés. Állampolgári jogok és kötelességek online gyakorlása.

Hálózatok és informatikai biztonság: számítógép-hálózatok fogalma, alkotó elemei, osztályozási szempontjai. Kommunikációs alapfogalmak. **Rétegelt hálózati architektúra: rétegek, protokollok és szerepük a kommunikációban. Egyszerű számítógép-hálózat tervezése, kialakítása.** IT-biztonság eszközei, információbiztonság, személyes adatok védelme. Az internet veszélyei, megelőzésük és kezelésük. Védekezés az internetes zaklatás ellen. Az online identitás védelme.

Problémamegoldási stratégiák: rekurzió, visszalépéses keresés, oszd meg és uralkodj, elágazás és korlátozás, **moó stratégia, dinamikus programozás.** Grafikai és szövegfeldolgozási alapeljárások. Egyéni és csoportos problémamegoldás, projektmódszer az oktatásban. Önálló problémafeldolgozás, -megoldás az informatika különböző területeiről, a problémamegoldási stratégiák csoportosítása, ütemezése.

Tantárgyakhoz kapcsolódó algoritmusok: algoritmusok a matematika, fizika, kémia, biológia világából.

Versenyfeladatok megoldása: általános és középiskolásoknak szóló versenyfeladatok áttekintése. Hazai és nemzetközi informatikai versenyek megismerése, a versenyekre történő felkészítés módszertanának elsajátítása. A programozási versenyfeladatok automatikus kiértékelésének megismerése.

A tanulástechnológia informatikai elemei: az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiája, elektronikus oktatási segédanyagok, távoktatási technológiák felhasználási lehetőségei. Egy projekt elkészítésének főbb pontjai és azok legfőbb jellemzői. A digitális kultúra (informatika) oktatása számítógép nélkül (CS-unplugged), számítástudomány játékosan. Oktatási segédanyagok tervezése és fejlesztése.

A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 5–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Tartalmi elemei:

tantárgytörténet, kapcsolat más tudományokkal, kutatási módszerek, a tantárgy tanításának nemzetközi gyakorlata,

a köznevelést tartalmilag szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek),

a tantárgy didaktikai céljai, feladatai,

a tantárgy követelményrendszere, a tanár feladatai, kompetenciái,

tantárgyi eszközök, segédanyagok, információforrások,

portfólió (a gyakorlat dokumentumainak feltöltése feltétele a gyakorlat teljesítésének),

az oktatási tér, a tanítási folyamat szaktárgyi jellegzetességei,

adat- és tudásbázisok felhasználása,

munkaszervezési formák, módszerek megismerése,

alapfogalmi rendszerek,

a köznevelést szabályzó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) a szaktárgyra adaptálva,

tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei,

tanulói differenciálás,

óratípusok tervezési folyamata,

az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai,

tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag-elrendezés,

motivációs stratégiák és tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei,

a korszerű oktatástechnikai innovációk ismerete,

mikrotanítások bemutatása, elemzés, értékelés,

a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése a kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat a szaknak megfelelően,

teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés,

szakspecifikus elemek (pl. labor, játékosítás, drámapedagógia, kutatásalapú tanulás),

a mesterséges intelligencia szaktárgyi használata,

kollaborációs platformok ismerete,

okostelefon alkalmazása,

egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata,

a látogatott tanórák IKT-vonatkozásainak elemzése,

a szaktárgy tanításának gyakorlata,

feladat- és problémamegoldás szerepe,

óraterv készítése,

differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán,

problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei,

tehetséggondozás, felzárkóztatás módszerei,

a szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, terepgyakorlatok,

érettségire való felkészítés,

kritikus internethasználat (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog).

Informatikatanár (digitális kultúra tanára) – X szakos tanár mintatanterve

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapozó ismeretek														
Bevezetés az informatikába INOIM0101-22	0+2											gyj.		3
Adatszerkezetek és algoritmusok INOIM0207-22		2+2										koll.	INOIM0102	6
Programozás 1 INOIM0205-22		2+2										gyj.	INOIM0101	6
Számítógép architektúrák INOIM0209-24		2+0										koll.		3
Programozás 2 INOIM0308-22			0+2									gyj.	INOIM0205	3
Adatbázisrendszerek INOIM0411-22				2+0								koll.	INOIM0102	3
Adatbázisrendszerek labor INOIM0412-22				0+2								gyj.	INOIM0102	3
Operációs rendszerek INOIM0509-24					0+2							gyj.		3
Programozás 3 INOIM0550-22					0+2							gyj.	INOIM0308	3
Algoritmusok tervezése és elemzése INOIM0634-22						0+2						gyj.	INOIM0102 INOIM0205	3
Összesen	0+2	6+4	0+2	2+2	0+4	0+2								36

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai törzsanyag														
Alkalmazói szoftverek 1 INOIM0113-24	0+2											gyj.		3
Az informatika logikai alapjai INOIM0102-22	1+2											koll.		3
Számítógépes matematika és vizualizáció INOIM0304-24			2+2									gyj.		6
Matematikai alapok 1 INOIM0303-22			1+2									koll.		3
Alkalmazói szoftverek 2 INOIM0317-24			0+2									gyj.	INOIM0101	3
Digitális tantárgyi integráció INOIM0425-24				0+2								gyj.	INOIM0113	3
Matematikai alapok 2 INOIM0410-22				1+2								koll.	INOIM0303	3
Informatika kapcsolata más tárgyakkal INOIM0525-24					0+2							gyj.	INOIM0113	3
A mesterséges intelligencia alapjai INOIM0622-24						1+1						koll.	INOIM0102 INOIM0308	3
Robotika INOIM0651-22						0+2						gyj.	INOIM0205 INOIM0209	3

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										V	EF	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Matematikai alapok 3 INOIM0716-22							1+2				koll.	INOIM0410	3
Web technológiák INOIM0718-24							2+2				koll.	INOIM0101	6
Informatika és társada- lom INOIM0823-22								2+0			koll.	INOIM0509	3
Tehetséggondozás az in- formatikában INOIM0830-22								0+2			gyj.	INOIM0308	3
Számítógépes grafika alapjai INOIM0831-24								0+2			gyj.		3
Matematikai, természet- tudományi algoritmusok INOIM0953-22									0+2		gyj.	INOIM0308 INOIM0410	3
Összesen	1+4	0+0	3+6	1+4	0+2	1+3	3+4	2+4	0+2			54	
Zárószigorlat INOIM0939-24											szig.		2
Szakmai kötelezően választható tárgyak													
Algoritmikus gondolko- dás INOIM9988-22	0+2										gyj.		3
LOGO programozás INOIM9942-22			0+2								gyj.		3
Programozás táblázat- kezelő függvényekkel INOIM9941-22			0+2								gyj.		3
Táblázatkezelő unplug- ged és semi-unplugged eszközei INOIM9949-22				0+2							gyj.	INOIM9941	3
Szkriptnyelvek INOIM9958-22					0+2						gyj.	INOIM0205	3
Matematikai program- csomagok INOIM9919-22					0+2						gyj.	INOIM0304	3
3D nyomtatás és model- lezés INOIM9945-22						0+2					gyj.	INOIM0205	3
A virtuális valóság és al- kalmazásai INOIM9959-22						0+2					gyj.	INOIM0304	3
Számítógépes gondolkodás INOIM9962-24						0+2					gyj.		3
Mobil alkalmazásfej- lesztés INOIM9960-22							0+2				gyj.	INOIM0550	3
Operációkutatás INOIM9963-24							0+2				gyj.		3
SAP felhasználói alapok INOIM9964-24							0+2				gyj.		3
IT biztonság INOIM9914-22								0+2			gyj.	INOIM0509	3
Informatikai versenyfel- adatok INOIM9936-22									0+2		gyj.	INOIM0205 INOIM0207	3

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Matematikai versenyfeladatok INOIM9956-22									0+2			gyj.		3
Összesen														3
Szakdolgozat														
Szakdolgozat *** INOIM0937-24												gyj.		5
Összesen														5

Kreditösszesítő táblázat														
Szakmai alapoó össze- sen	0+2	6+4	0+2	2+2	0+4	0+2								36
Szakmai törzsanyag ösz- szesen	1+4	0+0	3+6	1+4	0+2	1+3	3+4	2+4	0+2					54
Szakmai kötelezően vá- lasztható **														3
Zárószigorlat														2
Intézményi szabadon választható *														5
Kredit összesen (választ- ható kredit nélkül):	9	15	15	12	9	9	9	9	3	0				100
Félévekre lebontott heti óraszám (a választható kredit óraszámánál):	7	10	11	9	6	6	7	6	2	0				
Szakdolgozat														5

* „Szabadon választható” – Az Informatikai Kar által meghirdetett szakmai szabadon választható tárgyak, továbbá a Debreceni Egyetem más karai által meghirdetett intézményi szabadon választható tárgyak. A teljes 300 kredites képzés során összesen 10 szabadon választható kreditet kell teljesíteni.

** „Szakmai választható” tárgyak (3 kreditet kell teljesíteni). A tárgyak listája megtalálható a kar honlapján és a Neptunban. A tárgyakat az Informatikai Kar hirdeti.

*** „Szakdolgozat” – csak az egyik szakon kell teljesíteni.

SZAKMÓDSZERTANI ISMERETEK

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Az informatika tanítása 1 INOIM0320-22			0+2									gyj.	INOIM0101	2
Az informatika tanítása 2 INOIM0424-22				0+2								gyj.	INOIM0113 INOIM0320	2
Az informatika tanítása 3 INOIM0528-22					0+2							gyj.	INOIM0320 INOIM0412	2
Az informatika tanítása 4 INOIM0632-22						0+2						gyj.	INOIM0320 INOIM0308	2
Az informatika tanítása 5 INOIM0740-22							0+2					gyj.	INOIM0320 INOIM0425	2
Összesen			0+2	0+2	0+2	0+2	0+2							10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

**Informatikatanár (digitális kultúra tanára) – matematika / fizika szakos tanár mintatanterve
mintatanterve**

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
<i>Szakmai alapozó ismeretek</i>														
Bevezetés az informatikába INOIM0101-22	0+2											gyj		3
Adatszerkezetek és algoritmusok INOIM0207-22		2+2										koll	INOIM0102	6
Programozás 1 INOIM0205-22		2+2										gyj	INOIM0101	6
Számítógép architektúrák INOIM0209-24		2+0										koll		3
Programozás 2 INOIM0308-22			0+2									gyj	INOIM0205	3
Adatbázisrendszerek INOIM0411-22				2+0								koll	INOIM0102	3
Adatbázisrendszerek labor INOIM0412-22				0+2								gyj	INOIM0102	3
Operációs rendszerek INOIM0509-24					0+2							gyj		3
Programozás 3 INOIM0550-22					0+2							gyj	INOIM0308	3
Algoritmusok tervezése és elemzése INOIM0634-22						0+2						gyj	INOIM0102 INOIM0205	3
Összesen	0+2	6+4	0+2	2+2	0+4	0+2								36
<i>Szakmai törzsanyag (kötelező tárgyak)</i>														
Alkalmazói szoftverek 1 INOIM0113-24	0+2											gyj		3
Az informatika logikai alapjai INOIM0102-22	1+2											koll		3
Számítógépes matematika és vizualizáció INOIM0304-24			2+2									gyj		6
Alkalmazói szoftverek 2 INOIM0317-24			0+2									gyj	INOIM0101	3
Digitális tantárgyi integráció INOIM0425-24				0+2								gyj	INOIM0113	3
Informatika kapcsolata más tárgyakkal INOIM0525-24					0+2							gyj	INOIM0113	3

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										Szám- kérés tí- pusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
A mesterséges intelli- gencia alapjai INOIM0622-24						1+1						koll	INOIM0102 INOIM0308	3
Robotika INOIM0651-22						0+2						gyj	INOIM0205 INOIM0209	3
Web technológiák INOIM0718-24							2+2					koll	INOIM0101	6
Informatika és társadalom INOIM0823-22								2+0				koll	INOIM0509	3
Tehetséggondozás az in- formatikában INOIM0830-22								0+2				gyj	INOIM0308	3
Számítógépes grafika alapjai INOIM0831-24								0+2				gyj		3
Matematikai, természet- tudományi algoritmusok INOIM0953-22									0+2			gyj	INOIM0308 TT Analízis	3
Összesen	1+4	0+0	2+4	0+2	0+2	1+3	2+2	2+4	0+2					45
Zárószigorlat INOIM0939-24												szig		2
Szakmai törzsanyag (kötelezően választható tárgyak) – teljesítendő 9 kredit														
3D nyomtatás és model- lezés INOIM9945-22						0+2						gyj	INOIM0205	3
Operációkutatás INOIM9963-24							0+2					gyj		3
SAP felhasználói alapok INOIM9964-24							0+2					gyj		3
IT biztonság INOIM9914-22								0+2				gyj	INOIM0509	3
Matematikai versenyfel- adatok INOIM9956-22									0+2			gyj		3
Összesen														9
Szakmai választható tárgyak														
Algoritmikus gondolko- dás INOIM9988-22	0+2											gyj		3
LOGO programozás INOIM9942-22			0+2									gyj		3
Programozás táblázat- kezelő függvényekkel INOIM9941-22			0+2									gyj		3
Táblázatkezelő unplug- ged és semi-unplugged eszközei INOIM9949-22				0+2								gyj	INOIM9941	3
Matematikai program- csomagok INOIM9919-22					0+2							gyj	INOIM0304	3
Szkriptnyelvek INOIM9958-22					0+2							gyj	INOIM0205	3
A virtuális valóság és al- kalmazásai						0+2						gyj	INOIM0304	3

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										Szám- kérés tí- pusa	Előfeltétel	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
INOIM9959-22													
Számítógépes gondolkodás INOIM9962-24						0+2					gyj		3
Mobil alkalmazásfej- lesztés INOIM9960-22							0+2				gyj	INOIM0550	3
Informatikai versenyfel- adatok INOIM9936-22									0+2		gyj	INOIM0205 INOIM0207	3
Összesen													3
Szakdolgozat													
Szakdolgozat *** INOIM0937-24											gyj		5
Összesen													5

Kreditösszesítő táblázat													
Szakmai alapozó össze- sen	0+2	6+4	0+2	2+2	0+4	0+2							36
Szakmai törzsanyag (kö- telező) összesen	1+4	0+0	2+4	0+2	0+2	1+3	2+2	2+4	0+2				45
Szakmai törzsanyag (vá- lasztható) összesen													9
Szakmai kötelezően vá- lasztható **													3
Zárószigorlat													2
Intézményi szabadon választható *													5
Kredit összesen (választ- ható kredit nélkül):	9	15	12	9	9	9	6	9	3	0			100
Félévekre lebontott heti óraszám (a választható kredit óraszámánálkül):	7	10	8	6	6	6	4	6	2	0			
Szakdolgozat													5

* „Szabadon választható” – Az Informatikai Kar által meghirdetett szakmai szabadon választható tárgyak, továbbá a Debreceni Egyetem más karai által meghirdetett intézményi szabadon választható tárgyak. A teljes 300 kredités képzés során összesen 10 szabadon választható kreditet kell teljesíteni.

** „Szakmai választható” tárgyak (3 kreditet kell teljesíteni). A tárgyak listája megtalálható a kar honlapján és a Neptunban. A tárgyakat az Informatikai Kar hirdeti.

*** „Szakdolgozat” – csak az egyik szakon kell teljesíteni.

SAKMODSZERTANI ISMERETEK

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										V	EF	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Az informatika tanítása 1 INOIM0320-22			0+2								gyj	INOIM0101	2
Az informatika tanítása 2 INOIM0424-22				0+2							gyj	INOIM0113 INOIM0320	2
Az informatika tanítása 3 INOIM0528-22					0+2						gyj	INOIM0320 INOIM0412	2
Az informatika tanítása 4 INOIM0632-22						0+2					gyj	INOIM0320 INOIM0308	2

Tantárgy neve / kódja	Félév / heti óraszám										V	EF	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Az informatika tanítása 5 INOIM0740-22							0+2				gyj	INOIM0320 INOIM0425	2
Összesen			0+2	0+2	0+2	0+2	0+2						10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.

MŰVÉSZET TANULÁSI TERÜLET

ÉNEK-ZENE TANÁR

Szakért felelős kar:	Zeneművészeti Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Végh Mónika
Összes kontaktóra száma:	1820
Mobilitási ablak:	A képzés 3-8. félévében, egy vagy két félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel az oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles ének-zene tanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Classroom Music Teacher

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja az alapfokú nevelés-oktatás első évfolyamán kezdődő alsó és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, valamint középfokon köznevelésben az ének-zene tantárgy tanítására, az érettségire való felkészítésre, karvezetői felkészültség alapján az iskolai kórusmunka vezetésére, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a *2. mellékletben* meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. Az ének-zene szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben meghatározott tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Szaktudományi tudásának alapja a Kodály Zoltán zenei nevelési elveire épülő, teljes embert fejlesztő zenepedagógiai gyakorlat, melynek célja a magyar nemzeti értékeket tisztelő és őrző, egyben európai műveltségű, kreatív, önállóan gondolkodó ember nevelése.

Ismeri a kóruséneklés, illetve a szólóéneklés alapjául szolgáló énektechnikát, gyakorlatban megismerte az énekkari és szólóénekesi irodalom legjelentősebb műveinek egy részét.

Speciális zene-történelmi, zeneelméleti, népzenei, zeneirodalmi ismeretei, vokális és hangszeres tapasztalatai alapján alkalmas arra, hogy segítse a tanulók zenei emlékezetének, koncentrációjának, fantáziájának fejlesztését, továbbá a tájékozódását a zeneművekben.

Ismereteit és kompetenciáit a 6–18 éves korosztály zenei nevelésének, személyiségfejlesztésének szolgálatába tudja állítani.

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a zenei tehetséggondozás módszereiről.

Ismeri és alkalmazza az együtt zenélés formáit, amelyek közösségformáló tevékenységeivel a szocializációs folyamatokat erősíti és toleranciára nevel.

Tájékozott a tanórán kívüli zenei tevékenységek iskolai keretek közti és azon túli szerveződéseinek vonatkozásában, a köznevelés és a kultúrát közvetítő intézmények, szervezetek együttműködési módjaival kapcsolatban.

Megfelelő ismeretekkel bír a zenei nevelés erkölcsi, testi, lelki fejlesztő hatását illetően.

b) képességei

Képes a művészi gondolatok és a gyermeket körülvevő hétköznapi világ közötti kapcsolatok meglátására, az eltérő látásmódok megértésére és elfogadására.

Képes az iskolai tevékenységhez kapcsolódó egyéni és csoportos próbafolyamatok időbeli megtervezésére, a próbák szakszerű, hatékony irányítására, a gyakorlati metódusok kialakítására.

Képes a zenei nevelést tevékenység-központú módszer alapján megvalósítani.

Karvezetői felkészültsége alapján alkalmas az iskolai kórusmunka vezetésére, az abban rejlő zenei nevelési feladatok ellátására, a közösségi tudat erősítésére.

Képes iskolája zenei életének megszervezésére, arculatának alakítására, az iskolán kívüli kulturális értékek megismertetésére, közvetítésére.

Képes a tanulási folyamat során a zenei nevelés három fő készségterületét – zenei befogadás, interpretáció, alkotás – integrálni.

Iskolai kórusvezetőként közreműködik a kórustagok közösség iránti elkötelezettségének kialakításában, ugyanakkor felelős, aktív, egyéni szerepvállalásra nevel.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett abban, hogy kiemelt szerepet juttasson az ének-zene oktatásban az éneklésnek, kóruséneklésnek.

Zenei előadói kvalitásai alapján alkalmas a zenei értékek avatott közvetítésére, a tanulók zenei ízlésének alakítására.

Törekszik arra a Kodály Zoltán zenei nevelési elveire épülő, teljes embert fejlesztő zenepedagógiai gyakorlatra, melynek célja a magyar nemzeti értékeket tisztelő és őrző, egyben európai műveltségű, kreatív, önállóan gondolkodó ember nevelése.

Felelősen képviseli a magyar zenei nevelés évszázados hagyományainak, értékeinek közvetítését és megvédését.

Figyelemmel kíséri a teljes zenei élet eseményeit, a zenei hangzóanyag-, kotta- és könyvkiadást, az írásos és online zenei publikációkat.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani, (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

Szakterület szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 80–96 kredit

Zenei elméleti ismeretek

A zenetörténeti korszakok stílusirányzatainak, stíluselemeinek, műfaji, formai és harmóniai sajátosságainak megismerése, alkalmazása. A leggyakoribb – a köznevelést szabályozó dokumentumokban is megjelenő – szakkifejezések, zeneelméleti, formai, harmóniai fogalmak ismerete. **Biztos tájékozódás a funkciószervezés zenei funkciószervezési ismereteiben, a kis- és nagyformák világában, analitikus gondolkodás kialakítása, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazása.**

Zenetudományi ismeretek

A zenetörténeti korszakok (középkortól a jelenig) általános ismerete, a korszakok történelmi, társadalmi háttérének átfogó, a zeneszerzők, műfajok, műformák, hangszerelési sajátosságok beható ismerete. A zenetudomány által használt, a köznevelést szabályozó dokumentumokban is megjelenő szakkifejezések, a zeneirodalmi szemelvények, a hangszerek és előadói apparátusok beható ismerete.

Népi kultúrához kapcsolódó ismeretek

A nemzeti, népi kultúra értékeinek, hagyományainak ismerete. A köznevelést szabályozó dokumentumokban megjelenő gyermekjátékdalok, az emberi élet szakaszaihoz és a jeles napokhoz, vallási ünne-

pekhez, munkaalkalmakhoz kötődő népszokások, a dialektusterületek, a népdaltípusok, a népi hangszerek és népzenei együttesek ismerete. Népdalok zenei és szöveges (szimbólumokra épülő) elemzése. **A rendelkezésre álló adatbázisok megismerése.**

Zenei gyakorlati ismeretek

Zenei írás-olvasás, hallás- és készségfejlesztő ismeretkör. A képzés során a klasszikus hallásfejlesztés alábbi módszereinek alkalmazására kerül sor, a zeneelmélet tantárgy aktuális félévének zenetörténeti korszakával párhuzamosan: dallamírás, zenei memorizálás, egy- és többszólamú éneklés, lapról olvasás, transzponálás, hallás- és ritmusgyakorlatok, **ének-zongorás feladatok. Az iskolai ének-zene órai feladatok vezetéséhez szükséges zenei gyakorlati készségek és tudás elsajátítása**, melyben kiemelt szerep jut a relatív szolmizációnak és a köznevelést szabályozó dokumentumokban meghatározott repertoárismeretnek.

Kórusvezetési ismeretek

Vezényléstechnikai gyakorlatokon keresztül a mozdulatok alkalmassá tétele zenei folyamatok irányítására. A tempó-, a karakter-, a dinamika- és a formálásirányítás eszközrendszerének elsajátítása. A különböző zenetörténeti korokhoz kapcsolódó műfaji és stilisztikai ismeretek alkalmazása a vezénylés során. Elsősorban gyermek- és ifjúsági kórusművek szövegi-zenei összefüggéseinek feltárása és a vezénylésben történő megjelenítése. Egynemű- és vegyeskari karirodalmi ismeretek a gregorián kialakulásától a XXI. századig. A kórushangzás alakítása az intonációfejlesztési ismeretek felhasználásával. A hangképzés módozatai kóruspróbákon, illetve ének-zene órákon. Kórus szervezési és -menedzselési ismeretek elsajátítása.

Vokális előadói gyakorlatok

A vokális előadói készségek fejlesztése, a tiszta, kifejező, stílusos éneklés elsajátítása. Az énekhang mint hangszer megismerése és használata, **az alapvető énektechnikai elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása.** A különböző korszakok alapvető repertoárjának megismerése a kerettanterv és az érettségi követelmények dalanyagára építve. Kamaraéneklés különböző összetételű kisebb együttesekben. Az együttműködés fejlesztése a csoportos zenei tevékenységeken keresztül, az együtt muzsikálás legfőbb színtere. **A művészi megvalósítás folyamatának megismerése a kórusvezetői munka tudatos megfigyelése alapján.**

Hangszeres előadói gyakorlatok

A hangszeres zenei előadói készségek fejlesztése, a művészi önkifejezés eszköztárának fejlesztése. Az ének-zene tantárgy tanításához szükséges megfelelő szintű zongoratudás elsajátítása és repertoár megismerése, továbbá hangszerkíséretes dalok előadása, a hangszeres kíséretnek sajátosságai, gyakorlati megvalósítása a kerettanterv és az érettségi követelmények által meghatározott tartalmak alapján. **A különböző korszakoknak megfelelő stílusos előadásmód játéktílusának és jellemzőinek megismerése és elsajátítása. Egyéb hangszeres előtanulmányok esetén lehetőség biztosítható a másik hangszeren való játék párhuzamos fejlesztésére.**

Egyéb speciális szakmai ismeretek: 4–20 kredit

Digitalizáció a zenében

A digitális jártasság megalapozása és fejlesztése az ének-zenei területen. Az infokommunikációs kompetenciák fejlesztése a **zenei szoftverek** és alkalmazások kreatív használatával. **Adat- és tudásbázisok használata, minőségi/kritikai értékrend és hozzáállás kialakítása. A digitális eszközök mint a zenei kommunikáció és együttműködés eszközei. Biztonság és problémamegoldás a digitális tartalom előállításánál során. A digitális tudástér adta lehetőségek felhasználása a digitális tananyagok tervezésére, tanórák megszervezésére. A tananyag hatékony elsajátítását célzó, korszerű információhordozó anyagok, eszközök és módszerek (pl. hangszerkesztés, hangprojektkészítés, zenehallgatói anyagok editálása, kottaszerkesztő programok) használata.**

Transzponálás-partitúraolvasás

Transzponálási alapismeretek, transzponáló hangszerek megismerése. A zeneirodalom nem zongorára írott műveinek adaptálása zongorára, kiemelt figyelmet fordítva a kerettanterv és az érettségi követelmények zeneirodalmi szemelvényeire. Az iskolai tananyagba is beilleszthető többszólamú kórusművek feldolgozása a karvezetés sajátos szempontjai szerint. A többszólamú gondolkodás és zenei figyelem fejlesztése. A különböző kulcsok biztonságos olvasásának kialakítása, a modern kottakép megismerése.

Populáris zenei gyakorlat

A tanulók bevonása a zenélésbe a komplex élményátadás segítségével, a populáris zenei gyakorlat által. A kortárs kulturális és zenei környezet ismerete. A fontosabb magyar és nemzetközi könnyűzenei irányzatok, modern zenés színházi műfajok, valamint a filmzene bemutatása. A popzene stílári jellemzői, ritmikai-dallami, harmóniai és formai jellemzői. Meghatározó jazzirányzatok és jellemzőik. A zenei ízlés kialakítása, a saját vélemény és gondolat kinyilvánítása, az értékes és értéktelen felismerésének, elkülönítésének kompetenciája.

Népdalfeldolgozások

Vokális és hangszeres repertoár kialakítása a köznevelést szabályozó dokumentumok alapján. Kodály, Bartók és követőik tankönyvekben közölt népdalfeldolgozásainak ismerete, megszólaltatása. **A rendelkezésre álló adatbázisok alapján az eredeti dallamok felkutatása, a feldolgozás módszereinek megismerése, analízise. A zenei ízlésformálásnak megfelelő stílusos hangfelvételek kiválasztása.**

Népzenei repertoárismeret

A kerettantervekben és érettségi követelményekben rögzített gyermekjátékdalok és népdalok éneklése a tantervi szabályozókban rögzített módon. **Emelt szintű tankönyvek népzenei anyagának ismerete.** Nemzetiségek vagy más népek dalai (lehetőség szerint eredeti nyelven). Vikár Béla, Kodály Zoltán, Bartók Béla és követőik népdalgyűjtő munkájának bemutatása.

Komplex művészi látásmód fejlesztése

A zenetörténeti korszakok társművészeti kontextusban való értelmezése, összművészeti elemző-készség kialakítása. A tantárgyközi kapcsolatok feltárása és megvalósításuk gyakorlati lehetőségei a köznevelést szabályozó dokumentumokban meghatározott ismeretekhez kapcsolódva. Az egyetemes és magyar történelem eseményeihez kapcsolódó zeneművek ismerete.

Társas zene

A közös, kifejező éneklés/zenélés mint élményforrás. A különböző vokális és hangszeres hangszínek, karakterek megfigyelése, az együtt zenélésbe való beilleszkedés, alkalmazkodókészség elsajátítása. A tanult dalokhoz kapcsolódó dramatizált előadásokban, kreatív zenei formációkban való részvétel.

Koncertpedagógia, rendezvényszervezés

A szakterületi és tantárgypedagógiai ismeretekre alapozva, az életkori sajátosságok és tudás figyelembevételével a zenei ismeretterjesztés tevékenységének szervezése, megvalósítása, programok kreatív szerkesztése a nem formális tanulás színterein.

Alkalmazott zenei repertoárismeret

Általános és középiskolai rendezvények zenei programjának összeállítása. Iskolai feladatokhoz, rendezvényekhez, valamint ünnepekhez kapcsolódó műsortervek, forgatókönyvek készítése. Projektfeladatok, témahetek, iskolai kiállítások és ifjúsági hangversenyek előkészítése, zenei anyagának kidolgozása.

4.2.2.2. Szakmódszertani ismeretek: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 1–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

Tartalmi elemei:

A magyar ének-zene oktatás története. Kodály Zoltán zenei nevelési koncepciója. Ádám Jenő módszertani öröksége. Az ének-zenei nevelés és oktatás módszerei: a daltanítás, a dallami, ritmikai, zeneelméleti és zenetörténeti, valamint népzenei ismeretek tanítása; a zenei készségfejlesztés módszerei: éneklési, dallami, ritmikai, írás és olvasási, improvizációs készségfejlesztés; a zenei alkotóképesség fejlesztése; többszólamúság; zenei befogadókészség fejlesztése; zenei képességfejlesztés. Különböző munkaszervezési formák, módszerek megismerése. A differenciálás lehetőségei és szerepe az ének-zene órán. Óratípusok tervezési folyamata. Az óramegfigyelés, önreflexió szakmai alapjai. Mikrotanítások vezetése, elemzése, értékelése.

Módszertani eszköztár fejlesztése.

Zenepedagógiai irányzatok. A zenei képességek fejlesztésének hagyományostól eltérő módszerei. Módszertani és gyakorlati felkészítés a köznevelést szabályozó dokumentumokban meghatározott irányított és szabad improvizációs, valamint alkotó tevékenységekhez. A zenei alkotókészség fejlesztése a mozgás és zene, képek és zene, versek és zene viszonylatában. A zeneművészeti alkotások kreatív megközelítéssel történő feldolgozása. Tevékenység-központú módszerek alkalmazása, zenei önkifejezésre nevelés. Közös, szabadon kialakított zenélési formák.

Az oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok (nemzeti köznevelésről szóló törvény, Nemzeti alaptanterv, kerettanterv, érettségi követelmények, pedagógiai program, helyi tanterv, tanmenet, óratervezet).

Anyagismeret, tankönyvelemzés. Az ének-zene tanításában felhasználható tankönyvek, szakkönyvek, segédanyagok megismerése.

Osztatlan közismereti ének-zene tanár szak mintatanterve

SZAKTERÜLETI ISMERETEK

Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai törzsanyag														
Általános és magyar zene-történet	2	2	2	2	2	2						koll.		12
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						gyj., koll.		12
Zeneelméleti ismeretek	2	2	2	2	2	2						gyj., koll.		12
Komplex zenei elmélet és gyakorlat							2	2				gyj., koll.		4
Népzenei ismeretek	2	2										koll.		2
Énekkar	4	4	4	4	4	4	4	4				gyj.		16
Zongora	1	1	1	1	1	1						gyj., koll.		6
Hangképzés	1	1	1	1	1	1	1	1				gyj., koll.		8
Vezénylési gyakorlat			1	1	1	1	1	1				gyj.		6
Kargyakorlat						2	2	2	2			gyj.		4
Karirodalom, repertoárismeret								2	2			koll.		4
Szakmai zárószigorlat (Szolfézs, Zeneelmélet)									x					
Összesen	14	14	13	13	13	15	10	12	4	0				86
Speciális ismeretek														
Digitalizáció a zenében									2			gyj.		2
Művészeti ismeretterjesztés									2			koll.		2
Transzponálás-partitúraolvasás							1	1				gyj.		2
Népzenei repertoárismeret			1									koll.		2
Alkalmazott zenei repertoárismeret									1			gyj.		1
Összesen	0	0	1	0	0	0	1	1	5	0				9
Szaktárgyszertani modul														
Szaktárgyszertan, szakdidaktika (ének-zene)			2	2	2	2						koll.		8
Szaktárgyszertani kísérőszeminárium (ének-zene)										1		gyj.		2
Összesen	0	0	2	2	2	2	0	0	0	1				10
Szabadon választható tárgyak														
Szabadon választható tárgyak (a teljes intézményi kínálatból)							2		3					5
Szakkoloztat												gyj.		5

<i>Kredit összesen (Szakdolgozat és szakmódszertani modul nélkül)</i>														100
<i>Félévekre lebontott heti óraszám</i>	14	14	16	15	15	17	13	13	12	1				

TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS TANULÁSI TERÜLET

TESTNEVELŐ TANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Prof. Dr. Balogh László
Összes kontaktóra száma:	1764 (2044) *
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

* A testnevelő tanár szakképzettség gyógytestnevelő tanár szakképzettséggel társított tanárképzésben

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:
magyar nyelvű megjelölése: okleveles testnevelő tanár
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physical Education Teacher

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja:

Az alapkóú, valamint a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, a középf- és emelt szintű érettségire történő felkészítésre, a felsőoktatásban, a felnőttképzésben a testnevelés tantárgy tanítására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, akik alkalmasak a tanulók testnevelés és sport műveltségének, az egészséggel, az életmóddal, a testkultúrával kapcsolatos készségek kialakítására, valamint a képességek fejlesztésére továbbá, felkészültek tanulmányaik doktori képzésben való folytatására.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a 2. mellékletben meghatározott **tanári tudás, képességek és attitűd (viszonyulás).**

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A testnevelés szakos tanár speciális kompetenciái a 2. sz. mellékletben meghatározott **tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

Ismeri a pedagóguspálya sajátosságait, különösen a testnevelő tanárra vonatkozó elvárásokat, kötelességeket, szerepeket, feladatokat és jogokat az iskolán belül és kívül.

Ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, a Nemzeti alaptantervet és az arra épülő, a testnevelés és egészségfejlesztéshez kapcsolódó Kerettanterveket, átlátja ezek egymásra épülését és az oktatás tartalmi szabályozásában betöltött szerepét, valamint ismeri a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai, továbbá szakmódszertani szempontjait.

Ismeri a testnevelés és a sport korszerű oktatásához tartozó tudományos elméleteket, oktatási stratégiákat és modelleket, a gyakorlatokat és a módszertani lehetőségeket.

Ismeri a sporttudomány, a nevelés- és egészségtudomány fogalmi és interdiszciplináris rendszerét, folyamatait, valamint ezek szakmai alapozó és törzsanyagtartalmát, mely alapján a motoros fejlesztés, tanulás és mozgások gyakorlati alkalmazása megvalósítható.

Ismeri a testnevelés és egészségfejlesztés terminológiáját, tudományos kapcsolatrendszerét, illetve a nemre és az életkorra vonatkozó képesség-specifikus kutatások eredményeit.

Ismeri a mozgáshoz kapcsolódó helyes attitűdöket, a fizikailag aktív életmód élethosszig tartó jótékony hatásait.

Ismeri a kultúra és a testkultúra kapcsolatrendszerét és a biológiai fejlődéssel összhangban a mozgás-igény és mozgásszükséglet alakulását.

b) képességei

Képes a pszicho-motorikus képességek fejlesztésére és készségek kialakítására a testnevelés és a sport célorientált eszközrendszerén keresztül.

c) attitűdje (viszonyulása)

Példamutató és ösztönző személyiséggel, tudományos alapokon nyugvó tudásbázissal, pozitív szemléletmóddal és elkötelezettséggel rendelkezik, amely a különböző sajátosságokkal rendelkező tanulóknál az egészségtudatos aktív szokásrendszer, életmód és életforma kialakítását, fejlesztését és élethosszig tartó fenntartását segíti.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

Ismeri a minőségi testnevelés tervezéséhez szükséges információforrásokat, ismeretrendszereket és az eredményes tanulás segítésének alapelveit.

Ismeri a tananyag kiválasztás és rendszerezés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai, továbbá szakmódszertani szempontjait.

b) képességei

Képes a szaktárgy tanórai és tanórán kívüli tanításának tervezésére.

Képes a tananyaghoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva a megfelelő tanulási- tanítási stratégia meghatározására.

Képes hatékony módszerek, munkaformák, eszközök kiválasztására, azok reflektív alkalmazására.

Képes új, innovatív tartalmak és mozgásformák, online felületek, infokommunikációs módszerek és eszközök alkalmazására a testnevelésben és sportban, melyeket kritikusan és etikusán alkalmaz.

c) attitűdje (viszonyulása)

Elkötelezett felkészültségének folyamatos megújítására, az új és bevált „jó gyakorlatok” iránt, a Nemzeti alaptanterv testnevelés és egészségfejlesztési tanulási terület, valamint a kerettanterv követelményeinek munkája során történő alkalmazásában.

Munkáját alapos felkészülés, tervezés és rugalmas megvalósítás jellemzi.

Tudatosan készül a pedagógus előmeneteli rendszerbe történő beilleszkedésre.

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

Ismeri a testnevelés és sport, valamint az egészségfejlesztés tanórai, tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.

Ismeri a különböző motiváció-elméleteket, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereit.

Ismeri a különböző fejlesztési célokra épülő pozitív tanulási környezetek tanulási eredményességre gyakorolt hatásait, a differenciált tanulásszervezés módszertani lehetőségeit a testnevelésben.

Ismeri a testnevelés és a sport lehetőségeit az egész életen át tartó tanulásra való felkészítésben.

b) képességei

Képes a testnevelés órán és a szabadidős sporttevékenységekben is a céloknak megfelelő, a differenciálást és a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma megoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő eszközök, módszerek, szervezési formák kiválasztására, illetve megvalósítására.

Képes az eredményes tanulás és képességfejlesztés érdekében a biztonságos, pozitív és motiváló tanulási környezet megteremtésére.

Képes megfelelő szemlélettel, értékekkel, tudással és hozzáállással, kommunikációval a fizikai aktivitás megszerettetésére és az egészségtudatos aktív életvitel szokásrendszerének megalapozására, megerősítésére.

Képes a tanulók testnevelés és sport műveltségének, az egészséggel, az életmóddal, a testkultúrával kapcsolatos készségek, valamint képességek és fittség kialakítására, illetve ezek célirányos fejlesztésére, érdeklődést fenntartó és fejlesztő komplex tervek, módszerek és gyakorlatok testnevelés órai és tanórán kívüli tervezésére és azok minőségelvű megvalósítására.

Képes testnevelés órán és a szabadidős sporttevékenységekben a céloknak megfelelő, a differenciálást és a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő eszközök, módszerek, szervezési formák kiválasztására, illetve megvalósítására.

Facilitátorként képes formálni a diákok mozgáshoz, sportoláshoz fűződő attitűdjeit (viszonyulásait).

A mozgásműveltség fejlesztése során képes eljuttatni a tanulót arra a szintre, ahol tudását változatos körülmények között is önállóan, aktívan és kreatívan tudja alkalmazni.

c) attitűdje (viszonyulása)

A testnevelés és sport népszerűsítése és elfogadása érdekében együttműködő. Jellemzi a tanult mozgás-készlet kreatív használata, eredeti mozgások, mozgásfolyamatok, játékok alkotása.

A társas mozgásformák során megjelenő konfliktushelyzetekben a konstruktív megoldásokkal a probléma feltárását tartja szem előtt.

Önálló tevékenységvégzés, problémamegoldó szemlélet jellemzi, felelősséget vállal a tanulók egészségtudatos magatartásáért, szociális érzékenységük és segítő magatartásuk kialakításáért.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

Ismeri a változatosságra, következetességre, egymásra épülésre és élménydús tapasztalatokra hangsúlyt helyezve a testnevelés és sport oktatási, nevelési és megismerő rendszereit.

b) képességei

Képes az egyénre szabott (a felzárkóztató, hátránykompenzáló, tehetséggondozó) tanulási útvonalak megválasztására

Képes a tanulót folyamatos döntési helyzet elé állítva, személyiségét és társas kapcsolatait differenciáltan fejleszteni.

Képes a különböző képességekkel és tudással rendelkező tanulóknak korszerű és differenciált preventív mozgásprogramokat, felzárkóztató és tehetséggondozó programokat tervezni és vezetni.

Képes reálisan és szakszerűen elemezni és értékelni saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósulását.

Felismeri a tanulók személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni.

c) attitűdje (viszonyulása)

A mozgásos tevékenységek során módszertani felkészültségével a különböző testi-lelki adottságú tanulók számára vonzóvá teszi a testnevelést, valamint az iskolai és iskolán kívüli sportéletet.

Szemlélete képesség- és fejlettségközpontú, figyelembe veszi a tanulók testi és motoros fejlettségi szintjét, azok közötti különbségeket.

A mozgásos tevékenységek során módszertani felkészültségével a különböző testi-lelki adottságú tanulók számára vonzóvá teszi a testnevelést és sportot iskolán belül kívül is.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

Ismeri a változatos munkaformákat, amelyek alkalmazásával a heterogén életkori csoportokban erősíti a konstruktív kooperációt.

Ismeri a közösségnek, az iskolának, illetve az adott korosztálynak a jellemzőit és fejlődési tendenciáit, mely alapján a személyes és társas kompetenciák fejlesztése megvalósítható.

b) képességei

Képes a konfliktuskezelés asszertív eszközeit alkalmazni a harmonikus személyiség kibontakoztatásának folyamatában.

Képes olyan fejlesztő pedagógiai helyzeteket teremteni a testnevelés órán és a szabadidős programok során is, mely hatásos a közösség iránti elkötelezettség és tolerancia fejlesztésében, valamint a konfliktusok megelőzésében és kezelésében.

Képes elősegíteni a tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönöz, és fejleszti a tanulók vitakultúráját.

c) attitűdje (viszonyulása)

Példamutató igényességgel és felelősséggel törekszik az oktató-nevelő munkája során a közösségépítésre, illetve a családi élet, az értékek, a tisztelet megerősítésére.

Tevékenységében egyaránt szerepet kap az inklúzió, a demokratikus gondolkodás, az állampolgári nevelés, a társadalmi részvétel és a felelősségvállalás.

4.2.1.6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

Ismeri a tanulók és szülők objektív tájékoztatásához szükséges mérések, ellenőrzések és értékelések pedagógiai folyamatban betöltött szerepét és funkcióit, céljait és szintjeit, módszereit és eljárásait.

Ismeri azokat az eljárásokat, amelynek segítségével a tanulók reális ön- és társértékelését alakítva segíti az önbecsülés, reális énkép kialakítását.

b) képességei

Képes a pedagógiai céljainak megfelelő, és változatos ellenőrzési, értékelési eszközöket választani, készíteni és nagy biztonsággal alkalmazni azokat.

Képes rendszeres, egyértelmű, tárgyilagos visszajelzésre, mely során adatokra és tényekre támaszkodik.

c) attitűdje (viszonyulása)

A tanulók reális ön- és társértékelését alakítva segíti az önbecsülés, reális énkép kialakítását, amellyel útmutatást ad a tanulóknak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

Szemlélete fejlettségközpontú, figyelembe veszi a tanulók testi és motoros fejlettségi szintjét, azok közötti különbségeket. Az értékelés során a reális, de pozitív kicsengésű megerősítés a célja.

A tanulók egyéniségét, jellemzőit figyelembe véve, az önmagukhoz mért fejlődést értékeli. Reflektív módszerek segítségével az esélyegyenlőségre törekszik.

Előzetesen ismerteti tanulóival az értékelés kritériumait, szempontjait.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

Ismeri a sport és környezete közötti kapcsolatokat az iskolai és iskolán kívüli tevékenységekben.

Ismeri a hagyományörző népszokásokat, népi játékokat és a magyar néptánc jelentőségét a fenntarthatóság nevében, annak lehetőségét a mozgástanítás folyamatában.

b) képességei

Képes a környezettudatossággal kapcsolatos üzenetek átadására a sportrendezvények, táborok, iskolai események kapcsán. Segíti a tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.

Képes az egészségfejlesztés mozgáshoz kapcsolódó eszközrendszerével tudatosítani a természetes környezetben folytatott rendszeres testedzés testi és lelki jóllétet erősítő hatását, ami pozitívan hat a tanulók környezettudatos szemléletmódjára.

c) attitűdje (viszonyulása)

Magatartása tudatos, felelősségteljes és segítőkész, az egészségtudatos szokásrendszer kialakítása mellett az ember szociális és emocionális jóllétére, életminőségére, közösségi és természeti környezete és értékei harmonikus egyensúlyára, a fenntarthatóságra kiemelt figyelmet fordít.

Segíti tanulóit abban, hogy a testnevelés általi fenntartható jelen és a jövő iránti elkötelezettség kialakuljon.

A szabadidős és rekreációs tevékenységeiben példát mutat az újrahasznosítható anyagok, eszközök felhasználásában.

4.2.1.8. *Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén*

a) tudása

Ismeri a kommunikáció típusait, a verbális, a nem verbális kommunikáció eljárásait, valamint a meta-kommunikáció összetevőit.

b) képességei

Képes a tanulókkal, tanártársaival és a szülőkkal, iskolán kívüli sportszakemberekkel, a szakterületi képviselőkkel a kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló kapcsolatteremtésre, együttműködési formák kialakítására. Képviseli álláspontját, képes másokat meggyőzni és ő maga is meggyőzhető.

Képes szakterületének (érdek)képviseletére, közérthető, nyílt, pedagógiai tapasztalatai és nézetei közvetítésére más szak- és tudományterületek képviselői előtt, tágabb társadalmi környezetben érvelni és bemutatni a testnevelés és sport egészségfejlesztő és egészségmegőrző, személyiségfejlesztő hatásmechanizmusát.

c) attitűdje (viszonyulása)

A testnevelés és sport népszerűsítése és elfogadása érdekében együttműködik a tantestület tagjaival.

A társas mozgásformák során megjelenő konfliktushelyzetekben a konstruktív megoldásokkal a probléma feltárását tartja szem előtt.

A különböző szakmai interakciókban, szituációkban kommunikációja asszertív, nyílt és hiteles.

4.2.1.9. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén*

b) képességei

Képes a testnevelés és sport tudományos és szakmai elméleteinek és összefüggéseinek megértésére, valamint megfelelő gyakorlati alkalmazására, valamint a munkájához szükséges szakirodalmak, tudományos háttérű kutatási eredmények értelmezésére, innovatív fejlesztésére, napi munkájába történő beépítésre.

c) attitűdje (viszonyulása)

Képviseli a mindennapi munkájában a testnevelés és sport etikai értékeit.

Önmaga szakmai fejlődéséért felelősséget vállal.

Nyitott az innovatív digitális és infokommunikációs eszközök használatára, azok alkalmazására a testnevelés órai, tanórán kívüli oktatási és pedagógiai folyamataiban.

Önálló tevékenységvégzés, problémamegoldó szemlélet jellemzi.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szaktudományi - és módszertani felkészítés: 95–100 kredit

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának és kreditarányainak meg kell felelnie a Nemzeti alaptantervre épülő kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeivel és tartalmaival, a nevelési-oktatási szakaszokkal, valamint az érettségi vizsgakövetelményekhez megadott témakörök ismereteivel.

Szakmai alapozó ismeretek: 14–26 kredit

Témakörök:

medicinális és egészségtudományi ismeretek (biológiai fejlődés és érés, anatómia, élettan, **biokémia, egészségnevelés, humánbiológia**, testtartás, életmód, életminőség, prevenció, **baleset megelőzés és elsősegélynyújtás**)

sporttudományi és sportelméleti ismeretek (testnevelés és sport, olimpizmus- sporttörténet, testkultúra, mozgásműveltség, sport és társtudományok, mozgástanulás, **mozgáselemzés, biomechanika, kutatás-módszertan**)

b) A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei: 78–90 kredit

Témakörök:

a testnevelés érettségi elméleti és gyakorlati részére vonatkozó tartalmak, kondicionálás és koordinációs képességek, gimnasztika,

motoros teljesítmény és képességfejlesztés, fittség, edzettség, egészségfejlesztés, prevenció, életmód, pozitív egészségmagatartás, életminőség, mentális egészség, relaxáció,

mozgásos cselekvés, mozgástanulás, sportági szabályok, technikák és taktikák (atlétika, torna, tánc, úszás, önvédelmi és küzdősportok, kosárlabda, labdarúgás, röplabda, kézilabda, valamint szabadidős csapat- és egyéni sportágak).

a testnevelés és sport neveléstudományi, társadalomtudományi és gazdaságtudományi ismeretei, táborok, kirándulás, túrázás,

természetben és alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák, játékok,

felzárkóztatás, versenyzés, diáksport, sportági kiválasztás- tehetséggondozás,

integrált és inkluzív testnevelés- és sportfoglalkozások, gyógytestnevelés,

komplex személyiségfejlesztés, ezen belül a pszichomotoros, értelmi, érzelmi, szociális területek, erkölcsi, akarati tulajdonság fejlesztése

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

Témakörök:

életkor- és képesség- alapú oktatásmódszertan (differenciálás, tanulás-, fejlődés-, érdeklődés- és élményközpontúság),

A testnevelés tanításának gyakorlata és módszertana (tanterv, tanmenet, tanítási egység, óraterv, óraterv, cél, eszköz, módszer, mérés és értékelés, monitorozás, kommunikáció, IKT),

gimnasztikai gyakorlatok, **a gyakorlatvezetés, bemelegítés és levezetés oktatásmódszertana,**

mozgástanítás (előkészítő, rávezető és célgyakorlatok, hibajavítás, segítségadás),

sportági oktatásmódszertan (atlétika, torna, tánc, úszás, önvédelmi és küzdősportok, kosárlabda, labdarúgás, röplabda, kézilabda, valamint szabadidős csapat- és egyéni sportágak)

motoros képességfejlesztés, fittség és versenyzés módszertana,

játékok és játékvezetés oktatásmódszertana,

táborok, természetben és alternatív környezetben űzhető sportok módszertana,

integrált és inkluzív testnevelés- és sportfoglalkozások, gyógytestnevelés oktatásmódszertana,

mozgástevékenységek megszerettetésének és a fizikai aktivitás élethosszig tartó szokásrendszerének módszertana,

testnevelés tanításának didaktikai feladatai (gyakorlata, módszertana).

Osztatlan testnevelőtanár képzés mintatanterve mintatanterve 2024

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Szám-mon-kérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapoó ismeretek														
TSAAN_0001 Anatómia I. TSAAN_0002 Anatómia II. <i>Dr. Papp Gábor</i>	2/28	2/28										gyj./koll.	Anatómia II-nek Anatómia I..	1+2
TSAEL_0001 Élettan I. TSAEL_0002 Élettan II. (sportélettan, terhelésélettan) <i>Prof. Dr. Szántó Sándor</i>			2/28	2/28								gyj./koll.	Élettan I-nek Anatómia I. – II. Élettan II-nek Élettan I.	1+2
TSAHB_0001 Humánbiológia <i>Dr. Papp Gábor</i>	2/28											gyj.	-	1

TSABE_0001 Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás, egészségtan <i>Dr. Csiki Zoltán</i>		2/28										gyj.	-	1
TSABK_0001 Biokémia <i>Dr. Sarang Zsolt</i>		2/28										gyj.	-	1
TSTBM_0001 Biomechanika <i>Dr. Szemes Péter</i>			2/28									gyj.	-	1
TSTMO_0001 Mozgásfejlődés, tanulás és szabályozás <i>Veresné Dr. Balajti Ilona</i>					2/28							gyj.	Anatómia II., Élettan II.	2
TSTTI_0001 Testkultúra-elmélet <i>Prof. Dr. Balogh László</i>	2/28											koll.	-	2
TSTSE_0001 Sporttörténet, EU és Sport <i>Prof. Dr. Bácsné Dr. Bába Éva</i>	2/28											gyj.	-	1
TSAKM_0001 Kutatásmódszertan <i>Prof. Dr. Balogh Péter</i>			2/28									koll.	-	2
Összesen	5	4	4	2	2	-	-	-	-	-				17

Szakmai törzsanyag														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
TSTEE_0001 Edzésmélethelem I. TSTEE_0002 Edzésmélethelem II. <i>Dr. Pucsok József Márton</i>				2/28	2/28							gyj./koll.	Edzésmélethelem II.-nek Edzésmélethelem I.	2+2
TSTPE_0001 Sportpedagógia <i>Dr. Bíró Melinda</i>			2/28									koll.	-	2
TSTPS_0001 Sportpszichológia <i>Prof. Dr. Balogh László</i>				2/28								koll.	-	2
TSTGIO_0001, TSTGIO_0002, TSTGIO_0003 Gimnasztika és oktatásmódszertan I-III. <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>	2/28	2/28					2/28					gyj./koll.	Gimnasztika II.-nek - Gimnasztika I, Gimnasztika oktatásmódszertannak	1+2+2

												-Gimnasz-tika I.,II.	
TSTMJO_0001, TSTMJO_0002 Mozgásos játékok és oktatás-módszertana I-II <i>Dr. Bíró Melinda</i>		2/2 8						2/2 8			gyj./gyj.	Mozgásos játékok oktatás-módszertannak - Mozgásos játékok	1+2
TSTZMO_0001, TSTZMO_0002 Zenés táncos mozgásformák és oktatás-módszertana I-II <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>				2/2 8	2/2 8						gyj./gyj.	-	1+2
TSTLAO_0001, TSTLAO_0002, TSTLAO_0003 Labdarúgás és oktatás-módszertana I-III. <i>Prof. Dr. Balogh László</i>				2/2 8	2/2 8				2/2 8		gyj./koll./gyj.	Labdarúgás II-nek Labdarúgás I. Labdarúgás oktatás-módszertannak - Labdarúgás I.II.	1+2+ 2
TSTROO_0001, TSTROO_0002, TSTROO_0003 Röplabdázás és oktatás-módszertana I-III. <i>Dr. Nagy Ágoston</i>				2/2 8	2/2 8			2/2 8			gyj./koll./gyj.	Röplabdázás II-nek – Röplabdázás I. Röplabdázás oktatás-módszertannak - Röpl-	1+2+ 2

											labdázás I., II.	
TSTKEO_0001, TSTKEO_0002, TSTKEO_0003 Kézilabdázás és oktatásmódszertana I-III. <i>Prof. Dr. Balogh László</i>	2/28	2/28					2/28			gyj./koll./gyj.	Kézilabdázás II-nek – Kézilabdázás I. Kézilabdázás oktatásmódszertannak - Kézilabdázás I., II.	1+2+2
TSTKOO_0001, TSTKOO_0002, TSTKOO_0003 Kosárlabdázás és oktatásmódszertana I-III. <i>Dr. Nagy Agoston</i>			2/28	2/28			2/28			gyj./koll./gyj.	Kosárlabdázás II-nek – Kosárlabdázás I. Kosárlabdázás oktatásmódszertannak - Kosárlabdázás I., II.	1+2+2
TSTATO_0001, TSTATO_0002, TSTATO_0003 Atlétika és oktatásmódszertana I-III. <i>Dr. Pucsok József Márton</i>	2/28	2/28					2/28			gyj./koll./gyj.	Atlétika II-nek – Atlétika I. Atlétika oktatásmódszertannak - Atlétika I., II.	1+2+2

TSTTOO_0001, TSTTOO_0002, TSTTOO_0003 Torna és oktatásmódszertana I-III. <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>			2/2 8	2/2 8			2/2 8			gyj./koll./gyj.	Torna II-nek – Torna I. Torna oktatásmódszertannak - Torna I., II.	1+2+ 2
TSTUSO_0001, TSTUSO_0002, TSTUSO_0003 Úszás és oktatásmódszertana I-III. <i>Dr. Bíró Melinda</i>			2/2 8	2/2 8		2/28				gyj./koll./gyj.	Úszás II-nek – Úszás I. Úszás oktatásmódszertannak - Úszás I., II.	1+2+ 2
TSTKUO_0001 Küzdősportok és oktatásmódszertana <i>Prof. Dr. Borbély Attila</i>					2/2 8					gyj.	-	2
TSTUTO_0001, TSTUTO_0002, Ütős sportok és oktatásmódszertana I-II <i>Prof. Dr. Balogh László</i>					2/2 8	2/28				gyj./gyj.	Ütős sportok és oktatásmódszertannak-Ütős sportok	1+2
TSTREO_0001 Rekreációs mozgásformák és oktatásmódszertana <i>Prof. Dr. Müller Anetta</i>								2/2 8		gyj.	-	1
TSTGYO_0001 Gyógytestnevelés és oktatásmódszertana I-II <i>Dr. Hídvégi Péter</i>					2/2 8				2/2 8	gyj./gyj.	Gyógytestnevelésnek - Anatómia I.-II Gyógytestnevelés okta-	2+2

												tás- mód- szer- tannak - Gyógyt estne- velés	
Táborok 1., 2., 3. <i>Dr. Nagy Ágoston</i>											gyj./gyj./gyj.		1+1+ 1
TSTTA_0001 turisztikai tábor		2/2 8										-	
TSTTA_0002 téli tábor			2/2 8									Turisz- tiai tá- bor	
TSTTA_0003 vízi tábor				2/2 8								Turisz- tikai vagy téli tá- bor	
TSTSG_0011, TSTSG_0012, TSTSG_0013, TSTSG_0014, Sportszakmai gyakorlat <i>Dr. Pucsok József Márton</i>	2/2 8	2/2 8	2/2 8	2/2 8							ai		0
TSTSKU_0001 Sporttudományi kutatások <i>Prof. Dr. Balogh László</i>							2/2 8				koll.	-	2
TSTMOF_0001 Motoros képes- ségek fejlesztése <i>Dr. Pucsok József Márton</i>							2/2 8				koll.	-	2
TSTSNi_0001 Integrált tn. (SNI) és okta- tásmódszertana <i>Prof. Dr. Müller Anetta</i>								2/2 8		gyj.		Gyógyt estne- velés	2
TSTSZ_0001 Sportszocioló- gia <i>Dr. Kovács Klára</i>				2/2 8						gyj.		-	2
TSTTEM_0001 Tehetséggondo- zás, mentorálás <i>Dr. Orosz Róbert</i>							2/2 8			gyj.		-	2
TSTRE_0001 Relaxáció								2/2 8		gyj.			2

<i>Dr. Orosz Róbert</i>													
TSOSPT_0001 Sport és társadalom <i>Dr. Biró Melinda</i>						3/4 2					gyj.		3
TSTFII_0001 Fitness irányzatok <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>							2/28				gyj.		2
TSTJOP_0001 Jóga, pilates <i>Varga Kata</i>									2/2 8		gyj.		2
TSAST_0001 Sporttáplálkozás* <i>Dr. Csiki Zoltán</i>	3/4 2										koll.		3
TSAFI_0001 Fittségi vizsgálatok és teljesítménydiagnosztika* <i>Dr. Pucsek József Márton</i>			3/4 2								koll.		3
TSZSZ_0001 Zárószigorlat										X			1
Összesen	3 (6)	8	5 (8)	11	10	9 (12)	10 (12)	8	7 (9)	7 (9)			78 (93)
Szabadon választható tárgyak													
TSSPA_0001 Pályaorientációs tréning* <i>Dr. Orosz Róbert</i>													
TSSSPI_0001 Sportinformatika és mozgáselemzés* <i>Dr. Ráthonyi Gergely</i>													
TSSÖ_0001 Sportökonómia* <i>Prof. Dr. Bács Zoltán</i>													
TSSRE_0001 Relaxáció <i>Dr. Orosz Róbert</i>													
TSSSPT_0001 Sport és társadalom <i>Dr. Biró Melinda</i>													

Óraszám+kredit összesen (a szabadon választható kredit óraszám nélkül):	16/ 8	18/ 12	16/ 9	18/ 13	14/ 12	10/ 9	10/1 0	8/ 8	8/7	6/7			124/ 95
	19/ 11		19/ 12			13/ 12	12/1 2		10/ 9	8/9			139/ 110
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kredit óraszám nélkül):	16 (19)	18	16 (19)	18	14	10 (13)	10 (12)	8	8 (10)	6 (8)			124 (139)

* A testnevelő tanár szakképzettség gyógytestnevelő tanár szakképzettséggel társított tanárképzésben 120 kredit

Szaktárgyszertan

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szaktárgyszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretében)														
TSSZMO_0001 Szaktárgyszertan I. <i>Dr. Bíró Melinda</i>												gyj.		2
TSSZMO_0002 Szaktárgyszertan II. <i>Dr. Bíró Melinda</i>												gyj.	Szaktárgyszertan I.	2
TSSZMO_0003 Szaktárgyszertan III. <i>Dr. Bíró Melinda</i>												gyj.	Szaktárgyszertan II.	2
TSSZMO_0004 Szaktárgyszertan IV. <i>Dr. Bíró Melinda</i>												gyj.	Szaktárgyszertan III.	2
TSSZMO_0005 Szaktárgyszertan V. <i>Dr. Bíró Melinda</i>													Szaktárgyszertan IV.	2
TSSZMO_0006 Szaktárgyszertan VI. (összefüggő gyakorlatot kísérő) <i>Dr. Bíró Melinda</i>													záróvizsga	
Összesen														10

Rövidítések jegyzéke:

V.: számonkérés típusa

koll.: kollokvium

gyj.: gyakorlati jegy

EF: előfeltétel

Munkavédelem

A Munkavédelem tantárgy kreditértéke 1 kredit, amely a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a vég bizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

GYÓGYTESTNEVELŐ TANÁR

Szakért felelős kar:	Természettudományi és Technológiai Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Hidvégi Péter
Összes kontaktóra száma:	1148
Mobilitási ablak:	4. és 5. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség
 - magyar nyelvű megjelölése: okleveles gyógytestnevelő tanár
 - szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of Adapted Physical EducationA gyógytestnevelő tanár tanárszak a testnevelő tanár tanárszakkal kétszakos képzésben, és testnevelő-tanári szakképzettség megszerzését követően, újabb oklevelet adó tanárképzésben szervezhető meg.
 2. A képzési idő: 10 félév
 3. A képzés célja az alapfokú nevelés-oktatás, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakgimnáziumban, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakiskolában a gyógytestnevelés tantárgy tanítására, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai, kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá felkészítés a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására.
 4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
 - 4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás): a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.
 - 4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében
 - 4.2.1. A gyógytestnevelő tanár szakterületi tudása, képességei, attitűdje (viszonyulása)

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítésének figyelembevétele területén

 - a) tudása
 - Ismeri a személyiség fogalmának biológiai, pszichológiai és szociális komponenseit, valamint a gyermekek fejlődését befolyásoló számtalan egyéb, nyelvi, kulturális, erkölcsi tényezőit.
 - b) képességei
 - Képes az egyéni tanulói különbségek felismerésére, elfogadására és felhasználására a fejlesztés érdekében.
 - Felismeri a csoport- vagy osztályszituációban keletkezett helyzeteket (így a konfliktust), melyeket konstruktív módon képes kezelni.
 - Képes az adott szituációnak megfelelő kommunikációval a tanulók személyiségének fejlődését segíteni.
 - c) attitűdje
 - Elkötelezett a rá bízott tanulók életkornak megfelelő módszerekkel történő személyiség fejlesztése irányában.
 - Empatikus személyisége segíti a tanulók közötti különbségek elfogadását.
 - Elkötelezett a sajátos nevelési igényű tanulókkal történő különleges bánásmód alkalmazása mellett.
- A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése területén
- a) tudása
 - Ismeri a különböző csoportok (formális, informális) jellemzőit.
 - Ismeri a nevelési folyamat csoporttagokra gyakorolt hatásait.
 - b) képességei
 - Képes a tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítésére, fejlesztésére.
 - Képes a tanulói közösségekben rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására.

- Képes az egyének közötti különbségek megértésének elősegítésére.
- Képes a közösségben kialakuló konfliktusok kezelésére.
- Képes interkulturális nevelési programok alkalmazására.
- Képes a tanulók közötti együttműködés készségeinek fejlesztésére.

c) attitűdje

- Elkötelezett a pozitív csoportlétkör kialakítása mellett, melyek erősítik az egyén tanulási motivációit, képességeinek fejlődését, és teret adnak az egyén szocializációjához, és interiorizációjához.

A szakmódszertani és a szaktárgyi tudás területén

a) tudása

- Ismeri az egészség – és sporttudományban, valamint ezek társtudományaiiban alkalmazott legújabb módszereket és eszközöket.
- Ismeri a szakterület legfrissebb kutatási eredményeit.

b) képességei

- Képes a szaktárgyi elméleti ismereteket, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati alapokra helyezni.
- Képes támpontokat adni a tanulóknak az életmódbeli döntések meghozatalához, pozitív egészségmagtartási minták választásához.

c) attitűdje

- Elkötelezett az egészség, mint emberi és társadalmi érték közvetítése mellett.
- Elkötelezett a saját példával továbbadott pozitív egészségmagtartási minták mellett.
- Elkötelezett az egész életen át tartó mozgásigény kialakítása mellett.

A pedagógiai folyamat tervezése területén

a) tudása

- Ismeri a pedagógiai munka átfogó és részletekbe menő tervezésére szolgáló dokumentumokat.
- Ismeri a tapasztalatok reflektív módon való elemzésének és értékelésének módszereit.

b) képességei

- Képes a tanítási anyag, ismeret- és tevékenységi köreinek tudatos megtervezésére a tanítási – tanulási folyamat sikere érdekében.
- Képes a központilag tervezett tananyag helyi viszonyokra történő adaptálására, didaktikai alakítására.

c) attitűdje

- Elkötelezett a Nemzeti alaptantervben, a kerettantervben meghatározott követelményekhez történő alkalmazkodásra, a helyi specifikumok előtérbe helyezésével.

A tanulás segítése, szervezése és irányítása területén

a) tudása

- Ismeri a tanítási-tanulási formák és a tudásmegosztó források különböző formáit.
- Ismeri az új információs-kommunikációs technológiák alkalmazását.
- Ismeri a hatékony tanulási környezet kialakításának lehetőségeit.
- Ismeri a tanulási motiváció és érdeklődés felkeltésének és fenntartásának módszereit és eszközeit.
- Ismeri a mozgástanulás pszichológiai és pedagógiai feltételrendszerét.

b) képességei

- Képes az információfeldolgozás különböző módszereinek ismertetésére.
- Képes az alapvető gondolkodási műveletek, a problémamegoldó gondolkodás folyamatos fejlesztésére.
- Képes a hatékony (mozgás)tanulás képességének kialakítására.
- Képes a tanulók előzetes tudásának, iskolán kívül megszerzett ismereteinek és készségeinek, valamint az iskolában elsajátított tudásának integrálására.
- Képes az önálló tanulás képességeinek megalapozására, elmélyítésére, a tanulók testi-lelki-szellemi egészségének megőrzése és fejlesztése érdekében.
- Képes életkor és egészségi állapot függvényében differenciálni.

c) attitűdje

- Elkötelezett a (mozgás)műveltség és tanulás értéként való fel-, illetve elfogadása mellett.
- Elkötelezett hatékony óraszervezéssel az osztályba járó gyermekek tudásszintjének és egyéni képességeinek megfelelő munkaformák és oktatási módszerek alkalmazására.

A pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése területén

a) tudása

- Ismeri az értékelések különböző szintjeit, típusait és funkcióit.
- Ismeri a különböző értékelési formák és eszközök használatát.
- Ismeri az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazását.
- Ismeri az önértékelés fejlesztési lehetőségeit.

b) képességei

- Képes a tanulmányi és sport teljesítmény értékelésének típusát és szintjét a tanulók életkori sajátosságaihoz igazítani.
- Képes a tanulóknál kialakítani az önértékelés képességét.

c) attitűdje

- Elkötelezett az értékelés objektív módszereinek használatára.
- Elkötelezett az önértékelés lehetőségeinek megteremtése mellett.

A kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás területén

a) tudása

- Ismeri a kommunikáció alapvető szabályait, és alkalmazásuk lehetőségeit,
- tisztában van a kommunikáció jellemzőivel, funkcióival.

b) képességei

- Képes a tanuló, pedagógus és a szülő közötti kapcsolat működtetésére,
- Képes a gyógytestneveléshez kapcsolódó egészségügyi intézményekkel (iskolaorvosi, védőnői szolgálat) történő együttműködésre.

c) attitűdje

- Elkötelezett a kommunikációban részt vevők közötti hatékony kapcsolat megteremtésére és fenntartásának biztosítására.

Az autonómia és a felelősségvállalás területén

a) tudása

- Ismeri az önművelés, az önképzés lehetőségeit.
- Ismeri a szakterülethez kapcsolódó papír alapú és online szakirodalmakat.
- Ismeri a szakterülethez kötődő legfrissebb kutatási eredményeket.

b) képességei

- Képes a munkáját támogató szakirodalom folyamatos nyomon követésére,
- az önálló ismeretszerzésre.
- Képes a személyes tapasztalatok tudományos keretekbe való integrálására,
- az érintett tudományterületek (egészség, sport- és neveléstudományi) kutatások fontosabb módszereinek, elemzési eljárásainak alkalmazására.

c) attitűdje:

- Elkötelezett az egészséges, aktív életmód, a prevenció módszereinek és eszközeinek megismertetésére tanuló körében.

- Elkötelezett a minőségi élet feltételeinek megteremtésére a tanuló tanulási környezetében.

4.2.2. A szakképzéshez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

4.2.2.1. Szakterületi (szaktudományos) ismeretek: 60–80 kredit

A medicinális alapismeretek és a szakmai alapozó ismeretek ismeretköreiből a minimum kreditszámokat teljesíteni kell. A szakterületi ismeretek testnevelő tanár tanárszakon, illetve a testnevelő tanár tanárszak gyógytestnevelő tanár tanárszakon történő beszámítására a tanárképzés (testnevelő tanár-gyógytestnevelő tanár kétszakos képzés) ajánlott tanterve szerint kerül sor.

a) Medicinális alapismeretek: 10–20 kredit

a szakterület sajátos ismeretanyagát biztosító orvosi, egészségtudományi alapismeretek

b) Szakmai alapozó ismeretek: 50–60 kredit

az egészség, a prevenció és a rehabilitáció gyógytestneveléshez kötődő elméleti és gyakorlati háttere.

a) tudása

- Ismeri az egészség komplex fogalmát, az egészségfejlesztés módszereit és eszközeit, a prevenció szintjeit és szintjeit, az egészség iránt elkötelezett holisztikus gondolkodást, rendszerszemléletet, családi életre nevelést.

- Ismeri a gyógytestnevelés elméletét és gyakorlatát, az egészségtáborok, életmódtáborok szervezési, lebonyolítási feladatait, hagyományos és új módszereit és eszközeit.
 - Ismeri a különböző terápiás eljárásokat, melyek a gyógytestnevelés, egészségmegőrzés, a rehabilitáció területén kialakultak és hozzáférhetők az iskolás célcsoport számára;
 - Ismeri a gyógytestnevelés kutatási, tervezési és fejlesztési rendszereit.
 - Ismeri az iskolát körülvevő szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és egészségügyi ellátó rendszer felépítését, működését.
 - Ismeri a gyógytestnevelés jogszabályi hátterét, rehabilitációban betöltött szerepét, az iskolai keretek között történő szervezését;
 - Ismeri a társadalom egészségmutatóit és a trendek alakulását.
 - Alkalmazza az iskola minden szereplője felé a preventív szemlélet közvetítésére, a tanórán és a tanórán kívül az egészséges életmóddal kapcsolatos attitűdök formálására.
 - Felkészült sérült, beteg, valamint sajátos nevelési igényű gyermekek gyógytestnevelés keretein belül történő ellátására.
 - Alkalmazza a preventív szemlélet, a mozgásterápia, az aktív életmód képviselésére a tanórán és a tanórán kívül.
 - Felkészült egészségközpontú vagy egészséget támogató iskolai projektek készítésére, gyógytestnevelési programok iniciálására az iskola környéki természeti környezetbe.
 - A szülőkkel való kapcsolattartásban felkészült az együttműködés különböző formáira (tematikus szülői értekezletek az egészséges életmód és életvezetés tárgykörében, egészségmegőrző mozgásprogramok, egyéni terápiás konzultációk), továbbá a szülők bevonására az iskolai egészségmegőrzési programokba (egészségnap, családi nap, kirándulás).
 - Ismeri a speciális pszichológiai és pedagógiai módszerek alkalmazását.
 - Felkészült a hatékony személyes tanácsadásra, a kooperatív módszerek, a teammunka alkalmazására.
 - Alkalmazza elsősegélynyújtási rutinteknikák megvalósítására (sebellátás, sérültekről való gondoskodás, újraélesztési technikák alkalmazására az iskolai és egyéb környezetben).
 - Ismeri az ízület és gerincvédelem elméletét és gyakorlatát, tudatosan
 - alkalmazza a prevenció minden színterén.
- b) képességei
- Képes a testkultúra, a prevenció, a rehabilitáció, az egészségügy és a gyógypedagógia ismereteit eredményesen felhasználni a mozgásszervi, belgyógyászati és pszichoszomatikus betegségek megelőzésében és rehabilitációjában.
 - Képes elméleti és gyakorlati szakmai ismeretein kívül holisztikus, tanulóközpontú szemléletmóddal gondolkodni.
 - Képes az egyén szükségleteinek (normatív és igény szerinti) megállapítására és adott szinten állapotfelmérésre, majd ennek nyomán ellenőrzésre és visszacsatolásra az állapotfelmérés eredményeihez.
 - Képes rövid, közép és hosszú távú fejlesztési irányok és célok megjelölésére.
 - Képes a hátrányos helyzetű tanulók segítésére speciális, korszerű gyógytestnevelői szemlélet szerint.
 - Képes egyénre szabottan, az életkori sajátosságokat, adott elváltozásokat figyelembe véve módszer és eszköz megjelölésével feladatokat készíteni.
 - Képes az ember és környezete harmonikus egyensúlyára figyelmet fordító felelősségteljes magatartásra, melynek segítségével képes együttműködni az egészségügyi rendszer fejlesztésében, megvalósításában, illetve ellenőrzésében.
- c) attitűdje
- Nagyfokú szociális érzékenységgel és empátiával fordul a gyógytestnevelés ellátásra szoruló diákok felé.
 - Hozzáállása támogató és segítő, mely viszonyulással képes a pozitív légkör, a belső motiváció és az egészségtudatosság kialakítására.
 - Rendelkezik megfelelő emberismerettel, az alkalmazható kommunikáció érdekében.
 - Rendelkezik nagyfokú humánus értékekkel és erkölcsi normák átadásának képességével.
 - Hivatásszeretettel, odaadással végzi a munkáját, pozitív-elfogadó viszonyulással rendelkezik.
 - Együttműködő szellemiséggel fordul az egészségügyi és szociális rendszerek képviselőinek irányába. A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget további szaktudományos ismereteket tartalmazó kurzusok felajánlására.

4.2.2.2. Szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek: 12 kredit
A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás, a középfokú nevelés-oktatás szakaszaiban, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában szakgimnáziumban, szakmára vagy szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában a szakiskolában egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a gyógytestnevelés feladatait.

- A gyógytestnevelő tanár szakképzettség tekintetében a sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretkörök: 8 kredit
- A gyógytestnevelés tanításának elmélete, gyakorlata és módszertana.
- A gyógytestnevelés oktatásának tervezésére, visszaellenőrzésére, adminisztratív háttérére, a foglalkoztatás sajátosságaira, valamint az iskolai tanítási gyakorlatra felkészítő ismeretek.
- A pszichomotoros tanítás-tanulás modelljei, stratégiái, sajátosságai a gyógytestnevelésben.
- A felzárkóztatás és a tehetséggondozás módszertana.
- Az integrált és inkluzív testnevelés- és sportfoglalkozások módszertana.
- Az összefüggő, egyéni iskolai gyakorlatot támogató gyakorlat: 2 kredit.
- Kollaborációs tér, oktatástechnikai innováció, mesterséges intelligencia: 2 kredit.

Osztatlan gyógytestnevelő tanár képzés mintatanterve

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmai alapoó ismeretek/Biomedicina														
GYTBE_0001, GYTBE_0002 Belgyógyászat I.-II. <i>Dr. Szántó Sándor</i>					2/28	2/28						Gyj+Koll	Élettan II. / Belgyógyászat II.-nek Belgyógyászat I.	1+2
GYTOR_0001, GYTOR_0002 Ortopédia I.-II. <i>Dr. Nemes Balázs Áron</i>				2/28	2/28							Gyj+Koll	Anatómia II. / Ortopédia II.-nek Ortopédia I.	1+2
GYTFA_0001 Funkcionális anatómia <i>Dr Szűcs Péter</i>			2/28									Gyj	Anatómia II. és Orvosi latin	2
GYTOL_0001 Orvosi latin, szakági szaknyelv <i>Dr Papp Gábor</i>	2/28											Gyj		2
GYTGA_0001, GYTGA_0002 Gyógypedagógiai alapismeretek I.-II. <i>Prof. Dr. Müller Anetta</i>	2/28	3/42										Gyj+Koll	Gyógypedagógiai alapismeretek I.	2+3
Óraszám/kredit összesen	4/4	3/3	2/2	2/1	4/3	2/2	-	-	-	-				15

Szakmai törzsanyag														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
GYTGE_0001 Gyógytestnevelés-egészségfejlesztés elméleti	2/28											Gyj		2

és módszertani ismeretek <i>Dr. Hidvégi Péter</i>												
GYTCI_0001 Civilizációs betegségek <i>Dr. Pucskó József Márton</i>			2/28							Koll.		2
GYTRE_0001, GYTRE_0002 Rehabilitáció I.-II. <i>Dr. Jenei Zoltán</i>			2/28	2/28						Gyj+Gyj	Funkcionális anatómia / Rehabilitáció II.-nek Rehabilitáció I.	2+2
GYTEE_0001 Egészségtudomány elmélete, filozófiája <i>Prof. Dr. Balogh László</i>	3/42									Gyj		3
GYTIV_0001 Ifjúságvédelem <i>Dr. Bíró Melinda</i>		3/42								Gyj		3
GYTTT_0001 Táplálkozástudomány <i>Dr. Csiki Zoltán</i>			2/28							Koll.		2
GYTME_0001 Munkahelyi egészségfejlesztés, mentálhigiéné <i>Dr. Hidvégi Péter</i>			3/42							Koll.		3
GYTEP_0001 Egészségpedagógia <i>Dr. Bíró Melinda</i>		3/42								Koll.		3
GYTPS_0001 Egészségpszichológia <i>Prof. Dr. Balogh László</i>				3/42						Koll.		3
GYTSZ_0001 Egészségpszichológia <i>Dr. Kovács-Nagy Klára</i>			2/28							Gyj		2
GYTFG_0001, GYTFG_0002 Funkcionális gimnasztika I.-II.			2/28	2/28						Gyj+Koll	Funkcionális gimnasztika II.-nek Funkcionális gimnasztika I.	2+2

<i>Dr. Pucskó József Márton</i>													
GYTGT_0001 Gerinctorna <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>							2/2 8			Gyj	Funkcionális anatómia	2	
GYTVI_0001 GYTVI_0002 Vízi gyakorlatok, gyógyújszás I.-II. <i>Dr. Bíró Melinda</i>					2/2 8	2/2 8				Gyj+Kol 1	Mozgásterápia I. / Vízi gyakorlatok II.-nek Vízi gyakorlatok, gyógyújszás I.	1+2	
GYTSM_0001 Zenés táncos mozgásformák <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>					2/2 8					Gyj	Gyógytestnevelés-egészségfejlesztés elméleti és módszertani ismeretek	2	
GYTSA_0001, GYTSA_0002 Sportágak gyógyító adaptációja I.-II. <i>Prof. Dr. Müller Anetta</i>						2/2 8	2/2 8			Gyj+Kol 1	Gyógytestnevelés-egészségfejlesztés elméleti és módszertani ismeretek / Sportágak gyógy.adaptációja II.-nek Sportágak gyógyító adaptációja I.	2+2	
GYTMK_0001 Mozgáskoreográfia <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>								2/2 8		Gyj	Zenés táncos mozgásformák	2	
GYTES_0001 Személyi edzés, fitness <i>Lente Lajos</i>								2/2 8		Gyj	Mozgásterápia II., Funk.gimnasztika II., Sportágak gyógy.adapt.I I	2	
GYTMT_0001, GYTMT_0002 Mozgásterápia I.-II. <i>Dr. Hidvégi Péter</i>				2/28	2/2 8					Gyj+Gyj	Funkc.anatómia Ortopédia I. Gyógytestnevelés-egészségfejlesztés elméleti és módszertani ismeretek / Mozgásterápia II.-nek Mozgásterápia I.	2+2	
GYTSI_0001 Sportinformatika és mozgáselemzés			2/28							Gyj		2	

<i>Dr. Ráthonyi Gergely</i>														
GYTFV_0001 Fittségi vizsgálatok és teljesítménydiagnosztika <i>Dr. Pucsek József Márton</i>									2/2 8			Gyj		2
GYTSN_0001 SNI-s gyermekek gyógytestnevelés <i>Prof. Dr. Müller Anetta</i>									2/2 8			Gyj	Gyógytestnevelés-egészségfejlesztés elméleti és módszertani ismeretek	2
GYTEF_0001 Egészségfejlesztés gyakorlat <i>Dr. Veres-Balajti Ilona</i>									2/2 8			Gyj		2
GYTTE_0001, GYTTE_0002 Terepgyakorlat I. –II. <i>Török Zsolt</i>								3/4 2	3/4 2			Gyj+Gyj	Mozgásterápia II.	3+3
GYZSZ_0001 Zárószigorlat											X			1
Óraszám/kredit összesen	5/5	6/6	9/9	8/8	7/7	8/7	9/9	7/7	6/6	1				65
Szabadon választható														
GYTSMA_0001 Masszázs <i>Lenténé Dr. Puskás Andrea</i>														
GYTSPT_0001 Pályaorientációs tréning <i>Dr. Orosz Róbert</i>														
GYTSKT_0001 Kommunikációs tréning <i>Dr. Kovács-Nagy Klára</i>														
TSSME_0001 Tehetség gondozás, mentorálás <i>Dr. Orosz Róbert</i>														
TSSSÖ_0001 Sportökonómia <i>Prof. Dr. Bács Zoltán</i>														
Szabadon választható összesen						2	2							

Szakedolgozat												
Szakedolgozat												5
Szakedolgozati konzultáció I. (ha van)											Gyj	2
Szakedolgozati konzultáció II. (ha van)											Gyj	3
Összesen												5
Szakmai alapozó/Biomedicina összesen												15
Szakmai törzsanyag összesen												65
Szabadon választható												5
Szakedolgozat												5
Óraszám+kredit összesen (a szabadon választható kredit óraszámánál nélkül):	9/9	9/9	11/11	10/9	11/10	10/9	9/9	7/7	6/6	1		82/80
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kredit óraszámánál nélkül):	9	9	11	10	11	10	9	7	6	-		82

Szakmódszertan

Tantárgy neve	Félév és óraszám										Számonkérés típusa	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretében)														
GYTSZMO_0001 Szakmódszertan I. <i>Dr. Hidvégi Péter</i>												gyj.		2
GYTSZMO_0002 Szakmódszertan II. <i>Dr. Hidvégi Péter</i>												gyj.	Szakmódszertan I.	2
GYTSZMO_0003 Szakmódszertan III. <i>Dr. Hidvégi Péter</i>												gyj.	Szakmódszertan II.	2
GYTSZMO_0004 Szakmódszertan IV. <i>Dr. Hidvégi Péter</i>												gyj.	Szakmódszertan III.	2
GYTSZMO_0005 Szakmódszertan V. <i>Dr. Hidvégi Péter</i>													Szakmódszertan IV.	2
GYTSZMO_0006 Szakmódszertan VI. (összefüggő gyakorlatot kísérelő) <i>Dr. Hidvégi Péter</i>													zárószigorlat	
Összesen														10

Munkavédelem

A Munkavédelem tantárgy kreditértéke 1 kredit, amely a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

II. MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK

1. melléklet a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelethez

A TANÁRKÉPZÉS ÁLTALÁNOS KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. A mesterképzési szak megnevezése: a Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározott szak megnevezés
2. A tanárképzésben szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
 - végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
 - magyar nyelvű megjelölése: okleveles szakos tanár [kétszakos tanárképzésben a két tanári szakképzettségre utaló megjelöléssel];
 - szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher ofAz oklevél Master of Education címet tanúsít, rövidített jelölése: MEd
3. Képzési terület: pedagógusképzés
4. A képzési idő félévekben és a mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:
 - 4.1. Az 1. § a) pontjában foglalt osztatlan képzésben - a kétszakos zeneművésztanár képzés kivételével - 10 félév, 300 kredit, amelyen belül:
 - a) a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit;
 - b) a szabadon választható tárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit,
 - c) a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szakterületi szakképzettségi elem kreditértéke
 - ca) kétszakos képzésben
 - caa) a 3. melléklet szerinti közismereti tanárképzésben tanári szakképzettségenként - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek számával és a szakdolgozat elkészítésével, a 3. melléklet A) A KÖZISMERETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI fejezetben, valamint B) A KÖZISMERETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI fejezetben meghatározottak szerint -
 - cab) az 5. melléklet szerinti zenetanár képzésben hangszeres szakirányonként - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek számával és a szakdolgozat elkészítésével, az 5. melléklet A) A MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI fejezet 1.4. pontjában meghatározottak szerint - 105 kredit.
 - cb) Az 1. § a) pontja szerinti kétszakos zeneművésztanár képzésben az 5. melléklet A) MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI fejezet 1.3. pontjában meghatározott szakirányok párosításával a képzési idő 12 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 360 kredit, amelyen belül a művészeti ismeretek aránya 270 kredit.
 - cd) A 4. melléklet szerinti szakmai és az 5. melléklet szerinti művészeti tanárképzésben a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szakterületi szakképzettségi elem kreditértéke egyszakos képzésben - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek számával és a szakdolgozat elkészítésével - legfeljebb 210 kredit.
 - ce) a Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján az 1/A. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerinti közismereti tanárszakon osztott képzésben tanári mesterszakon
 - cea) a tanárszak választásához megfelelő alapfokozat és szakképzettség birtokában a képzési idő 2 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 60 kredit, amelyből a pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek kreditértéke 28 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 10 kredit az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz közvetlenül kapcsolódó feladatok 2 kreditjével, továbbá a képzéssel párhuzamosan folyó tanítási gyakorlat 2 kredit és a köznevelési intézményben megszervezett legalább hat hét időtartamú összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat (a portfólió 2 kreditjével) 10 kredit; a felsőoktatási intézmény belső szabályzata alapján további 10 kredit a szakterületi ismeretek, illetve a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek bővítésére fordítható,
 - ceb) tanárszak választásához részben megfelelő alapfokozat és szakképzettség birtokában a képzési idő 3 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 90 kredit, amelyből a szakterületi ismeretek kreditértéke 30

kredit, a pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek kreditértéke 28 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 10 kredit az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz közvetlenül kapcsolódó feladatok 2 kreditjével, továbbá a képzéssel párhuzamosan folyó tanítási gyakorlat 2 kredit és a köznevelési intézményben megszervezett legalább hat hét időtartamú összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat (a portfólió 2 kreditjével) 10 kredit; a felsőoktatási intézmény belső szabályzata alapján további 10 kredit a szakterületi ismeretek, illetve a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek bővítésére fordítható,

cec) a cea) és a ceb) alponttól eltérően a természettudomány-környezettan szakos tanár tanárszakon alapfokozat és szakképzettség birtokában a képzési idő 4 félév, az összegyűjtendő kreditek száma legalább 120 kredit, amelyből az 1. melléklet 4. pont 4.1.2. alpont a) pontja szerinti pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeret legfeljebb 28 kredit, a tanárszak szakterületi szakképzettségi elem kreditértéke – a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek számával és a szakdolgozat elkészítésével – legfeljebb 90 kredit; az alapképzésben és az Nftv. 39. § (4a) és (4b) bekezdése szerint felvett tanárszakon tanulmányokat folytató hallgatónak legalább 20 kreditet fel kell venni az alapképzés szakterülete szerinti osztatlan tanárszak szakterületi vagy pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismereteiből; a köznevelési vagy szakképző intézményben megszervezett összefüggő gyakorlat kreditértéke – a portfólió 2 kreditjével – 10 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 8 kredit, a szakterületi ismeretek tekintetében a szinergia alapján a biológia ismeretek, a fizikai ismeretek és a kémia ismeretek aránya azonos;

d) A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti tanári felkészítés szakképzettségi elem kreditértéke a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek számával 90 kredit.

4.1.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja szerint a tanárszak szerinti szakterületi tudást, képességeket, attitűdöt (viszonyulást), valamint a tanári szakképzettséghez vezető szakterületek és a sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretköreit e rendelet 3-6. melléklete határozza meg.

4.1.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerint a tanári szakképzettség tanári felkészítés elemében

a) a pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek minimális kreditértéke 28 kredit, ebből az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz közvetlenül kapcsolódó feladatok kreditértéke legalább 2 kredit;

b) a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke tanárszakonként 12-12 kredit, ebből

ba) a tanárszak szerinti sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretkörök kreditértéke 8 kredit,

bb) az összefüggő, egyéni iskolai gyakorlatot támogató szakmódszertani gyakorlat 2 kredit,

bc) a kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat a tanárszak szerinti képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak alapján 2 kredit;

c) az iskolai gyakorlatok a 4/A. § szerint a teljes tanárképzést átfogó, az 1-10. félévben végzett iskolai gyakorlat, amelynek kreditértéke 38 kredit. A gyakorlati rendszer részei:

ca) pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok:

félévente szervezett gyakorlat elsődlegesen az 1–3. félévben összesen 6 kredit értékben a képzéssel párhuzamosan folyó, különböző típusú partnerintézményekben, saját szakpárjaihoz is tartozó órákon, foglalkozásokon, a tanári mesterségre felkészítő órákon és iskolai programokon végzett, az ajánlott tantervben meghatározottak szerinti társas gyakorlatok a pedagógiai és pszichológiai szakterületek oktatóinak vezetésével, kurzushoz kapcsolódva;

cb) tanítási gyakorlatok:

a 3–9. félévben 12 kredit értékben félévente a képzéssel párhuzamosan, iskolában végzett tanítási gyakorlatok a szakmódszertani szakterületek támogatásával:

– partnerintézményben a 3–7. félévben végzett csoportos vagy egyéni tanítási gyakorlatok,

– gyakorlóintézményben vagy erre felkészült partnerintézményben végzett szaktárgyi tanítási gyakorlat a 8–9. félévben legalább 2, legfeljebb 4 kredit értékben;

cc) összefüggő egyéni iskolai gyakorlat:

a 10. félévben, 20 kredit értékben partneriskolában, szakos mentortanár, és ha a jelölt szakpárjának csak az egyik szakja egyezik a mentoráéval, akkor a másik szakján konzulens, mentor támogatásával végzett

féléves összefüggő egyéni iskolai gyakorlat, amelyet a pedagógiai és pszichológiai, valamint a szakmódszertani szakterületek oktatói kísérő szemináriumok keretében támogatnak. Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatnak része a portfólió elkészítése.

4.2. Az 1. § b) pontjában foglalt osztott képzésben szakmai tanárszakon és művészeti tanárszakon a képzési idő 2-4 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 60-120 kredit.

a) Szakmai tanárszakon:

aa) 90 kredites képzésben a képzési idő – a gyógypedagógia-tanárszakot és a konduktortanár szakot kivéve – 3 félév, a szakterületi elem legalább 20 kredit, a tanári felkészítés legfeljebb 70 kredit, azzal, hogy a köznevelési vagy szakképző intézményben megszervezett összefüggő legalább hathetes gyakorlat kreditértéke (a portfólió kreditértékével) 10 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke legalább 12 kredit, a záróvizsga szakdolgozati elemeként a portfólió minimális kreditértéke 2 kredit;

ac) a gyógypedagógia-tanárszakon, a konduktortanár szakon a 90 kredites képzésben képzési idő 3 félév, a szakterületi elem 50 kredit, a tanári felkészítés 40 kredit azzal, hogy a köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben megszervezett gyakorlat kreditértéke (a portfólió kreditértékével) 20 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 12 kredit.

b) Művészeti tanárszakon:

120 kredites képzésben a képzési idő 4 félév, a szakterületi elem 50 kredit, a tanári felkészítés 70 kredit azzal, hogy a köznevelési, szakképző intézményben vagy felnőttképzési tevékenységet folytató intézményben megszervezett gyakorlat kreditértéke (a portfólió kreditértékével) 20 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 12 kredit.

4.3. Az 1. § c) pontja szerinti nem tanári mesterképzési szakkal vagy osztatlan szakkal párhuzamosan és mesterfokozatot követő képzésben tanári mesterszakon

4.3.1. a 4.3.2. alpont kivételével a képzési idő 2 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 60 kredit; a pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek kreditértéke 28 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 10 kredit az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz közvetlenül kapcsolódó feladatok 2 kreditjével, továbbá a képzéssel párhuzamosan folyó tanítási gyakorlat 2 kredit, a köznevelési intézményben megszervezett legalább hat hét időtartamú összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat (a portfólió 2 kreditjével) 10 kredit; a felsőoktatási intézmény belső szabályzata alapján további 10 kredit a szakterületi ismeretek, illetve a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek bővítésére fordítható;

4.3.2. a finn nyelv és kultúra tanára, a magyar mint idegen nyelv tanára, a filozófiatanár, a művészettörténet-tanár, a honvédelmi alapismeretek tanára, a táncművésztanár, továbbá azon nem tanári osztatlan mesterképzési szakot követően felvett design- és vizuálművészet-tanár, képzőművésztanár, színházművészeti tanár, filmművészeti tanár, zeneművésztanár, egészségügyi tanár, pedagógiatanár, szociális ismeretek tanára, mérnök-tanár, közgazdász-tanár, agrármérnök-tanár tanárszakon, amelyen csak a szakterülete szerinti nem tanári mesterképzési szakra épülően szerezhető tanári szakképzettség valamennyi tanulmányi és vizsgakövetelményének teljesítésével teljesül a szakterületi elem; a pedagógia, pszichológiai elméleti és gyakorlati ismeretek kreditértéke 28 kredit, a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek kreditértéke 8 kredit, amelyből az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz közvetlenül kapcsolódó feladatok kreditértéke összesen 4 kredit, a köznevelési intézményben megszervezett összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat (a portfólió 2 kreditjével) 20 kredit.

4.4. Újabb oklevelet adó tanárképzésben

4.4.1. Az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti egyetemi szintű vagy főiskolai szintű, illetve a mesterfokozatú tanári, a főiskolai szintű vagy alapképzésű gyógypedagógus vagy gyógypedagógia-tanár szakképzettséget vagy tanító vagy szakoktató szakképzettséget vagy az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti főiskolai szintű pedagógia szakos nevelő szakképzettséget vagy az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti egyetemi szintű vagy főiskolai szintű, illetve alapképzésű vagy mesterfokozatú szociálpedagógus szakképzettséget követően újabb, tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben – a 4/B. §-ban foglaltakra is figyelemmel – a képzési idő 4 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 120 kredit.

a) Tanárszakon a szakterületi ismeret – a 4/B. §-ban meghatározott, a kémia-tanár, a biológia-tanár, a fizika-tanár a földrajz-tanár szakon folytatott tanulmányok kivételével – 100 kredit és a tanári felkészítés 20 kredit. A 4/B. § szerinti tanárszakon az újabb oklevelet adó képzésben a szakterületi ismeret 70 kredit. A tanári felkészítés részeként a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai)

ismeretek kreditértéke 8 kredit, a vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett iskolai tanítási gyakorlat 2 kredit, szakdolgozatként a portfólió elkészítése legalább 2 kredit.

b) Tanító szakon szerzett oklevéllel tanárszakon a szakterületi elem 90 kredit, a tanári felkészítés 30 kredit, amelyből a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeret 6 kredit, a vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett iskolai tanítási gyakorlat 2 kredit, az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz közvetlenül kapcsolódó feladatok kreditértéke 2 kredit, az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat (a portfólió kreditértékével) 20 kredit.

c) Szakoktató szakképzettség birtokában szakmai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló mesterképzésben a szakmai tanárszakon a szakterületi elem 50 kredit, a tanári felkészítés 70 kredit, amelyből a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeret 15 kredit, a vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett iskolai tanítási gyakorlat 2 kredit, az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 20 kredit, a portfólió kreditértéke 2 kredit.

d) Gyógytestnevelő tanár szakképzettség csak testnevelőtanár szakképzettség birtokában szerezhető.

4.4.2. Az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti 4/C. § (3) és (4) bekezdésben meghatározott főiskolai szintű tanári szakképzettséget követően a mesterfokozatú tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben a képzési idő 2 félév 60 kredit, amelyben a szakterületi (szaktudományos) ismeret 45 kredit, a tanári felkészítés 15 kredit. A tanári felkészítés részeként a szakmódszertani (diszciplináris, interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeret kreditértéke 6 kredit, a vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett iskolai tanítási gyakorlat 2 kredit, továbbá a záróvizsga szakdolgozati elemeként a portfólió 2 kredit.

4.5. A felsőoktatásért felelős miniszter – a köznevelésért felelős miniszter előzetes véleménye alapján – közleményben közzéteszi azoknak a közismereti tanárszakoknak a körét, amelyek a 4.4.1. pont a) alpontjától eltérően megszervezhetők.

4.6. A 4.5. alpont szerinti képzés az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti egyetemi szintű vagy főiskolai szintű, illetve a mesterfokozatú tanári, a főiskolai szintű vagy alapfokozatú gyógypedagógus vagy gyógypedagógia-tanár szakképzettséget vagy tanító vagy szakoktató szakképzettséget vagy az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti főiskolai szintű pedagógia szakos nevelő szakképzettséget vagy az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti egyetemi szintű vagy főiskolai szintű, illetve alapfokozatú vagy mesterfokozatú szociálpedagógus szakképzettséget követően újabb oklevelet adó, tanárképzésben – a 4/B. §-ban foglaltakra is figyelemmel – a képzési idő 3 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 90 kredit; a szakterületi ismeret – a 4/B. §-ban meghatározott, a kémiantanár, a biológiantanár, a fizikatanár, a földrajztanár szakon folytatott tanulmányok kivételével – 80 kredit, a szakmódszertani ismeretek kreditértéke 6 kredit, a képzéssel párhuzamosan folyó iskolai tanítási gyakorlat 2 kredit, a szakdolgozatként a portfólió elkészítése legalább 2 kredit.

5. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 145/0114

6. A szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

7. Az elsajátítandó tanári kompetenciák

7.1. A Korm. rendelet 3. §-ában meghatározott tanári felkészítés tekintetében a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.

7.2. A Korm. rendelet 3. §-ában meghatározott, a tanárszak szerinti szakterületi (szaktudományos, művészeti) kompetenciák tekintetében - a Nemzeti alaptanterv tanulási területei alapján - a 3-6. mellékletben meghatározott tanárszakokon megszerezhető tudás, képesség, attitűd.

7.3. Az iskolai gyakorlatok magukban foglalják az adott tanári szakképzettségekhez és az általános tanári szerepekhez kapcsolódó gyakorlati ismeretek elsajátítását, készségek, képességek, attitűdök fejlődését, az autonómia és a felelősségvállalás saját pedagógusszerepen át történő értelmezését és tudatosítását, valamint ezek gyakorlását és alkalmazását. Az iskolai gyakorlatokon a hallgatók megismerik a munkahely világát (az iskolai életet, a pedagógusokkal, a szülőkkel való kommunikációt), a szaktanár tanórai és tanórán kívüli tevékenységeit, a tanulókkal való egyéni foglalkozást, együttműködést, a tanítási, tanulási, nevelési folyamatokkal összefüggő tanári feladatokat, és alpjártasságokat szereznek ezekkel kapcsolatban.

7.4. Az 5. melléklet szerinti zenetanár szak hangszeres és énekes zenetanár szakirányain a zenetanár sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretei magukban foglalhatják az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának a követelmények és tantervi programban meghatározott, az adott zenetanári

szakhoz tartozó tanszak további, legalább egy tantárgyának tanításához szükséges módszertani ismereteket.

8. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

8.1. Az anyanyelvi ismeretek, kritérium jellegű követelményként, magukban foglalják az anyanyelvi (gyakorlati kommunikációs, beszédtechnikai, retorikai, helyesírási) készségek fejlesztését és a nyelvi attitűdöt alakító, értelmező ismereteket.

8.2. Két tanárszakon egyidejűleg folyó tanárképzésben - a szakterületi tanulmányok részeként egy szakdolgozatot kell benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni.

8.3. Az 1. § a)-d) pontja szerinti tanárképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposágú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni. Az 1. § b)-d) pontja szerinti tanári mesterszakokon a portfólió a záróvizsga szakdolgozati eleme.

8.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek száma a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott szakképzettségi elemekhez összegyűjtendő kredit.

8.5. Az 1. § a) pontja szerinti tanárképzésben a Korm. rendelet 5. § (5) bekezdése alapján teljesített krediteket be kell számítani.

8.6. Az 1–5. melléklet tanárszakjain – a 3. melléklet idegennyelv-tanulási terület tanárszakjait kivéve – a felsőoktatási intézmény az adott tanárszakon szerzhető tanári szakképzetség gyakorlásához szükséges idegen szaknyelvi ismeretek oktatását a szak tantervében meghatározott tartalomalapú nyelvoktatás során biztosítja. A 3. melléklet idegen nyelv tanulási terület tanárszakjain a tanult idegen nyelv szempontjából az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelv-tudást igazoló nyelvvizsga- bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról szóló 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet 2. számú melléklet 4. pontja szerinti felsőfokú (C1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

2. melléklet a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelethez A TANÁRI FELKÉSZÍTÉS KÖVETELMÉNYEI

1. A tanárképzésben megszerezhető tanári tudás, készségek, képességek

1.1. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése területén:

1.1.1. Tudás

A szakképzett tanár megalapozott neveléstudományi ismeretekkel, valamint interdiszciplináris szinten pszichológiai, szociológiai tudással rendelkezik a tanulói személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, illetve az alaptörvénybe foglalt értékrendszerről. A tanár ismeretekkel rendelkezik a szocializációról és a perszonalizációról, az egyéni bánásmódról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól, a gyermeknevelés, a tehetséggondozás és a teljes körű egészségfejlesztés módszereiről. Tisztában van a sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges módszertanokkal. Ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit. Ismeri a szaktárgy által közvetített fogalmak kialakulásának folyamatát, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait, valamint a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét. Ismeri a szaktárgy tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit. Ismeri a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése, elemzése hatását a tanulók személyiségfejlődésére. Tisztában van szaktárgyának a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel. Ismeri az online környezet kockázatait különös tekintettel a mentális és fizikai egészséget, az adatbiztonságot és figyelemmel van az értékeket fenyegető veszélyekre, az online zaklatásra és más agresszióformákra, továbbá az internethasználatot kísérő függőségekre, viselkedésformák alakulására.

1.1.2. Képességek

A szakképzett tanár a gyermek személyiségfejlődésére vonatkozó elméleti tudása felhasználásával képes a megtapasztalt pedagógiai gyakorlatot, az iskola mindennapi valóságát elemezni. Képes reális képet kialakítani a tanulók fejlettségi szintjéről, a nevelés és a tanulói személyiség fejlesztésének lehetőségeiről. Képes tapasztalt kollégák, mentorok segítségével a tanulók sajátosságait figyelembe véve olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók értelmi, érzelmi, társas-lelkületi és erkölcsi fejlődését, az egészséges életvitel kialakítását. Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére. Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaaorientáció segítésére. Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyában egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani. Képes a szaktárgyában rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében is. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes. A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi. A szakképzett tanár képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására.

1.1.3. Attitűd (viszonyulás)

Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek folyamatos elsajátítására. Felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel (szeretettel) viszonyulni minden tanítványához. Érzékeny a tanulók egyéni problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlődés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.

1.2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése területén:

1.2.1. Tudás

A szakképzett tanár megalapozott tudással rendelkezik a társadalmi és csoportközi folyamatokról, a demokrácia működéséről. Ismeri a magyar nemzeti és az európai kultúra alapjait. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző tanulási környezetben megvalósuló szocializációs folyamatokkal és ezek hatékony kezelésének lehetőségeivel. Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait, az esélyteremtési lehetőségeket. Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltárási módszereket. Segíti a közösség kialakítását, fejlesztését,

ismeri az azt elősegítő pedagógiai módszereket. Segíti a fenntartható fejlődéssel, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadását.

1.2.2. Képességek

A szakképzett tanár képes a rá bízott tanulókból közösséget formálni, erősíteni helyi, regionális, nemzeti és európai identitásukat. Képes a csoportok, közösségek számára olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek biztosítják azoknak közösséggé fejlődését és egészséges működését. Mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során alkalmazza az együttműködést segítő, motiváló módszereket. Képes a konfliktusok és a bántalmazás megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére. Aktívan közreműködik a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában. Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni. Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét. Képes az iskolai és osztálytermi, továbbá a különböző tanulási környezetben megvalósuló toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére. Képes a fenntartható fejlődéssel, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

1.2.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi. Felelősségteljesen végzi tanári munkáját, igyekszik az egyéni bánásmódot igénylő tanulók esetében az inklúzió szemléletét érvényesíteni. Személyes példamutatásával is segíti a nemzeti értékek megismerését és a magyar identitástudat kialakítását a tanulóknál. Elkötelezett a családi életre nevelés feladatainak végrehajtásában, a demokratikus gondolkodásra nevelésben, valamint fontosnak tartja a fenntarthatóság és környezettudatosság, illetve a médiatudatosság kialakítását a tanulóknál. Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek elfogadtatására. Törekszik úgy nevelni, hogy tanítványai mások véleményét, értékeit tiszteljék. Nyitott a különböző tanulási környezetekben megvalósuló szocializációs, támogató folyamatok lehetőségeinek megismerésére, elfogadja és érti azok működését. Célul tűzi ki az ismereteken alapuló, mérlegelő gondolkodás képességének kialakítását a tanulóknál. Fontosnak tartja az etnikumok és nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását. Törekszik a tanulók fiatalos nézetrendszeréről minél több ismeretet szerezni. Igyekszik el-sajátíttatni tanulóival azok jogait és kötelességeit. Folyamatosan együttműködik a szülőkkel.

1.3. A szakmódszertani és a szaktárgyi tudás területén:

1.3.1. Tudás

A szakképzett tanár rendelkezik szaktárgya tudományos ismeretrendszerével, az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel. Ismeri az általa tanított szakterület (tanulási/műveltségi terület, művészeti terület) ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, tanulási területekkel. Ismeri a szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit. Ismeri az adott szakterület társadalomban betöltött szerepét, a szaktárgy tanításának céljait, feladatait a tanulók személyiségfejlődésének és gondolkodás fejlesztésének segítésében. Ismeri a szaktárgy tantervét, a benne megfogalmazott tanulási eredményeket és vizsgakövetelményeit, valamint a tantárgy tanulásának sajátosságait, megismerési módszereit, tananyagstruktúráját, illetve belső logikáját. Ismeri a szaktárgy tanítása-tanulása során felhasználható információforrásokat, az azokról való tájékozódás lehetőségeit, a tankönyveket, a papíralapú és online taneszközöket, tanulásszervezési módokat, fontosabb módszereket, tanítási és tanulási stratégiákat. Tisztában van az ismeretforrások jogi, technikai-szervezési szabályaival és konstruktív felhasználási megoldásaival.

Ismeretekkel rendelkezik a mesterséges intelligenciáról és ismeri a köznevelésben, a nevelésben-oktatásban és az adminisztratív feladatok elvégzésében történő alkalmazási lehetőségeit.

1.3.2. Képességek

A szakképzett tanár saját tanítási területén mind szóban, mind írásban képes árnyaltan kifejezni magát. Képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására. Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére. Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi

tudásának hatékony integrálására. Képes átlátni a tudáshoz és az információkhoz való hozzáférés hagyományos és digitális lehetőségeit az alkotó információhasználatra. Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására. A szakképzett tanár fontosnak tartja a tanulók tudásának és képességeinek folyamatos fejlesztését. Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét. Igyekszik aktívan együttműködni szaktárgya, valamint más tantárgyak tanáraival. Tudatosan használja ki a transzferhatás lehetőségeit. Segíti a tanulók megismerési és alkotási vágyának kiteljesedését és folyamatos fenntartását.

1.3.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt. Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét. Törekszik az aktív együttműködésre a szaktárgy, valamint más szaktárgyak tanáraival. Tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel. Nyitott a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt, törekszik a tanulók megismerési és alkotási vágyának, önművelési igényeinek a felébresztésére és fenntartására.

1.4. A pedagógiai folyamat tervezése területén

1.4.1. Tudás

A szakképzett tanár ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, a Nemzeti alaptantervet és a kerettanterveket, átlátja ezeknek az oktatás tartalmi szabályozásában betöltött szerepét. Ismeri a tervezéshez szükséges információforrásokat, ismeretrendszereket, értékvilágot. Ismeri a szaktárgy tanításának jogszabályi háttérét, tantervi és vizsgakövetelményeit. Ismeri a tananyag-kiválasztás és -rendszerzés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai, továbbá szak módszertani szempontjait, az ezekről megfogalmazott tudományos eredményeket. Ismeri és érti a nevelés-oktatás és az érték közvetítés összefüggéseit. Tisztában van a köznevelés és a szakképzés, mint állami közszolgálat jelentőségével, a pedagógiai tevékenységnek a jövő generációin keresztül a nemzet sorsára gyakorolt hatásával. A tanításban is képes a Nemzeti alaptanterv fejlesztési területeinek és nevelési céljainak érvényesítésére, tananyag tartalmainak elsajátíttatására.

1.4.2. Képességek

A szakképzett tanár a tervezés során rendszerszemléletű megközelítésre képes. Az iskola pedagógiai programja, a tanulói személyiség fejlesztésére vonatkozó tantervi célkitűzések, a tanulók életkora, az elsajátítandó tudás sajátosságai, a rendelkezésre álló taneszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével képes pedagógiai munkájának megtervezésére (tanmenet, tematikus terv, óraterv, folyamatterv). Képes a tanulási-tanítási stratégia meghatározására, a tananyag feldolgozásához a pedagógiai céloknak és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő oktatási folyamat meghatározására, hatékony módszerek, szervezési formák, eszközök kiválasztására a tanított korosztály, illetve a felnőttoktatás keretében is. Képes a tanítandó tananyag súlypontjait, felépítését, közvetítésének logikáját a tantervi előírásokkal és a pedagógiai célokkal összhangban az adott tanulócsoporthoz igazítani. Képes a szaktárgya tanulása-tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyveket, taneszközöket, egyéb tanulási forrásokat elemezni, a konkrét céloknak megfelelően használni (különös tekintettel az információ- és kommunikációtechnológiára). Képes a célokhöz és az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző megoldásokat mérlegelve gondolkodni, tudatos döntést hozni. Képes a szaktárgy tanórán és tanórán kívüli tanulásának tervezésére a tanári képesítésének megfelelő korosztály, valamint a felnőttoktatás keretében is.

1.4.3. Attitűd (viszonyulás):

A szakképzett tanár fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást. A tervezés során együttműködik a munkatársakkal és a tanulókkal, kész figyelembe venni az adott tanulócsoport sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).

1.5. A tanulás támogatása, szervezése és irányítása területén

1.5.1. Tudás

A szakképzett tanár ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit. Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit is. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről osztályteremben és digitális térben egyaránt, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről. Rendelkezik a tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel. Ismeri a különböző tanulási környezetek tanulási eredményességre gyakorolt hatásait. Ismeri a szaktantárgy tanításának-tanulásának tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit. Tájékozott a

differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

1.5.2. Képességek

A szakképzett tanár képes a tanítási céloknak megfelelő, átgondolt stratégiákhoz a motivációt, a differenciálást, a tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, illetve megvalósítására. Képes nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást segítő tanulási környezet megszerzésére. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a megértés élményének biztosítására, a tanulási nehézségek felismerésére a tanított korosztályi csoportban, és a felnőttoktatás keretében is. Képes a szaktárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére és kezelésére. Képes a hagyományos és az információ-és kommunikáció-technológiára épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására. Képes az egész életen át tartó tanulás képességszisztemének megalapozására, technikáinak gyakoroltatására.

1.5.3. Attitűd (viszonyulás):

A szakképzett tanár fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosítását, a megértés harmóniáját, a tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá fontosnak tartja az egész életen át tartó tanulást. Tudja, hogy a megfelelő tanulási légkör megteremtéséhez figyelembe kell venni a tanulók sajátosságait, ötleteit, kezdeményezéseit. Fontosnak tartja a tanulókkal való együttműködés, társas-megértés megvalósítását a tanulási folyamat hatékonyságának érdekében. Törekszik az életkori, egyéni és csoport-sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására. Irányítja a tanulók tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolását, az egész életen át tartó tanulóval kapcsolatos pozitív attitűdök kialakítását.

1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése területén

1.6.1. Tudás

A szakképzett tanár az értékelés funkcióival, folyamatával, formáival és módszereivel kapcsolatban megalapozott tudással rendelkezik. Tisztában van az alapvető értékelési és mérésmetodikai szabályokkal, összefüggésekkel. Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során elsajátított ismeretek és fejlesztendő kompetenciák mérésére, értékelésére alkalmas sajátos módszereket, eszközöket. A szakképzett tanár ismeri a technológia alapú értékelés módszereit.

1.6.2. Képességek

A szakképzett tanár képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására, tisztában van a korrekt értékelés hatásával és jelentőségével. Képes az adatbiztonságot szem előtt tartva kezelni és elemezni a tanulók értékelési eredményeit. Képes elősegíteni a tanulók reális önértékelését és alkalmazni a tanulók önbecsülését segítő ellenőrzési módszereket. Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálást, individualizálás szempontjait. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására vagy önálló eszközök elkészítésére. Képes az országos, illetve a helyi mérési eredmények értelmezésére.

1.6.3. Attitűd (viszonyulás):

Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában. Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

1.7. A kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás területén

1.7.1. Tudás

A szakképzett tanár ismeri az oktatás-nevelést segítő kommunikáció sajátosságait. Tájékozott a szülővel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól, a kommunikáció és együttműködések offline és online lehetőségeiről. Ismeri a digitális technológia alapú kommunikációs csatornákat, alkalmazásokat, tisztában van ezek funkcióival és veszélyeivel. Ismeri a pedagógusszerepre vonatkozó neveléstudományi, szociológiai, pszichológiai elméleteket, a tanári elhivatottsággal, szereppel kapcsolatos elvárásokat. Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit. Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről. Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban.

1.7.2. Képességek

A szakképzett tanár képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő társas-lelkületi kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására. Képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra tanulóval, szülővel, a szaktárgyainak megfelelő szakterületek képviselőjével, az iskolai és az iskolán kívüli munkatársával online platformokon keresztül is. Képes pedagógiai tapasztalatai és nézetei reflektív és mérlegelő értelmezésére, elemzésére, értékelésére. Képes meghatározni saját szakmai elhivatottságát, szerepvállalását. Pedagógiai munkájában felmerülő problémákhoz képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni. Jól tájékozódik a pedagógiai és szaktárgyi szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés, valamint innováció sajátosságaival. Képes kutatási módszerek használatára.

1.7.3. Attitűd (viszonyulás)

A szakképzett tanár pedagógiai helyzetekben képes mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő, érzelmi, lelkületi kommunikációra. Hivatástudattal kezeli a konfliktushelyzeteket, a problémák feltárását, illetve megoldásuk érdekében szakmai segítséget kér és elfogad. Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben. Betartja a pedagóguspályai jogi és etikai normáit. Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Kész a folyamatos szaktudományi, szak módszertani és neveléstudományi megújulásra.

1.8. Az autonómia és a felelősségvállalás területén:

A szakképzett tanár önállóan képes szakmája, a szaktárgyainak tanításával-tanulásirányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására. A szakmáját és a szaktárgyainak megfelelő tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja. Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.

A szakképzett tanár jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában. Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására. Egyenrangú partner a szakmai kooperációban. Végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.

2. A mesterfokozat és a tanárszak meghatározó ismeretkörei

2.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében a szakterületi (szaktudományos, műveltségi) képzés magában foglalja

- a Nemzeti alaptanterv fejlesztési területei-nevelési céljai által meghatározott, a nevelés-oktatás tartalmi, szemléleti alapjainak, valamint a műveltségkép, a tudás és tanulás, illetve a tudásépítés értelmezésének alapismereteit,

- a Nemzeti alaptanterven alapuló kerettantervek szerinti tantárgynak megfelelő tudományág(ak), műveltségi (tanulási) területek, műveltségi területek ismeretelméleti alapjainak, történetének megismerési sajátosságainak, belső struktúrájának és terminológiájának más tantárgyakkal, műveltségi területekkel való összefüggéseinek és kölcsönhatásainak ismereteit, a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztési feladatait, a köznevelés, illetve szakképzés tartalmi szabályozásában meghatározott ismeretek körének a tanári feladat minőségi ellátásához szükséges ismereteit, az adott tanári szakképzettséghez kapcsolódó tantárgy által közvetített tudás sajátosságait, az abban rejlő általános és specifikus képességfejlesztés lehetőségeit.

2.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében

2.2.1. A pedagógiai és a pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés magában foglalja a pedagógia, a pszichológia és ezek határtudományainak elméleti alapjait, az ember- és gyermekismeret alapozását, a személyiségfejlődés életkori és egyéni sajátosságainak ismeretét, a tanulók megismerésének eszközeit és módszereit, a tanítás tudományos megalapozását, a személyiségfejlesztés, a képességfejlesztés elméleti és gyakorlati ismereteit, a tanulói csoportok jellemzőit, a tanári feladatok megismerését, a tanári szerep dimenzióit, a tanulási-tanítási folyamat tervezésének, szervezésének, értékelésének, a köznevelési rendszer működésének ismereteit, a neveléstudomány kutatási módszereit, a szakmai ismeretszerzés módjait, a szakmai önreflexió kifejlesztését, a szakmai gyakorlatokon szerzett tapasztalatok feldolgozását, a kommunikációs készségek fejlesztését, az infokommunikációs technológiák alkalmazási lehetőségeit az oktatásban és a tanulásban.

2.2.2. A szakmódszertani képzés magában foglalja a szaktudományok társadalmi hasznosulásának, a köznevelésben, szakképzésben való hatékony, eredményes felhasználásának elméleti, tartalmi és gyakorlati eszközeit, amelyek lehetővé teszik a tartalmi követelményekben meghatározott feladatok és értékek, fejlesztési területek, nevelési célok, valamint az egész életen át való tanuláshoz szükséges kulcs-kompetenciák fejlesztését. A szakmódszertani képzés magában foglalja továbbá a tanárszak szerinti műveltségi (tanulási) terület, a szaktárgy tartalmi, elméleti témaköreit, a tananyag-struktúra ismeretét, a szaktárgy tanításának sajátos módszereit, eszközeit, mérési és értékelési eljárásait, a képesség- és készségfejlesztés, a tanulási motivációk lehetőségeit és módszereit, valamint a tananyag gyakorlati alkalmazásának módjait, az adott szakot a rokon szakok, tantárgyak, illetve műveltségterületek vagy szakmacsoportok rendszerében átfogóan, integráltan elhelyező ismeretköröket, valamint az iskolai gyakorlatokon szerzett tapasztalatok feldolgozását.

2.2.3. Az iskolai gyakorlatok teljes tanárképzést átfogó rendszerében az egyes gyakorlattípusok egymásra épülnek, egymással koherens módon összekapcsolódnak, a hallgatók a gyakorlatok során az adott szakképzettségekkel is összefüggő tanári szerepekkel kapcsolatos, egyre komplexebb feladatokat, tevékenységeket végeznek. A hallgatók a gyakorlatok során megismerik és megfigyelik az iskola világával, a tanári szerepekkel és feladatokkal összefüggő tevékenységeket, megismerik a tanulókat, a tanulási folyamatokat, elemzik a tapasztalatokat, reflektálnak rájuk; majd a megfigyelt és megismert tanári tevékenységekből részt vállalnak, ezekben kipróbálják magukat társas és egyéni gyakorlatok formájában; végül önállóan komplex módon szaktárgyi tanítási és tanórán kívüli tanítási-nevelési tevékenységeket végeznek a tanári szerepekhez kapcsolódva. A gyakorlatok komplex rendszere lehetőséget teremt a szaktárgyi, szakmódszertani és pedagógiai, pszichológiai támogatás révén az adott tanári szakképzettségekkel összefüggő tanári szerepek komplex értelmezésére és mindezek tudatosítására.

a) A pályaismereti, pályaszocializációs gyakorlatok célja, hogy a hallgatók tanári nézőpontból megfigyeljék az iskola világát, megfigyeljék az intézményi környezetet, infrastruktúrát, különböző iskolatípusokban tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola mint szervezet, mint munkahely működéséről, a visszajelzések alapján képet formáljon saját pályaalakulásáról.

b) A tanítási gyakorlatok célja a pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatokon szerzett tapasztalatokra épített fokozatos felkészítés a tanulási folyamatok szakértő irányítására, a szaktárgyak tanítására, az adott tanári szakképzettségekhez kapcsolódó tanítási és tanórán kívüli tevékenységekre szakmódszertanos-, pedagógia-, pszichológia oktató, vezetőtanár, mentortanár támogatásával, elsősorban szaktárgyi hospitálások, mikrotanítások, projekttanítások, páros és csoportos gyakorlatok formájában. További cél tapasztalat szerzés a tanulók nevelésével-oktatásával, a szaktárgyi tanári munkával kapcsolatban szakos és nem szakos órák látogatásával, megfigyelésével, elemzésével; mindkét szakhoz kapcsolódóan szaktárgyi csoportos hospitálásokkal, tanári részfeladatok ellátása, a megfigyelt órák, foglalkozások alternatív megvalósításának tervezése, mikrotanítások, hospitálás különleges bánásmódot igénylő tanulók (a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vagy a kiemelten tehetséges tanulók) szaktárgyi foglalkozásain is, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások tartása. Valamint cél, hogy a hallgatónak szaktárgyon túl is transzferálható tudása legyen a tanulási folyamatokról, azok működéséről és irányításról.

A szaktárgyi tanítási gyakorlat célja, hogy a hallgatók önállóan részt vállaljanak a megelőző gyakorlatokon megismert, az adott tanári szakképzettségekhez kapcsolódó feladatokból, újabb egyéni és társas tapasztalatokat szerezzenek a tanórai és tanórán kívül végzett tanítási-nevelési tevékenységekből. A szaktárgyi tanítási gyakorlatok új, kibővült célja szaktárgyi órák, foglalkozások önálló tartása (vezetőtanári támogatással), a tanítási folyamatok tudatos tervezésének a megtapasztalása.

c) Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat célja az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének a megismerése és elsajátítása, az intézményben kapott, illetve vállalt feladatok megoldása, dokumentálása, (ön)reflektív értelmezése, értékelése.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat részei: a szaktárgyak tanításával kapcsolatos és a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési tevékenységek; az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek a megismerése, abban aktív részvétel, az egymástól való tanulás és az innováció közösségi formáinak megtapasztalása. A gyakorlathoz kapcsolódik a gyakorlatot kísérő pedagógiai-pszichológiai és szakos szemináriumok teljesítése.

5. melléklet a 8/2013. (1.30.) EMMI rendelethez

A) A MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. Zeneművészeti szakmai terület

1.1. Tanári szakképzettség:

- a zenetanár szakon az 1. § a) pontja szerint osztatlan képzésben, tanárszako(ko)n,
- a zeneművésztanár szakon
- az 1. § a) pontja szerint osztatlan képzésben, tanárszako(ko)n vagy
- az 1. § c) pontja szerinti tanári mesterszakon, a nem tanári zeneművészeti mesterképzési szakkal párhuzamos képzésben vagy a mesterfokozatot követően felvett tanári mesterszakon szerezhető.

1.2. Zenetanár szakon

1.2.1. Az ének-zene tanár szakirány csak kétszakos képzésben, a zeneismeret-tanár vagy az egyházzene-tanár szakiránnyal párosítva vehető fel.

1.2.2. Egyszakos képzésben elvégezhető a zongoratanár, az orgonatanár, a csembalótanár, a hárfatanár, a gitártanár, a lanttanár, a harmonikatanár, a cimbalomtanár, a hegedűtanár, a mélyhegedűtanár, a gordonkatanár, a gordontanár, a fuvolatanár, a furulyatanár, az oboatanár, a klarinéttanár, a szaxofontanár, a fagott-tanár, a kürttanár, a trombitatanár, a harsonatanár, a tubatanár, az ütőhangszertanár, a magánénektanár, a jazz-zongoratanár, a jazzgitártanár, a jazzbasszusgitár-tanár, a jazzbőgőtánár a jazzszaxofontanár, a jazztrombitatanár, a jazzharsonatanár, a jazzdobtanár, a jazzénektanár, a jazz-zeneszerzéstánár, a zeneismeret-tanár szakirány.

1.2.3. Az 1.2.2. pont szerinti szakirányok - belső felvételi vizsgát követően, kétszakos képzésre történő átvétellel - is felvehetők az alábbi párosításban:

- a zongoratanár - a csembalótanár,
- a zongoratanár - az orgonatanár,
- az orgonatanár - az egyházzene-tanár,
- a gitártanár - a lanttanár,
- a hegedűtanár - a mélyhegedűtanár,
- a gordonkatanár - a gordontanár,
- a klarinéttanár - a szaxofontanár,
- a kürttanár - a trombitatanár,
- a harsonatanár - a tubatanár
- a fuvolatanár, az oboatanár, a klarinéttanár, a szaxofontanár, a fagott-tanár, a kürttanár, a trombitatanár, a harsonatanár, a tubatanár szakirány - a furulyatanár,
- a jazz-zongoratanár, a jazzgitártanár, a jazzbasszusgitár-tanár, a jazzbőgőtánár, a jazzszaxofontanár, a jazztrombitatanár, a jazzharsonatanár, a jazzdobtanár, valamint a jazzénektanár - a jazz-zeneszerzéstánár,
- a zeneismerettanár - az egyházzene-tanár,
- a zongoratanár, az orgonatanár, a csembalótanár, a hárfatanár, a gitártanár, a lanttanár, a harmonikatanár, a cimbalomtanár, a hegedűtanár, a mélyhegedűtanár, a gordonkatanár, a gordontanár, a fuvolatanár, az oboatanár, a klarinéttanár, a szaxofontanár, a fagott-tanár, a kürttanár, a trombitatanár, a harsonatanár, a tubatanár, az ütőhangszertanár, a magánénektanár - a zeneismerettanár szakiránnyal.

1.2.4. A zenetanár szak hangszeres és énekes zenetanár szakirányain – a B) fejezet I. cím 1. alcím 5.2–5.4. pontja szerinti tanárszakok kivételével – a zenetanár sajátos szak módszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretei magában foglalják az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának a követelmények és tantervi programban meghatározott, az oklevélmellékletben igazolt, az adott zenetanári szakhoz tartozó tanszak további, legalább egy tantárgyának tanításához szükséges módszertani ismereteket. Ha a klasszikus zene adott tanszakán nincs további tantárgy, akkor a felsőoktatási intézmény szakindítási feltételeinek megfelelően a jazz-zene vagy népzene adott tanszaka tantárgyának oktatásához szükséges módszertani ismeret is felvehető. A jazz-zene tanszak esetében, ha nincs lehetőség a klasszikus zene tanszak tantárgyának oktatásához szükséges módszertani ismeret felvenni, akkor a jazz-zene tanszakain belül javasolt a tanszak tantárgyának oktatásához szükséges módszertani ismeret felvételét biztosítani.

1.3. Zeneművésztanár szakon 1. § a) pontja szerint osztatlan kétszakos képzésben

- a kóruskarnagy-művész-tanár szakirány az ének-zene művésztanár vagy a zeneelmélet-tanár,

- a zeneelmélet-tanár szakirány az ének-zene művésztanár vagy a kóruskarnagyművész-tanár
- az egyházzene-művész-tanár szakirány az ének-zene művésztanár szakiránnyal párosítható.
Kétszakos képzésben hirdethetők meg továbbá a népi hegedűművész-tanár, a népi brácsaművész-tanár, a népi bőgő-/cselló-/ütőgardon-/tamburabőgőművész-tanár, a népi furulyaművész-tanár, a népi klarinét-/tárogatóművész-tanár, a népi dudaművész-tanár, a népi cimbalomművész-tanár, a tamburaművész-tanár, a citeraművész-tanár, a kobozművész-tanár, a tekerőművész-tanár, a népi harmonikaművész-tanár, a népi énekművész-tanár, a népzeneelmélet-tanár szakirányok.

1.4. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja szerint szakterületi (művészeti) elem aránya, a képzési idő és az összegyűjtendő kreditek száma.

1.4.1. Zenetanár szakon a képzési idő 10 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 300 kredit, amelyből a szakterületi, művészeti elem a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek számával és a szakdolgozat elkészítésével együtt

a) egy tanári szakirányon legalább 200 kredit,

b) két tanári szakirányon legfeljebb 210 kredit az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának a követelmények és tantervi programban meghatározott, az adott zenetanári szakhoz tartozó tanszak további, legalább egy tantárgyának tanításához szükséges módszertani ismereteinek beszámításával.

1.4.2. Zeneművésztanár szakon kétszakos képzésben a képzési idő 12 félév, az összegyűjtendő kreditek száma 360 kredit, amelyből a tanári felkészítés elem 90 kredit, a szakterületi, művészeti elem a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek számával és a szakdolgozat elkészítésével együtt legfeljebb 270 kredit.

1.5. A tanári felkészítés 2. mellékletben foglalt követelményeit az alapfokú művészeti iskola, a művészeti szakgimnázium, a szakiskola pedagógiai feladataira tekintettel, a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tudás, készség, képesség szerint kell alkalmazni.

1.6. A tanári felkészítés 1. melléklet 4 pont 4.1.2. alpont c) pontja szerinti gyakorlatok teljes tanárképzést átfogó rendszerét a művészeti szakgimnázium, a szakiskola, az alapfokú művészetoktatás pedagógiai feladataira tekintettel kell megszervezni.

1.7. Az 1. melléklet 4. pont 4.4.1. alpont a) pontja szerinti újabb oklevelet adó képzésben tanári szakképzettség:

a) a zenetanár szak szakirányán szerzett tanári szakképzettség birtokában újabb zenetanár szakirányon, valamint a 3. § (5) bekezdésében felsorolt, 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti főiskolai szintű zenetanár szakképzettség birtokában a Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározott zenetanárszak főiskolai szintű szakképzettségének megfelelő szakirányán

b) az ének-zene művésztanár szakképzettség az ének-zene tanár vagy a zeneismeret-tanár, az egyházzene-művész-tanár az egyházzene-tanár, a zeneelmélet-tanár a zeneismeret-tanár, a kóruskarnagyművész-tanár az ének-zene tanár szakképzettség megszerzését követően szerezhető.

1.8. Újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben nem indíthatók a zeneművésztanár szak azon szakirányai, amelyeken tanári szakképzettség kizárólag az 1. § c) pontja szerinti tanári mesterképzésben szerezhető.

B) A MŰVÉSZETI TANÁRSZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

I. Zeneművészet szakmai terület

1. Zenetanár szakképzettségek

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel a szakképzettség oklevélben szereplő

- magyar nyelvű megjelölése:

okleveles zongoratanár

okleveles orgonatanár

okleveles csembalótanár

okleveles hárfatanár

okleveles gitártanár

okleveles lanttanár

okleveles harmonikatanár

okleveles cimbalomtanár

okleveles hegedűtanár

okleveles mélyhegedűtanár

okleveles gordonkatanár

okleveles gordontanár

okleveles fuvolatanár

okleveles furulyatanár

okleveles oboatanár

okleveles klarinéttanár

okleveles szaxofontanár

okleveles fagott-tanár

okleveles kürttanár

okleveles trombitatanár

okleveles harsonatanár

okleveles tubatanár

okleveles ütőhangszertanár

okleveles magánénektanár

okleveles jazz-zongoratanár

okleveles jazzgitártanár

okleveles jazzbasszusgitár-tanár

okleveles jazzbőgőtanár

okleveles jazzszaxofontanár

okleveles jazztrombitatanár

okleveles jazzharsonatanár

okleveles jazzdobtanár

okleveles jazzénektanár

okleveles jazz-zeneszerzéstaná

okleveles egyházzenetanár

okleveles zeneismeret-tanár

okleveles ének-zene tanár

- angol nyelvű megjelölése:

Piano Teacher

Organ Teacher

Harpsichord Teacher

Harp Teacher

Guitar Teacher

Lute Teacher

Accordion Teacher

Cimbalom (Dulcimer) Teacher

Violin Teacher

Viola Teacher

Cello Teacher

Double Bass Teacher
Flute Teacher
Recorder Teacher
Oboe Teacher
Clarinet Teacher
Saxophone Teacher
Bassoon Teacher
Horn Teacher
Trumpet Teacher
Trombone Teacher
Tuba Teacher
Percussion Teacher
Classical Singing Teacher
Jazz Piano Teacher
Jazz Guitar Teacher
Jazz Bass Guitar Teacher
Jazz Double Bass Teacher
Jazz Saxophone Teacher
Jazz Trumpet Teacher
Jazz Trombone Teacher
Jazz Drums Teacher
Jazz Singing Teacher
Teacher of Jazz Composition
Teacher of Church Music
Teacher of General Music Studies
Classroom Music Teacher

2. Az 1. § a) pontjában foglalt osztatlan képzésben a képzési idő: 10 félév;

3. A képzés célja alapfokú művészeti iskolában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakiskolai szakaszának évfolyamain - ének-zene tanár szakképzettség esetén az iskolai nevelés, oktatás évfolyamain -, az adott hangszer vagy az elméleti tárgy művészeti szakmai tantárgyainak megfelelően,

- a zongoratanár szakképzettséggel a zongora, a zongora kötelező, a kamarazene és a korrepetíció;

- orgonatanár, valamint csembalótanár szakképzettséggel a szakképzettségnek megfelelő hangszer, a kamarazene és a korrepetíció;

- hárfá-, gitár-, lant-, harmonika-, cimbalom-, hegedű-, mélyhegedű-, gordonka-, gordon, fuvola-, furulya-, oboa-, klarinét-, szaxofon-, fagott-, kürt-, trombita-, harsona-, tuba-, valamint ütőhangszertanár szakképzettség esetén a szakképzettségnek megfelelő hangszer, valamint a kamarazene;

- magánénektanár szakképzettséggel a magánének, a (vokális) kamarazene és a hangképzés;

- jazz-zongora-, jazzgitár-, jazzbasszusgitár-, jazzbőgő-, jazzszaxofon-, jazztrombita-, jazzharsona-, valamint jazzdobtanár szakképzettséggel a szakképzettségnek megfelelő jazzhangszer, valamint a (jazz-)zenekari gyakorlat;

- jazzénektanár szakképzettséggel a jazzének, a hangképzés és a (jazz-)zenekari gyakorlat;

- jazz-zeneszerzéstanárral szakképzettséggel a szolfézs (jazz tanszakon), a szolfézselmélet, a jazzirodalom, és a jazzelmélet;

- egyházzenetanár szakképzettséggel az egyházzene (bibliaismeret, liturgikus ismeretek és liturgikus zenei gyakorlat, népének, gregorián, egyházzene-irodalom és zenei ismeretek);

- zeneismeret-tanár szakképzettséggel a szolfézs, a zeneelmélet, a zenetörténet-zeneirodalom és az improvizáció;

- ének-zene tanár szakképzettséggel az ének-zene és az énekkar (kórus)

szaktárgyak oktatására, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányaik doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai tudás, képesség

4.1. a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében:

a 2. mellékletben meghatározott tudás, készség, képesség, az alapfokú művészeti iskola, a művészeti szakiskola pedagógiai feladataira tekintettel alkalmazva.

4.2. a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A zenetanár szakterületi tudása, készségei, képességei

- Alkalmos az érzelmi intelligencia zenével történő fejlesztésére; türelemre és önuralomra nevelésre; az előadó-művészethez és a tanításhoz való kreatív hozzáállásra. Képes a stressz kezelésre, valamint nyilvános szereplésre, kognitív és érzelmi erőfeszítésre, a kritikára való pozitív reagálás képességének fejlesztésére. Felkészült a testi tudatosság fejlesztésére; az egészség- és környezettudatosságra nevelésre. Elsajátította a művészeti nevelésben betöltött szerepének elfogadásához szükséges érveléstechnikákat.

- Ismeri a zenepedagógiai képességfejlesztés tanulási-tanítási folyamatát, képes annak megtervezésére, megszervezésére, irányítása és értékelése terén a gyakorlás pszichológiai megalapozásának, illetve a zenei munkaképesség-gondozás módszereit; a test és a zenei kifejezés kapcsolatát. Ismeri és használja a zenepedagógiai forrásokat, a zenei előadóművészet-történet pedagógiai ismereteit; a zenei hivatásra történő intellektuális felkészítés komplex feladatait, eszközeit; a zenei nevelés irányzatait, különös tekintettel a Kodály-pedagógiára.

- Ismeri az egyéni tanóra (egy diák - egy tanár) pedagógiai feladatait, módszereit és alkalmas a tanítás-tanulás folyamatában a környezet tükrében (pl. oktatási környezet, adaptivitás, tehetséggondozás, mentorálás, mentálhigiénés ismeretek alkalmazása, személyiségfejlesztés) azokat megválasztani, alkalmazni.

- Ismeri a gyermek- és ifjúságvédelem zenepedagógiai vonatkozásait, a speciális igényű fiatalok nevelésének, fejlesztésének zenei vonatkozásait, a felnőttnevelés zenepedagógiáját, alternatív pedagógiai módszereket.

- Felkészült a tanár és tanítványa speciális szakmai, nevelési kapcsolatából következő tanári feladatokra a hangszeres oktatásban, továbbá ismeri ennek a kapcsolatnak a következményeit a tanulói csoportok kialakulására, dinamikájára, valamint azok formálására.

- Képes a tanulástámogatás sajátos, a zenetanulás szabadon választott (nem kötelezően tanulandó) tevékenységéhez igazodó módszereit eredményesen használni (motiválás, aktivizálás, ellenőrzés, értékelés és mérés lehetőségei, alternatívái, a figyelem, koncentráció fejlesztése).

- Ismeri a szülőkkel való kommunikáció mentori szerepét és folyamatát a zenetanítás során.

- Rendelkezik az általános zenepszichológia tárgykörét felölelő tudással a zenei generatív képesség természetéről, a zenei képesség fejlődéslélektanáról, a kiemelkedő teljesítmények, a zenei memória, a zenei képzelet, zenei kreativitás, a zeneszerzés, illetve az improvizáció kognitív pszichológiája, valamint a gyakorlás, a kotta nélküli játék és a lapról játék kognitív háttere, a zenetanulás transzferhatásai, a zene-terápia alapjai, a zenepszichológia története, a zeneészlelés, továbbá a zenei tevékenységek neuropszichológiája, motoros irányítása, a pszicho-akusztika terén.

- Rendelkezik az előadó-művészet pszichológiájának tárgykörét felölelő ismeretekkel a zenei kifejezőerő kognitív modelljei, a finomidózítások és a zenei forma kapcsolata, az érzelmkifejezés módjai, valamint a gyakorlás lélektana terén. Ismeri az amatőrök és a professzionális előadóművészek közötti különbségeket, a mozgás szerepét, a zenei kifejezés lehetőségeit a zenehallgató nézőpontjából, a társaslélektani folyamatokat a színpadon, szólistaként, kamaracsoportban, zenekarban, kórusban.

- Rendelkezik a zeneszociológia tárgykörét felölelő ismeretekkel, így a zenehallgatás-választás motivációjának és hatásának ismereteivel. A zene szerepének megítélési képességével az előadó-művészetben a film, színház, tánc területén. Ismeretekkel rendelkezik zenei identitásról, a zene közösségre, az iskolai környezetre gyakorolt hatásáról, a csoportdinamikai körülményekről, a zene és fogyasztói viselkedéséről.

- Felkészült és gyakorlattal rendelkezik a koncertpedagógia, a zenei ismeretterjesztés területén, a tanórán kívüli hallgatói csoportok szervezésében, irányításában, a minőségi zenélés élethosszig tartó életszervező erővé alakításában alapvetően a család közösségére építve. Ismeri a médiapedagógia zenepedagógiai vonatkozásait.

4.2.2. A zenetanár szakokon a szakterületi ismeretek:

a) A zenetanár szakképzettség szempontjából meghatározó közös ismeretkörök

szolfézs, zeneelméleti ismeretek, általános zenetörténeti és magyar zenetörténeti ismeretek, népzenei ismeretek, akusztika, általános műveltségi ismeretek.

b) A zenetanári szakirányok szakterületi ismeretei:

- zongoratanár szakirány: zongora (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, improvizáció, zongorakíséret, lapról játék, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, kamarazenei ismeretek, kóruséneklés (énekkar);
- orgonatanár szakirány: orgona (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, hangszerismeret, improvizáció, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, continuo-játék, zeneelméleti ismeretek, kóruséneklés (énekkar);
- csembalótanár, lanttanár, furulyatanár szakirány: a szakiránynak megfelelő hangszer (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, improvizáció, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, continuo-játék, historikus zenei, illetve művészeti ismeretek, kóruséneklés (énekkar);
- hárfatanár szakirány: hárfa (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, improvizáció, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, zenekari gyakorlat és zenekari szólamismeret;
- gitártanár szakirány: gitár (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, improvizáció, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, hangszeres, illetve vokális együttjáték;
- harmonikatanár, cimbalomtanár szakirányok: a szakiránynak megfelelő hangszer (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, kóruséneklés/zenekari gyakorlat;
- hegedűtanár szakirány: hegedű (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei, illetve további hangszeres ismeretek, zenekari gyakorlat és zenekari szólamismeret;
- mélyhegedűtanár, gordonkatanár szakirány: a szakiránynak megfelelő hangszer (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, zenekari gyakorlat és zenekari szólamismeret;
- gordonatanár szakirány: gordon (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, zenekari gyakorlat és zenekari szólamismeret;
- fuvolatanár, oboatanár, klarinéttanár, szaxofontanár, fagott-tanár, kürttanár, trombitatanár, harsonatanár, tubatanár szakirányok: a szakiránynak megfelelő hangszer (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, zenekari gyakorlat és zenekari szólamismeret;
- ütőhangszertanár szakirány: ütőhangszerek (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), hangszer-metodikai ismeretek, zongora, kamarazenei ismeretek, zenekari gyakorlat és zenekari szólamismeret;
- magánénektanár szakirány: magánének (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), az énekmetodikai ismeretek, zongora, kamaraének, színpadi előadással kapcsolatos gyakorlati ismeretek, szakmai idegen nyelvi ismeretek;
- jazz-zongoratanár szakirány: jazz-zongora (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat, hangszer-metodikai ismeretek) klasszikus zongora, hangszeres, illetve vokális együttjáték, improvizációs gyakorlat, jazz-elméleti, -történeti és -zeneszerzés/hangszerelési ismeretek, nemzetközi népzenei ismeretek;
- jazzgitártanár, jazzbasszusgitár-tanár, jazzbőgőtánár, jazzszaxofontanár, jazztrombitatanár, jazzharsonatanár, jazzdobtanár szakirányok: a szakiránynak megfelelő hangszer (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat, hangszer-metodikai) ismeretek, a jazzhangszernek megfelelő klasszikus hangszeres stúdium/klasszikus zenei stúdium, a jazzhangszeren hangszeres, illetve vokális együttjáték, improvizációs gyakorlat, jazz-elméleti, -történeti és -zeneszerzés/hangszerelési ismeretek, nemzetközi népzenei ismeretek;
- jazzénektanár szakirány: jazzének (zenei, technikai ismeretek, stílus- és repertoárismeret, előadói gyakorlat), klasszikus ének, a jazzéneklés módszertana, zongora, hangszeres, illetve vokális együttjáték, improvizációs gyakorlat, jazz-elméleti, -történeti és -zeneszerzés/hangszerelési ismeretek, nemzetközi népzenei ismeretek;
- jazz-zeneszerzéstanárszakirány: jazz-zeneszerzés és hangszerelés ismeretek, jazz-elméleti, -történeti ismeretek, zongora, hangszeres, illetve vokális együttjáték, improvizációs gyakorlat, nemzetközi népzenei ismeretek;

- egyházzenetanár szakirány: egyházi vokális egy- és többszólamúság, orgona (ezeken belül stílus-, műfaj-, repertoár- és műismeret, zenei-technikai előadói ismeretek, történeti és mai liturgikus alkalmazásra vonatkozó ismeretek, előadói gyakorlat, orgonaismeret, liturgikus improvizáció), liturgika (dogmatikai, formai, történeti, jogi és nyelvi ismeretek, liturgikus gyakorlat), zongora, hangképzés, continuo-játék, kamaraének, kóruséneklés (énekkar);

- zeneismeret-tanár szakirány: szolfézs, zeneelméleti, zenetörténeti és népzenei ismeretek, zeneszerzési ismeretek, transzponálás-partitúraolvasás, continuo-játék, egyéb speciális szakmai ismeretek;

- ének-zene tanár szakirány: egyéni/kórushangképzés, hangszeres, illetve vokális együttjáték, kórusvezénylési ismeretek, gyermekkari irodalom, énekkari gyakorlat, egyéb speciális szakmai ismeretek.

5. A zenetanár sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretei

5.1. a hangszeres, az énekes zenetanár szakirányokon, az 5.2.-5.4. pont szerinti szakirányok kivételével:

- a szakterületi ismeretek pedagógiai alkalmazása;

- a gyakorlás tanításának módszertana;

- művészeti nevelés és a személyiségfejlesztés kapcsolata, valamint a zeneművészet oktatásban és nevelésben történő alkalmazási lehetőségei, módszerei;

- felkészítés a nyilvános fellépésre;

- a zenei tanulás tanítása;

- az alapfokú és a szakiskolai művészetoktatás, az Országos Képzési Jegyzék szerinti szakképesítések tanterveinek és tantárgyi programjának ismerete;

- felkészülés a tehetséggondozásra; továbbá

- az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának a követelmények és tantervi programban meghatározott, az adott zenetanári szakhoz tartozó tanszak, illetve tanszakok további, legalább egy tantárgyának tanításához szükséges módszertani ismeretek.

5.2. az egyházzenetanár szakirányon:

- a liturgikus és zenei ismeretek alkalmazása a tanításban, valamint a templomi gyakorlatban;

- felkészítés az egyházzenei alapfokú művészeti oktatás, illetve a templom egyházzenei életének megszervezésére, a rendszeres egyházzenei szolgálatra;

- személyi kapcsolatok kialakításának módjai és együttműködés az egyházzene más szereplőivel;

- egyházi kórus (szkóla) szervezésének és vezetésének speciális követelményei;

- az alapfokú egyházzeneoktatás tanterveinek és tantárgyi programjának ismerete;

- az egyházzene tanításának módszertana

- a liturgikus és egyházzenei ismeretek alkalmazása a személyiségfejlesztésben és a nevelésben;

- egyházzenei vokális és orgona-repertoár összeállítása az alapfokú művészeti iskolákban a gyakorlati alkalmazás, a liturgikus funkció figyelembe vételével;

5.3. a zeneismeret-tanár szakirányon:

- a képzés során elsajátított szakterületi ismeretek pedagógiai alkalmazása;

- az alapfokú művészeti oktatás tantárgyi programjaiban rögzített zenei elméleti, zeneirodalmi és zenetörténeti ismeretek tanításának módszerei;

- a zenei készségfejlesztés módszertani eszközei;

- a kreatív zenei gondolkodás, illetve gyakorlat kialakításának és fejlesztésének útjai;

- a művészeti nevelés személyiségfejlesztő és közösségépítő hatása;

- a zene és a társművészetek kapcsolata, a zenehallgatóvá nevelés feladatai;

- a tehetséggondozás és a szakirányú továbbtanulásra történő felkészítés;

- az oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok megismerése;

- pedagógiai repertoárismeret, tankönyvek és az oktatásban felhasználható segédkönyvek, tudásbázisok, eszközök használata;

5.4. az ének-zene tanár szakirányon

- a képzés során elsajátított szakterületi ismeretek pedagógiai alkalmazása;

- Kodály Zoltán zenei nevelési koncepciója és az arra épülő, a teljes embert fejlesztő zenepedagógia; az ének-zenei nevelés és oktatás módszerei: a daltanítás, a dallami, ritmikai, zeneelméleti és zenetörténeti, valamint népzenei ismeretek tanítása, a zenei készségfejlesztés módszerei: éneklési, dallami, ritmikai, zenei olvasás és írás, improvizációs készségfejlesztés, a zenei memória fejlesztése, többszólamúság, harmonikus hallás, zenehallgatás;

- egyéb zenepedagógiai irányzatok és módszerek megismerése;

- a speciális ének-zenei képzés sajátos feladatai;

- a tehetséggondozás lehetőségei;
- az oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok megismerése;
- a pedagógiai repertoár ismerete, tankönyvelemzés; tudásbázisok és infokommunikációs eszközök használata.

2. Zeneművésztanár szakképzettségek

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel a szakképzettség oklevélben szereplő

- magyar nyelvű megjelölése:

- okleveles zongoraművész-tanár
- okleveles zongorakísérő-korrepetitor tanár
- okleveles csembalóművész-tanár
- okleveles orgonaművész-tanár
- okleveles hárfaművész-tanár
- okleveles gitárművész-tanár
- okleveles cimbalomművész-tanár
- okleveles harmonikaművész-tanár
- okleveles hegedűművész-tanár
- okleveles mélyhegedűművész-tanár
- okleveles gordonkaművész-tanár
- okleveles gordonművész-tanár
- okleveles fuvolaművész-tanár
- okleveles oboaművész-tanár
- okleveles klarinétművész-tanár
- okleveles szaxofonművész-tanár
- okleveles fagottművész-tanár
- okleveles kürtművész-tanár
- okleveles trombitaművész-tanár
- okleveles harsonaművész-tanár
- okleveles tubaművész-tanár
- okleveles ütőhangszerművész-tanár
- okleveles énekművész-tanár
- okleveles régi-zene csembalóművész-tanár
- okleveles régi-zene blockflöteművész-tanár
- okleveles egyházzene-művész-tanár
- okleveles jazz-zongoraművész-tanár
- okleveles jazzgitárművész-tanár
- okleveles jazzbasszusgitárművész-tanár
- okleveles jazzbőgőművész-tanár
- okleveles jazzszaxofonművész-tanár
- okleveles jazztrombitaművész-tanár
- okleveles jazzharsonaművész-tanár
- okleveles jazzdobművész-tanár
- okleveles jazzénekművész-tanár
- okleveles jazz-zeneszerző művésztanár
- okleveles zeneszerzőtanár
- okleveles muzikológus-tanár
- okleveles zeneelmélet-tanár
- okleveles kóruskarnagy-művész-tanár
- okleveles ének-zene művésztanár

- angol nyelvű megjelölése:

- Teacher of Music Performance (Piano)
- Teacher of Music Performance (Piano accompaniment and repetition)
- Teacher of Music Performance (Harpsichord)
- Teacher of Music Performance (Organ)
- Teacher of Music Performance (Harp)

Teacher of Music Performance (Guitar)
Teacher of Music Performance (Cymbalom/Dulcimer)
Teacher of Music Performance (Accordion)
Teacher of Music Performance (Violin)
Teacher of Music Performance (Viola)
Teacher of Music Performance (Cello)
Teacher of Music Performance (Double Bass)
Teacher of Music Performance (Flute)
Teacher of Music Performance (Oboe)
Teacher of Music Performance (Clarinet)
Teacher of Music Performance (Saxophone)
Teacher of Music Performance (Bassoon)
Teacher of Music Performance (Horn)
Teacher of Music Performance (Trumpet)
Teacher of Music Performance (Trombone)
Teacher of Music Performance (Tuba)
Teacher of Music Performance (Percussion)
Teacher of Music Performance (Classical Singing)
Teacher of Early Music Performance (Harpichord)
Teacher of Early Music Performance (Recorder)
Teacher of Music Performance (Church Music)
Teacher of Music Performance (Jazz Piano)
Teacher of Music Performance (Jazz Guitar)
Teacher of Music Performance (Jazz Bass Guitar)
Teacher of Music Performance (Jazz Double Bass)
Teacher of Music Performance (Jazz Saxophone)
Teacher of Music Performance (Jazz Trumpet)
Teacher of Music Performance (Jazz Trombone)
Teacher of Music Performance (Jazz Drums)
Teacher of Music Performance (Jazz Singing)
Teacher of Jazz Music Composition
Teacher of Music Composition
Teacher of Musicology
Teacher of Music Theory
Teacher of Music Performance (Choral Conducting)
Classroom Music Teacher (primary and secondary level)

2. A képzési idő

- az 1. § c) pontja szerinti nem tanári zeneművészeti mesterszakkal párhuzamosan vagy a mesterfokozatot követően felvett tanári mesterszakon 2 félév;

- a kóruskarnagyművész-tanár szakirány az ének-zene művésztanár vagy a zeneelmélet-tanár szakiránnyal, a zeneelmélet-tanár szakirány az ének-zene művésztanár vagy a kóruskarnagyművész-tanár szakiránnyal, az egyházzene-művész-tanár szakirány az ének-zene művésztanár szakiránnyal az 1. § a) pontja szerinti kétszakos osztatlan képzésben 12 félév.

3. A képzés célja az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszainak évfolyamain, az alapfokú művészetoktatásban - ének-zene művésztanár szakképzettség esetén, az iskolai nevelés-oktatás, valamint az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszainak évfolyamain, az alapfokú művészetoktatásban - az adott hangszer vagy az elméleti tárgy művészeti szakmai tantárgyainak megfelelően

- zongoraművész-tanár szakképzettséggel a zongora, a zongora kötelező, a hangszerismeret, a kamarazene és a korrepetíció;
- zongorakísérő-korrepetitor tanár szakképzettséggel a korrepetíció és a zongora;
- csembalóművész-tanár, valamint orgonaművész-tanár szakképzettséggel a szakképzettségnek megfelelő hangszer, a hangszerismeret, a kamarazene és a korrepetíció;
- hárfá-, gitár-, cymbalom-, harmonika-, hegedű-, mélyhegedű-, gordonka-, gordon-, fuvola-, oboa-, klarinét-, szaxofon-, fagott-, kürt-, trombita-, harsona-, tuba-, ütőhangszer-, régi-zene csembaló-, valamint

régi-zene blockflöteművész-tanár szakképzettséggel a szakképzettségnek megfelelő hangszer, a hangszerismeret, valamint a kamarazene;

- énekművész-tanár szakképzettséggel a magánének, a kamaraének, a (vokális) kamarazene, a hangegészségtan, a beszédgyakorlat, a színpadtechnika és a hangképzés;

- egyházzene-művész-tanár szakképzettséggel az egyházzene (bibliaismeret, liturgikus ismeretek és liturgikus zenei gyakorlat, népének, gregorián, egyházzene-irodalom és zenei ismeretek), a liturgia, liturgia gyakorlat, a népének (gyülekezeti ének), a gregorián ének - graduál, az (egyházzenei) kórus, az egyházzene-irodalom, továbbá az (egyházzenei) orgonajáték, (egyházzenei) orgonaismeret, valamint az (egyházzenei) karvezetés;

- jazz-zongoraművész-tanár szakképzettséggel a jazz-zongora, a (jazz) zongora kötelező, a (jazz-)zenekari gyakorlat, a kamarazene (könnyűzene), valamint az improvizációs gyakorlat;

- jazzgitárművész-tanár, jazzbasszusgitárművész-tanár, jazzbőgőművész-tanár, jazzszaxofonművész-tanár, jazztrombitaművész-tanár, jazzharsonaművész-tanár, jazzdobművész-tanár szakképzettséggel a szakképzettségnek megfelelő jazzhangszer, a (jazz-)zenekari gyakorlat, a kamarazene (könnyűzene), valamint az improvizációs gyakorlat;

- jazzénekművész-tanár szakképzettséggel a jazzének, a hangképzés, a (jazz-)zenekari gyakorlat, a jazz-vokál, valamint az improvizációs gyakorlat;

- jazz-zeneszerző művésztanár szakképzettséggel a szolfézs (jazz tanszakon), a szolfézselmélet, az improvizáció, az improvizációs gyakorlat, a (jazz) hangszerismeret, a jazzirodalom, a jazzelmélet, a jazz-történet, valamint a jazz szolfézs;

- zeneszerzőtanár szakképzettséggel a zeneszerzés-elmélet, a zeneszerzés-gyakorlat, a hangszerismeret és partitúrajáték, a zeneelmélet, a hangrendszerelmélet, a modernzene-ismeret, a hangszínszolfézs, az improvizáció és az elektroakusztikus zenei tantárgyak;

- muzikológus-tanár szakképzettséggel a zenetörténet-zeneirodalom, zeneirodalom és a népzene;

- zeneelmélet-tanár szakképzettséggel a zeneelmélet, a szolfézs, a zenetörténet-zeneirodalom, zeneirodalom, valamint a népzene;

- kóruskarnagyművész-tanár szakképzettséggel a karvezetés és a kórus (énekkar);

- ének-zene művésztanár szakképzettséggel az ének-zene, az énekkar (kórus) és - alapfokú művészeti iskolában - a szolfézs

szakmai tárgyak oktatására, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes művésztanárok képzése, továbbá a tanulmányaik doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai tudás, képesség

4.1. * a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében:

a 2. mellékletben meghatározott tudás, készség, képesség, az alapfokú művészeti iskola, a művészeti szakiskola pedagógiai feladataira tekintettel alkalmazva.

4.2. a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A zeneművésztanár szakterületi tudása, készségei, képességei

- Alkalmas az érzelmi intelligencia zenével történő fejlesztésére; türelemre és önuralomra nevelésre; az előadó-művészethez és a tanításhoz való kreatív hozzáállásra. Képes a stressz kezelésre, a nyilvános szereplésre, kognitív és érzelmi erőfeszítésre, a kritikára való pozitív reagálás képességének fejlesztésére. Felkészült a testi tudatosság fejlesztésére; az egészség- és környezettudatosságra nevelésre. Elsajátította a művészeti nevelésben betöltött szerepének elfogadásához szükséges érveléstechnikákat.

- Ismeri zenepedagógiai képességfejlesztés tanulási-tanítási folyamatát, képes annak megtervezésére, megszervezésére, irányítása, értékelése terén a gyakorlás pszichológiai megalapozásának és a zenei munkaképesség-gondozás módszereit; a test és a zenei kifejezés kapcsolatát. Ismeri és használja a zenepedagógiai forrásokat, a zenei előadóművészet-történet pedagógiai ismereteit; a zenei hivatásra történő intellektuális felkészítés komplex feladatait és eszközeit; a zenei nevelés irányzatait, külön tekintettel a Kodály- pedagógiára.

- Ismeri az egyéni tanóra (egy diák - egy tanár) pedagógiai feladatait, módszereit és alkalmas a tanítás-tanulás folyamatában a környezet tükrében - így oktatási környezet, adaptivitás, tehetséggondozás, mentorálás, mentálhigiénés ismeretek alkalmazása, személyiségfejlesztés - azokat megválasztani, alkalmazni.

- Ismeri a gyermek- és ifjúságvédelem zenepedagógiai vonatkozásait, a speciális igényű fiatalok nevelésének, fejlesztésének zenei vonatkozásait, a felnőttnevelés zenepedagógiáját, alternatív pedagógiai módszereket.
- Felkészült a tanár és tanítványa speciális szakmai, nevelési kapcsolatából következő tanári feladatokra a hangszeres oktatásban, továbbá ismeri ennek a kapcsolatnak a következményeit a tanulói csoportok kialakulására, dinamikájára és azok formálására.
- Képes a tanulástámogatás sajátos, a zenetanulás szabadon választott (nem kötelezően tanulandó) tevékenységéhez igazodó módszereit eredményesen (motiválás, aktivizálás, ellenőrzés, értékelés és mérés lehetőségei, alternatívái; a figyelem, koncentráció fejlesztése) használni.
- Ismeri a szülőkkal való kommunikáció mentori szerepét és folyamatát a zenetanítás során.
- Rendelkezik az általános zenepszichológia tárgykörét felölelő tudással a zenei generatív képesség természetéről, a zenei képesség fejlődéslélektanáról, a kiemelkedő teljesítmények, a zenei memória, a zenei képzelet, zenei kreativitás, a zeneszerzés, illetve az improvizáció kognitív pszichológiája, valamint a gyakorlás, a kotta nélküli játék és a lapról játék kognitív háttere, a zenetanulás transzferhatásai, a zene-terápia alapjai, a zenepszichológia története, a zeneészlelés, illetve a zenei tevékenységek neuropszichológiája, motoros irányítása, a pszichoakusztika terén.
- Rendelkezik az előadó-művészet pszichológiájának tárgykörét felölelő ismeretekkel a zenei kifejezőerő kognitív modelljei, a finomidózítések és a zenei forma kapcsolata, az érzelmkifejezés módjai, valamint a gyakorlás lélektana terén. Ismeri az amatőr és a professzionális előadóművészek közötti különbségeket, a mozgás szerepét, a zenei kifejezés lehetőségeit a zenehallgató nézőpontjából, a társaslélektani folyamatokat a színpadon, szólístaként, kamaracsoportban, zenekarban, kórusban.
- Rendelkezik a zeneszociológia tárgykörét felölelő ismeretekkel, így a zenehallgatás-választás motivációjának és hatásának ismereteivel. A zene szerepének megítélési képességével az előadó-művészetben a film, színház, tánc területén. Ismeretekkel rendelkezik zenei identitásról, a zene közösségre, az iskolai környezetre gyakorolt hatásáról, a csoportdinamikai körülményekről, a zene és fogyasztói viselkedéséről.
- Felkészült és gyakorlattal rendelkezik a koncertpedagógia, a zenei ismeretterjesztés területén, a tanórán kívüli hallgatói csoportok szervezésében, irányításában, a minőségi zenélés élethosszig tartó életszervező erővé alakításában alapvetően a család közösségére építve. Ismeri a médiapedagógia zenepedagógiai vonatkozásait.

4.2.2. A zeneművésztanár szakokon a szakterületi ismeretek

- Az 1. § c) pontjában foglaltakra figyelemmel, a nem tanári mesterszakkal párhuzamos képzésben: a szakterületi ismeret a zeneművésztanár szaknak - tanári szakirányonként - megfeleltethető nem tanári mesterszakon szerzett, a tanári szakképzettséghez tartozó zeneművészeti tudást foglalja magában.

- Az 1. § a) pontjában foglaltakra figyelemmel, osztatlan képzésben

a) a zeneelmélet-tanár, kóruskarnagy-művész-tanár, egyházzene-művész-tanár, ének-zene művésztanár szakképzettség szempontjából meghatározó közös ismeretkörök:

szolfézs és zeneelméleti ismeretek; általános zenetörténeti és magyar zenetörténeti ismeretek; akusztika; általános műveltségi ismeretek, zongora, illetve zongorakíséret;

b) a zeneművésztanár szakok (szakirányok) szakterületi ismeretei:

Zeneelmélet-tanár: magasabb szintű zeneelméleti és zenetörténeti, népzenei ismeretek, zeneelmélet-történeti, -módszertani ismeretek, zeneszerzési ismeretek, kamarazene, illetve kamaraének, continuo-játék, szakmai idegen nyelvi ismeretek.

Kóruskarnagy-művész-tanár: énekkari vezénylési ismeretek (vezényléstechnika, kórusvezénylés), repertoárismeret, karvezetés-módszertani ismeretek, énekkari gyakorlat, hangképzés, a zeneszerzés alapjai (ellenpont, hangszerelés), olasz szakmai nyelv.

Egyházzene-művész-tanár: egyházi vokális egy- és többszólamúság, vezénylési ismeretek (stílus-, műfaj-, repertoár- és műismeret, alapvető forrásismeret, szakirodalmi jártasság, zenei és technikai előadói ismeretek), orgona (stílus-, műfaj-, repertoár- és műismeret, alapvető forrásismeret, szakirodalmi jártasság, zenei és technikai előadói ismeretek, történeti és mai liturgikus alkalmazásra vonatkozó ismeretek, előadói gyakorlat, orgonaismeret, liturgikus improvizáció), continuo-játék, liturgika (dogmatikai, formai, történeti, jogi és nyelvi ismeretek, liturgikus gyakorlat).

Ének-zene művésztanár szakirány: népzenei ismeretek, egyéni hangképzés, kamaraének, karvezetési ismeretek, gyermek- és ifjúsági karirodalom, énekkari gyakorlat, transzponálás-partitúraolvasás, egyéb speciális szakmai ismeretek.

5. A zeneművésztanár sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretei

5.1. a hangszeres és énekes, jazzhangszeres és jazzénekes zeneművésztanár szakirányokon, az 5.2-5.8. pont szerinti tanári szakirányok kivételével:

- a szakterületi ismeretek pedagógiai alkalmazása;
- a gyakorlás tanításának módszertana;
- művészeti nevelés és a személyiségfejlesztés kapcsolata, valamint a zeneművészet oktatásban és nevelésben történő alkalmazási lehetőségei, módszerei;
- felkészítés a nyilvános fellépésre;
- a zenei tanulás tanítása;
- az alap- és középfokú művészetoktatás tanterveinek és tantárgyi programjának ismerete;
- felkészülés a tehetséggondozásra;

5.2. zeneelmélet-tanár szakirányon:

- a képzés során elsajátított szakterületi ismeretek pedagógiai alkalmazása;
- az alap- és középfokú művészeti képzés tantárgyi programjaiban rögzített szolfézs, zeneelméleti, zenetörténeti, népzenei ismeretek tanításának módszerei;
- a zenei készségek fejlesztésének tanári feladatai és eszközei;
- a zeneművek belső összefüggéseinek feltárásához szükséges képességek kialakításának útjai;
- a zeneművek előadását, művészi megformálását segítő gyakorlati tudás;
- a zenei tehetséggondozás speciális feladatai;
- az oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok megismerése;
- pedagógiai repertoárismeret, tankönyvek és az oktatásban felhasználható szakkönyvek, tudásbázisok és eszközök használata;

5.3. kóruskarnagy-művész-tanár szakirányon:

- a kórusvezénylés, kórusépítés módszerei, a betanítás speciális igényei;
- kóruspedagógiai eszköztár bővítése és alkalmazása;
- a vezénylés alapjainak tanítása (testtartás, aviso, alapütemek rajzai, alapkarakterek vezénylése; a dinamikai-, a tempó- és a karakter-változások folyamatainak vezénylése);
- a kórushangképzés és az intonációfejlesztés tanítása, gyakorlati ismereteinek alkalmazása;

5.4. egyházzeneművész-tanár szakirányon:

- a liturgikus és zenei ismeretek alkalmazása a tanításban és a templomi gyakorlatban;
- felkészítés az egyházzenei alap- és középfokú művészeti oktatás, illetve a templom egyházzenei életének megszervezésére, a rendszeres egyházzenei szolgálatra;
- személyi kapcsolatok kialakításának módjai és együttműködés az egyházzene más szereplőivel;
- egyházi kórus (szköla) szervezésének és vezetésének speciális követelményei;
- az alap- és középfokú, valamint a tanfolyamszerű egyházzeneoktatás tanterveinek, illetve tantárgyi programjának ismerete;
- az egyházzene tanításának módszertana a köznevelési intézményrendszer iskoláiban (alpfok, középfok, tanfolyamszerű oktatás);
- a liturgikus és egyházzenei ismeretek alkalmazása a személyiségfejlesztésben és a nevelésben;
- egyházzenei vokális és orgona-repertoár összeállítása a különféle iskolatípusokban, azok gyakorlati alkalmazása a liturgikus funkció figyelembevételével;
- az istentiszteleti orgonálás, valamint az istentiszteleti vezénylés oktatásának módszertana.

5.5. ének-zene művésztanár szakirányon:

- a képzés során elsajátított szakterületi ismeretek pedagógiai alkalmazása;
- Kodály Zoltán zenei nevelési koncepciója és az arra épülő, a teljes embert fejlesztő zenepedagógia; az ének- zenei nevelés, oktatás módszerei: a daltanítás, a dallami, ritmikai, zeneelméleti és zenetörténeti, valamint népzenei ismeretek tanítása; a zenei készségfejlesztés módszerei: éneklési, dallami, ritmikai, zenei olvasás és írás, improvizációs készség, a zenei memória fejlesztése; többszólamúság, harmonikus hallás; zenehallgatás;
- más zenepedagógiai irányzatok és módszerek megismerése;
- az ének-zene tanítás különböző szintjeinek speciális módszertani kérdései, a középiskolás korosztály zenei nevelésének lehetőségei;
- a szolfézstanítás módszertana, az alapfokú művészetoktatási intézményekben folyó komplex zeneoktatási tevékenység összefüggései;
- felkészülés a tehetséggondozásra és a szakirányú továbbtanulásra való felkészítésre;

- a művészeti nevelés személyiségfejlesztő hatásának lehetőségei a köznevelés intézményrendszerében;
- az oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok megismerése;
- pedagógiai repertoárismeret, tankönyvelemzés; tudásbázisok és infokommunikációs eszközök használata;

5.6. zeneszerzőtanár szakirányon:

- a zeneszerzési és a zeneelméleti tantárgyak oktatásának módszerei;
- a zenei készségek fejlesztésének tanári feladatai és eszközei;
- a zeneművek belső összefüggéseinek feltárásához szükséges képességek kialakításának útjai;
- a zeneművek előadását, művészi megformálását segítő gyakorlati tudás;
- a zenei tehetséggondozás speciális feladatai;
- az oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok megismerése;
- pedagógiai repertoárismeret, tankönyvek és az oktatásban felhasználható szakkönyvek, tudásbázisok és eszközök használata;

5.7. muzikológus-tanár szakirányon:

- a zeneirodalom-jelleg és a zenetörténet-jelleg kapcsolata, mértéke, a szigorú kronológiai előrehaladás előnyei és hátrányai;
- a tananyag részletezésének mértéke az alap- és a középfokú oktatásban;
- a műelemzések és történeti jellegű ismertetések közti megfelelő arány kialakítása;
- a tanórák felépítése;
- zenehallgatás a tanórán;
- a hallgatók aktivizálása a tanórán;
- az ismeretellenőrzés szaktárgyi módszerei;
- a zeneirodalom, zenetörténet, és más tárgyak tartalmának, így történelem, irodalom kapcsolata;
- a középfokú zeneirodalom oktatás előkészítő szerepe a felsőfokú oktatás tekintetében;
- a népzene tanításával (népdalrepertoár, népdalelemzés) kapcsolatos módszerek;
- pedagógiai repertoárismeret, tankönyvek és az oktatásban felhasználható szakkönyvek, tudásbázisok és eszközök használata;
- az infokommunikációs eszközök használata;

5.8. jazz-zeneszerző művésztanár szakirányon:

- a jazz-elméleti tantárgyak oktatásának módszerei;
- a (jazz-)zenei készségek fejlesztésének tanári feladatai és eszközei;
- a jazz-zeneművek belső összefüggéseinek feltárásához szükséges képességek kialakításának útjai;
- a jazz-zeneművek előadását, művészi megformálását segítő gyakorlati tudás;
- a zenei tehetséggondozás speciális feladatai;
- az oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok megismerése;
- pedagógiai repertoárismeret, tankönyvek és az oktatásban felhasználható szakkönyvek, tudásbázisok és eszközök használata.

AZ ISKOLAI GYAKORLATOKKAL ÉS ZÁRÓVIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS ÁLTALÁNOS KARI RENDELKEZÉSEK

10 FÉLÉVES ÉS 12 FÉLÉVES OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS

ZÁRÓSZIGORLAT/ZÁRÓSZIGORLATI HANGVERSENY

A tanári mesterképzésben a szakmai zárószigorlat és a zárószigorlati hangverseny teljesítésének feltétele a képzésben előírt összes szakmai kredit megszerzése. A zárószigorlat és zárószigorlati hangverseny nyilvános, anyagát az egyes szakok tantervi követelményei tartalmazzák.

Kétszakos képzésben a zárószigorlat mindkét szakterület teljes ismeretanyagát dolgozza fel komplex módon.

A zárószigorlat és a zárószigorlati hangverseny szervezésére a Debreceni Egyetem Tanulmányi- és Vizsgaszabályzata Zeneművészeti Karra vonatkozó 4. sz. mellékletében található rendelkezések alkalmazandók.

ISKOLAI GYAKORLATOK

1. Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok

A 3.-4. félévben 6 kredit értékben a képzéssel párhuzamosan folyó, különböző típusú partnerintézményekben, saját szakhoz/szakpárjaihoz is tartozó órákon, foglalkozásokon végzett, az ajánlott tantervben meghatározottak szerinti csoportos gyakorlatok a pedagógiai és pszichológiai szakterületek oktatóinak vezetésével, kurzushoz kapcsolódva.

2. Képzéssel párhuzamosan folytatott hospitálás, csoportos és egyéni tanítási gyakorlatok

Az adott szakhoz tartozó tárgy tanításával kapcsolatos gyakorlat során a jelöltek a tantárggyal összefüggő tanári munka megfigyelését, elemzését végzik, illetve a részben, vagy önállóan tartott órák, foglalkozások keretében a tanárjelölt hallgatók bizonyítják tanári felkészültségüket, alkalmasságukat.

A tanítási gyakorlat beosztását az illetékes tanszékvezetők végzik.

A tanítási gyakorlat oktatási intézményben, gyakorlatvezető-tanár irányításával az adott szakképzettség területén zajlik.

A kétszakos osztatlan képzésben részt vevő hallgató a hospitálást és a gyakorlati tanításokat mindkét szakjának megfelelően külön-külön teljesíti.

A gyakorlatok teljesítésére a Zeneművészeti Kar által kijelölt iskolákban kerülhet sor.

3. Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat

Az egyéni, összefüggő iskolai gyakorlatok teljesítése a Debreceni Egyetem gyakorlóiskoláiban, illetve a Debreceni Egyetem által elfogadott partnerintézményekben, mentortanárok vezetésével, gyakorlatvezető tanárok segítségével, képzési formánként eltérő időbeosztás alapján valósulhat meg.

Az osztatlan 10 és 12 féléves tanárképzésben az oktatási intézményben, felnőttképző intézményben megbízott mentor, vezetőtanár és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett végzett, 20 kreditértékű, összefüggő, a képzés utolsó félévében folyó egyéni szakmai gyakorlat.

Megkezdésének előfeltétele az osztatlan tanárképzés (a szakdolgozaton kívüli) minden követelményének teljesítése, illetve a teljesítéséhez szükséges kreditek összegyűjtése. A gyakorlat időtartama a közoktatási félév rendjéhez igazodik, de a mindenkor vizsgaidőszak kezdetéig be kell fejezni. A tanítási gyakorlat zárásaként a mentor/gyakorlatvezető tanár max. egyoldalas értékelést készít a jelölt tevékenységéről és megállapítja a szaktárgy gyakorlatára adott érdemjegyet.

SZAKDOLGOZAT

A szakdolgozat témája lehet szakterületi, pedagógiai-pszichológiai vagy szakmódszertani jellegű.

A két tanárszakon egyidejűleg folyó képzésben egy szakdolgozatot kell benyújtani.

A szakdolgozat megírására, benyújtására, formai követelményeire a Debreceni Egyetem Tanulmányi- és Vizsgaszabályzata Zeneművészeti Karra vonatkozó 4. sz. mellékletében a szakdolgozatra vonatkozó rendelkezések alkalmazandók.

PORTFÓLIÓ

A jelölt a portfóliót az iskolai tanítás gyakorlatok, valamint tanításon és iskolán kívüli gyakorlatok/tevékenységek elemző megjegyzésekkel kísért (=reflektált) anyagából állítja össze.

Ez tartalmazza:

a képzéssel párhuzamosan folytatott és az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat során készített dokumentumokat (óravázlat, hospitálási napló, óramegfigyelésekről készített feljegyzések, tematikus terv, tanórán kívüli tevékenység terve, tanítási óráról/iskolai foglalkozásról készített audió/ videó felvétel, képek, fényképek, szakmai munkaközösségi megbeszélés során készített jegyzetek),

a jelölt reflexióit rögzítő dokumentumokat,

a jelölt tanításáról a hallgatótársak által készített értékelő, kritikai írásos feljegyzéseket.

A dokumentumok gyűjtése folyamatosan történik, ezen belül a kitüntetett alkalmak a tanári mesterképzésbe beépített gyakorlatok, továbbá a tanári felkészülés informális alkalmi (konferencia részvétel, szakirodalmi olvasmány, iskolai/pedagógiai témájú film stb.).

A portfólió megírására, benyújtására, formai követelményeire a Debreceni Egyetem Tanulmányi- és Vizsgaszabályzata 3. melléklet „**A Zeneművészeti tanárképzésre vonatkozó eltérő szabályok**” részében a portfólióra vonatkozó rendelkezések, valamint a Zeneművészeti Kar honlapján található útmutatóban foglaltak alkalmazandók.

ZÁRÓVIZSGA

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

A szakmai zárószigorlat/zárószigorlati hangverseny teljesítése.

Az összefüggő egyéni tanítási gyakorlat teljesítése.

Abszolutórium megszerzése, ami az előírt kreditek teljesítésével együtt tanúsítja a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és más tanulmányi követelmények teljesítését.

A gyakorlat során elkészített, a gyakorlatvezető által elbírált **portfólió** benyújtása, és legalább elégséges érdemjeggyel történő elfogadása. A portfólió védésére az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat zárásaként kerül sor.

A **szakdolgozat** benyújtása, és legalább elégséges érdemjeggyel történő elfogadása.

A tanári záróvizsga részei:

Szakdolgozatvédés (A szakdolgozat védeése önálló időpontban is lehetséges. A szakdolgozat bemutatása és védeése önálló szakmai bizottság előtt történik.)

Portfólióvédés (A zárótanítással egy időpontban történik)

Felelet a pedagógia és pszichológia témaköréből.

Felelet a szakmódszertan témaköréből. (Kétszakos képzés esetén felelet a **szakmódszertan témaköréből a másik tanári szakhhoz** kapcsolódóan is)

Zárótanítás: a Tanári Záróvizsga Bizottság (TZVB) önálló érdemjeggyel minősít. (Kétszakos képzés esetén a zárótanítást mindkét szakon teljesíteni kell.)

A tanári záróvizsga-bizottság összetétele

Elnök: Az illetékes tanszék vezetője

Tagok:

a szakdolgozatvédés,

a zárótanítás és portfólióvédés,

a pszichológia és a pedagógia,

a szakmódszertan vizsgabizottság tagjai,

meghívott külső szakember

A tanári záróvizsga lebonyolítása

Tanári záróvizsgát az abszolutórium megszerzése után lehet szervezni. A záróvizsga nyilvános esemény. Az értékeléseket önálló bizottságok végzik, minden vizsgarész önálló, ötfokozatú érdemjeggyel kerül minősítésre.

Kétszakos képzésben a két zárótanítás átlaga és a portfólió-védés eredményének átlaga a záróvizsga minősítésének részét képezi.

A zárótanítás

A zárótanítás a gyakorlati, szakmai pedagógiai tanulmányok lezárását jelentő esemény. A zárótanításra az a hallgató bocsátható, aki a zárótanítás időpontjáig maradéktalanul megfelelt tanulmányi kötelezettségeinek.

Kétszakos képzés esetén a zárótanítást a hallgatónak mindkét szakján teljesítenie kell.

A zárótanítást követően a bizottság ötfokozatú osztályzással érdemjegyet állapít meg.

A zárótanítás időpontját tanszéki egyeztetés után a tanszékvezető állapítja meg.

A zárótanítás időpontja előtt egy héttel a hallgató köteles a véglegesített óratervet benyújtani a tanszékvezetőnek.

A portfólió-védés a zárótanítás helyszínén történik.

A zárótanítás és portfólióvédés bizottságának összetétele:

A bizottság minimum 3 tagú.

Elnöke: az illetékes tanszék vezetője, vagy az általa kijelölt, minősített tanszéki oktató

Tagjai:

a partneriskola gyakorlatvezető tanára

a szakmódszertan/szakmódszertanok oktatója

főtárgy tanár(ok)

A szakdolgozatvédés bizottságának összetétele:

A bizottság min. 3 tagú

Elnöke: az illetékes tanszék vezetője

Tagjai:

- a témavezető

- az opponens

Személyi egyezés esetén a szükséges harmadik tagot a tanszékvezető jelöli ki

A szakmódszertan tárgyak bizottságának összetétele:

A bizottság minimum 3 tagú.

Elnöke: az illetékes tanszék vezetője, vagy az általa kijelölt, minősített tanszéki oktató

Tagjai:

a megfelelő szakmódszertan/szakmódszertanok oktatója

a tanszék oktatója/oktatói

a partneriskolai gyakorlatvezető tanár(ok)

A pszichológia és pedagógia tárgyak bizottságának összetétele:

A bizottság minimum 4 tagú.

Elnöke: meghívott külső tag

Tagjai:

az illetékes tanszék vezetője, vagy az általa kijelölt minősített tanszéki oktató,

a pszichológia és

a pedagógia tantárgyak oktatói

A szakmai bizottság tagjait a tanszékvezető jelöli ki.

A tanári záróvizsga minősítése

Az alábbi részérdemjegyek egyenlő súllyal vett átlaga két tizedesre kerekítve:

pedagógia-pszichológia felelet,

szakmódszertani felelet (kétszakos képzés esetén a két szakmódszertani felelet átlaga)

szakdolgozat védeése

valamint a

zárótanítás érdemjegye (kétszakos képzés esetén a két zárótanítás érdemjegyének átlaga), és a portfólió-védés egyenlő súllyal vett átlaga 2 tizedesre kerekítve, végül a fenti két összeg számtani átlaga.

A vizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges, különben a vizsga érdemjegye elégtelen. Ismételt záróvizsga legkorábban a következő záróvizsga-időszakban tehető le.

Az ismételt tanári záróvizsga során az elégtelennel minősített vizsgarészt kell megismételni.

Az osztatlan, mesterfokozatú tanárszak oklevelének minősítése

A tanári oklevél minősítését a tanulmányok egészére számított (halmozott) súlyozott tanulmányi átlag, a zárószigorlat(ok) illetve a zárószigorlati hangverseny(ek) és a tanári záróvizsga összesített érdemjegyének átlaga alapján, valamint a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának 31. § (7) bekezdésének megfelelő besorolás szerint, a 32. § és a 4. számú melléklet (Zeneművészeti Kar) 16. § figyelembevételével kerül meghatározásra.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKEN TÚL TELJESÍTENDŐ KÖVETELMÉNYEK

A DE Tanulmányi- és Vizsgaszabályzata 8. § (8) bekezdése alapján **az osztatlan 10 és 12 féléves zene-tanár és zeneművésztanár képzésekben a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottakon túlmenően** az alábbi tantárgyak teljesítése kötelező:

Testnevelés: 1 kredit/ félév. A képzés során 2 félév teljesítése kötelező, heti 2 óra testnevelési foglalkozáson való részvétellel

Munkavédelem: 1 kredit

Anyanyelvi ismeretek: 1+1 kredit

A tantárgyak **nem számítanak bele a szakon előírt, az abszolutórium megszerzéséhez előírt kredittek számába**, azonban mind kreditértéküket, mind értékelésüket figyelembe kell venni az állami ösztöndíjas képzésből önköltséges képzésbe soroláskor, valamint az ösztöndíjjogosultság megállapításakor.

ZENETANÁR SZAKKÉPZETTSÉGEK

Szakért felelős kar:	Zeneművészeti Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Lakatos Péter
Összes kontaktóra száma³:	zongoratanár szakirány: 3206 orgonatanár szakirány: 3220 fuvolyatanár szakirány: 3276 gitártanár szakirány: 3220 hegedűtanár szakirány: 3332 mélyhegedűtanár szakirány: 3332 gordontanár szakirány: 3332 gordonkatanár szakirány: 3332 fuvolatanár szakirány: 3192 oboatanár szakirány: 3220 klarinéttanár szakirány: 3192 szaxofontanár szakirány: 3192 fagott-tanár szakirány: 3192 kürttanár szakirány: 3360 trombitatanár szakirány: 3360 harsonatanár szakirány: 3360 tubatanár szakirány: 3360 ütőhangszertanár szakirány: 3276 magánénektanár szakirány: 3332 ének-zene tanár - egyházzene tanár szakirány: 3766 ének-zene tanár - zeneismeret-tanár szakirány: 3668

³ A tanári felkészítés szakképzettségi elemeivel együtt számolva

AZ OSZTATLAN TANÁRKÉPZÉS PEDAGÓGIAI-PSZICHOLÓGIAI MODULJÁNAK TAN- TERVE

Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Pedagógiai és pszichológiai tárgyak (10 féléves; 12 féléves képzés)														
Zenepszichológia			2	2								K		6
A zenei előadás pszichológiája					2							K		2
Iskolai mentálhigiéné					2							Gy		2
Didaktika		3										K		3
Pedagógiai kommunikáció és konfliktuskezelés							2					Gy		2
Zenepedagógia			2									K		3
Zeneközvetítés, koncertpedagógia				2								K	Zenepedagógia	3
Tehetséggondozás									2			K		3
Pedagógiai-pszichológiai kísérőszeminárium										2		Gy		2
Szabadon választható														2
														28
Pedagógiai és pszichológiai választható tantárgyak (egy kurzust kell választani a képzés során)														
A tanulói személyiség megismerése			2									Gy		2
Nevelésszociológia	2											K		3
Pedagógiai folyamat 1.			3									Gy	Didaktika	2
Hátrányos helyzetű tanulók az oktatásban						2						K		2
Egyszakos hangszer-/ magánénektanár iskolai gyakorlata (10 féléves képzés)														
Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok			2	2								Gy		6
Szaktárgyon kívüli hospitálás (társhangszer)					2							Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 2.	2
Szaktárgyi hospitálás				2								Gy		2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (csoportos)					2	2						Gy	Szaktárgyi hospitálás	4
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (egyéni)							2	2				Gy	Szaktárgyi tanítási gyakorlat (csoportos)	4
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat													x	20
														38
Kétszakos ének-zene – zeneismeret-tanár iskolai gyakorlata (10 féléves képzés)														
Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok			2	2								Gy		6
Szaktárgyi hospitálás (ének-zene)				2								Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1.	1
Csoportos tanítási gyakorlat (ének-zene)					2							Gy	Szaktárgyi hospitálás (ének-zene)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene)						2			2			Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (ének-zene)	4
Szaktárgyi hospitálás (zeneismeret)							2					Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1.	1
Csoportos tanítási gyakorlat (zeneismeret)								2				Gy	Szaktárgyi hospitálás (zeneismeret)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (zeneismeret)									2			Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (zeneismeret)	2
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat													x	20
														38

Kétszakos egyházzene-tanár – ének-zene tanár iskolai gyakorlata (10 féléves képzés)

Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok			2	2									Gy		6
Szaktárgyi hospitálás (ének-zene)				2									Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1.	1
Csoportos tanítási gyakorlat (ének-zene)					2								Gy	Szaktárgyi hospitálás (ének-zene)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene)						2				2			Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (ének-zene)	4
Szaktárgyi hospitálás (egyház-zene)							2						Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1.	1
Csoportos tanítási gyakorlat (egyházzene)								2					Gy	Szaktárgyi hospitálás (egyházzene)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (egyházzene)										2			Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (egyházzene)	2
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat												x			20
															38

AZ OSZTATLAN ZENETANÁR KÉPZÉS SZAKMÓDSZERTAN MODULJÁNAK TANTERVE

Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonkérés	Előfeltétel	Kredit		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
Egyszakos hangszer- /magánénektanár (10 féléves képzés)															
Szaktárgyi hospitálás (ének-zene)			2										K		2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene)				2	2	2	2						K	Szaktárgyi hospitálás (ének-zene)	8
Szaktárgyi hospitálás (kamarazene/kamaraének)									2				K		2
Digitális eszközök a zeneoktatásban										2			Gy		2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (egyházzene)											1		Gy		2
Társhangszer szaktárgyi tanítási gyakorlat				2	2	2	2						K		8
															24

Ének-zene tanár – zeneismeret-tanár (10 féléves képzés)

Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene)			2	2	2	2							K		8
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (zeneismeret)			2	2	2	2							K		8
Digitális eszközök a zeneoktatásban							2	2					K		4
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene)											1		Gy		2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (zeneismeret)											1		Gy		2
															24

Ének-zene tanár – egyházzene-tanár (10 féléves képzés)

Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene)			2	2	2	2							K		8
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (egyházzene)			2	2	2	2							K		8
Digitális eszközök a zeneoktatásban							2	2					K		4
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (ének-zene)											1		Gy		2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (egyházzene)											1		Gy		2
															24

Kétszakos Rézfúvóstanár* – Zeneismeret-tanár iskolai gyakorlatai (10 féléves képzés)

Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok			2	2								Gy		6
Szaktárgyi hospitálás (rézfúvós szakirány)				2								Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1.	1
Szaktárgyi hospitálás (zeneismeret)					2							Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1	1
Csoportos tanítási gyakorlat (rézfúvós szakirány)						2						Gy	Szaktárgyi hospitálás (rézfúvós szakirány)	2
Csoportos tanítási gyakorlat (zeneismeret)							2					Gy	Szaktárgyi hospitálás (zeneismeret)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (rézfúvós szakirány)								2				Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (rézfúvós szakirány)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (zeneismeret)									2			Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (zeneismeret)	2
Szaktárgyon kívüli hospitálás (társhangszer)									2					2
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ³														20
														38

A szakiránynak megfelelő hangszer: Kürt, Trombita, Harsona, Tuba

Kétszakos Zongoratanár – Zeneismeret-tanár iskolai gyakorlatai (10 féléves képzés)

Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok			2	2								Gy		6
Szaktárgyi hospitálás (zongora)				2								Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1.	1
Szaktárgyi hospitálás (zeneismeret)					2							Gy	Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok 1	1
Társas tanítási gyakorlat (zongora)						2						Gy	Szaktárgyi hospitálás (zongora)	2
Társas tanítási gyakorlat (zeneismeret)							2					Gy	Szaktárgyi hospitálás (zeneismeret)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (zongora)								2				Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (zongora)	2
Szaktárgyi tanítási gyakorlat (zeneismeret)									2			Gy	Csoportos tanítási gyakorlat (zeneismeret)	2
Szaktárgyon kívüli hospitálás (társhangszer)										2				2
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ³														20
														38

AZ OSZTATLAN ZENETANÁRKÉPZÉS TANTERVE

A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása

ZONGORATANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika										2		K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv			4	4								Gy		4
Összesen														54
Zongoratanár szakirány szakterületi ismeretek														
Zongora főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		8xK + Gy		63
Főtárgy szeminárium	1	1	1	1	1	1	1					Gy		14
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Zongorakíséret, lapróljáték			1	1	1	1						Gy		8
Társhangszer					1	1						Gy		4
Énekkar	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		Gy		18
Zongora hangszerkarbantartás		1										Gy		1
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Gy		27
Zárószigorlati hangverseny										x		Sz		0
Összesen														141
Szabadon választható tárgyak														
														11
Szakedolgozat														
Szakedolgozat								1	1			Gy		4
Összesen														15
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														141
Szabadon választható tárgyak														
														11
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														199
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámánál)														
	19	20	20	20	17	17	10	10	10	0				

ORGONATANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfel- tétel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika										2		K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv			4	4								Gy		4
														54
Orgonatanár szakirány szakterületi ismeretek														
Orgona főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Zongora	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		18
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Hangszermethodika	1	1										K		2
Orgonaismeret	1	1										Gy		4
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Continuo-játék			1	1								Gy		4
Improvizáció							1	1				Gy		2
Énekkar	4	4	4	4	4	4	4	4	4			Gy		18
Zárószigorlati-hangverseny										x		Sz		0
														142
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakdolgozat														
Szakdolgozat								1	1			Gy		4
Összesen														14
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														142
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakdolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														200
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával együtt)														
	20	20	20	20	15	15	11	12	11					

HEGEDŰ-, MÉLYHEGEDŰ-, GORDONKA-, GORDONTANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenei történet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika											2	K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet								2	2			K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv			4	4								Gy		4
														54
Szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Hangszer főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1	1	1								K		4
Repertoárismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1			K		8
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Gy		9
Zenekar	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		Gy		18
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Gy		27
Vonóegyüttes					2	2						Gy		4
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati-hangverseny											x	Sz		0
														139
Szabadon választható tárgyak														
														13
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														17
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														139
Szabadon választható tárgyak														
														13
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														197
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámánál)														
	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	0			
	1	1	0	0	8	8	1	1	1	0				

GITÁRTANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika										2		K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Gitártanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Gitár főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció							1	1	1			Gy		3
Zenekar (Gitárzenekar)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		Gy		18
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Gy		27
Consort játék					2	2						Gy		6
Tabulatúra					1	1						Gy		4
Continuo-játék					1	1						Gy		4
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati-hangverseny										x		Sz		0
														137
Szabadon választható tárgyak														
														15
Szakdolgozat														
Szakdolgozat								1	1			Gy		4
Összesen														19
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														137
Szabadon választható tárgyak														
														15
Szakdolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														195
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek órászáma nélkül)														
	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1				
	3	3	5	5	8	8	0	1	1	1				

KÜRT-, TROMBITA-, HARSONA-, TUBATANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfelté- tel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika									2			K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Hangszer főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Gy		9
Zenekar			4	4	4	4						Gy		8
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Gy		27
Fúvószenekar	2	2	2	2	2	2	2					Gy		14
Rézfúvós együttes	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		Gy		9
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati-hangverseny										x		Sz		0
														142
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														14
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														142
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választha- tók nélkül														
														200
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óra- száma nélkül)														
	2	2	2	2	1	1	1	9	9					
	4	4	0	0	9	9	0	9	9					

ÜTŐHANGSZERTANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika										2		K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Ütőhangszertanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Ütőhangszer főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Zenekar			4	4	4	4						Gy		8
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Fúvószenekar	2	2	2	2	2	2	2					Gy		14
Rézfúvós együttes	2	2	2	2	2	2						Gy		6
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati hangverseny										x		Sz		
														139
Szabadon választható tárgyak														
														13
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														17
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														139
Szabadon választható tárgyak														
														13
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														197
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával együtt)														
	2	2	1	1	1	1	7	8	7					
	5	5	7	8	8	7	7	8	7					

FUVOLATANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfelté- tel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika									2			K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Fuvolatanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Fuvola főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Zenekar	4	4	4	4	4	4						Gy		12
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Fúvószenekar	2	2	2	2	2	2						Gy		12
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati hangverseny									x			Sz		
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														21
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														193
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával)														
	2	2	1	1	1	1	7	8	7					
	6	6	7	8	8	7	7	8	7					

OBOATANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfel- tétel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zene-történet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika										2		K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Oboatanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Oboa főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Díszítéstan								1	1					4
Zenekar	4	4	4	4	4	4						Gy		12
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Fúvószenekar	2	2	2	2	2	2						Gy		12
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati hangverseny											x	Sz		
														139
Szabadon választható tárgyak														
														13
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														17
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														139
Szabadon választható tárgyak														
														13
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														197
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámánál)														
	2	2	17	1	1	1	7	8	7					
	6	6		8	8	7								

KLARINÉTTANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfelté- tel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika									2			K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Klarinéttanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Klarinét főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Zenekar	4	4	4	4	4	4						Gy		12
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Fúvószenekar	2	2	2	2	2	2						Gy		12
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati hangverseny											x	Sz		
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														21
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														193
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óra-száma nélkül)														
	2 6	2 6	1 7	1 8	1 8	1 7	7	8	7					

FAGOTT-TANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfelté- tel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zene-történet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika									2			K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Fagott-tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Fagott főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Zenekar	4	4	4	4	4	4						Gy		12
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Fúvószenekar	2	2	2	2	2	2						Gy		12
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati hangverseny									x			Sz		
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														21
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														193
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával együtt)														
	26	26	17	18	18	17	7	8	7					

SZAXOFONTANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfelté- tel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika									2			K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
														54
Szaxofontanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Szaxofon főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Zenekar (Szaxofonzenekar)	4	4	4	4	4	4						Gy		12
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Fúvószenekar	2	2	2	2	2	2						Gy		12
Társhangszer					1	1						Gy		4
Zongora kötelező	1	1										Gy		2
Zárószigorlati hangverseny									x			Sz		
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
Szakedolgozat									1	1		Gy		4
Összesen														21
Közös ismeretkörök összesen														
														54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														135
Szabadon választható tárgyak														
														17
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														193
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával együtt)														
	2	2	1	1	1	1	7	8	7					
	5	5	7	8	8	7	7	8	7					

FURULYATANÁR													
Tantárgy neve	Félév										Számon- kérés	Előfel- tétel	Kre- dit
	és heti óraszám												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Közös ismeretkörök													
Általános és magyar zeneör- ténét	2	2	2	2	2	2						K	18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy, K)	12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy, K)	12
Népzene	1	1										Gy, K	2
(Zenei) akusztika									2			K	2
Művészettörténet	2	2										K	2
Művelődéstörténet							2	2				K	2
Idegen nyelv / Szakmai ide- gen nyelv	4	4										Gy	4
													54
Furulyatanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek													
Furulya főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy	63
Hangszermetodika	1	1										K	2
Repertoárismeret			1	1								K	2
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy	9
Consort játék					2	2						Gy	6
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy	27
Diszitéstan			1	1	1	1						Gy	8
Énekar	4	4	4	4	4	4	4	4	4			Gy	18
Társhangszer					1	1						Gy	4
Zongora kötelező	1	1										Gy	2
Zárószigorlati hangverseny									x			Sz	0
													141
Szabadon választható tárgyak													
													11
Szakedolgozat													
Szakedolgozat								1	1			Gy	4
Összesen													15
Közös ismeretkörök összesen													
													54
Szakirány szerinti szakmai ismeretek													
													141
Szabadon választható tárgyak													
													11
Szakedolgozat													
													4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül													
													199
Félévekre lebontott heti óra- szám (a szabadon választ- ható kreditek óraszama nél- kül)													
	24	24	16	17	18	17	10	11	11				

MAGÁNÉNEKTANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfelté- tel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
<i>Közös ismeretkörök</i>														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2						3x(Gy,K)		12
Népzene	1	1										Gy, K		2
(Zenei) akusztika										2		K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv			4	4								Gy		4
														54
<i>Magánénektanár szakirány szakterületi ismeretek</i>														
Magánének főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK + Gy		63
Énekmetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	2	2	2	2	2	2	2	2	2			Gy		9
Kamaraének	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		27
Hangegészségtan	1	1										Gy		2
Beszédgyakorlat			1	1								Gy		2
Színpad mozgás							1	1				Gy		2
Idegen nyelvek az énekes repertoárban	1	1	1	1	1	1						Gy		6
Idegen nyelvű előadói gyakorlat	1	1	1	1	1	1						Gy		6
Társhangszer					1	1						Gy		4
Énekkar	4	4	4	4								Gy		8
Zongora kötelező	1	1	1	1	1	1	1							7
Zárószigorlati-hangverseny										x		Sz		0
														142
<i>Szabadon választható tárgyak</i>														
														10
<i>Szakedolgozat</i>														
Szakedolgozat								1	1			Gy		4
Összesen														12
<i>Közös ismeretkörök összesen</i>														
														54
<i>Szakirány szerinti szakmai ismeretek</i>														
														142
<i>Szabadon választható tárgyak</i>														
														10
<i>Szakedolgozat</i>														
														4
<i>Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül</i>														
														200
<i>Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával)</i>														
	2	2	2	2	1	1	9	1	8					
	3	3	3	3	5	5		0						

OSZTATLAN, KÉTSZAKOS ZENETANÁR KÉPZÉS TANTERVE

ÉNEK-ZENE TANÁR - ZENEISMERET-TANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfelté- tel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
Zenetörténet, zeneirodalom							2	2				K		6
(Zenei) akusztika									2			K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Repertoárismeret			2	2								K		4
Művelődéstörténet					2	2						K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
Népzene	2	2										Gy, K		4
														42
Ének-zene tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Hangképzés	1	1	1	1	1	1	1	1				Gy		8
Vezénylési gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		18
Kargyakorlat					2	2	2	2	2			Gy		10
Karirodalom			2	2								K		4
Énekkar	4	4	4	4	4	4	4	4	4			Gy		18
Zongora és zongorakíséret	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		18
														76
Zeneismeret-tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Szolfézs	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		4x(Gy,K)K		27
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		4x(Gy,K)K		27
Stílusismeret			1	1	1	1						2x(Gy, K)		8
Hangszerismeret					1	1						Gy		4
Zeneszerzési ismeretek							2	2				Gy		4
Transzponálás-partitúraolvasás, continuo-játék	1	1	1	1	1	1						Gy		6
Kamaraének									1			Gy		1
Szakmai zárószigorlat (Szolfézs, Zeneelmélet)												Sz		0
														77
Szabadon választható tárgyak														
														11
Szakedolgozat														
Szakedolgozat								1	1					4
Összesen														15
Közös ismeretkörök összesen														
														42
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														152
Szabadon választható tárgyak														
														11
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														199
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek órászáma nélkül)														
	2	2	1	1	2	2	1	1	1					
	7	7	8	8	1	1	8	9	5					

EGYHÁZZENETANÁR - ÉNEK-ZENE TANÁR													
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfel- tétel	Kre- dit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Közös ismeretkörök													
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2					K		18
(Zenei) akusztika									2		K		2
Szolfézs	2	2	2	2	2	2	2	2			3x(Gy,K)Gy, Gy		18
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2	2	2			3x(Gy,K)Gy, Gy		18
Analízis									2				3
Művészettörténet	2	2									K		2
Művelődéstörténet					2	2					K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv							4	4			Gy		4
Népzene	2	2									Gy, K		4
													67
Ének-zene tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek													
Hangképzés	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		8
Kamaraének									1		Gy		1
Vezénylési gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Gy		18
Kargyakorlat					2	2	2	2	2		Gy		10
Karirodalom	2	2									K		4
Zongora és zongorakiséret							1	1	1		Gy		6
Énekkar	4	4	4	4	4	4	4	4	4		Gy		18
													65
Egyházzzenetanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek													
Gregorián	1	1	1	1	1	1					5K, Gy		12
Népelek			1	1	1	1					3K, Gy		8
Orgonajáték és improvizáció	1	1	1	1	1	1	1	1	1		4x(Gy,K)Gy		18
Orgonaismeret	1	1									Gy		2
Zongora és zongorakiséret	1	1	1	1	1	1					Gy		12
Liturgika			1	1							K		2
Liturgikus gyakorlat									1		Gy		1
Egyházzenei repertoárismeret							1	1			K		2
Continuo-játék							1	1	1		Gy		3
Latin szakmai nyelv			2	2							Gy		4
Szakmai zárószigorlat (Szolfézs, Zeneelmé- let; Liturgia)											Sz		0
													64
Szabadon választható tárgyak													
													10
Szakedolgozat													
Szakedolgozat								1	1				4
Összesen													14
Közös ismeretkörök összesen													
													67
Szakirány szerinti szakmai ismeretek													
													129
Szabadon választható tárgyak													
													10
Szakedolgozat													
													4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül													
													200
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával)													
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1			
	4	4	0	0	1	1	1	2	8				

A 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 5. melléklet A) fejezet 1. cím 1.2.3 alpontja alapján, belső felvételi vizsgát követően kétszakos képzésre történő átvétellel.

ZONGORATANÁR - ZENEISMERET-TANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
(Zenei) akusztika										2		K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Szolfézs	2	2												4
Zeneelmélet	2	2												4
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
Énekar	4	4	4	4	4	4	4	4	4					18
Népzene	2	2										Gy, K		4
														58
Zongoratanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Zongora főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2			8xK+Gy		36
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Zongorakiséret, lapróljáték			1	1	1	1						Gy		8
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Főtárgy szeminárium	1	1	1	1	1	1	1					Gy		7
Zongora hangszerkarbantartás		1										Gy		1
Társhangszer					1	1						Gy		2
Zárószigorlati-hangverseny										x		Sz		0
														69
Zeneismeret-tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Szolfézs főtárgy			2	2	2	2	2	2	2			3x(Gy,K)K		14
Zeneelmélet főtárgy			2	2	2	2	2	2	2			3x(Gy,K)K		14
Hangszerismeret					1	1						Gy		2
Zeneszerzési ismeretek							2	2				Gy		4
Transzponálás-partitúraolvasás, continuo-játék			1	1	1	1	1	1				Gy		6
Hangképzés			1	1	1	1	1	1				Gy		6
Vezénylési gyakorlat			1	1	1	1	1	1	1			Gy		14
Karirodalom								2				Gy		2
Kargyakorlat							2	2	2			Gy		6
Szakmai zárószigorlat (Szolfézs, Zeneelmélet)										x		Sz		0
														68
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakedolgozat														
Szakedolgozat								1	1					4
Összesen														14
Közös ismeretkörök összesen														
														58
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														137
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														200

Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek óraszámával nélkül)	2	2	2	3	3	2	3	3	2			
	5	6	9	1	3	9	3	1	6			

RÉZFÚVÓSTANÁR - ZENEISMERET-TANÁR														
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám										Számonké- rés	Előfeltétel	Kre- dit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Közös ismeretkörök														
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2						K		18
(Zenei) akusztika									2			K		2
Művészettörténet	2	2										K		2
Szolfézs	2	2												4
Zeneelmélet	2	2												4
Művelődéstörténet							2	2				K		2
Idegen nyelv / Szakmai idegen nyelv	4	4										Gy		4
Énekar	4	4	4	4	4	4	4	4	4					18
Népzene	2	2										Gy, K		4
														58
Rézfúvóstanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Rézfúvós főtárgy*	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		8xK+Gy		27
Hangszermetodika	1	1										K		2
Repertoárismeret			1	1	1	1						K		4
Korrepetíció	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Kamarazene	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Gy		9
Rézfúvós együttes					2	2	2	2	2			Gy		5
Zenekar					4	4	4	4				Gy		8
Társhangszer	1	1										Gy		2
Zárószigorlati-hangverseny									x			Sz		0
														68
Zeneismeret-tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek														
Szolfézs főtárgy			2	2	2	2	2	2	2			3x(Gy,K)K		14
Zeneelmélet főtárgy			2	2	2	2	2	2	2			3x(Gy,K)K		14
Hangszerismeret					1	1						Gy		2
Zeneszerzési ismeretek							2	2				Gy		4
Transzponálás-partitúraolvasás, continuo-játék			1	1	1	1	1	1				Gy		6
Hangképzés			1	1	1	1	1	1						6
Vezénylési gyakorlat			1	1	1	1	1	1	1					14
Karirodalom								2						2
Kargyakorlat							2	2	2					6
Szakmai zárószigorlat (Szolfézs, Zeneelmélet)									x			Sz		0
														68
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakedolgozat														
Szakedolgozat								1	1					4
Összesen														14
Közös ismeretkörök összesen														
														58
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														
														137
Szabadon választható tárgyak														
														10
Szakedolgozat														
														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül														
														200
Félévekre lebontott heti óraszám (a szabadon választható kreditek órá-száma nélkül)														
	2	2	1	1	2	2	2	2	2					
	8	8	9	9	6	6	6	8	0					

* A szakiránynak megfelelő hangszeres főtárgy: Kürt, Trombita, Harsona, Tuba

ZENEMŰVÉSZTANÁR SZAKKÉPZETTSÉGEK**Szakért felelős kar:**

Zeneművészeti Kar

Szakfelelős neve:

Dr. Lakatos Péter

Összes kontaktóra száma⁴:

ének-zene művésztanár - zeneelmélet-tanár
 szakirány: 4004
 ének-zene művésztanár - kóruskarnagyművész-
 tanár szakirány: 4144
 kóruskarnagyművész-tanár - zeneelmélet-tanár
 szakirány: 4746

AZ OSZTATLAN ZENEMŰVÉSZTANÁR KÉPZÉS SZAKMÓDSZERTAN MODULJÁNAK TANTERVE

ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR - ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY (12 féléves képzés)																
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám												Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Szaktanulmányok, szakdidaktika (zeneiskolai zeneismeret)			2	2										K		4
Szaktanulmányok, szakdidaktika (általános-és középiskolai ének-zene)					2	2								K		4
Szaktanulmányok, szakdidaktika (szakközépiskolai elméleti tárgyak)							2	2	2	2				K		8
Digitális eszközök a zeneoktatásban									2	2				Gy		4
Szaktanulmányok, szakdidaktika (ének-zene)													1	Gy		2
Szaktanulmányok, szakdidaktika (zeneelmélet)													1	Gy		2
Összesen																24

ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR - KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR SZAKIRÁNY (12 féléves képzés)																
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám												Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Szaktanulmányok, szakdidaktika (zeneiskolai zeneismeret) 1-2			2	2										K		4
Szaktanulmányok, szakdidaktika (általános-és középiskolai ének-zene és kórusvezetés)					2	2	2							K		8
Szaktanulmányok, szakdidaktika (az énekkari vezénylés módszertana)					2									K		2
Szaktanulmányok, szakdidaktika (a karvezetés tanítás módszertana)						2								K		2
Digitális eszközök a zeneoktatásban								2		2				Gy		4
Szaktanulmányok, szakdidaktika (ének-zene)													1	Gy		2

⁴ A tanári felkészítés szakképzettségi elemeivel együtt számolva

AZ OSZTATLAN ZENEMŰVÉSZTANÁR KÉPZÉS TANTERVE

ÉNEK-ZENE MŰVÉSZTANÁR -ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY																
A tantárgy neve	Félév és heti óraszám												Számonkérés	Előfeltétel	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Közös ismeretkörök																
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2								K		18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			4x(Gy,K) Gy, Gy		30
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			4x(Gy,K) Gy, Gy		30
Szakmai Zárószigorlat (Szolfézs, Zeneelmélet, Stílusismeret)													x	Szi		0
Zongora és zongorakiséret (Zenei) akusztika									1	1	1			(2xGy)K		6
Művészettörténet									1					K		2
Művelődéstörténet	2	2												K		2
					2	2								K		2
																90
Ének-zene művésztanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek																
Népzene	2	2												Gy,K		4
Hangképzés	1	1	1	1	1	1								Gy		6
Vezénylési gyakorlat							1	1	1	1				Gy		8
Kargyakorlat							2	2	2	2				(3xGy)K		8
Kamaraének													1	Gy		1
Karirodalom, repertoárismeret			2	2										K		4
Énekkar	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		Gy		22
Zongora és zongorakiséret	1	1	1	1										Gy		8
Olasz szakmai nyelv			1	1										Gy		2
Transzponálás-partitúraolvasás, continuo	1	1												Gy		4
Hangszerismeret					1	1								Gy		4
Beszédgyakorlat	1	1												Gy		4
Mesterkurzus																2
																77
Zeneelmélet-tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek																
Népzenei repertoárismeret			2											K	Népzene 2	2
Zenetörténet, zeneirodalom							2	2						K		6
Stílusismeret			1	1	1	1								(2xGy)K		8
Analízis											2			K		3
Zeneelmélet-történet						2	2							K		6
Vezénylési gyakorlat	1	1	1	1	1	1								Gy		12
Kargyakorlat					2	2								Gy		4
Karirodalom, repertoárismeret					2	2								K		4
Szakmai idegennyelv	4	4												Gy		4
Transzponálás-partitúraolvasás, continuo			1	1	1	1	1	1						Gy		12
Zongora és zongorakiséret					1	1	1	1						Gy		8
Zeneszerzés						1	1							Gy		4
Hangképzés						1	1	1	1					(3xGy)K		4
																77
Szabadon választható tárgyak																
																21
Szakedolgozat																
Szakedolgozat										1	1			Gy		4
Összesen																
																21
Közös ismeretkörök összesen																
																90
Szakirány szerinti szakmai ismeretek																
																154
Szabadon választható tárgyak																
																21
Szakedolgozat																
																4

Szabadon választható tárgyak													18	
Szakedolgozat														
Szakedolgozat											1	1	Gy	4
Összesen														22
Közös ismeretkörök összesen														
Közös ismeretkörök összesen														90
Szakirány szerinti szakmai ismeretek														158
Szabadon választható tárgyak														18
Szakedolgozat														4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül													253	
Félévekre lebontott óraszám (a szab.v. kredit óraszámával)														
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1		
	3	3	7	5	9	5	5	3	6	0	8			

KÓRUSKARNAGYMŰVÉSZ-TANÁR – ZENEELMÉLET-TANÁR SZAKIRÁNY															
Tantárgy neve	Félév és heti óraszám												Számonkérés	Előfeltétel	Kredit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Közös ismeretkörök															
Általános és magyar zenetörténet	2	2	2	2	2	2								K	18
Szolfézs	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			4x(Gy,K) Gy,Gy	30
Zeneelmélet	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			4x(Gy,K) Gy,Gy	30
Szakmai Zárószigorlat (Szolfézs, Zeneelmélet, Stílusismeret)												x		Szi	0
Zongora és zongorakíséret (Zenei) akusztika									1	1	1			2x(Gy,K)	6
Művészettörténet	2	2							1					K	2
Művelődéstörténet					2	2								K	2
															90
Kóruskarnagyművész-tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek															
Népzenei repertoárismeret			2											K	Népzene 2
Vezénylési gyakorlat							1	1	2	2	2			Gy	16
Kargyakorlat									4	4	4			(2xGy)K	12
Karirodalom, repertoárismeret			2	2										K	4
Hangképzés	1	1	1	1	1	1								Gy	6
Énekkar	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		Gy	22
Hangszerismeret					1	1								Gy	4
Zongora és zongorakíséret	1	1	1	1										Gy	8
Olasz szakami nyelv			1	1										Gy	2
Tranzponálás-partitúraolvasás, continuo	1	1	1	1										Gy	8
Mesterkurzus															2
Zárószigorlati hangverseny												x		Szi	0
															86
Zeneelmélet-tanár szakirány szerinti szakterületi ismeretek															
Népzene	2	2												Gy, K	4
Zenetörténet, zeneirodalom							2	2						K	6
Stílusismeret			1	1	1	1								(2xGy)K	8
Analízis												2		K	3
Zeneelmélet-történet							2	2						K	6
Vezénylési gyakorlat	1	1	1	1	1	1								Gy	12
Kargyakorlat					2	2	2	2						Gy	8
Karirodalom, repertoárismeret					2	2								K	4
Kamaraének												1		Gy	1

Szakmai idegennyelv	4	4												Gy		4	
Transzponálás-partitúraolvasás, continuo				1	1	1	1							Gy		8	
Zongora és zongorakíséret				1	1	1	1							Gy		8	
Zeneszerzés						1	1							Gy		4	
Hangképzés						1	1	1	1					(3xGy)K		4	
																80	
Szabadon választható tárgyak																10	
Szakdolgozat																	
Szakdolgozat													1	1	Gy		4
Összesen																	14
Közös ismeretkörök összesen																	90
Szakirány szerinti szakmai ismeretek																	166
Szabadon választható tárgyak																	10
Szakdolgozat																	4
Kredit összesen a szabadon választhatók nélkül																	260
Félévekre lebontott óraszám (a szab.v. kredit óraszámával)	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1						
kredit óraszámával)	4	4	8	6	0	6	7	5	6	1	9						